

Siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallarniut

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsit Folketingimit akuerineqarpoq ulloq 19. maj 2009, atuutsinneqalerlunilu ulloq 21. juni 2009.

Namminersorneq pillugu inatsimmi aalajangerneqarpoq, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanik ikummatsissanillu ingerlataqarneq akisussaaffigilissagaat, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanut tunngasuni inatsisiliortussanngorlutik inatsimmillu atuutsitsisussanngorlutik. Sammisqaarfik aatsitassanut tunngasoq Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi ilanngussani nalunaarsuut II-mi eqqartorneqarpoq. Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmi § 3 imm. 2-mi aalajangersakkani aalajangerneqarpoq, sammisat ilanngussani nalunaarsuut II-mi nalunaarsorneqartut Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqassasut, piffissani naalagaaffimmi oqartussanik isumaqatigiinniareernerminni Namminersorlutik Oqartussanit aalajangerneqartumik. Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi periutsit suut sammisqaarfinnik tigusinissaq pillugu aalajangernernut atatillugu atorneqassanersut pillugu apeqqutit alajangiiffigineqarsimanngillat. Siunnersuutip nassiutinnginnerani Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuummik imaattumik Inatsisartunut saqqummiussissapput:

”Aatsitassanut tunngasut taassumalu iluani Kalaallit Nunaata imartaanni nunavittaani uuliasiorfiliani sullivinnik isumannaallisaanermut akisussaaffiup tiguneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiivigisassaattut siunnersuut.

Tunngavilersuut

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsisip atuutilernerani Namminersorlutik Oqartussat periarfissinneqarput sammisqaarfiit amerlasuut tigusinissaannut namminneq aalajangiisinnaalersillugit. Kalaallit aalajangernerisigut sammisqaarfiit tiguneqarsinnaasut akornanniipput aatsitassarsiornermik sammisqaarneq aamma sullivimmi atukkat pillugit sammisat.

Namminersorneq pillugu inatsimmi aalajangersakkami § 3 imm. 2-mi aalajangerneqarpoq, Namminersorneq pillugu inatsimmi takussutissani nalunaarsukkami II-mi allassimavoq sammisaqarfuit Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqassasut, Namminersorlutik Oqartussat naalagaaffimmi oqartussanik isumaqatigiinniareernikkut piffissami aalajangigaanni. Sammisaqarfuit marluk pineqartut inatsisip takussutissaani nalunaarsugaq II-mi allatorneqarsimapput.

Namminersorneq pillugu aaqqiissut aqputigalugu aatsitassarsiornermik ingerlatsinermi isertitat tamarmik Namminersorlutik Oqartussanut nakkartinneqassapput, tamakkununga ilaallutik isertitat kalaallit aamma danskit oqartussaannut tuttussat, soorlu akuersissuteqarnerit, akileraarusuinerit, piginneqataassutit il.il. Taamaattumik namminersorneq piviusunik isumaqartinneqassappat pingaaruteqarluinnarpoq, aatsitassarsiornermik sammisaqarneq Namminersorlutik Oqartussanut tunniussassat siullersaasa ilagissagaat.

Sullivimmi atukkanik sammisaqarneq eqqarsaatigalugu sammisaqarfuit nalunaarsuummi II-mi allattorsimasut ilagaat, tassani aalajangiineqarsinnaalluni, sammisaqarfiup ilaannaa Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqassasoq.

Sullivimmi atukkat pillugit sammisaqarneq ullumikkut Kalaallit Nunaanni sullivimmi atukkat pillugit inatsimmi naleqqussarneqarpoq, taanna nunami sulinermit atorneqarluni kiisalu aatsitassanik piiiaanermut atuulluni, tassani aamma ilaallutik imartani avataani ingerlatsinerit. Sullivimmi atukkat pillugit inatsit atuuttoq sinaakkutissatut inatsisaallunilu oqartussaaffeqarnermut inatsisavoq, tassani imartani avataani sulineq eqqarsaatigalugu isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu malittarisassanik aalajangersaanissamat pisinnaatitaaffiliilluni. Taama pisinnaatitaaffiliineq manna tikillugu atorneqarsimanngilaq, taamaammallu Kalaallit Nunaanni imartani avataani peqqissuseq isumannaallisaanerlu eqqarsaatigalugit piviusumik naleqqussarsimanngitsutut isigisariaqarluni. Danmarkimi taama sammisaqarneq avataani uuliasiorfinni isumannaallisaaneq pillugu inatsimmut ilaatinneqarpoq, tamanna Kalaallit Nunaanni atorneqartuunani.

Imartani avataani suliaqarnermi peqqissutsimut isumannaallisaanermullu sammisat aatsitassanut sammisaqarnermut ilanngullugu tigungerini, Naalakkersuisut ataanni imartani avataani ingerlatsinermit isumannaallisaanikkut pissutsit pillugit politikikkut allaffissornikkullu ataatsimut akisussaaffeqalernissaq siunertaavoq, isumannaallisaanikkut malittarisassanik ataatsimoortunik paasinartunillu tunngaviliissutissat pissarsiarinissaat siunertaralugu, oqartussatut nakkutilliisussatullu atuuffiit katersuutsinnerisigut.

Nalunaarsuummi II-mi sammisaqarfuit tigungissaannut naalagaaffimmi oqartussaasut isumaqatigiinniareernerisigut piffissaliussatut tunngavissat aalajangerneqarnissaannut tunngavissatut eqqarsaatigineqarpoq, sammisaqarfuit kalaallit tigungeqarneranni pissutsit pilersaarusiortuakkat torersullu ataanni piniassammata.

Tamanna tunngavigalugu Naalackersuisut Inatsisartunut inassutigissavaat akuersaartumik sammissagaat, naalagaaffimmi oqartussat nalunaarfigineqassasut, sammisat aatsitassanut tunngasut aamma sullivimmi atukkat pillugit sammisat ilaat imartani avataani suliaqarnernut tunngasut Namminersorlutik Oqartussat tigussagaat, tamatumunngalu atatillugu tigusinissamut piffissaliussassaq pillugu naalagaaffimmi oqartussanik isumaqatigiinniarnissat aallartinneqarnissaat kissaatigineqartoq.

Sammisaqarfuit taakku marluuit tigunissaannut siunniunneqarpoq 1. januar 2010 atuutilersussatut. Ataatsimiinnermi matumani kingusinnerusukkut Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit inatsisissatut siunnersuummik Naalackersuisut saqqummiussissapput, tassani avataani imartani sulinermit atatillugu sullivimmi atukkat pillugit aalajangersakkanik siunnersuuteqartussaalluni. Taamaalilluni aalajangiiffigisassatut siunnersuummi matumani pineqarput, aatsitassanik sammisaqarnerup tigunissaanut tunngaviusumik aalajangiinissaq. Aatsitassanik sammisaqarnermi naleqqussaanissaq pillugu oqallinnissaq aatsitassat pillugit inatsisissamik Inatsisartunut siunnersuummik saqqummiussinissamut inissinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Taama oqaaseqarlunga suliap Inatsisartunut akuersaartumik sammineqarnissaanut tunniuppara.”

Siunnersuummi tunngavissat sinaakkutissallu aalajangerneqarput siunissami aatsitassanik naleqqussaanissanut, kiisalu ingerlatat tamatumunnga pingaaruteqartut.

Siunnersuutip taama ingerlataqarnissamut naleqqussaanera taama ingerlataqarnissamut atatillugu nunami immini aamma nunat tamat akornanni malittarisassat isumaqatigiissutillu malippai. Taamaalilluni siunnersuut aamma Namminersorlutik Oqartussat nunami immini aamma nunat tamat piginnaasitsinermit tungaviitigut pisussaaffittut aalajangersagaasa piviusunngortinnissaannut eqquutsinnissaannullu ilapittuutaavoq.

Tamakkuninnga ingerlataqarnermi siunnersuutip naleqqussarneqarnerata aammattaaq nunami immini aamma nunat tamat akornanni taama ingerlataqarnernut aqutsinissamut naleqqussaanissamullu naleqqussarpai. Taamaalilluni uuliamik, gasimik aatsitassanillu misissuinermi piiiaanermilu, nunap iluanik atuinermi kiisalu aatsitassanik ingerlataqarnermi nunallu iluani ingerlataqarnermi imermit aamma anorimit nukissiornermik atorluanaanissamut Kalaallit Nunaata sumiiffittut pitsaasutut pilerinartutullu aalajangiuisimaneqarnissaanut ineriartorteqqinnissaannullu ilapittuutaavoq.

Siunnersuutip aatsitassanik sammisaqarnermi oqartussatut akuleriisitsilluni ataatsimut suliarinninnissamut tunngaviit nangeqqippai, pingaartumik avatangiisitigut, teknikkikkut, isumannaallisannikkut pisuussutitigullu eqqarsaatigisassat aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi ataatsimoortumik naliliinissanut ilaatinneqarlutik. Taamaalilluni akuersissummik ataasiinnarmik tunniussisoqartarpoq, sammisamut inatsimmi ilaatinneqartumut pissutsit

pingaaruteqartut tamarmik ilaatinneqarlutik. Najoqqutaq taamaattoq UĶgaard-ip nalunaarutaani 1990-imeersumi inassutit pingaarnersat ilagaat, tamanna pillugu ataani immikkoortumi 1.1 Oqaluttuarisaanikkut kingumut qiviarneq-mi erseqqinnerusumik atuaruk.

Taamattaq naatsorsuuserinikkut aningaasarsiornikkullu apeqqutit oqartussaasutut suliarinninnermut ilaapput, ilaatigut namminersornermik aaqqiinerup ataani Namminersorlutik Oqartussat aamma naalagaaffiup akornanni aningaasarsiornikkut attuumassuteqarnerannut atatillugu naatsorsuinnermut aatsitassarsiornermi isertitat naatsorsornerinut atatillugu.

Siunnersuummi ilaatigut aalajangerneqarpoq, oqartussaasutut suliarinninneq ataatsimoortillugu akuleriisillugulu pissasoq, tamatumani aatsitassanut, aatsitassarsiornermik ingerlatsinnermut, nunap iluanik atuinermut aamma tamakkununga atatillugu nukissiornermik ingerlatsinnermut pissutsit malittarisassallu tamarmik ilaatinneqarlutik. Aatsitassanik sammisaqarnermi ingerlatsineq pissutsit eqqarsaatigisassallu attuumassuteqartut tamaasa ataatsimoortumik ataqatigiissumillu isummerfigineqarnissaat tunngavigalugit.

Oqartussatut suliarinninnermi akuleriisitsinerup ataatsimoortup aatsitassanik sammisaqarnermi aqutsinnermik sunnuteqartumillu aamma siuarsaataavoq kiisalu innuttaasunut suliffeqarfinnullu atoruminarsaataalluni. Taamaalilluni siunnersuutip Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanik sammisaqarneq namminneerlutik aqutsinissaq, ingerlatsinissaq ineriartortitseqqinnissarlu aamma tunngavissaanik sinaakkutissaanillu pilersitsissaq.

Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermi isertitanik pissarsisinnaatitaanerata malitsigisaanik siunnersuut Kalaallit Nunaata aningaasarsiornera ineriartortinnissanut ilapittuutaavoq, taamaalilluni avataanit tapiiffigineqarnernit isumalluuteqarpallaarunnaartussaalluni. Immikkoortoq 2.3-mi oqartussaaneq pillugu akuleriisitsilluni oqartussatut suliarinninnermi tunngaviit erseqqinnerusumik nassuiarneqarput.

Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit danskit inatsisaat (aatsitassanut inatsit) atuuttoq siunnersuutip taarsissavaa, tak. inatsisini nalunaarut nr. 368 ulloq 18. juni 1998-imeersoq.

Sunnersuutip aallaavia

1.1. Oqaluttuarisaanikkut kingumut qiviarneq

Kunngikkormiut aaqqiinerat 27. april 1935-meersoq ilutigitillugu nunami pisuussutit pillugit tunngaviit aamma taama Kalaallit Nunaannut atuutsinneqarput.

Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinissap piiaanissallu soqutigineqaleriartuinnarnera pequtugalugu danskit naalackersuisui 1960-imi kommissionimik pilersitsippit, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorneq pillugu inatsisissatut missiliummik suliarinnittussamik. Kommissioni 1963-imi juunimi isumaliuutissiissummik saqqummiussivoq. Siunertarineqarpoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinissaq piiaanissarlu sapinngisamik pilerinarsarneqarnissaa, ilutigitillugulu pisortat soqutigisaat naammaginartumik eqqarsaatigineqassasut. Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit danskit naalackersuisui november 1964-imi siunnersuummik saqqummiussippit, kommissionip isumaliuutissiissutaa tunngavigalugu suliarineqarsimasoq. Inatsit akuerineqarpoq Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorneq pillugu inatsisitut nr. 166-itut ulloq 12. maj 1965-imeersutut.

Kalaallit Nunaata Namminersornerulernera pillugu inatsisip nr. 577 ulloq 29. november 1978-imeersup atuutilernera ilutigalugu aatsitassanik sammisaqarneq immikkut aaqqiiffigineqarpoq. Aatsitassatigut aaqqiissummi pingaarnertut tunngavik namminersornerulernermut inatsimmi aalajangerneqarpoq. Aatsitassanik sammisaqarnermi aalajangersakkat erseqqinnerusut aalajangerneqarput, Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit inatsit, inatsit nr. 585 ulloq 29. november 1978-imeersoq aqutugalugu aalajangerneqarlutik. Aatsitassatigut aaqqiissutip immikkoortui pingaarnert makkuupput:

1. Akuerineqarpoq Kalaallit Nunaanni najugaqavissut Kalaallit Nunaanni pinngortitami pisuussutit tunngaviusumik pisinnaatitaaffigigaat.
2. Kalaallit Nunaanni pisuussutit uumaatsut eqqarsaatigalugit atuisinnaanert pingaarnert pillugit naalagaaffimmi oqartussat aamma namminersornerusut ataatsimoorussamik aalajangiisinnaatitaanermik pilersitsineq (illuatungeriit akerliusinnaatitaallutik).
3. Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ingerlataqarnermit pisortat isertitaasa agguaaqatigiinnissamut tunngavissanik aalajangersaaneq.
4. Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit siunnersuisooqatigiit pilersinneqarput danskit kalaallillu amerlaqatigiinnik ilaasortaataqartillugit.
5. Energiministeriaqarfiup (nukissiornermut ministeriaqarfiup) ataani pilersinneqarpoq Kalaallit Nunaannut aatsitassanut ingerlatsisoqarfik, aatsitassanik ingerlataqarnermi allaffissornikkut qitiusumik suliassanik isumaginnittussaq. Taamattaq aatsitassanut ingerlatsisoqarfiup isumagisussaavai Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit siunnersuisooqatigiit suliassaanni allatsitut atuunneq.

1988-imi marsi qaammat kalaallit danskillu naalackersuisui isumaqatigiissuteqarput Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit aaqqiissutip ilaa tunngaviusumik allanngortinneqassasoq. Tunngaviusut pingaarnert makkuupput:

1. Aatsitassat pillugit aaqqiissummit ukiumut isertitat 500 millioner kronit angullugit tamaasa agguarneqartassapput, danskit naalagaaffianut 50 % aamma 50 % Namminersornerullutik Oqartussanut, naalagaaffimmit Kalaallit Nunaannut tapiissutinik ilanngaanertaqanngitsumik. Aningaasat taakku sinnerlugit isertitat agguarneqarnissaat namminersornerusut aamma danskit naalackersuisuisa akornanni isumaqatigiissuteqareernerisigut inatsisitigut aalajangerneqassapput.
2. Namminersornerullutik Oqartussat aamma danskit naalagaaffiat aatsitassatigut

isertitanit tamarmik immikkut 12,5 millioner kroninik ataatsimoorussamik selskabimut, Nunaoil A/S, akiliuteqassapput, aatsitassanik ingerlataqarnerup inuussutissarsiutitut siuarsarnissaa siunertaralugu.

3. Namminersornerullutik Oqartussat aatsitassaqaqarnermik aqutsinerat annertusarneqassaaq.

4. Aatsitassanut inatsimmi isumaqatigiissusioriaatsimut Kalaallit Nunaanni erngup nukinganik ingerlataqarneq aamma atuuttussaavoq.

5. Illuatungeriit tamarmik 1. januar 1995-ip kingorna aatsitassatigut aaqqiissutip allangortinneqarnissaa pillugu isumaqatigiinniarnissamik piumasaqarsinnaapput.

Tunngaviusumik isumaqatigiissut taanna aatsitassanut inatsisip allangortinnissaata suliarinerani tunngaviuvoq, inatsit nr. 884 ulloq 21. december 1988-imeersoq aqutigalugu akuerineqartoq.

Naalakkersuisut siulittaasuata aamma danskit energiministeriata akornanni 1990-imi isumaqatigiinnerisa kingorna suleqatigiissitamik pilersitsineqarpoq, Kalaallit Nunaanni aatsitassat iluaqutaalernissaat pillugu suleriaasissamik nutaamik siunnersuusiornissamik suliaqartussaq. Kalaallit Nunaanni aatsitassanik atorluanaanissaq pillugu suleqatigiissitaq nalunaarusiornikkut (Ulgard-ip nalunaarutaani) suleriaasissaq nutaaq pillugu arlalinnik siunnersuuteqarpoq, aatsitassarsiorneq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutit allat naligalugit inuussutissarsiutitut pingaaruteqalersinnaanissaa siunertaralugu. Suleriaasissatut nutaatut siunnersuummi pingaarnert ilagaat akuersissuteqartarnerni piumasaqaatit akileraarnikkullu inatsimmi annertuunik allanguisoqarnissaa, nunanut allanut naleqqiullugu unammillersinnaassuseqartussat, kiisalu neqerooruteqartitsinikkut Kalaallit Nunaanni nunami imartanilu uuliamik misissuisoqarsinnaasoq.

Aatsitassanik ingerlataqarnermi suleriaasissatut nutaatut suleqatigiissitat siunnersuutaat kinguneqarpoq aatsitassanut inatsimmik nutaamik siunnersuusiornermik, inatsit nr. 335 ulloq 6. juni 1991-imeersoq aqutigalugu akuerineqartoq. Kalaallit Nunaanni aatsitassatigut pisuussutinik (ikummatissat aamma saffiugassat) misissuinerni aningaasalersuinerup pilerinarnerulersinnissaa inatsisissatut siunnersuutip siunertarisimavaa.

- a. Siunniussatut pilersaarummi siunnersuutigineqartumi immikkoortunut pingaarnernut ilaapput: Akuersissusiisarnermi piumasaqaatit annertuumik allangortinnerinik atuutsitsilerneq, pingaartumik saffiugassanik manngertunik atuinnermut, nunani allani piumasaqaatinut naleqqiullugit piumasaqaatinik unammillersinnaassuseqartunik neqerooruteqarsinnaaneq siunertaralugu.
- b. Kalaallit Nunaanni nunami imartanilu uuliamik misissuinernik aallartitsinerit, ilaallutik 1990'ikkunni neqerooruteqartitsineq aqutigalugu Kalaallit Nunaata Kitaani imartani.
- c. Kalaallit Nunaanni akileraartarnikkut inatsimmik allangortitsinissap piviusunngortinnissaa, tamanna aamma eqqarsaatigalugu nunarsuarmioqatigiinni aatsitassarsiornermik uuliasiornermillu sammisaqartut sulineranni piumasaqaatinut unammillersinnaasunut atugassarititaasunik neqerooruteqarsinnaaneq siunertaralugu.
- d. Kalaallit Nunaat pillugu paasissutissiissutinik annertuunik suliarinninneq, nalinginnaanerusunik immikkullu ittunik nunarsuarmi aatsitassarsiornermik

uuliasiornermillu sammisaqartunut sammitinneqartunik.

e. Paasisutissanik ingerlaavartumik suliarinnittarnissat aatsitassarsiornerup qanoq ingerlanera pillugu Kalaallit Nunaanni innuttaasunut sammitinneqartunik.

f. Aatsitassarsiornermik ingerlataqarnerit aatsitassanik ingerlatsiviup naleqqussaanerata paasiuminarsarnissaa tulluarsarneqarnissaalu, ilaatigut avatangiisit isumannaallisaanerillu eqqarsaatigalugit.

g. Pisortat tungaannit aatsitassarsiornermik uuliasiornermillu sammisaqartunut eqeersimaarnerusumik saaffiginninnerusumillu iliuseqarnermik atuineq, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ingerlataqarnermi nunat tamat aningaasalersuinissaasa siuarsarnissaat siunertaralugu.

Naalakkersuisut siulittaasuat danskillu statsministeriat september 1992-imi isumaqatigiipput, erngup nukinganik nukissiornermik ingerlatsinissanut akuersissutinik tunniussinissamut pisinnaatitsissut kiisalu taakkuninnga oqartussatut suliarinninnissamut pisinnaatitaaffik namminersornerusunut tunniunneqassasut. Tamatuma kinguneraa erngup nukinganik pisuussutit inatsit nr. 1074 ulloq 22. december 1993-imeersoq aqutugalugu aatsitassanut aaqqiinermi peerneqarnera.

Uuliasiornermik ingerlatallit imartani uuliamik misissuinissanut kajumitsilernissaannik ilungersuuteqarneq tunngavigalugu paasinarsivoq aatsitassanut inatsisip allangortinneqarnissaa pisariaqartoq, taamaaliornikkut Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinissanut aningaasalersuinissaq pilerinarninngortinneqassalluni. Tamatuma kinguneraa aatsitassanut inatsisip allangortinneqarnera, inatsit nr. 303 ulloq 24. april 1996-imeersoq aqutugalugu akuerineqartoq.

Aatsitassanut inatsisip 1. juli 1998-imi atuutilersumik allangortinneqarnerani aatsitassatigut ingerlataqarnermi akuersissutinik tunniussisarnermi akisussaaffik kiisalu ingerlatsinermi suliassat energiministerimit Kalaallit Nunaanni Aatsitassanik Aqutsisoqarfimmut nuunneqarput, Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunut ministerip ataani kiisalu Naalakkersuisut ataanni Aatsitassanut Pisortaqqarfimmut. Kalaallit Nunaanni aatsitassatigut aaqqiinermut attuumassuteqartut allat allangortinneqanngillat.

Aatsitassanik ingerlataqarnermi pingaarutilinnik aalajangiisarneq eqqarsaatigalugu namminersornerusut naalagaaffiullu ataatsimoorussamik aalajangiisarnermi akisussaaffiat, ilaallutik aatsitassanut inatsit malillugu akuersissutinik tunniussisarnermi danskit kalaallillu naalakkersuisuisa akunnerminni isumaqatigeeqqaartarnissaannik piumasaqaat taamaalilluni allangortinneqanngilaq. Taamattaq pivoq aatsitassarsiornermik ingerlataqarnermit pisortat isertitaannik agguaaqatigiittarneq pillugu kiisalu siunnersuisooqatigiit suliassaatt pillugit malittarisassat eqqarsaatigalugit.

Siunnersuut taanna annertunersaatigut Ulgaard-ip nalunaarutaani anguniagassatut pilersaarutip ingerlateqqinnissanut saqqummiunneqassaaq, kiisalu misilittakkat ilisimasallu 1998-imiilli Aatsitassanut Pisortaqqarfimmi pigineqalersimasut.

1.2. Namminersornermut inatsit siunissamilu aatsitassatigut aaqqiineq

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsit Folketingimit akuerineqarpoq 19. maj 2009, atuutilerlunilu 21. juni 2009. Namminersorneq pillugu inatsisip tunngavigaa Kalaallit Nunaata aamma Danmarkip sapinngisamik annertunerpaamik naligiisinneqarnissaat. Kalaallit Nunaata akisussaaffinnik amerlanerusunik tigusinissaanut inatsitigut tunngaviliivoq. Namminersornermut inatsisip siunertatut tunngavigaa, inuiaat kalaallit nunat tamat pisinnaatitaanermut inatsisaat malillugit inuiattut isigineqarnissaat namminneerlutik aalajangiisinnaassuseqartut.

Namminersornermut inatsit malillugu aatsitassarsiornermik ingerlataqarneq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqassaaq. Aatsitassarsiornerup namminersornermit tiguneqarnerani Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermi inatsisiliortuussapput inatsisinillu atuutsitsisuussallutik.

Aatsitassarsiornerup tignerani Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat taamaalillutik aatsitassarsiornermi sammisat pillugit sinaakktissat nalinginnaasut aalajangersartalissavaat, aatsitassarsiornermillu ingerlataqarnermi erseqqinnerusunik malittarisassiussillutik kiisalu aatsitassarsiornermik aqutsineq isumagissallugu, tamakkununga ilaallutik aatsitassanik misissueqqaarnermut, misissuinermut paaanermullu akuersissutinik tunniussisartussaallutik.

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaata nunataata iluani aatsitassanik atuisinnaanermut atorluaasinnaanermullu piginnittussaataapput, kiisalu aatsitassanik ingerlataqarnermit isertitat Namminersorlutik Oqartussanut tuttartussaallutik. Naalagaaffiup ukiumoortumik Namminersorlutik Oqartussanuttapiissutigisartagaasa ikiliartuaartinneqarnissaat pillugu namminersornermut inatsit erseqqinnerusunik malittarisassaqqarpoq, Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermit ukiumut isertitaat 75 mio. kr. sinnersimagaangatigik.

1.2.1 Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanik sammisaqarnermik tiguserat

Kalaallit Nunaanni namminersorneq pillugu kalaallit-danskit namminersorneq pillugu isumaliogatigiivisa isumaliuutissiisutaa april 2008-meersoq ilaatigut imaqqarpoq Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsisissatut missiliuut. Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma danskit naalakkersuisui isumaqatigiipput namminersornermut inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqassasoq, Folketingimillu akuerineqarpoq 19. maj atuutilerlunilu 21. juni 2009.

Namminersornermut inatsisip § 3, imm. 2-at malillugu, ingerlataqarfiiit namminersornermut inatsimmut nalunaarsuut II-mi allassimasutut, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqassapput, piffissani Namminersorlutik Oqartussat naalagaaffeqatigiinnermilu oqartussat

isumaqatigiinniareernerini aalajangerneqartartussat. Aatsitassarsiornermik sammisaqarneq nalunaarsuummi tassani nr. 26-attut taaneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanik sammisaqarfiup tiginissaa pillugu kiisalu Kalaallit Nunaata imartaani nunavissuillu naapiffiisa iluani imartani avataani uuliasiornermi sullivinni atukkanik sammisaqarfiup ilaata tiginissaa pillugu Inatsisartunut aalajangiiffigisassanngorlugu siunnersuummi pineqartumi aallarniutaaniittut innersuussutigineqarput.

Ingerlataqarfiit ilaat Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqarpata Namminersorlutik Oqartussattamatuma kingorna ingerlataqarfiup pineqartup iluani Kalaallit Nunaanni inatsisiliortuulissapput inatsisinillu atuutsitsilersussaallutik Inatsisit Tunngaviusut, nunat tamat pisussaaffiisa kiisalu Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsisip sinaakkusersuinerisa iluanni.

Namminersorneq pillugu inatsimmut oqaaseqaatini aatsitassarsiornermik ingerlataqarneq ingerlataqarfittut ima eqqartorneqarpoq (oqaaseqaatit nalinginnaasut, immikkoortoq 4.4.31):

”Aatsitassanut tunngasuni pineqarput Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuineq atuinerlu. Aatsitassatut pineqartut tassaapput pisuussutit uumaatsut, tassaasut saffiugassat manngertut aammalu ikummatissat (kulbrinter).

Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik nunaqartut Kalaallit Nunaanni pinngortitami pisuussutinik iluaqutiginninnissaminnut tunngaviusumik pisinnaatitaaffii pillugit namminersorerulerneq pillugu inatsimmi § 8-mi aalajangersarneqarsimapput Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit inatsimmi (aatsitassanut inatsit), tak. Kalaallit Nunaanni aatsitassat il.il. pillugit inatsit nr. 368, 18. juni 1998-imeersoq, tassunga ilaalluni ”Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik ingerlatsineq pillugu Namminersorerullutik Oqartussat Danmarkimilu naalakkersuisut 1. juli 1998-imiit isumaqatigiissutaat” 8. januar 1998-imeersoq.

Aatsitassanut inatsit naapertorlugu Kalaallit Nunaanni aatsitassanut tunngasut nakkutigineqarput Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni aatsitassanut tunngasunik sinaakkusiilluni aaqqiinerup immikkut ittup iluani.

Aatsitassanik aaqqiinermi makku pingaarnersaapput:

- Namminersorerullutik Oqartussat naalagaaffiullu peqatigiillutik alajangiisinnaanerat, assigiimmik itigartitsisinnaallutik.*
- Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi isertitanik naalagaaffiup namminersorerusullu akornanni avitsisarnissamut najoqqutassat.*
- Kalaallit Nunaanni Aatsitassat pillugit Siunnersuisooqatigiit danskinik kalaallinillu amerlaqatigiinnik ilaasortalik.*
- Namminersorerullutik Oqartussat ataanni aatsitassarsiornermut qullersaqarfik ingerlatsinermi qitiusumik suliasanik ingerlatsisoq, ilanngullugu fellesrådimut allattuulluni.*

Aatsitassat pillugit inatsit aamma imaqarpoq Kalaallit Nunaanni ikummatissanik aatsitassanillu manngertunik misissueqqaarnissamut, misissueqqissaarnissamut iluaqutiginninnissamullu akuersissuteqarnissat piumasaqaatillu pillugit aalajangersakkat. Malittarisassaniipputtaaq naleqquttunik, teknikkikkut, sulisussatigut aammalu isumannaallisaanikkut isumannaatsumik ingerlatsinissanut najoqqutassat, ingerlatsiviusuni avatangiisit eqqarsaatigalugit.

Aatsitassanut Pisortaqarfimmi oqartussaasutut suliarinnittarnermi pineqarput akuersissuteqarnissami periaatsit, nakkutilliineq, uuttortaaneq nalunaarsuinerlu, nalunaarusiortarneq kiisalu pissutsit ilaasigut tunuliaqutaasunik misissuinerit. Oqartussaasutut taamatut sulianut ilaatigut tunngaviupput Kalaallit Nunaanni aatsitassat il.il. pillugit inatsimmi aalajangersakkat, aammalu inatsisini makkunani aalajangersakkat (kingusinnerusukkut allannguutillit):

- Nunaminertanik atuneq, illoqarfiit ineriartornerat illuliortarnerlu pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit.*
- Avatangiisinut il.il. tunngasut pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit.*
- Innaallagiaq, imeq, aamma kiassarneq, qatserisartoqarneq, umiarsualiviit, aqquserngit, nalunaarasuartaatitigut il.il. atassuteqaqatigiinneq pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit.*
- Pilersuineq, angallanneq, allakkanik isumaginninneq il.il. pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit.*

Avatangiisit pillugit oqartussaassuseq, avatangiisit pillugit inatsit, imartani avatangiisit pillugit inatsit taassumalu Kalaallit Nunaannut atulersitaanera Aatsitassanut Pisortaqarfimmit ingerlanneqassaaq, aatsitassarsiornermut tunngasutigut oqartussaaffiit ataatsimut tiguneqalernerannut ilanngullugu.

Nunaviup ilaa immap naqqaniittoq pillugu inatsit atuuttoq naapertorlugu sanaartukkat isumannaallisaatitullu killeqarfiit nunaviup ilaani immap naqqaniittumi Kalaallit Nunaannut atasumiittut, taassumaluunniit iluani pilersinneqarsimasut eqqarsaatigalugit inatsisit Kalaallit Nunaannut tunngasut atuupput, Naalakkersuisullu §§ 2 aamma 4-mi aalajangersarneqarsimasunik pisinnaatitaaffeqarlutik, aatsitassat pillugit inatsimmi maleruaqqusat naapertorlugit. Aatsitassanut Pisortaqarfiup tamakkununnga tunngasutigut Naalakkersuisut oqartussaassuseqartippaat.

Naalagaaffiup namminersornerullutillu oqartussat piginneqatigiillutik pilersissimavaat Nunaoil A/S, Kalaallit Nunaanni pisortat ikummatissanik misissuinerannik ingerlataqartussaq. Nunaoil A/S-imut malittarisassat aalajangersarneqarsimapput "Nunaoil A/S pillugu qanoq iliuuseqartarnissat pillugit naalagaaffiup namminersornerullutillu oqartussat akornanni isumaqatigiissut"-mi, kingusinnerusukkut tunngavilerneqarsimasumi inatsimmi nr. 1023, 23. december 1998 inatsisartullu inatsisaanni nr. 12, 30. oktober 1998-imeersumi."

1.2.2. Aatsitassanik ingerlataqarnermi isertitanit aningaasaqarnikkut attuumassutit agguasarnerlu

Kalaallit Nunaanni Namminersornermik aaqqiinerup ataani Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aamma naalagaaffiup akornanni aningaasaqarnikkut attuumassuteqarnermut aaqqiissutip nutaap qitiusumik makku imarai:

- 1) Naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussat ukiumoortumik tapiiffigisassavai manna tikillugu ataatsimut tapiissutaasarsimasut amerlaqataannik.
- 2) Suliaqarfiit namminersorneq pillugu inatsit malillugu tiguneqartut Namminersorlutik Oqartussat namminneerlutik aningaasalersortassavaat.
- 3) Kalaallit Nunaata nunataata iluani aatsitassarsiornermik ingerlataqarnernit siunissami isertinneqartartussat Namminersorlutik Oqartussanut tutsinneqartassapput.
- 4) Naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutigisartagai, ukiumi ullorsiutit malillugit ukiut arlaanni Kalaallit Nunaata aatsitassarsiornermit isertitat 75 mio. kr. sinnerpagit aningaasat affaannik. Tapiissutit 0 kroninut ikilisinneqarpata, tamatuma kingorna Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutinik akiliisoqartarunnaassaaq.
- 5) Naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutigisartagai 0 kroninngorpata, siunissami aningaasaqarnikkut siunissami attuumassuteqarnerit pillugit kalaallit danskillu naalakkersuisuisa akornanni isumaqatigiinniarnert aallartissapput.

Tamakku saniatigut Namminersorlutik Oqartussat suli periafissaqarput danskit ilisimatusarfiinut assigisaannullu siunnersorneqarnermik aatsitassarsiornerullu iluani ilisimatusarnermik suliaqarnissaannik piumasaqarsinnaasut.

Namminersorneq pillugu Inatsimmut oqaaseqaatini Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik sammisanit isertitat agguarneqartarnerat pillugu ima aalajangiineqarpoq (oqaaseqaatit nalinginnaasut, immikkoortoq 5.3.3):

”Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermut tunngasut ineriartortitaanerat Kalaallit Nunaanni siunissami inuussutissarsiornermik ineriartortitsinermit periarfissatut pingaaruteqartorujussuannngorsinnaapput, tamatumuunakkut isertinneqartalersinnaammata naalagaaffiup tapiissutaanut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit taartaasinnaasutut, tamatumani Kalaallit Nunaat aningaasarsiornikkut imminut napatissinnaanerulersinnaalluni.

Taamaassappat aatsitassarsiornerup Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut pitsaasumik sunniutigisinnaasai pilersinnaassapput nalinginnaasumik aningaasarsiornikkut, ilanngullugit sanaartukkanut il.il. aningaasaliissutitigut, aammalu sanaartukkat ingerlatinnerannut il.il. atatillugu nunaqavissunik sulisussarsisarnertigut, kiisalu pisortat piginneqatigiiffinniit peqataasunit isertitaasigut.

Inatsisissamut siunnersuut manna naapertorlugu Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermit isertitat Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat pissavaat. Naalagaaffiulli tapiissutaasa qanoq pineqarnissaannut apeqqutaasussaassaaq aatsitassarsiornermik ingerlatsinermi pisortat isertitaasa amerlassusiat, inatsisissatut siunnersuummut sunniuteqarput.

Siunnersuutikkut tassuuna Namminersorlutik Oqartussanut naalagaaffiup tapiissutai apparneqassapput ukiumi pineqartumi isertitat 75 mio kr.-nit amerlanerussutaasa affaannut naleqquttumik. 75 mio kr.-nik ilanngaassineq pissaaq misissuinissamut kajumissuseqarnerulersitsiniarluni tamatumuunakkullu Kalaallit Nunaat aningaasarsiornikkut imminut napatinnerulersinniarlugu.”

Taamattaq Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmi oqaaseqaatini aamma allanneqarpoq (oqaaseqaatit nalinginnaasut, immikkoortoq 5.3.3):

”Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut naalagaaffiup tapiissutai Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi isertitat kingunerannik 0 kroninngorlutik ikilippata, ukiumut tullermut tapiissutit aamma peerneqassapput, tamaalillugulu Namminersorlutik Oqartussanut tapiissuteqartoqaqqissanani, illuatungeriit akunnerminni allamik isumaqatigiissuteqarsimanngippata, tassunga atatillugu tak. siunnersuummi § 10.

Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi isertitat kingunerannik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut naalagaaffiup tapiissutai 0 kroninngorlutik ikilissappata tapiissutit ukiumut aamma tulliuttumut atorunnaarnissaannik aaqqissuussineq taaneqartoq aamma atuutissaaq, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermit isertitat ukiumi kingusinnerusuni appariaqqissagaluarpata imaluunniit atorunnaavissagaluarpata. Pissutsit ilaatigut taamaalisinnaapput ukiup siulliup kingorna ukiumi ataasiartumik immikkut ittunik isertitaqartoqassappat, assersuutigalugu selskabini aatsitassanik ingerlatsisuni Kalaallit Nunaanni pisortanit pigineqartunik pigineqataassutit tuninerisa kingunerisaannik.

§ 10-imili aalajangersagaq atussanngilaq Namminersorlutik Oqartussanut naalagaaffiup tapiissutai 0 kroninngorlutik ikilissappata, Danmarkimi pisortatut oqartussaasut imaluunniit selskabit il.il. Danmarkimi pisortatigut oqartussaasunit pigineqartut aatsitassarsiorfinnik § 7, imm. 2, nr. 3-mi taaneqartunik pigineqataassutiminnik, imaluunniit Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorinnissamut akuersissutinik pigineqataaffigisaminnik tunisaqarpata. Tunisiermi isertitat ilaat ukiumut isertitatut nalunaarsukkanut ilaangunneqartut, taamaalillutillu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut nuunneqartut, naatsorsorneqassapput naalagaaffiup tapiissutaasa 0 kroninngortinneqaatigisaattut. Pissutsinili taamaattuni isertitatut ilanngunneqartut naalagaaffiullu tapiissutaasa 0 kroninngorlugit ikilissutaasa kingunerissanngilaat siunissami tapiissutit peerneqarnissaat, tak. § 10-mut oqaaseqaatit.”

1.2.3. Isertitatut nassuiaatit

Namminersorlutik Oqartussat aamma naalagaaffiup akornanni attuumassuteqarneq namminersornermut aaqqiissuummi pingaaruteqartoq, namminersornerlu pillugu inatsimmi iluarsineqarsimasoq, kiisalu namminersorneq pillugu inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqaataani itisiliilluni nassuiarneqarsimasoq, tassaavoq aningaasarsiornermut tunngasut.

Tamanna Namminersorneq pillugu Inatsimmi § 7, imm. 2-mi allassimavoq, isertitat makku Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ingerlataqarnermit isertitatut aalajangerneqarlutik:

”1) Immikkut aalajangersimasunut akuersissutit naapertorlugit isertitat, akitsuutit il.il. Aatsitassanut Pisortaqarfimmi aningaasartuutininut matussutissatut akilerneqartartut pinnagit.

2) Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni pisinnaatitaaffilinnik sutigulluunniit akileraarusiinnikkut isertitat, Kalaallit Nunaanni pisuussutinut aatsitassanit pisunit ingerlatsinermut ilaasut.

3) Kalaallit aamma danskit pisortatut oqartussat selskabini piginneqataaffigisaanni il.il. Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik ingerlataqarnermik ingerlatsisut isertitaat.

4) Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni iluanaarutinit akileraarnikkut il.il. isertitat, selskabini piginneqataaassutilinnut, piginnaatitsissummik pigisaqartutut, imaluunniit selskabini taamaattuni toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit tamakkiisumik pigisaqartut, akileraarnertaqangitsumillu taakkunannga sinneqartoortutinit pissarsiarineqarsinnaasut.”

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmi oqaaseqaatini nalinginnaasuni (immikkoortoq 5.3.5) isertitatut nassuiaatit pillugit ima allassimasoqarpoq:

”Aatsitassarsiornermik aaqqiinerup nutaap tamanut tunngatillugu tunngavia tassaavoq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni aatsitassanut tunngasut iluanni tamakkiisumik oqartussaaffiginnilersinnaanerat, inatsisillu atuutsilerneratigut Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi isertitaqarsinnaanerat, tak. siunnersuummi § 7, imm. 1. Tamatuma saniatigut innersuussutigineqassapput § 10-mut oqaaseqaatit, naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutaasa 0 kroninngorlutik ikilinerannut tunngasut.

§ 7, imm. 2-mi taagorneqarput isertitat suunerannik nassuiaatini isertitat pineqartut. Nassuiaammut annertuumik tunngaviupput aatsitassat pillugit inatsimmi atuuttumi § 22, imm. 3-mi isertitat suunerannik nassuiaatit. Aatsitassanik aaqqiineq atuuttoq naapertorlugu danskit-kalaallillu assigiimmik aalajangiisinnaatitaapput Kalaallit Nunaanni pisuussutit aatsitassanit pisut pillugit siunnersuisooqatigiit aqqutigalugit, Danmarkimi naalakkersuisut Naalakkersuisullu tamarmik assigiimmik akerliliisinnaatitaallutik. Taamaalilluni isertitat suunerannik nassuiaatit assigiinngitsutigut naleqqussartariaqarsimapput, nassuiaatit siunissami aatsitassanik aaqqiinermi nutaami Namminersorlutik Oqartussat tigusinnaasaanni atorsinnaassammata.

§ 7, imm. 2-mi isertitanik nassuiaammut tunngaviupput Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu inatsisitigut maanna inissisimanerat, siunertaallunilu imm. 1 malillugu Kalaallit Nunaanni aatsitassatigut isertitassa at pineqartut Namminersorlutik Oqartussanut nakkartinneqartassasut. Isertitattaq tamakku tunngaviussapput naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutaasa ikilineqarsinnaanerannut tunngaviliupput, angissuseqalersillugit Namminersorlutik

Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaasa ukiumut 75 mio. kroninit amerlanerusut affaannik, tak. siunnersuummi § 8.

Siunnersuummi aalajangersakkat aatsitassanut inatsisip aalajangersagaanut suli tulluuppata, aatsitassanut inatsisip piareersarnerani isumaqatigiissutillu tassunga attuumassuteqartut siunnersuummi § 7, imm. 2-p nassuiarneranut atorneqarneranullu suli pingaaruteqassaaq.

Kalaallit Nunaanni imaluunniit Danmarkimi inatsisit imaluunniit akileraarutinut, aatsitassanut imaluunniit selskabinut tunngatillugu oqartussaaffiginninnerup siunissami allannguutaasa kingunerisinnaavaat isertitat suunerannik nassuiaatit siunertanut naapertuukkunnaarnerat. Tamatuma kinguneranik isertitat suunerannik nassuiaatit Naalakkersuisunit Danmarkimilu naalakkersuisunit nalileqqinneqartariaqassapput, isertitat suunerannik nassuiaatit inatsimmi siunertarisanut naapertuuttuunissaat qulakkeerniarlugu. Taamatut nalileqqinnerup ilisimatitsinermik tunngaveqartumik pinissaa qulakkeerniarlugu naatsorsuutigineqarpoq illuatungeriit atortussani tamatumunnga tunngassutilinni tamani sukumiisumik imminnut ilisimatittarnissaat. Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu inatsisit allannguutaat allat aatsitassarsiornermit isertitat avinneqarnissaannut allannguutaasussaangitsut isertitat suunerannik nassuiaatit nalileqqinnissaannut pissutissaassanngillat. Taamaalilluni assersuutigalugu akileraarutit amerlassusiannik allannguutissat, tak. siunnersuummi § 7, imm. 2, nr. 2, isertitat suunerannik nassuiaatip nalileqqinnissaannut tunngaviussanngillat.”

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatinit qulaani issuarneqartut ersersippaat, sammisaqarfiup tigoreernerani aatsitassanut tunngasut oqartussatut suliarinninnerup ingerlateqqinnissaani oqartussatut suliarinninneq ataatsimoortitsillunilu akuleriisitsilluni ingerlanneqassasoq, taamaalilluni qulakkeerneqassalluni isertitatigut nassuiaat aamma siunissami siunertanik eqquutsitsuassallutik.

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmi oqaaseqaatini nalinginnaasuni (immikkoortoq 5.3.5.1) akuersissutit aalajangersimasut eqqarsaatigalugit isertitat pillugit makku eqqartorneqarput:

”§ 7, imm. 2, nr. 1-itut siunnersuutip aatsitassanut inatsimmi § 22, imm. 3, nr. 1-imi aalajangersakkap pioreersup ingerlateqqinneraa. Taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq isertitat nassuiaasersorneqarnerannik ingerlatitseqqinnissaq, tassa aatsitassanik misissueqqaarnissanut, misissuinissanut imaluunniit piiaanissanut akuersissutit aalajangersimasut eqqarsaatigalugit, taamallu siunnersuutigineqarluni manna tikillugu aningaasanik isertitatut naatsorsuisarnermit ilanngunneqartussaangitsut ingerlateqqinneqarnissaat, aningaasat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaqarfiup aqutaani aningaasartuutinit matussutissatut akilerneqartartut.

Isertitat assigiinngitsut § 7, imm. 2, nr. 1-itut siunnersuutigineqartumut ilaatinneqartut, tassaapput kalaallit oqartussaasa isertitaat suulluunniit aatsitassanik misissueqqaarnernit, misissuinernit imaluunniit piiaanernit

akuersissutininit aalajangersimasunit pissarsiarineqartut, aamma takuuk isertitanit nassuiaatinut ilaasut oqaaseqaataaqqartunut 1988-imeersunut ilaasut (L 103 ulloq 17. november 1988). Isertitat piginnaatitsissutinik piginnittuninngaanneersuusinnaapput, soorlu selskabinit kiisalu inunnit piginnaatitsissutinik piginnittunit, aamma tak. immikkoortoq 5.3.4.

Isertitatut nr. 1-imi ilaasutut assersuutitut taaneqarsinnaavoq tunisassiornermit akiliut (pisortanut akiliut), akuersissut naapertorlugu piginnaatitsissummik pigisaqartup akilertussaasaa, takuuk aatsitassanut inatsimmi § 8, imm. 1.

Assersuutitut allatut ilaavoq akuersissuteqarnikkut ingerlataqarnermi aningaasarsiornikkut sinneqartoorutit ilaannit oqartussanut akiliutit (sinneqartoornermit pisortanut akiliut), takuuk aatsitassanut inatsimmi § 8, imm. 1.”

Taamattaq immikkoortumi tassani aatsitassanit isertitat pillugit isertitat naatsorsornerinit ilanngunneqartussaannngitsut eqqartorneri:

”Aatsitassarsiornermi isertitat naatsorsorneranni isertitat ilaat aalajangersimasut ilanngunneqartussaannngillat, tak. siunnersuummi § 7, imm. 2, nr. 1, immikkoortup 2-at. Pineqarput isertitat akuersissutinut aalajangersimasunut atatillugu pissarsiarineqarsimasut, aningaasat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup aningaasartuutaanut matussutissatut akilerneqartartut. Ilanngussinngitsoornermik siunnersuut aatsitassanut inatsimmi § 22, imm. 3, nr. 1-imi aqqissuussinerup pioreersup ingerlateqqinneraa.

Aningaasat siunnersuut taanna naapertorlugu isertitanik naatsorsuinermi ilanngunneqartussaannngitsut tassaapput aningaasat utertinneqarsimasut, akitsuutit aamma akileraarutit il.il. avatangiisinik allanillu tunuliaqutaasunik misissuinernut, oqartussatut suliarinninnerit (akuersissuteqarnerit, nakkutilliinerit, nalunaarusiornerit il.il.) aammaluqaammarsaanernut il.il. atatillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup aningaasartuutaanut matussutissat. Tamakkununga aningaasartuutit akuersissutit aalajangersimasut naapertorlugit akilersinniarneqartunut tunngasuussapput. Qaammarsaanermulli aningaasartuutitut tunngatillugu tamanna piumasarineqanngilaq.

Piginnaatitsissutinik piginnittut immikkut akuersissutigineqartut naapertorlugit pisussaaffimminnik naammassinninnginnerannut atatillugu kalaallit danskillu oqartussaasuisa oqartussaasutut iliuutsiminnut aningaasartuutaat (soorlu taamaatitsinernut tunngasut avatangiisinillu saliinerit) aatsitassanit isertitanit akilerneqarsinnaanngillat, tamatumani isertitat suunerannik nassuiaatini ilaatinneqassanatik. Taamaaqataanik aningaasat utertinneqarsimasut kalaallit danskillu oqartussaasuisa akiliutaagallartunut matussutissatut piginnaatitsissutinik pigisalinnit pissarsiaat, isertitat suunerannik nassiuamma ilaassanngillat.

Avatangiisinik saliinermut taamaatitsinernullu assigisaannut Aatsitassanut Pisorta qarfiup aningaasartuutigisimasinnaasanut matussutissanik akiliutinik il.il. akiliisitsiniartoqarsinnaanngilaq, isertitat suunerannut nassuiaatini ilanngutinngitsoorneqarsinnaasunik.

Akiliutit akitsuutillu il.il. Aatsitassanut Pisortaqarfiup aningaasartuutaanut matussutissatut akilersinniarneqarsinnaasut aatsitassanut inatsimmi § 31 b-mut oqaaseqaatini erseqqinnerusumik nassuiarneqarput (inatsisissatut siunnersuut L 61, 4. november 1993). Tak. siuliini oqaaseqatigiit 5.3.4.

Ikummatissanut akuersissutinut tunngasumik nunaminertanut akitsuutit maannakkut atuuttut aalajangerneqarput imaalillugit, nunaminertanut akitsuutit assigalugit Aatsitassanut Pisortaqarfiup aningaasartuutaanut tunngasutut. Tamakku atussapput siunissami akuersissutini nunaminertanut akitsuutinut.

Akiliutit akitsuutillu il.il. siuliini taagorneqartut Aatsitassanut Pisortaqarfiup aningaasartuutaanut matussutissatut akilersinneqartut ikummatissanut aatsitassanullu allanut assigiinngitsuugajupput. Najoqqutassatut aalajangerneqartarpoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinissamut paaanissamullu aatsitassarsiornermik uuliasiornermillu ingerlataqartut aningaasalersuisartut kajumitsinnissaannut annaanaveersaarnissaannullu periarfissat annertuumik ajorseriartinneqassanngitsut. Akiliutit akitsuutillu taaneqartut amerlassusilerneqartanngillat aningaasartuutit tamakkiisumik matussutissinniarlugit. Aatsitassanut inatsisip 1993-imi allanngortinnerani § 31 b-p ilanngunneratigut inatsimmi periarfissiisoqarpoq aningaasartuutit ilaasa matussutissinneqartarnissaannut.”

Taamaatitsinermtut atatillugu iliuusissat pillugit aamma avatangiisinik saliineq eqqarsaatigalugit immikkoortumi tassani makku eqqartorneqarput:

”Aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 18, imm. 1-imi allassimavoq piginnaatitsissutinik pigisaqartut pisussaasut taamaatitsinerminni iliuuseqarnissaminnut, ilanngullugit ingerlatsiunnaarunik avatangiisinik saliinissaminnut. Aatsitassanut Pisortaqarfik piginnaatitsissummik pigisaqartut pisussaaffimminnik naammassinninnissaat qulakkeerniarlugu aalajangersakkiorsinnaavoq imm. 1 malillugu, ilanngullugu piumasarisinnaallugu qularnaveeqqusiisoqarnissaa, tak. aatsitassanut inatsimmi § 18, imm. 2. Aatsitassanik manngertunik misissueqqaarnissanut misissuinissanulluunniit akuersissuteqarnerni tamanna pisinnaavoq nalinginnaasumik qularnaveeqqusiinikkut, ilanngullugu piffissami akuersissuteqarfiusumi ingerlaavartumik akiliuteqartitsisarnertigut, tamatumuunakkut qularnaveeqqusiissutit piffissami akuersissuteqarfiusumi katersorneqarsinnaallutik.

Ikummatissanik imaani qalluinerup kingorna avatangiisinik saliinermtut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat qulakkiissavaat akuersissutinut aalajangersimasunut tunngatillugu piumasarineqarnissaa isumannaatsunik sillimmasiisoqassasoq qularnaveeqqusiisoqassasorlu il.il., Disko Vest-imi juli 2006-imi neqeroortitsinermti akuersissutissanut najoqqutassami sillimmasiinernik qularnaveeqqusiinernillu il.il. piumasaqaatit aammalu neqerooruteqartitsinermtassani akuersissutit aalajangersimasut assingannik. Namminersorlutik Oqartussat aamma isumannaassavaat piumasaqaatit tamakku aqutsisoqarfimmiit malittarineqarnissaat.

Aatsitassanut inatsimmi § 18, imm. 3 malillugu Aatsitassanut Pisortaqarfik taamaatitsinermut saliinermullu il.il. atatillugu iliuuseqarsinnaavoq, ilanngullugu avatangiisinik saliisitsinnaalluni piginnaatitsissummik piginnittup akiligassaanik, ajutoortoqarpallu akisussaaffigisassaanik, taassuma iliuusereqqusaasut malinngippagit. Tamanna ikummatissanut akuersissutinut akuersissutinullu allanut aamma atuuppoq. Siunissami inatsiliassat akuersissuteqarnissanullu piunasaqaatit piginnaatitsissummik pigisaqartup akiligassaanik ajutoortoqarpallu akisussaaffigisassaanik Aatsitassanut Pisortaqarfiup isumannaallisaanikkut, peqqissutsikkut, avatangiisitigut taamaatitsinermullu il.il. qanoq iliuuseqarnissanut aalajangersakkanik taakkua assinginik imaqarsinnaapput, akuersissutinik pigisaqartut qanoq iliuuseqanngikkaangata, imaluunniit piginnaatitsissummik pigisaqartut Aatsitassanut Pisortaqarfiup aalajangersimasumik akuersissutinut tunngatillugu aningaasartuutaanut taarsiinngikkaangata. Iliuutsinut taamaattunut atatillugu Aatsitassanut Pisortaqarfiup aningaasartuutaanut utertitsinermut isertitat siunnersuummi § 7, imm. 2, nr. 1-imi isertitat suunerannik nassiuuammi ilanngunneqanngillat.

Isertitat suunerannik nassuiaammi aamma ilaannngillat isumannaallisaanermut, peqqissutsimut avatangiisinullu upalungaarsimanissakkut iliuutsinut, piginnaatitsissutinik piginnittut Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornerannut toqqaannartumik atassuteqartunut atatillugu Aatsitassanut Pisortaqarfiup aningaasartuutaanut matussutissatut utertitat. Tamanna atorpoq pineqarpata iliuutsit atortussiassanik misissueqqaarnissamut, misissuinissamut piiaanissamullu akuersissutit naapertorlugit piginnaatitsissummik pigisaqartut pisussaaffiginngisaat Aatsitassanut Pisortaqarfimmit tigussallugit.

Uuliamik maangaannartoqartillugu allatulluunniit pisoqartillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup upalungaarsimanera naammangippat imaluunniit susoqanngippat, aammalu Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit oqartussaasut iliuuseqartariaqalerpata, aningaasat utertinneqartut, tamakkununnga atatillugu aningaasartuutiminnut matussutissatut pissarsiaat, isertitat suunerannik nassuiaammi ilaassanngillat.”

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmi oqaaseqaatini nalinginnaasuni (immikkoortoq 5.3.5.2) isertitatut nassuiaatit immikkoortuata 2-ani, akileraarnikkut isertitanut tunngasuni ima allassimasoqarpoq:

”Piiaanissamut maannamutut selskabinut akuersissuteqarnerni isumannaarneqassaaq piiaanermi isertitat sorphaanerisa takuneqarsinnaanissaat, aammalu allanik ingerlatsinermi isertitanit aningaasartuutinillu akileraarutit tungaasigut immikkoortinneqarnissaat. Namminersorlutik Oqartussat tamanna aamma qulakkiissavaat atortussiananik aqqissuussinermi nutaami aatsitassarsiornermut tunngasut tigugunikkut.

Tamatuma kinguneranik piiaanissamut akuersissuteqarnermut allannguinerermulluunniit atatillugu isumannaarneqassapput makku: Isertitanit akileraarutit pillugit inatsisartut inatsisaanni § 3, imm. 3-mi taaneqartutut piginnaatitsissummik pigisaqartup akileraartussaataitaannginnerminik

nalunaarfigineqannginnissaa, Aatsitassanut Pisortaqarfiup uppersanngippagu akuerineqarnerup kinguneranik isertitat suunerannik nassuiaammi tamakkiisumik ilaasunik artukkiissutaasunik akitsuutinik akiliisoqartartoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq akuersissut naapertorlugu aammalu aatsitassanik inatsit naapertorlugu allamik kisimiilluni ingerlatsisuuusoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq selskabini allani imaluunniit piginneqatigiiffinni allani piginneqataassutalik aningaasaliissuteqanngitsoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit selskabinut allanut ilanngulluni akileraartinneqarsinnaanngitsoq, pinngitsaaliissummik ataatsimut akileraartitsineq pineqanngippat, nunap nammineq iluani ingerlatseqatigiiffissuarni piginnaatitsissummik pigisaqartoq nunani allani ingerlatseqatigiiffissuarni piginnaatitsissutinik pigisalittut aningaasanngortitsinissamik piumasaqaatit assingannik piumaffigineqarsinnaasoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq tamanut tunngatillugu akinut nammineq sunniuteqarfigisinnaanngisaanut, aammalu nammineq sunniuteqarfigisinnaanngisat pillugit piumasaqaatit malillugit niuertassasoq, piginnaatitsissummik pigisaqartup aqqissuunneqarnera, ilanngullugu selskabip piginneqataassuteqarnerusup atassuteqarnera, allanngortinneqarsinnaanngitsoq Aatsitassanut Pisortaqarfik akuersisimatinnagu, aammalu piginnaatitsissummik pigisaqartup sumiiffik nalunaarsorsimaffia allanngortinneqarsinnaanngitsoq Aatsitassanut Pisortaqarfik akuersisimatinnagu.

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat piumasarisinnaavaat selskabi, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik piaanissamut akuersissummik tunineqartoq, Kalaallit Nunaanni nalunaarsorneqarsimassasoq, tak. aatsitassanut inatsimmi § 7, imm. 3-mi taassuma assinga.

Selskabit saniatigut pisut ilaanni erseqqinnerusumillu nassuiarneqartumik inuit ataasiakkaat piiaanissamik akuersissummik tunineqarsinnaapput. Tamanna pissaaq aatsitassanik manngertunik annikitsumik piiaanissamut akuersissusiinikkut, takuuk immikkoortoq 5.3.4.

Isertitat suut Namminersorlutik Oqartussanut nakkartinneqartartussat naatsorsornissaannut atugassatut, takuuk inatsimmi § 7, imm. 2, nr. 2, taamaalillunilu isertitat naatsorsornerinut ilanngunneqartussat, Namminersorlutik Oqartussat qulakkiissavaat, aatsitassarsiornermik ingerlataqarnermut atatillugu inuit ataasiakkaat isertitaat aningaasartuutaallu suussusersineqassapput, inuullu namminerisamik isertitaanit aningaasartuutaanillu allanit immikkoortinneqassallutik.

Allaffissornikkut ajornaatsumik paasinartumillu aqqiinissap qulakkeernissaa siunertaralugu – piginneqatigiiffilioriaatsimillu toqqaanermik isertitanit naatsorsuinerup sunnerneqarnissaa pinngitsoorniarlugu – akileraarnikkut aningaasartassat isertitanik naatsorsuinermit ilanngunneqartussat ima naatsorsorneqassapput, aatsitassarsiornermik ingerlataqarnermit isertitat (tassunga atasumik aningaasartuutit ilanngaatigereerlugit) aktieselskabimi aningaasarsiarineqarsimasutut, akileraareernermilu sinneqartoorutit ukiumi aningaasarsiorfiusumi tassani isertinneqarsimasut.

Taamattaaq Namminersorlutik Oqartussat qulakkiissavaat, (piginnaatitsissutinik pigisaqartoq) inuit akilaaruteqannginnissaannik nalunaarfiginnginnissaat, soorlu akissarsianit akileraarutit pillugit inatsisartut inatsisaanni § 3, imm. 3-mi taaneqartutut, Aatsitassanut Pisortaqarfiup uppernarsanngippagu, akuersissut kinguneqartoq akiliutinik minnerpaamik taama artukiisunik nassataqarpat, isertitat agguataarneranni tamakkiisumik ilaasunik.

Piginnaatitsissutinik pigisaqartunut, inuit ataasiakkaat, annikitsunik ingerlataqarnermut atatillugu aatsitassanik manngertunik tunisinerminnit ukiumut 400.000 kr. sinnerlugit isertitaqartanngitsut, aningaasartuutit uppernarsaasersukkanik piumasaqarnissamut taarsiullugu tunisinerminni isertitaminnit 60 pct.-inik ilanngaaffigineqarsinnaapput. Ilanngaatip aalajangerneranut tunngaviuvoq, Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut oqartussat nalinginnaasumik misilittagaat, inuussutissarsiutinik ingerlatsisut minnerit isertitaasa aningaasartuutaasalu tunngasuni pissutsit, soorlu inuussutissarsiutaanerusut aalisarnerup piniarnerullu iluani.

Aningaasat sinneruttunut 40 pct.-it amerlaqataat taamaalereernermi akileraarutissatut naatsorsuinermit ilaassapput, soorlu inatsimmi § 7, imm. 2, nr. 2-mi pineqartutut, taamaalillunilu isertitat naatsorsornerinut ilaatinneqartussaasut. Aningaasat akileraarutaasussat naatsorsorneqarnerat aamma pisarpoq, aatsitassarsiornermik ingerlataqarnermit isertitat aktieselskabimi aningaasarsiuutigineqarsimasutut, akileraareerlunilu sinneqartoorutit ukiumi akissarsiorfusumi tassani pissarsiarineqarsimasut.

Aningaasat akileraarutaasussat pineqartut taamaallaat isertitat naatsorsornerinut atorneqartussatut naatsorsorneqassapput, piginnaatitsissutinillu pigisaqartut ataasiakkaat akileraarutigisartagaannut tunngasunut pingaaruteqarnatik. Piginnaatitsissutinik pigisaqartut pineqartut taamaalilluni aalajangersagaq malillugu pisussaaffilerneqanngillat aatsitassanik ingerlataqarnermit isertitatik Namminersorlutik Oqartussanut akiliutigissallugit.

Taamattaaq piginnaatitsissutinik pigisaqartut taakku assigiissaartumik piumasaqaatit malillugit aatsitassarsiornermik ingerlataqarnermit isertitat tamaasa pillugit paasissutissiisussaataapput uppernarsaasersortussaallugillu, aningaasartuutinillu uppernarsaasiinissamut piumasaqaammut taarsiunneqarsinnaavoq ilanngaammik qulaani pineqartumit, isertitanik naatsorsuusiornermut atugassatut. Annikitsumik ingerlataqarnermut atatillugu aningaasartuutit uppernarsaasersornissaannut piumasaqaat aatsaat atuutilissaaq, tuniniaanermi isertitat ukiumut 400.000 kr. sinnersimappatigit.

Akileraarnikkut ukiumoortumik naatsorsuusiornissaq il.il. pillugu piumasaqaat Namminersornerusut nalunaarutaanni § 3-mi nr. 27, 1. december 2006-imeersup, siunertaraa aalisartunut, piniartunut inuussutissarsiornermillu annikitsumik ingerlatalinnut assingusunut naatsorsuusiornermi piumasaqaatinik oqilisaanissaq. Nalinginnaasumik inuit tamakku aningaasarsiornikkut piginnaasaqanngillat naatsorsuutinik suliarinninnermi naatsorsuuserinnermi immikkut ilisimasalinnik ikiorteqassallutik, taamattaarlu naatsorsuusiornermi piumasaqaatit nalinginnaasut

eqquutsissallugit ajornakusoortittarlugit. Taamattaaq eqqarsaatigineqartoq tassaavoq, malittarisassamut tassunga tunngaviusoq, nalilerneqarsimammat pissusissamisoortoq kaaviiaartitsisinnaanermut killilernissaanik aalajangiinissaq, assigiissaartumik ilanngaanerup atorneratigut, inuit ataasiakkaat aatsitassarsiornermi annikitsumik ingerlataqarnermut atatillugu aningaasartuutiviusunut uppernarsaasersuinermit taarsiullugu.”

Aatsitassarsiornermik ingerlataqarnermi pisortat peqataanerannit isertitat eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmut oqaaseqaatini nalinginnaasuni ima allassimasoqarpoq (immikkoortoq 5.3.5.3):

”Inatsisissatut siunnersuummi § 7, imm. 2, nr. 3-mi aalajangersarneqarpoq isertitat suunerannik nassuiaatini pineqartut tassaasut Kalaallit Nunaanni ikummatissanik aatsitassanillu ingerlataqarnermi selskabini il.il. Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu pisortat oqartussaasut piginneqataassutaasigut isertitat. Isertitanik aaqqissuussinermi pineqarput Kalaallit Nunaanni ikummatissanik aatsitassanillu ingerlatsinermi isertitat, toqqaannartumik toqqaannartuunngitsumilluunniit Danmarkimi Kalaallit Nunaannilu oqartussaasut piginnittutut pissarsiassa, oqartussaasullu tamakkua selskabini il.il. Kalaallit Nunaanni ikummatissanik aatsitassanillu ingerlatsisuni piginneqataassutiminnik tunisinerminni isertitaat. Selskabimik ingerlatsinermit sanilliullugu ikummatissanut aatsitassanullu tunngasunik ingerlatsisunut aaqqissuussineq qanorluunniit ittoq aamma ilaavoq, tassunga ilanngullugu pisortat ingerlatsinerannut il.il.toqqaannartumik atassuteqarneq.

Ikummatissanik aatsitassanillu ingerlataqarnermi pineqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni ikummatissanik aatsitassanillu misissueqqaarneq, misissuineq paaanerlu pillugit akuersissutit naapertorlugit ingerlatsineq, tak. ikummatissat aatsitassallu pillugit inatsimmi § 6 aamma § 7.”

Immikkoortumi tassani aamma allassimavoq:

”Selskabit akileraartussaataaerminni ukiumut angusaannik Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi isertitanik piviusumik takussutissaqarnissaq qulakkeerniarlugu Namminersorlutik Oqartussat makku isumannaassavaat:

- 1) aatsitassanik misissueqqaarnermut, misissuinermit paaanermullu akuersissutit paasiuminartumik assigiissaartunillu atugassaqartitsilluni pisarnissaat,*
- 2) ingerlatsiviup aatsitassarsiornerinnarmik ingerlatsinissaa, taamatullu ingerlatsinerup Kalaallit Nunaanni akuersissutaasut taamaallaat tunngavigalugit pinissaa, aamma tak. § 7, imm. 2, nr. 2 aamma 4, kiisalu aatsitassanut inatsimmi § 7, imm. 3, aamma § 8, imm. 3,*
- 3) ingerlatat § 7, imm. 2, nr. 3-mi taaneqartutut niuernerpalaartumik ingerlanneqarnissaat, tamatuma kinguneranik ingerlatsiviup isertitani amerlisassallugit, aammalu assersuutigalugu nioqutissiornerminut, pisiortorfimminut aammalu akissarsianut aningaasartuutiminik annikitsuutitsiniarnissaa, kiisalu*

4) ingerlatsinermik ukiumoortumik nalunaarusiortoqarnissaa *International Finansiell Reporting Standards (IFRS)* malillugu.

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanik misissueqqaarnermut, misissuinermut paaanermullu akuersissutinik agguaanerminni qulakkiissavaat agguaanerup – paasiuminartunik assigimmillu atugassaataasut saniatigut, tak. siuliini allassimasut – aamma naapertuilluartumik kinnaassusersiunngitsumik tunngaveqarluni pinissaa. Ilaatigut tassaniippoq Namminersorlutik Oqartussat pingaernerutitsinnginnissaat selskabinut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Danmarkimi oqartussanit pigineqartunut akuersissutinik agguaassinermi tamakku isertitaasa ilaannik pissarsinissaminnik, tak. §§ 7-8-mi aalajangersagassatut siunnersuutit. Taamaalillugu akuersissutinik agguaneq aaqqissuunneqassaaq selskabit aalajangersimasut, soorlu DONG Grønland A/S, kisiisa pineqartussanngornagit.”

1.2.4. Aatsitassarsiornermi tunngasutigit suleqatigiinneq

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 5.3.6-imi aatsitassarsiornermi kalaallit danskillu oqartussaasa akornanni suleqatigiinneq pillugu allassimavoq:

”Inatsimmi matumani aalajangersakkat malillugit Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanut tunngasunik tigusinissaata tungaanut aatsitassanut tunngasut namminersorneq pillugu inatsimmi, aatsitassanut inatsimmi aammalu inatsimmi tassani isumaqatigiissutit malillugit malittarisassiuunneqarsimapput, imaluunniit Naalakkersuisut aammalu Danmarkimi naalakkersuisut akornanni isumaqatigiissutaajunnartut malillugit, ilanngullugu ”Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit ingerlatsinermik Naalakkersuisut Danmarkimilu naalakkersuisut akornanni isumaqatigiissut 1. juli 1998-imeersoq.”

Aatsitassanut tunngasut ullumikkut Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu pisortatut oqartussat akornanni annertuumik suleqatigiissutigineqarput. Ilimagineqarpoq Namminersorlutik

Oqartussat aatsitassanut tunngasut tигunerisa kinguinngua pisariaqartissagaat Danmarkimi ingerlatsiviit aqutsinikkut ilisimatusarnikkullu suleqatiginerisa ingerlatiinnarnissaa.

Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi § 9 malillugu Naalakkersuisut Danmarkimilu naalakkersuisut Kalaallit Nunaata suliaasaqarfimmik tigusinerata kinguinngua atuutilersussamik isumaqatigiissuteqassapput. Naatsorsuutigineqarpoq isumaqatigiissutip ukiunut tallimanut atuunnissaa. Ukiunut siullernut tallimanut isumaqatigiissutip atorunnaanginnerani Naalakkersuisut aalajangersinnaapput isumaqatigiissut ukiunut arlalinnut atortussanngorlugu nutaanngorsassallugu, kingornalu nutaanngorsaqqittarsinnaallugu. Isumaqatigiissutit taamaattut makkuninnga imaqarsinnaapput:

Naalakkersuisut akiliuteqarlutik Danmarkimi pisortatigut ilisimatusarfinnit siunnersortittassapput aammalu aatsitassanut tunngasunik Namminersorlutik Oqartussat suliassanik allanik isumaginninnissaannut allanut siunnersortittarsinnaallutik. Siunertarineqartoq tassaavoq Naalakkersuisut taamatut siunnersorneqarsinnaanissaat GEUS-ip aamma DMU-p (1. januar 2007-imiit Aarhus Universitetip ilagiligassaa) manna tikillugu suleqatigineqarnerisa annertoqataannik. Tunngavigineqarpoq taamatut ikiorneqarnernut akiliutit amerlaqatigissagaat GEUS-ip DMU-llu taamaattunik suliaqartarnerminnut ukiumut aningaasartuutigisagaat, t.i. 2004-mi GEUS-imut 3,0 mio. kr. DMU-mullu 2.2 mio. kr. Taakku saniatigut Namminersorlutik Oqartussat GEUS-imut DMU-mullu isumaqatigiissuteqarsinnaapput GEUS-imiit DMU-miillu allanilluunniit allatut siunnersorneqartarnissamik.

Oqaatigineqareersutut ukiunut tallimanut siullernut isumaqatigiissutip naanerata kingorna Naalakkersuisut kissaateqarnerisigut taamaattunik assigisaanilluunniit sullinneqarnissamik ukiunut arlalinnut atortussanik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq. Taamaassappat eqqarsaataavoq taamaattoqartillugu isumaqatigiissutip atuuttup atorunnaarnissaa qaammatinik 12-inik sioqqullugu isumaqatigiinninniartoqartalernissaa. Isumaqatigiissuteqarnissap taamatut sivisutiginissaanut piffissallu isumaqatigiissuteqarfiup aallartinnissaa sioqqulluarlugu isumaqatigiinninniartoqartarnissaanut pissutaavoq qulakkeerniarneqarmat Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanut oqartussaasa periarfissinneqartarnissaat aalajangissallugu Danmarkimi ilisimatusarfinnik suleqateqarnerup ingerlatiinnarneqarnissaa kissaatiginerlugu, imaluunniit akiliuteqarluni allaniit siunnersorneqartarnissaq kissaatigineqarnerisigut, aammalu ilisimatusarfiit periarfissinneqarnissaat ukiunut arlalinnut atuuttussamik suliaminnik aaqquussinissaminnut.

Isumaqatigiissutinik qulaani taaneqartunik isumaqatigiissuteqarnermi Danmarkimi naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinissamut immikkut pingaaruteqartunik Danmarkimi pisortatigut ilisimatusarfiit maannamut ilisimatusartarnerisa taamaqqataannik Naalakkersuisunut periarfissiissapput isumaqatigiissutit ingerlaneranni akeqanngitsumik ilisimatusartitsinissamik. Tamatumani eqqarsaatigineqarput suliffeqarfiit ilisimatusarfiillu suliassaat pingaaruteqartut, ilanngullugit paasisutissat (databaser) aatsitassarsiornermut immikkut pingaaruteqartut ingerlatiinnarnissaat aningaasalersornissaallu, soorlu sajuppillatsisisarnermut tunngasunik paasisutissat, aatsitassanut paasisutissat aammalu pinngortitat ilaannut mianernartunut paasisutissat, GEUS-ip DMU-llu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinermit tunngassutillit ingerlassimasaat. Isumaqatigiissuteqarfimmi siullermi suliat 2005-imi aningaasatut atorneqarsimasutut amerlassuseqassapput (akinut aningaasarsianullu iluarsillugit). GEUS-ip DMU-llu oqaatigaat ukiumut katillugit 29 mio. kronit missiliorlugit amerlassuseqartut.

Tunngavigineqarportaaq Namminersorlutik Oqartussat taamatut isumaqatigiissuteqarnerminni aatsitassat nassaarineqarunnartut il.il. nioqqutiginissaannut nittarsaassinissanut pilersaarusiussasut manna tikillugu aningaasartuutaasimasut amerlaqataannik, aammalu Namminersorlutik Oqartussat

piffissami isumaqatigiissuteqarfiusumi siullermi GEUS-imik DMU-millu suleqatiginnissat, 2000-2004-mi suleqatigiissimanerup annertoqataanik, t.i. piffissami isumaqatigiissuteqarfiusumi tamarmiusumi pilersaarutigisap affangajaatut annertussusilimmik. Naalagaaffik siuliini oqaatigineqartutut annertutigisumik pilersaarussianut taakkununga aningaasaleeqataassaaq.

Inatsisissatut siunnersuutip matuma saqqummiunna ilutigitillugu Kalaallit Nunaata Namminersorneranut atatillugu pissutsit assigiinngitsut pillugit inatsisissatut siunnersuutinik saqqummiussisoqassaaq, § 9 malillugu danskit naalakkersuisuisa pisussaaffimminik naamassinninissaannut pisinnaatitaassutinik pilersitsisussanik.

Namminersorlutik Oqartussat namminneq aalajangissavaat, isumaqatigiissummi piffissami ukiuni siullerni ukiut tallimat qaangiunnerini, danskit naalakkersuisuinik isumaqatigiissuteqassanerlutik nutaanik ukiunut arlalinnut atuuttussanik, danskit ilisimatusarfiinik atuisarnissat pillugit, taamattaq inatsisissatut siunnersuut manna killiliinngilaq, taassuma kingorna Naalakkersuisut allanik assingusunik isumaqatigiissusiornissaminnut periarfissaannut.

Maanna aatsitassatigut aaqqiissummut atatillugu kalaallit danskillu suliffeqarfiisa oqartussaasalu suliassaat aningaasartuutaallu nalunaarummi ilassut 3-mi erseqqinnerusumik nassuiarneqarput, nalunaarummi Namminersorneq pillugu Isumalioqatigiit ataanni pisuussutit uumaatsut pillugit Namminersorneq pillugu Suleqatigiissitap suliaani.”

Ukiuni siullerni tallimani isumaqatigiissuteqarfiusumi danskit pisortani ilisimatusarnikkut oqartussaannik suleqateqarnerup ingerlaannarnissaa eqqarsaatigalugu, isumaqatigiissutaasimasunilu pisussaaffiit Namminersorlutik Oqartussat sapinngisamik pitsaanerpaamik eqquutsinnissaat eqqarsaatigalugu, aatsitassanik sammisaqarnermi oqartussatut isumaginninnerup atatiinnarnissaa oqartussatut ataatsimoortitsilluni akuleriisitsillunilu isumaginninnissaaq siunniunneqarpoq.

1.2.5 Naalagaaffiup tapiissutai 0 kroninut ikilisinneqassappata isumaqatigiinniarnissat

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmi oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 5.3.7-mi naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutai 0 kroninut ikilisinneqassagaluarpata Namminersorlutik Oqartussat danskillu naalakkersuisuisa akornanni isumaqatigiinniarnissat pillugit ima allassimasoqarpoq:

”Naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutai 0 kroninngorlutik ikilissagaluarpata, tak. § 8, Naalakkersuisut aamma naalagaaffiup siunissami aningaasarsiornikkut attuumassuteqarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat aamma danskit naalakkersuisuisa akornanni isumaqatigiinniarnarit aallartinneqassapput, tak. aalajangersakkami § 10.

Isumaqatigiinniarnerni pingaartumik apeqquq ilanngunneqassaaq naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutigisartagai uteqqinneqassanersut, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ingerlataqarnermit isertitat agguartarneri pillugit apeqquq kiisalu akiliutit § 9-mi taaneqartut pillugit isumaqatigiissutip nangeqqinneqarnissaa pillugu apeqquq. Taamattaaq isumaqatigiinniarnernut ilanngunneqarsinnaavoq suliaqarfinni inatsisit tunngaviusut aamma naalagaaffeqatigiinnerup periarfissiissutaasa iluanni tiguneqarsinnaanngitsunut naalagaaffiup aningaasartuutaasa matussuserneqartarnerat pilugu apeqquq, kiisalu ingerlataqarfiit allaasinnaasut Namminersorlutik Oqartussat aamma danskit naalakkersuisuisa ataatsimoorullugit iluarserusutaat.

Illuatungeriit arlaalluunniit isumaqatigiinniarnerni aalajangersimasunik angusaqarnissaminnut pisussaaffilerneqanngillat.

Naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutaat 0 kroninut ikilisinneqarnerini naalagaaffiup tapiissutigisartagai ingerlateqqinneqarnissaat pillugu illuatungeriit isumaqatigiissuteqanngippata, naalagaaffik ukiuni tulluittuni Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutinik akiliissanngilaq. Taamaallaat danskit naalakkersuisui aamma Naalakkersuisut tamanna isumaqatigiissutigippassuk, taamaalisoqarnerani naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutinik akiliisarnini ingerlateqqissavaa. Tamatumunnga atatillugu tunngaviussaaq naalagaaffiup Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutigisartagaasa ingerlateqqinnissaat pillugu isumaqatigiinneqarpat inatsisiliornikkut piviusunngortinneqartariaqassaaq, taamaalilluni ingerlatitseqqinnissamut inatsisitigut tunngavissiineqassalluni.

Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik ingerlataqarnermit isertitat agguarneqarnissaanut apeqquq eqqarsaatigalugu, isertitat tamakku Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut tutsinneqassapput, tak. § 7, isertitat agguarneqartarnissaat pillugu illuatungeriit akornanni isumaqatigiissusiortoqanngippat. Tamannali atuutissanngilaq selskabini il.il. danskit oqartussaasuisa piginneqataaffigisaannit, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik ingerlataqartunit isertitat eqqarsaatigalugit, kiisalu Danmarkimi akileraarutinit akitsuutinillu isertitat, tak. § 7, imm. 2, nr. 2-4. Isertitat tamakku taaneqartutut pisoqarnerani danskit oqartussaannut attuumassuteqartunut nakkassapput.

Kiisalu eqqaaneqassaaq Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermik isumaginninnerminni atugassaannik siunnersuinerit allatigullu suliaassanik isumaginninneq pillugu Naalakkersuisut aamma danskit naalakkersuisuisa akornanni isumaqatigiittoqassagaluarpat, takuuk § 9, pisumi pineqartumi ingerlateqqissanngilaq, naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut tapiissutai 0 kroninut ikilisinneqarlutik, illuatungeriit tamanna pillugu isumaqatigiissuteqanngippata.”

1.2.6. Nunap iluani aatsitassanut Kalaallit Nunaata pisinnaatitaaffii

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmi oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 6-imi Kalaallit Nunaata nunap iluani aatsitassat pillugit pisinnaatitaaffii pillugit ima allassimasoqarpoq:

”Inatsisissamut siunnersuut malillugu aatsitassanut tunngasut Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarsinnaapput, tak. bilagimi liste II, nr. 26. Aatsitassanut tunngasunik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat tigusinerminni inatsisiliorsinnaallutillu aqutsinissaminnut pisinnaatitaalissapput.

Taamaalillugu Kalaallit Nunaata aatsitassanut tunngasunik tigusinerani Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat namminneerlutik aalajangersinnaalissavaat aatsitassanut tunngasunik ingerlatsinermut killissaatitaasut, aammalu soorlu misissueqqaarnissanut, misissuinissanut piaanissanullu akuersissusiorsinnaalissallutik.

Aatsitassanut tunngasut tiguneqarpata Kalaallit Nunaat nunatami ataani aatsitassanik piginnittussaalerlunilu iluaqutiginninnialersinnaavoq. Naalagaaffiulli Kalaallit Nunaat naalagaaffittut oqartussaaffigiuassavaa.

Kalaallit Nunaanni aatsitassanik paaanermi isertitanut tunngatillugu siuliini imm. 5-imi allassimasut innersuussutigineqarput. Inatsisissamulli siunnersuummi § 21, imm. 4-mi allassimasut naapertorlugit Kalaallit Nunaata namminiilivinnerata kingunerissavaa Kalaallit Nunaata imminut oqartussaaffigilernissaa. Matuma kinguliini imm. 10.2-mi oqaatigineqartutut qullersaalluni oqartussaaffiginninnermiippat Kalaallit Nunaata killeqarfiinut tamanut tunngasut (nunami, imaani silaannarmilu killeqarfiit).”

2. Siunnersuutip tunngavii pingaarnert

2.1 Siunertat

Siunnersuutip siunertaata pingaarnarpaartaat tassaavoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik atorluannissaq nunallu iluanik siunertaqartumik atuineq, kiisalu ingerlatanut tamakkununga attuumassuteqartut. Taamaammat siunersuummut aamma ilaapput ingerlatat aatsitassanik atorluannermut qanimut attuumassuteqartut, soorlu ruujorikkut aqutinik pilersitsinerit ingerlatsinerillu.

Taamaalilluni aatsitassanut inatsit, soorlu danskit nunap iluani pillugu inatsisaanni, aamma taamaalilluni nunap iluanik, siunertanik allanik aatsitassanik ingerlataqarnerup saniatigut, atuinnermut iluaqutaasumik sinaakkutissiuussinissaq, sorlu naturgas-imik toqqorsimatitsineq, kissarnermik uninngasuuteqarneq aamma CO2-mik toqqorsimatitsineq. Taama aqqiinnermi eqqarsaatigineqassaaq, Aatsitassanut Pisortaarfik immikkoortutut ingerlatsisuusutut aatsitassanik nunallu iluani ingerlataqarnermi oqartussatut suliarinnittarneq ataatsimoortumik akuleriisitsisumillu isumaginnittarnissaa, nunap sannaatigut aatsitassatigullu ingerlatsinerni allanik suliaqarfisigut immikkut piginnaasaqarnissaaq

pisariaqartillugu. Oqartussatut tunngasut pillugit ataani oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Taamaalilluni siunertarineqarpoq aatsitassanut inatsit sinaakkutitut inatsisaassasoq, aatsitassanik nunallu iluani ingerlataqarnermut tunngavissanik pingaarutilinnik aalajangersaasarnissaq, sinaakkutillu tamakku iluanni Naalakkersuisut malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut pisinnaatinneqassallutik. Naalakkersuisut ilaatigut nalunaarutini, najoqqutassatut akuersissutini aalajangersakkanik aalajangiisinnaapput kiisalu akuersissutitut assigiissaartumik piumasagaatinik aalajangersaasinnaallutik aammattaaq akuersissutini aalajangersimasunik piumasagaatinik aalajangersaasinnaallutik. Aatsitassanut inatsit maanna atuuttoq taamatut aatsitassanik ingerlataqarnermi naleqqussaananissanut inatsisaavoq sinaakkutaasoq.

Siunnersuutip siunertaata ilaatigut nassatarissavaa, aatsitassanik atuinermi, nunap iluanik toqqortarinninnermut atuinermi kiisalu inuiaqatigiit aningaasarsiornikkut naammaginatutissamik pissarsisarnissaannut qulakkeerinneqataanissaq, sammisallu tamakku inuiaqatigiit siunissami ungasinnerusumi pisariaqartitaat naapertorlugit isumagineqartarnissaat.

Siunnersuutip aamma qulakkiissavaa, sammisat annertuut iluaqutaasumik ingerlanneqanissaat kiisalu isumannaallisaanikkut, peqqissutsikkut, avatangiisitigut, pisuussutitut atorluanaanikkut inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutissanik ingerlanneqanissaat. Inatsimmi eqqarsaatigineqarput pisuussutitut akilersinnaasumik atorluanerni nunanut tamanut eqqarsaatigisassat, ilaatigut tamanna takuneqarsinnaalluni piumasagaateqarnikkut, diamantinik suliarineqanngitsunik eqqussuineq avammullu aallarussuineq, taamaallaat pisinnaasoq nunat tamat assigiissaartumik malittarisassaateqarsaatigalugit, taamaalilluni diamantit sumiiffinni aaqqiagiinngiffiusuni niuerutigineqannginnissaat qulakkeerineqassalluni.

Inatsisip aamma qulakkiissavaa aatsitassanut ingerlatani inatsimmut attuumassuteqartut imermit aamma anorimit nukissiornermik iluaqutaasumik atorluanaanissaq naleqqussaananissarlu. Taama ingerlataqarnerit naleqqussarneri sammisami politikki nalinginnaasoq aqqutigalugu annertuumik ataqatigiissaarniarneqassaaq, naatsorsuutilli assigisaallu, aatsitassanik ingerlataqarnermut ingerlatanut attuumassuteqartut kiisalu suliat nukissiornermik atorluanermut attuumassuteqartut immikkoortinneqanissaat.

Pisuussutitut isumannaatsumik atorluanaanissami ilaatigut eqqarsaatigineqarpoq, ingerlataqarnerit pisuussutitut pisariaqanngitsumik maangaannartitsinani ingerlanneqassat inuiaqatigiillu siunissami ungasinnerusumi soqutigisaat eqqarsaatigalugit ingerlanneqassallutik.

Inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik piumasagaarnerup ilaatigut nassataraa, aatsitassanik nunallu iluani ingerlataqarnerit tamatigoortumik isigalugit inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniuteqarnissaanik eqqarsaatigineqartassasoq, ingerlatanut akuersissummi tunniussineq pisinnaassasoq aamma pisariaqartoq

pillugu aalajangiineqartussaagaangat. Assersuutigalugu ingerlataqarnerni sumiiffikkaani innuttaasunut sunniutigisinnaasaat pillugit nalilersuineqartassaaq, iliuusissallu sumiiffinni innuttaasunut annertuumik pitsaanngitsumik sunnuteqarnissaat pinngitsoortinniarlugit imaluunniit illuatungilerniarlugit, piviusunngortinneqarsinnaasut aammalu piviusunngortinneqartariaqartut.

Inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqusiinissat pillugit siunnersuutip malittarisassai qulakkeerinneqataassapput, ingerlatassanik aatsitassanut inatsimmi ilaasunik pilersaarusiorneq aqutsinerlu aamma kingunerisinnaasanik, ingerlatat Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut nunami tamarmut aamma sumiiffikkaanut kingunerisinnaasanik nalilersuinernik aamma tunngaveqarnissaat.

Siunnersuutip sammisami inatsisit inassutigisallu pioreersut annertuumik tunngavigai. Qangamut killormoortuanik, taamani aalajangersakkat arlalissuit akuersissutini assigiissaartumillu piumasaqaatit akuersissutini allassimasarsimallutik, maanna tamakku inatsimmi erseqqissaatigineqarlutik.

2.2 Aatsitassanik atuinissamut Namminersorlutik Oqartussat piginnittussaataaernerat aamma akuersissuteqariaaseq

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsit aammalu namminersorneq pillugu inatsimmut oqaaseqaatit malillugit, aatsitassanik ingerlatsineq tiguneqarpat, Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaata nunataata iluani aatsitassat akisussaaffigilissavaat atorsinnaalerlugillu.

Aatsitassanik sammisaqarnerup kalaallit tigugunikku, Namminersorlutik Oqartussat aatsitassanik ingerlataqarnermi sinaakkutissat ataatsimut isigalugit aalajangersinnaalissavaat, ilaatigullu nunap iluani aatsitassanik misissueqqaarnissanut, misissuinissanut piiiaanissanullu akuersissutit aningaasaliissutillu eqqarsaatigalugit.

Sammisat inatsimmi pineqartut naleqqussarnissaannut siunnersuummut siunertatut tunngaviit tassaapput, inatsimmi malittarisassat malillugit sammisat taamaallaat ingerlanneqarsinnaasut Naalakkersuisut akuersissuteqarnerat malillugu. Tamanna aatsitassanut inatsimmi atuutereersumi tunngaviup ingerlateqqinneraa.

Siunnersuut malillugu aatsitassanik ingerlataqarneq taamaallaat pisinnaavoq taamaattumik akuersissuteqarneq malillugu, siunnersuummi malittarisassat immikkut ittut malillugit akuersissuteqarnani aatsitassanik katersineq imaluunniit piiaaaneq pineqanngippat.

Aatsitassatigut, nunap iluani kiisalu pissutsit aatsitassanik ingerlataqarnermut pingaaruteqartut pillugit, nunap iluanik atuneq imaluunniit tamakku malitsigisaannik nukissiornermik ingerlataqarnerit pillugit Namminersorlutik Oqartussat ilisimatuussutsikkut tigussaasutigullu nalinginnaasumik nunallu assingatigut nalunaarsugassat pillugit misissuisinnaapput.

Akerlianik allat Namminersorlutik Oqartussaangitsut taamaattunik taamaallaat misissuisinnaapput siunnersuummi aalajangersakkat malillugit Naalackersuisunit akuersissummik tunineqarsimaneq naapertorlugu. Ilisimatuussutsikkut misissuinissat ingerlanneqarnissaannut akuersissummik tunineqartarnerit pillugit kapitali 12 malittarisassanik imaqarpoq.

Siunnersuummi § 2, imm. 2, aamma § 49 malillugit akuersissuteqartarnermi piumasqaatit ataatsimut isigalugit immikkut ittumik killilimmillu pinngitsoortitsineqarpoq, siunnersuutip § 2, imm. 4-raani allassimavoq. Aalajangersagaq malillugu De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) aamma Danmarks Miljøundersøgelser/Aarhus Universitet (DMU) akuersissuteqaratik maannakkumutut GEUS aamma DMU-p ilisimatusartarsimanerisa assinganik ilisimatusarnernik ingerlataqarsinnaapput, tamakkununga ilaallutik Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinernut immikkuut attuumassuteqartunik aningaasaleeqatigiillutik ilisimatusarnerit. Ilisimatusarnerli akuersissuteqarani taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq, ilisimatusarneq namminersorneq pillugu inatsit § 9, imm. 4 malillugu danskit naalackersuisuisa ilisimatusarnernut taamaattunut Naalackersuisunut ilisimatusarnikkut pisussaaffii eqquutsillugit ingerlanneqarpata. GEUS aamma DMU akuersissuteqaratik siunnersuummut ilaasunik ilisimatusarnernik allatulluunniit ingerlatsinernik isumaginnissinnaangillat, ilisimatusarneq namminersorneq pillugu inatsit § 9, imm. 4 malillugu danskit naalackersuisuisa ilisimatusarnernut taamaattunut Naalackersuisunut ilisimatusarnikkut pisussaaffii eqquutsillugit ingerlanneqassanngippata, imaluunniit danskit naalackersuisui taamaattumik pisussaaffeqarunnaarpata.

Namminersorneq pillugu inatsisip § 9, imm. 4-ni, aamma namminersorneq pillugu inatsimmut oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 5.3.6-imi allassimavoq, danskit naalackersuisui ilisimatusarnernut periarfissiissasut, maannakkumutut danskit pisortaasa ilisimatusarfiinit (GEUS aamma DMU) ilisimatusartarnerit assingusunik, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ilisimatusarnernut immikkut attuumassuteqartunik Naalackersuisunut akiliinertaqanngitsumik periarfissiillutik, isumaqatigiissutit namminersorneq pillugu inatsimmi § 9, imm. 2 aamma 3-mi taaneqartut ataavartumik ingerlaannartinneqartillugit. Taamattaq namminersorneq pillugu inatsimmut oqaaseqaatinik nalinginnaasuni immikkoortoq 5.3.6-imi kiisalu namminersorneq pillugu inatsimmut § 9, imm. 4-mut oqaaseqaatini allassimavoq, suliffeqarfisigut ilisimatusarnikkullu suliassat nalinginnaanerusut tamatumani eqqarsaatigineqartut, tamakkununga ilaallutik paasissutissat aatsitassanut immikkut tunngasuni ingerlateqqinnerini ingerlatsinermilu aningaasalersuinerit, soorlu sajuppillatsitsinernit paasissutissat, saffugassat pillugit paasissutissat kiisalu pinngortitaqarfiit innarliasut pillugit paasissutissat, GEUS aamma DMU-p manna tikillugu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ilisimatusarnernut attuumassuteqartut ingerlattarsimasaat.

Siunnersuummi § 2, imm. 2, aamma § 49 malillugit akuersissuteqartarnermi piumasqaatit ataatsimut isigalugit pinngitsoortitsinissaq taamaallaat atuuppoq ilisimatusarnernut namminersorneq pillugu inatsimmi § 9 malillugu naalagaaffiup pisussaaffiitut attuumassuteqartut, taamaallaallu atuutissalluni, namminersorneq

pillugu inatsimmi § 9, imm. 2 aamma 3 malillugit namminersorlutik oqartussanut aamma danskit naalakkersuisuisa akornanni aatsitassanik sammisaqarneq pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut atuuttuartillugu. Namminersorlutik Oqartussat, assersuutigalugu ukiumut tallimanut siullernut isumaqatigiissutit naareernerani, aalajangerpata isumaqatigiissut sivitsorniarnagu, dankit naalakkersuisui aatsitassarsiornermi misissuinernut immikkut tunngasunik ilisimatusarnernik namminersorlutik oqartussanut periarfissiinissaminnut pisussaaffeqarunnaassapput. Taamaalippat siunnersuummi § 49 malillugu GEUS aamma DMU ilisimatuussutsikkut misissuinissat pineqarpata, aamma siunnersuummi § 15 malillugu, ilisimatusarnermik ingerlatsinissaminnut akuersissummik qinnuteqartariaqartassapput, misissueqqaarnerpiaat pineqarpata.

Aatsitassanik sammisaqarnermi isumaqatigiissut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 1.2.4 innersuussutigineqarpoq.

Siunnersuummi § 2, imm. 4 malillugu akuersissuteqarnanik GEUS aamma DMU’p ilisimatusarnikkut ingerlatsineri Kalaallit Nunaanni inatsisit malittarisassallu atuuttut tamaasa malillugit isumagineqassapput. GEUS aamma DMU ukiut tamaasa kingusinnerpaamik 15. december nallertinnagu § 2, imm. 4 malillugu Kalaallit Nunaanni ukiumut tulliuuttunut ilisimatusarnikkut ingerlatsinissanut pilersaarutitik pillugit Naalakkersuisunut nassiuttassavaat.

Sammissap Namminersorlutik Oqartussat tiguguneratigut, nunap inoqqaavisa aatsitassanik katersisinnaanerannut piiiassinnaanerannullu immikkut ittunik malittarisassiuussinissaq pisariaarutissaaq. Kalaallit Nunaanni aatsitassat assigisallu piginissaat Namminersorlutik Oqartussat oqartussaaffigilissavaat atorluarsinnaalerlugillu. Aatsitassanik sammisaqarnerup tiginissaata siunertaraa, ingerlatanik siunnersuut manna malillugu ingerlatassat Kalaallit Nunaanni innuttaasut sapinngisamik annertunerpaamik iluaqutigilernissaat.

Kalaallit Nunaanni aatsitassanut inatsimmi § 32 malillugu nunaqavissut aatsitassanik nalikinnerusunik killeqartumik katersinissaannut piiiannissaannullu periarfissaq maanna atuuttoq, siunnersuummi matumani atorunnaarsinneqarpoq, § 45-milu aalajangersakkamik taarserneqarluni.

2.3 Oqartussaanermut attuumassuteqartut

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup oqartussatut suliarinnittarnera ”tunngavik uniffik ataaseq”-mik taaneqartartoqataatsimoortumik akuleriisitsillunilu oqartussatut suliarinninnermi tunngavik malillugu ingerlanneqartarsimavoq. Suliffeqarfiit innuttaasullu taamaallaat Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut saaffiginnittarsinnaasimapput, taamaalisoqareerneranilu oqartussatut suliarinnittarneq ataatsimoortitsilluni akuleriisitsillunilu isumagisarlugi, peqqutissaqaraangallu oqartussat allat ilanngunneqartarsimallutik.

Tunngavigineqartoq Ulggaard-ip nalunaarusiaani inassutigisat ilaattut ilanngunneqarpoq, tunngavimmi matumani iluaqutaasussat akornutaasinnaasunit

annertunerujussuummata. Suliamik ataatsimut suliarinninneq aatsitassarsiornermik sammisaqartunut pilerinarnerusutut sunniuteqassaaq, aatsitassarsiornermik sammisaqartut, ingerlatsinissamut ataatsimut akuersissuteqarnissaaq pillugu saaffiginniffissamut ataasiinnarmut maanna saaffiginnissinnaanngormata. Taamattaaq qulakkeerneqassaaq, suliatigut piginnaasat pisariaqartut inerisarneqarsinnaalernissaat, aatsitassarsiornermillu ingerlataqarneq immikkoortutut ataasiusutut nalilerneqartalissalluni, ingerlatat tamarmik avatangiisinut inuiaqatigiinnullu ataatsimut sunniuneqarnissaannut naleqqiullugit nalilerneqartassallutik.

Nunarsuup sinnerani ineriartornerup siunnerfigaa, aatsitassanut ingerlatat oqartussamit ataatsimit akuerineqartassasut suliarineqartassallutillu.

Siunnersuutigineqarpoq tunngavik taanna aallaavigalugu ingerlatsineq nangeqqinneqassasoq, qulaani inassutigisat taaneqartut aallaavigalugit, kiisalu taama aqutseriaatsimi misilittakkat aallaavigalugit. Tunngavik nunanut allanut unammillersinnaassuseqarnermut uuttuutaavoq pingaarnert ilaat, suliamik suliarinninnermi piffissaaq annertuumik sivikillineqassammat. Taamattaaq qulakkeerneqassaaq, immikkoortumi ataatsimi aatsitassanik ingerlatsinermit atatillugu apeqqutinik naliliisarnissanut piginnaasaqarfiit pisariaqartitat pigineqarnissaat.

Nunami sulinermi sullivinni atukkanut atatillugu, Kalaallit Nunaanni sullivinni atukkat pillugit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup oqartussatut akisussaaffigisaa, aatsitassanik sammisaqarnermik nakkutilliinissaaq pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutigineqarpoq. Nunami aatsitassanik ingerlatsineq eqqarsaatigalugu isumaqatigiissut taanna ingerlatiinnarneqarpoq. Nunami sulinermi atukkanut tunngassuteqartut pillugit oqartussanut saaffiginninnerit tamarmik Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut suli saaffiginnissutaasassapput.

Siunnersuut malillugu aatsitassanut oqartussaqaarfik Kalaallit Nunaanni aatsitassanik nunallu iluani ingerlataqarnermit akisussaalluni oqartussaavoq, tamakkununnga ilaallutik pissutit aatsitassanut tunngassuteqartut, aatsitassanik ingerlataqarnerit, nunap iluanik atuineq kiisalu sammisanut atatillugu nukissiornermik ingerlataqarnerit. Taamaalilluni aatsitassanut oqartussaqaarfik sammisanut aatsitassanut inatsimmi eqqartorneqartunut akisussaalluni oqartussaavoq.

Aatsitassanut oqartussaqaarfik immikkoortutut oqartussaasutut ingerlatsivittut ingerlaannassaaq, oqartussatut suliarinninnikkut ataatsimoortumik akuleriisitsisumillu isumaginnittartussaaq. Tamakkununnga ilaapput pissutsit malittarisassallu tamaasa aatsitassanut tunngasut, aatsitassanik ingerlataqarnerit, nunap iluanik atuineq kiisalu sammisanut atatillugu nukissiornermik ingerlataqarnerit.

Taamaalilluni ingerlatsinermi sammisat aatsitassanut tunngasut, aatsitassanik ingerlataqarnerit, nunap iluanik atuineq imaluunniit sammisamut atatillugu nukissiornermik ingerlataqarnerit, aatsitassanut oqartussaqaarfimmut katersuutsinneqassapput. Immikkoortutut ingerlatsivik ingerlatsinermi sammisat

ataatsimut isiginnittumik suliatigut ingerlataqarnermut peqataassaaq, aatsitassanik nunallu iluani ingerlataqarnermi nunap sannaanut, teknikkimut aningaasarsiornermullu tunngasunik teknikkikkut ajornakusoortunik ilisimasaqarnissamik pisariaqartitsisut kiisalu pissutsit isumannaallisaanermut, peqqissutsimut, avatangiisitigut, pisuussutinik atorluaanermut kiisalu inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumillu pingaaruteqarsinnaasut immikkut ilisimasaqarfiginissaat tunngaviulluni.

Taamattaaq aatsitassanut oqartussaqaarfiup immikkoortutut ingerlatsiviup ingerlataqarfitsigut atukkat qularnaassavai nukittorsarlugillu, suliaassat qaqqukkulluunniit isumagisinnaallugit aatsitassanut nunallu iluanut tunngasunik ingerlatsinissamut piumasaqaataasut, kiisalu nunami immiini nunallu tamat akornanni aatsitassarsiornermik ingerlataqartut piginnaasaqarfissatut naatsorsuutigisaat.

Taamattaaq aatsitassanut oqartussaqaarfik immikkoortutut ingerlatsivittut sammisaanik ataqatigiissumik aqutsineq pingaarnersiullunilu tullerriaarineq peqataassaaq. Taamaalilluni ilaatigut eqqarsaatigineqassaaq aatsitassatigut nunallu iluani ingerlataqarnermi aningaasarsiornikkut inuussutissarsiornikkullu inuiaqatigiit kalaallit soqutigisaat isigisariaqarlugit, kiisalu isumannaallisaanermi, peqqissutsimi, avatangiisini, pisuussutinik atorluaanermi aamma inuiaqatigiinnut akornutaannigitsumik iluaqutaasumillu eqqarsaatigisassat ataqatigiissillugit isumagineqarnissaat.

Maanna Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfik ukiut arlallit ingerlanerini aatsitassarsiornermik ingerlatsinermi annertuumik misilittagaqalerlunilu paasisimasaqalersimavoq kiisalu ingerlatsinermi suliaassat aatsitassarsiornermut attuumassuteqartut isumaginissaannut, tamakkununnga ilaallutik suliaassat teknikkimut tunngasut, pissutsit suliaqarfikkaartunut avatangiisinullu tunngaassuteqartut.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfimmi maanna aqutsinerup inatsisip atuutilernerani aatsitassanik sammisaqarnermi ingerlatat isumaguassavai kiisalu tamakkununnga atatillugu nukissiornermik ingerlatsinerit nunap iluani ingerlatsinerit ilanngullugit. Tamatuma nassataraa, taama sammisaqarnermi ilisimasat misilittakkallu attuumassuteqartut ataatsimoortumik katersuutsinneqarlutik, taamallu sammisanik suliarinnittarneq suliaqarfitsigut immikkut ilisimasat akimorlugit akuleriisitsilluni ingerlatiinnarneqarsinnaassallutik.

Naatsorsuutigineqarpoq oqartussatut suliarinninneq ataatsimoortoq akuleriisitsisorlu, aatsitassanik nunallu iluani sammisaqarnermi inuiaqatigiinni apeqqutit pingaarutillit pillugit Naalakkersuisut aalajangertarnissaminnut pitsaanerpaanik tunngavissaqartitsissaaq.

Taamattaaq naatsorsuutigineqarpoq, ingerlatsineq assingusoq pillugu inatsisip tungaanut annertuumik ataqatigiissaarineqassasoq, taamaalilluni tusarniaanerni akissutit ataqatigiissaartumillu nakkutiginninnerit aqqutigalugit ingerlatsinermik oqartussaasut ataatsimut isigalugit peqataatinneqartalissallutik. Aatsitassanilli sammisaqarneq pillugu avatangiisitigut teknikkikkullu avatangiisit pillugit

akuersissutigineqartarneri pingaarnerit oqartussatullu suliarinnittarnerit pingaarnerit sulisunit pilersaarutininik taamaattunik suliaqarnernik misilittagalinnit paasisimasaqartunillu isumagineqartassapput. Tamanna tunngavigalugu Aatsitassanut Pisortaqaarfiup Danmarks Miljø Undersøgelser (DMU) (Danmarkimi avatangiisinik misissuisartut) aamma De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) (Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni nunap sannaanik misissuisartut).

Taamattaq aatsitassanut oqartussaqaarfik aatsitassatigut pisuussutit, aatsitassarsiornermik ingerlataqarnerit, nunap iluanik atuinerit kiisalu ingerlatanut atatillugu nukissiornermik ingerlataqarnerit eqqarsaatigalugit inatsisit allat malittarisassallu allat malillugit oqartussatut akisussaasuvoq piginnaasaqartuullunilu.

Taama aqutsinerimi sammisani tamakkunani aqutsisutut oqartussaasut ataatsimut isigalugit qanimut suleqatigineqassapput, taamaalilluni sammisami politikkip pingaarnerup isumagineqarnissaa qulakkeerneqassalluni.

Siunnersuutigineqarpoq manna tikillugu akuersissutini periususartuq malillugu pissutsinik tamanik akuersissutininut attuumassuteqartunut piumasaqaatinik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaassasut. Naalakkersuisut aamma pissutsini tamani akuersissutininut tunngasuni akuersissuteqarnermut piumasaqaatit aalajangersakkanik aalajangiisinnaapput, ilaatigut ilaallutik nalunaarutit, assigiissaartumik malittarisassat, assigiissaartumik piumasaqaatit imaluunniit najoqqutassatut akuersissutit assigisaallu aqqutigalugit.

2.4 Akuersissuteqarnani aatsitassanik katersineq piiaanerlu

Aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 2-mi aalajangerneqarpoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuqqaarneq, misissuineq piiaanerlu taamaallaat inatsisini malittarisassat malillugit akuersissummik tunineqaqqaarluni ingerlanneqarsinnaasut. Aatsitassanut inatsisip § 32-at tamatuminnga pinngitsoortitsisinnaanermik imaqarpoq. Tassani aalajangerneqarpoq innuttaasut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut manna tikillugu pisarnertut inatsisit malillugit immikkut akuersissummik tunineqaqqaaratik aatsitassanik/pisuussutinik katersisinnaapput piiaallutillu.

Aatsitassanut inatsisip 1978-imeersup oqaasertalersorneqarnerani inatsisissatut siunnersuutip § 30-ianut oqaaseqaatini makku ilanngunneqarput, imamikkut maanna aatsitassanut inatsimmi 1991-imeersumi § 32-imi aalajangersakkap assigisai:

”Periutsip ingerlatiinnarnissaa siunnersuutip § 30-ata siunertaraa, inatsimmi atuuttumi § 1, imm. 2-imi tunngaviup allanngoriartornera peqqutigalugu, aatsitassanik immikkut akuersissuteqarani katersisarnerit piiaasarnerillu ilaannik tunngaveqartumik. Aalajangersagassatut siunnersuummi maannakkutut pineqassapput ujaqqat pinnersaatissat (ujaqqat erlinnartut nalikinnerit) assigisaallu sanalulluni suliarinninnissamut tunngavissat kiisalu aatsitassat sumiiffikkaani

sanaartornermi atugassat imaluunniit ikummatissatut siunertaqartut assigisaallu: Katersineq maannakkutut sammisanut killilersimaarneqassaaq, taamaalilluni suliat suliffissuarni tunisassiornertut pineqartussaannngitsut, amerlasuunillu aningaasalersuinermit attuumassuteqanngitsut, takuuk tamanna pillugu § 1-imi oqaaseqaatit.”

Siunnersuut malillugu inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut tamakkiisumillu akileraartussaataasut, akuersissummik peqqaarnatik killeqartumik aatsitassatigut/pisuussutitigut ingerlataqarsinnaapput.

Siunnersuutip § 45-ani aalajangersakkamik ima imaqarpoq, innuttaasut kalaallit ujaqqanik killilimmik akuersissummik tunineqaqqaarnatik katersisinnaanerit paaasinnaanerallu ingerlaannartinneqarsinnaasoq erseqqissaatigineqarlunilu. Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq paaaneq maannakkutut taamaallaat pisinnaasoq sakkut tigummiannartakkat atorlugit. Taamaalilluni atorluaaneq taamaallaat pisinnaavoq ujaqqanik kaanngarsimasunik katersinikkut imaluunniit ujaqqanik paaaneqarsinnaasoq sakkut tigummiannartakkat atorlugit, soorlu kaataq, qussaattaq, kaanngartiterut ikuttaalluunniit atorlugit. Erseqqissaatigineqarpoq inuit akuersissummik peqqaarnatik ujaqqanik katerserusuttut paaarusuttullu Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartussaasut tamakkiisumillu akileraartussaataallutik.

Siunnersuummi § 45, imm. 1 malillugu kalaallit innuttaasut malittarisassat malillugit akuersissummik peqqaarnatik ujaqqanik katersisinnaaneranni paaasinnaanerannilu ujaqqat annertussusiat aningaasanngorlugu killisarititaasumik atuutsitsineqarpoq. Malittarisassaq malillugu ujaqqat paaarneqartut nalingisa ukiumut 100.000 kr. sinnersinnaanngilaat.

Qangarnit killormoortuanik katersineq paaanerlu sanalugassanut minnerinnarnut killilerneqanngilaq, kiisalu ingerlatanut tunisassiornissamut amerlasuunik aningaasaliissuteqarnissamik nassataqartumik ilisarnaateqassanani. Taamaalilluni ujaqqanik sunilluunniit katersisoqarsinnaavoq paaasoqarlunilu, aningaasarsuutitigissallugit sanaassatut tuniniaqqitassatullu siunertaqarluni.

Siunnersuummi § 46 malillugu Naalakkersuisunit immikkut akuersissummik tunineqaqqaarluni kommunit atortussanik annikitsunik nalikinnerusunillu katersisinnaapput paaasinnaallutillu, sumiiffimmi aqqusinniornernut illuliornermut assigisaannullu atugassanik, aqqusinernik, inoqannginnersanik, talittarfinnik, illuinnarnik, illorsuarnik assigisaannillu ataatsimoorussassaasunik pilersitsinerni aserfallatsaaliinernilu atugassanik.

Siunnersuutip § 47-iat malillugu Nalakkersuisut akuerisinnaavaat, najugaqarfinni suliffeqarfiit immikkut aalajangersimasut (beton-iliorfinnik taaneqartartut) ujaraaqqaanik, ujaqqanik atortussanillu nalikinnerusunik assigisaannik katersisinnaasut paaasinnaallutillu, sumiiffimmi aqqusinniornerni illuliornernilu assigisaannilu atugassanik.

Taamaalilluni aalajangersakkat sammisani pineqartuni siunnersuummi akuersissuseeriaatsinit ilaatitsinngitsoorput. Taamattaaq taassuma kingunerissavaa, suliffeqarfiit tamakku nunaminertamik tunineqartarneq pillugu malittarisassanut nalinginnaasunut ilaatinneqassapput, kiisalu akuersisarnernut akuersissuteqarnernullu, taama suliaqarnermik ingerlatsinissamut pisariaqartut.

2.5 Avatangiisit aamma silaannarmi pissutsit

Siunnersuut kapitalini 13-14-inik malittarisassanik imaqarput avatangiisinik illersuinissaq, avatangiisinut akisussaaffeqarnissaq kiisalu avatangiisinik ajoqusiinerni taarsiisussaataaneq pillugu malittarisassanik. Taamattaaq siunnersuummi kapitali 15-imi malittarisassanik imaqarpoq, ingerlatat ilaat taamaallaat ingerlanneqarsinnaasut avatangiisinut sunniutaasinnaasut nalilerneqareersimappata (VVM, tuluttut: Environmental Impact Assessment imaluunniit EIA).

Kapitalinut 12-15-inut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.6 Inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutissanik nalilersuineq

Inuiaqatigiinnik akornusiinnginnissaq pillugu siunnersuut malittarisassanik imaqarpoq, ilaatigut §§ 2, 83 aamma 84-imi.

Siunnersuutip kapitaliata 16-iat malittarisassanik imaqarpoq inuiaqatigiinnik akornusiinnginnissaq pillugu kiisalu inatsisip malitsigisaanik ingerlataqarnerup inuiaqatigiinnut sunniuteqarnissaasa naliliisoqarnissaanut tunngasut. Inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniuteqarnissaanik piumasaqarnerup ilaatigut nassataraa aatsitassarsiornikkut ingerlatat inuiaqatigiinnut qanittumiittunut sunniutaasa nalilersornissaat, iliuusissallu sumiiffinni innuttaasunut annertuumik pitsaanngitsumik sunniuteqarnissaat pinngitsoortinniarlugit imaluunniit illuatungilerniarlugit, piviusunngortinneqarsinnaasut aammalu piviusunngortinneqartariaqartut.

Kapitali 16-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.7. Imartani ikummatissanik ingerlataqarnermi peqqissuseq isumannaallisaanerlu

Sullivinni atukkanut tunngasut Kalaallit Nunaanni sullivinni atukkat pillugit inatsit aqutugalugu naleqqussagaapput, tak. inatsisitigut nalunaarut nr. 1048 ulloq 26. oktober 2005-imeersoq. Sullivimmi atukkat pillugit inatsit Kalaallit Nunaannut atuuttoq nunap qaavani sulinermut aamma aatsitassanik paaanermut atuuppoq, tamakkununga aamma ilaallutik imartani ingerlataqarnerit, tamanna Danmarkimi atuuttumut killormoortuuvoq, sullivimmi atukkat pillugit inatsit imartani sullivinni

atorneqarnani. Danmarkimi imartani sulinermit sullivinni atukkat tungaasigut Offshoresikkerhedsloven-imi naleqqussagaavoq (imartani sulinermit isumannaallisaanermut inatsit), tak. inatsit nr. 1424, 21. december 2005-imeersoq.

Sullivinni atukkanut tunngasut Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu nalunaarsuummut II-mut ilaavoq, ingerlataqarfiit ilaat immikkut akisussaaffittut tiguneqarsinnaangorlugit. Kalaallit Nunaanni sullivinni atukkat pillugit inatsit sinaakutissatut inatsisaavoq pisinnaatitsissutitullu inatsisaalluni, ataatsimut isigalugu akisussaaffeqarfittut siammasissumik aalajangersakkatut oqaasertalersugaalluni. Imartani sulineq eqqarsaatigalugu isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu malittarisassanik aalajangersaasinnaatitaaneq manna tikillugu atorneqarsimanngilaq.

Imartani sanaartukkani peqqissuseq isumannaallisaanerlu pillugit siunnersuummi kapitali 17-imi malittarisassat, sammisaqarfik eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni sullivimmi atukkat pillugit inatsimmut taarsiutaavoq. Malittarisassanut ilaapput tigussaasutigut isumannaallisaaneq, tassa paaaffimmi isumannaallisaaneq imaluunniit nunap qaavata ataani sanaartukkat, kiisalu sulisut sulinerminnut atatillugu isumannaatsuunissaat peqqissusiallu. Imartani sulinermit peqqissutsikkut isumannaallisaanikkullu sammisaqarfiup tигunerani, imartani ingerlataqarnernut atatillugu isumannaallisaanermut, peqqissutsimut avatangiisitigullu tunngasut ataatsimoortinnerullugit pilersitsineqarpoq. Taamaaliornikkut siunertarineqarpoq politikkikkut allaffissornikkullu isumannaallisaanermi tunngasunut akisussaaffiit Naalackersuisut ataanni katersornissaat. Taamaaliornikkut siunertarineqarluni isumannaallisaanikkut malittarisassat katersuutsillugit paasinarnersillugillu tunngavissanik pissarsinissaq kiisalu nakkutilliinikkut suliaqarfinnik katersuutsitsinissaq ataqatigiissitsinissarlu.

Nalunaarut aqqutigalugu imartani sanaartukkanut peqqissuseq isumannaassuserlu pillugit Naalackersuisut erseqqinnerusunik aalajangersaassapput. Erseqqinnerusunik naleqqussaanermi ilanngunneqassapput pilersaarusioner, illorsuit, atortorissarutit, ingerlatsineq, aserfallatsaaliineq, atortunik allanngortiterineq isaterinerlu, nakkutilliineq, akuersisarneq, upalungaarsimanermut tunngast, sulinermit pissutsit assigisaallu.

Kapitali 17-imi oqaaseqaatit aamma innersuussutigineqarput.

3. Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassat

Aatsitassarsiornermik sammisaqarneq inuussutissarsiornermi siuariartortitassatut Naalackersuisut politikkiannut siunnersuut tulluuppoq, Kalaallit Nunaata aningaasarsiornikkut siuariartorneranut ilapittuutaasusaaq. Naatsorsuutigineqarpoq siuariartornerup ilarujussua aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi suliffinnik pilersitsinikkut pissasoq, ataatsimut isigalugu inuuniarnerup inissisimaneranik qaffassaasusaaq, akileraarutillu A-t amerlinerisigut inuiaqatigiinnut ilapittuutaasusaaq.

Taamaalilluni siunnersuutip siunniuppaa aningaasarsiornikkut allaffissornikkut pisortanut arlalinnik pitsaasunik kinguneqartitsinissaq. Taamaattorli siunnersuutip Kalaallit Nunaata aningaasarsiornernut kiisalu pisortat aningaasaqarnerannut kingunissai aningaasanngorlugit eqqoriarniarnissaat annertuumik nalornissuteqarnermik nassataqarpoq, aatsitassarsiornermik sammisaqarneq nunarsuarmi aningaasarisaarnernit aningaasarliornernillu annertungaatsiartumik sunnerneqartarmat, taamallu aatsitassanik noqqaassuteqarnernit aamma niueqatigiinnermi akigititaasunit sunnerneqartarluni.

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsisip siunniussaraa, Naalackersuisut aamma danskit naalackersuisuisa akornanni isumaqatigiinneqassasoq, Kalaallit Nunaata sammisaqarfiup tiganerata kinguninnguaniit atuutilersussamik. Siunniunneqarpoq isumaqatigiissut ukiunut 5-inut atuutissasoq. Kingusinnerusukkut assingusunik taamaattunik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq. Isumaqatigiissutit taamaattut makkunanga imaqaassapput:

Naalackersuisut maannakkumutut GEUS aamma DMU suleqatigalugit assinganik siunnersorneqarnissanut il.il. periafissinneqassapput. Tunngaviussaaq taama sullinneqarnermut akiliutit GEUS aamma DMU-p maannakkumutut taamaattunik suliaqartarnermik malitsigisaannik aningaasartuutaasa amerlaqataat, t.i. ukiumoortumik akiliuteqarnikkut, 2004-mi GEUS-imut 3,0 mio. kr. amma DMU-mut 2,2 mio. kr.-nik amerlassuseqarsimallutik. Ukioq 2010-mi aningaasartuutit katinneri 6,1 mio. kr. missaanniissapput. Taamaattumik Aatsitassanut Pisortaqarfimmut ilassutitut aningaasaliissutissanik 6,1 mio. kr.-nik qinnuteqartoqassaaq, GEUS-imik aamma DMU-mik isumaqatigiissutit qulaani taaneqartut isumaqatigiissutiginerini namminersorneq pillugu inatsimmi pisussaaffittut aalajangikkamut akiliutissatut atugassanik.

Naatsorsuutigineqartariaqarpoq suliaqarfitsigut qaffassaalluni piginnaaninngorsaanernut, kiisalu sulisut aatsitassanik aqutsinermik suliaqartut amerlineqarnissaannut aningaasanik amerlanerusunik immikkoortitsineqartariaqassasoq.

Aningaasartuutilli tamakku oqartussatut suliarinninnermi piginnaatitsissummik pigisaqartumik aningaasartuutininik utertitsinerit iluaqutigalugit sapinngisamik matussuserniarneqassapput.

Aatsitassanik ingerlatsisoqarfiup oqartussaasutut akuleriisitsilluni suliarinnittarnerata malitsigisaanik ingerlatsisoqarfimmi marloqiusanik akisussaaffeqalernissamik periarfissat pillugit isumakuluuteqarneq minnerpaasussaasutut siunniunneqarpoq, aatsitassarsiornermik ingerlatsivimmi akisussaaffeqarnertaa aatsitassanik sammisaqarnermi teknikkikkut paasisimasaqarnissamut tutsinneruneqartussaammat, ingerlatsisoqarfik ataatsimut isigalugu tutsinneqartussaananani. Taama piginnaasaqarneq ingerlatsisutut oqartussaaneq ataatsimut isigalugu aallaavittut piginnaasanik pigisaqarfiusussaannngimmat. Sammisani suliarinnittarneq aatsitassanik sammisaqarnermi taama ilisimasaqartussaaneermik pisariaqartitsiffigineqannginnerani, immikkoortut tamakku pillugit ingerlatsivittut oqartussaaneermut ataqatigiissaarnerutitsisoqartussaavoq. Tassani assersuutigalugu

eqqarsaatigineqarput talittarfinnik sanaartorneq ingerlatsinerlu, kiisalu mittarfiliorerit assigisaallu.

4. Aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiutilinnut kingunerisassat

Aatsitassat assigiinngitsut nunarsuarmi noqqaassutigineqartarnerisa allanngorarnerat pequtugalugu, Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermik ingerlataqartunut pitsaasumik kingunissaat aningaasanngorlugit isumalimmik naatsorsorneqarsinnaanngillat, Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermik ingerlataqartunut pitsaasumik sunniutissanut apeqqaataassaaq, kalaallit suliffeqarfii kiffartuussutinik pilersuinerinillu aatsitassarsiornermik sammisaqartut noqqaassutigisaat qanoq ilisukkut tunniussinnaaneraat apeqqaataassaaq.

Akiliutit, akitsuutit suliaqarnissamullu pisussaaffiit piginnaatitsissummik pigineqartup akisussaaffigisaasa amerlassusaat atuuttut misissueqqaarnissamut, misissuinissamut piiaanissamullu akuersissutit eqqarsaatigalugit siunnersuummi § 15 aamma 16-imi oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Siunnersuutip aallaavittut nassatarissanngilaa inuussutissarsiornermik ingerlataqartunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkulluunniit annertusaanissaq. Nutaatulli ilanngunneqarpoq, sumiiffiit ilaanni sanaartuutissat eqqarsaatigalugit, soorlu ujaraaqqanik assigisaanillu ingerlatsinerit Naalakkersuisunit akuerineqarnissamik pisariaqartitsinerat. Tassani peqqaataavoq, taama sammisaqarnernut piunasaqaatit assigiissaarneqarnissaannik kissaateqarneq, soorlu pujoralatsitsinerit nipiliortitsinerillu annikillisinneqarnissaannik piunasaqarneq.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu kingunerisassat

Siunnersuummi erseqqissarneqarpoq sammisat inatsimmit tunngaveqartut isumannaallisaaneq, peqqissuseq, avatangiisit, pisuussutinik atorluaaneq kiisalu inuiaqatigiinnut iluaqusiineq akornusiinnginnerlu eqqarsaatigalugit isumannaatsumik suliarineqartassat.

Avatangiisinik, silaannarmik pinngortitamillu illersuinissaq kiisalu mingutsitsinerimik pitsaaliuineq, killilersimaartitsineq akiuinerlu kiisalu avatangiisinik, silaannarmik pinngortitamillu allatigut pitsaanngitsumik sunniinnginnissaq pillugit siunnersuut kapitalinik malittarisassanillu arlalinnik imaqarpoq. Taamattaq siunnersuut kapitalinik ataatsimik malittarisassanillu arlalinnik imaqarpoq inuiaqatigiinnik iluaqutsiinissaq akornusiinnginnissarlu pillugit eqqartuisumik. Siunnersuutip kapitaliata 13-iat aalajangersakkanik imaqarpoq, akuerinninnermik aalajangiinissaq sioqqullugu avatangiisitigut nalilersuinerimik suliarinninnissamik piunasaqaatit, pilersaarutit ingerlatallu avatangiisinut annertuumik sunniuteqarsinnaasut pineqaraangata. Taamaalilluni aatsitassanik sammisaqarneq Kalaallit Nunaanni sammisat siullersaraat, avatangiisinik nalilersuinissamik suliaqarnissaq inatsisitigut piunasaqaateqarfigineqartoq.

Aatsitassanik ingerlatsineq qanorluunniit pisoqaraluarpat pinngortitamik arlaatigut sunniisussaavoq. Siunnersuummi isummiunneqarpoq, pisuni tamani qulakkeerinnittoqassasoq, sunniutit tamakku taamaallaat pigallarsinnaasut, soorlu nipiliornikkut, akornusersuinerillu assigisaat killeqartut pigallartuusullu.

6. Inuiaqatigiinnut allaffissornikkut kingunerisassat

Siunnersuut selskabinut sammitinneqarneruvoq, kiisalu inuit ataasiakkaat aatsitassanik pisuussutinik inuussutissarsiutigalugu atorluaasunut. Taamaammat siunnersuut aallaavittut innuttaasunut pitsaanngitsunik kinguneqartitsisussaangilaq.

Taamaattorli inuinnaat ujaqqanik katersinerinut malittarisassat sakkukinnerusut atuutsinneqalerput.

7. Naalagaaffeqatigiinnermut imaluunniit namminersorlutik oqartussanut attuumassutit

Siunnersuummi eqqartorneqarput malittarisassat suut malillugit Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat sammisap tigonissaa pillugu aalajangiisoqareernerata kingorna aatsitassarsiormik sammisaqarneq qanoq aqussagaat.

Siunnersuut taamaalilluni tunngaviliillunilu sinaakkusiissaaq, Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiormik sammisaqarnerup namminneerlutik aqunnissaanut, ingerlatsinissaannut ineriartortitseqqinnissaannullu.

8. Oqartussanik kattuffinnillu tusarniaaneq

Siunnersuut oqartussanut, kattuffinnut suliffeqarfinnullu makkununga tusarniaassutigineqarsimavoq:

Namminersorlutik Oqartussani Naalakkersuisoqarfiit, Sulisitsisut Peqatigiiffiat, NUSUKA, S.I.K., KANUKOKA, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, Nunaoil A/S, NunaMinerals A/S, Greenland Mining Service A/S, Greenland Venture A/S, Grønlandsbanken, Sparbank Vest Grønland, PFA Soraarnek, SISA, Deloitte, Grønlands Revisionskontor, Grønlands Turist- og Erhvervsråd, Nuna Advokater, Advokatfirmaet Malling, Hansen Damm & Meinel, AvataQ - Grønlands Natur og Miljøforening, Grønlands Stenklub, 16. August inussiarnersumik, Ujaqperitiit – Qeqertarsuatsiaani ujaqqanik katsersisartut peqatigiiffiat, KNAPK, ICC Greenland, Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi, Beskæftigelsesministeriet (suliassaqartitsinnermut ministereqarfik), Finansministeriet (aningaasarsiormerut ministereqarfik), Forsvarsministeriet (illersornissamut ministereqarfik), Justitsministeriet (inatsisinut ministereqarfik), Miljøministeriet (avatangiisinut ministereqarfik), Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (ilisimatusarnermut, teknologiimut ineriartortitsinermullu ministereqarfik),

Skatteministeriet (akileraartarnermut ministereqarfik), Statsministeriet, Transportministeriet (angallannermut ministereqarfik), Udenrigsministeriet (nunanut allanut ministereqarfik), Ukonomi- og Erhvervsministeriet (aningaasarsiornermut inuussutissarsiornermullu ministereqarfik), Klima- og Energiministeriet (silaannaap pissusaanut nukissiornermullu ministereqarfik), Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse (peqqissutsimut pitsaaliuiner mullu ministereqarfik), StatoilHydro, DONG Energy A/S, Avannaq Exploration, Quadra Mining

Aatsitassanut Pisortaqarfik oqartussanut, kattuffinnut suliffeqarfinnut tusarniaanermi makkunanga akissutinik tigusaqarsimavoq:

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanner mullu Naalakkersuisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Suliffeqarner mullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasarsiornermut Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Nunami imminut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleriner mullu Naalakkersuisoqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarner mullu Naalakkersuisoqarfik, Sulisitsisut Peqatigiiffiat, KANUKOKA, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, Nunaoil A/S, DONG Energy A/S, AvataQ- Grønlands Natur og Miljøforening, 16. August inussiarnersumik aamma Napa Wilche, (ICC Greenland), Grønlandsbanken, Greenland Venture, Nuna Advokater. Energistyrelsen (nukissiornermut nakkutilliisoqarfik) naalagaaffik sinnerlugu ataatsimut ataqatigiissaaraluni tusarniaanermut akissuteqarsimavoq.

Tulliuttuni tusarniaanermi akissutit sammeneqassapput kiisalu avataanit tusarniaanermi siunnersuummut allannguutissatut siunnersuutimininnguit takkussuussimasut sammeneqassapput. Malugeqquneqassaaq tusarniaanermi akissutit uingasumik allannermik nalunaaqutsersimasut pingaarnersiulluni nalilersuineq tunngavialugu pingaarnersiulluni eqikkagaammata.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanner mullu Naalakkersuisoqarfiup nunaminertat nunalu tamakkerlugu pilersarusiorneq pillugu inatsit ataatsimut isigalugu siunnersuummi immikkoortinneranut tunngasortaata erseqqissaatigineqarnissaa kissaatigisimavaa.

Nunaminertanik atuineq pillugu inatsit ataatsimut isigalugu pisuussutinik uumaatsunik misissueqqaarnermut, misissuiner mullu imaluunniit atuiner mullu akuersissuteqarnermi ingerlatanut tunngatillugu ator neqanngilaq. Nunaminertanik atuineq, illoqarfinnik ineriartortitsineq najugaqarfiillu pillugit inatsit nr. 612, 23. december 1980-imeersumi § 2, imm. 2-mi aalajangersakkami aalajangerneqarsimavoq, aatsitassarsiornermik ingerlatsiner mullu atatillugu nunaminertanik atuineq aatsitassanut inatsit qaqugukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu naleqqussarneqartoq.

Taamaattorli Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup oqaaseqaatini erseqqissaatigissallugu peqqutissaqartissimavaa, siunnersuummi pissutsit

aatsitassarsiornermik ingerlatsinermut attuumassuteqartuinnaat pineqarmata, oqartussatummi suliarinnittarneq ataatsimoortumik akuleriisitsinertullu oqartussatut suliarinninnermi isumagineqartarmat, akuersissummi ataatsimi aatsitassarsiornermi pilersaarutit immikkoortortai tamaasa ilanngullugit inerreqartarluni.

Tamatumunngattaaq atatillugu oqaaseqaatini aamma erseqqissaatigineqarpoq, nunaminertanut akisussaaffeqarnermut tunngaveqartitsineq, tamakkununga ilanngullugit illorsuarnik, sanaartukkanik/atortunik il.il. akuersissuteqarneq aatsitassanut aqutsisoqarfimmuut tunniunneqarmat, ilaatigut tamatumunnga peqqutaalluni sanaartukkanik nalinginnaasunik akuersissuteqartarneq, taama akuersissuteqarnermut nakkutilliinermullu atatillugu annikinnerpaatut isigineqartariaqarmat. Aatsitassarsiornermik ingerlatsinerup 1998-imili Kalaallit Nunaannut nuunneqarneraniilli misilittakkat katersorneqarsimasut tunngavigalugit, aqutsinermut nakkutilliinermullu oqartussaasoq pineqartoq, teknikkikkut ilisimasaqartoq, suliarinninnermi sanaartukkanik, piiaariaatsinik, kiisalu piiaanermi iliuusissat allat eqqarsaatigalugit naliliisussatut pisariaqartinneqartoq pingaaruteqarlunnartutut paasineqarsimammat.

Aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut akuersissummik tunniussisarneq illoqarfiit nunaqarfiillu killeqarfiisa iluanniinngitsoq periusiusartut aalajangersimasut malillugit pisarpoq.

Assersuutigalugu sanaartornernut atatillugu qaartiternerlukunik sukkut tamaana tuniniaasarneq siunnersuut malillugu oqariaatsimut aatsitsassanut ilaatinneqanngilaq.

Taamattaaq oqaaseqaatini erseqqissaatigineqarpoq, siunnersuutip § 46-at aamma § 47-at malillugit akuerinnittarnerit, siunnersuutip § 21, imm.2-ani ilaatinneqanngimmata, akuersissutinik tunniussisarnerit tassani eqqartorneqarmata. Taamaammat siunnersuummi § 46 aamma § 47 malillugit akuerinninnermi kommunalbestyrelsip nunaminertamik tunineqarnissaminut qinnuteqanngitsoornissaanut peqqutissaqartitsinngilaq.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfiup, siunnersuutip aalajangersagai, ingerlatanut atatillugu nukissiornermik ingerlatsinerit pillugit aalajangersakkat kiisalu pilersaarusiornermik ataqatigiissaarisussatut aqutsinermik oqartussatut Naalakkersuisut toqqagaat pillugu aalajangersakkap erseqqissaatigineqarnissaat kissaatigisimavaa.

Oqaaseqaatini erseqqissaatigineqarpoq, nukissiornermik pilersunerup aamma nukissiornermi pilersaarusiorneq tamanna pillugu inatsit attuumassuteqartoq malillugu oqartussamit Naalakkersuisut oqartussatut aqutsisutut toqqarsimasaanit pilersaarusiorneq aqutsinerlu ataatsimut isigalugit isumagineqassammata.

Taamattaaq erseqqissaatigissallugu peqqutissaqarsimavoq, aatsitassanut oqutsisoqarfik nukissiornermik tunngasuni inatsisip aqunneqarneranut atatillugu, sammisami oqartussaaffik ataatsimut isigalugu ataqatigiissaarissasoq, taamaalilluni qulakkeerneqassalluni ingerlatanut atatillugu nukissiuutit suut kiisalu pilersitsinissaq

pillugu aalajangertoqassappat, nukissiornermik sammisaqarnerup ineriartortinneqarnerani pilersaarutit ataatsimut isigalugit pingaernerit ataqatigiissillugit aalajangiineqartassalluni.

Pisuni suniluunniit inatsisit ataatsimut isigalugit tunngivigalugit aqutsisoqartussaattillugu, sammisami oqartussatut akisussaasuusoq, pisariaqartitsineqartillugu tusarniarneqartassaaq sammisamillu suliarinnittoqartillugu peqataatinneqartassalluni. Piiaanermik ingerlatsinerup atasumik nukissiorfiliortoqassatillugu, aatsitassanik aqutsisoqarfiup aamma nukissiornermik aqutsisoqarfiup akornanni qanimut ataqatigiissaarineqartassaaq, Kalaallit Nunaanni nukissiornermik pilersaaruserneq ataatsimoortillugu eqqarsaatigineqassalluni. Taamaalilluni isummerneqatassaaq nukissiorfimmik immikkoortumik pilersitsineqassanersoq, imaluunniit nukissiorneq pisortat nukissiornermik pilersuiffii aqutugalugit nukissiornermik pissarsisoqartassanersoq, siunissamut ungasinnerusumut nukissiornermik pisariaqartitsinerup nalilersornera tunngavigalugu, kiisalu naammassinnissinnaaneq assigisaallu tunngavigalugit.

Oqaaseqaatini nalinginnaasuni aamma eqqaaneqarpoq, Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi tunngaviliineqarmat, aatsitassanut oqartussaaneq sammisaqarfiup tigoreernerani oqartussaaffittut ataatsimoortutut ilivitsuusutullu isumagineqaannassasoq, aatsitassanut inatsit atuuttoq naapertorlugu aatsitassanik sammisaqarnermut oqartussaaffik Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit assinganik ingerlanneqassalluni.

Aatsitassanik sammisaqarneq oqartussaasutut ingerlatsinerup allangortinneqarnerata kingunerisinnaavaa, isertitatigut nassuiaatit isumaqatigiinniutigineqaqqittariaqarnissaat, tak. Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi § 7 imm. 2, tamatumunngalu atatillugu isertitat naatsorsorneri, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmi aningaasartuutit matussusernissaannut isertitat nassuiarneqarnerannit akilerneqarnissaat ilanngunneqarnani.

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutip avatangiisit pillugit takorluugaanut naleqqiullugu oqariaatsit silaannaap pissusia aamma pinngortitaq eqqarsaatigalugit erseqqissaatigineqarnissaat aamma kissaatigaa.

Siunnersuut ima oqaasertalersorneqarsimavoq, avatangiisit pillugit oqariaatsit tamatigoortumik atorneqarlutik. Tamanna isumaqarpoq asserssuutigalugu avatangiisinik naliliinermi sammisat soorlu makku ilanngunneqassasut; uumassuseqarnikkut amerlasuutigut tamatiguussuseq, innuttaasut, inuiat peqqissusiat, uumasut, naasut, nunap qaavata issusia naggorissusialu, imeq, silaannaq, silaannarmi pissutsit, atortutigut iluaqutissat, nunaannaq, kulturikkut kingornussat, soorlu oqaluffeqarfiit kiisalu illut ilusiisigut itsarnisarsiornikkullu kingornussat. Tamanna isumaqarpoq, siunnersuutip avatangiisit pillugit innersuussutaani aamma pinngortitaq silaannarlu ilanngunneqarmata.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermi akissutimini siunnersuutigisimavaa, inatsisinut allanut immikkoortitsinerit paasinarsarneqassasut, tamakkununnga ilaallutik erngup nukingatigut pisuussutit pillugit inatsiliorfigineqarnissatut eqqarsaatigisaq, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfimmi suliarineqaleruttortoq.

Inatsisinut allanut tunngatillugu immikkoortitsineq pillugu apeqqut Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermi akissuteqaataata sammineqarneranut atatillugu qulaani oqaaseqarfigineqarpoq.

Erngup nukinganik pisuussutit pillugit sammisaqarnerup oqartussatut suliarinninnerup tungaatigut immikkoortitsineq siunnersuutip § 20-ani aalajangersakkami naleqqussarneqarpoq. Tassunga oqaaseqaatini allassimavoq, aatsitassanik piaanermut atatillugu erngup nukinganik pisuussutit atorluarnerisigut nukissiornermik tunisassiornissamut misissueqqaarnissamut atorluaanissamullu akuersissutit Naalakkersuisunit tunniunneqartassasut, ingerlatat tamakku pillugit oqartussatut ataatsimoortitsilluni suliarinninnernut ilanngullugit. Erngup nukinganik pisuussutitut akuersissut aalajangersimasoq, erngup nukinganik atorluaneq pillugu inatsit malillugu suliarineqassasoq, oqartussatut suliarinninnerup sinnera inatsit manna malillugu isumagineqassalluni. Tamatumunnga atatillugu akuersissummut piumasaqaataasut ataatsimoortillugit nalilersussavaat, taamaalilluni erngup aamma anorip nukinganik pisuussutit sunniuteqartumik tamakkiisumillu atorluarnissaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat soqutigisaat pingaarnerit qulakkeerneqassalluni kiisalu Kalaallit Nunaata aningaasarsiornikkut ataatsimut soqutigisai isumagineqassallutik.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aamma uparuarpaa, siunnersuutip § 1, imm. 1 aamma § 2, imm. 1-imi, allanilu arlalinni oqariaaseq "nunap ilua" killeqartinnagu atorneqartoq, taamallu § 7-imi erseqqissumik immikkoortillugulu nassuiarneqartariaqartoq, soorlu assersuutigalugu imeq puilasumeersoq, nunap iluani imaluunniit immami pisuussutit uumassusillit aatsitassanut inatsimmi ilanngunneqarsimanngimmata, naak" ... aatsitassatigut pisuussutit pillugit" oqariaatsimi immikkoortinneqarsimagaluartoq.

Tusarniaanermi akissut malinneqarpoq, Inatsisartullu inatsisissaattut siunnersuummi atorneqarfissaata erseqqinnerusumik immikkoortillugu oqaasertaleneqarpoq, taamaalilluni nunap iluani ingerlatsinernut tunngasut taamaallaat nunap iluata toqqorsivittut atorneqarnissaa imaluunniit aatsitassarsiornermik ingerlatsinermut siunertanut attuumassuteqartunut atorneqarnissaa pineqarluni.

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aamma siunnersuutip § 47-at taassumalu umiarsuit siorartaatit atorneqarnissaat uparuarpaa.

Siorartaatit aalajangersakkami § 47-mi ilanngunneqassaput, Kalaallit Nunaanni sanaartornermut aqqusinniornermullu atortussanik katersisarneq eqqarsaatigalugu. Kisiannili suliaqarnermut atatillugu aatsitassanik avammut tuniniagassanik siunertaqarluni atorluaanissaq pineqarpat, § 16 malillugu misissuinissamut paaanissamullu akuersissummik pissarsinissaq pisariaqarpoq.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu (NKA) oqaaseqaateqartissimavaa, naalackersuisoqarfiullu tusarniaanermi akissutimini taassuma oqaaseqaataa tamaat innersuussutigalugu.

NKA-p siunnersuummi oqariaatsip ”piujuaannartitsilluni ineriartorneq” atorneqarnera innersuussutigaa, siunnersuummi § 1-mi siunertatut aalajangersakkami aamma atorneqartoq, tamatumunngalu atatillugu pissusissamisoorsoralugu inatsisit oqaasertalersorneqarneranni kulturikkut tammatsaaliukkat aamma kulturikkut tammatsaaliukkat innarlitsaalineqarnissaat (eqqissisimatinneqarnissaat) eqqartorneqartuuppata, tak. kulturikkut tammatsaaliukkateqqissisimatinnerat pillugu inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 19. november 2007-imeersumi § 9-10.

Siunnersuutip avatangiisit pillugit oqariaatsimik tamatigoortumik atuinera isumaqarpoq, sammisani aamma ilaatinneqassasut nunap qanoq ittuunera, kulturikkut kingornussat, tamakkununnga ilaallutik oqaluffeqarfiit kiisalu illut ilusiisigut itsarnisarsiornikkullu kingornussat. Siunnersuummi § 51 imm. 2-mi kulturikkut eriagisassat pillugit aamma eriagisassatut eqqaaneqarput, siunnersuummi avatangiisit pillugit malittarisassani illersugassatut siunniunneqartut.

Tamatumaa aamma kingunerissavaa, aatsitassanut oqartussat maannakkumutut NKA peqataatittassallugu, kulturikkut tammatsaaliukkat aatsitassarsiornermik ingerlatsineri kalluarneqarsinnaassatillugit.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermi akissutimini avatangiisinik aamma pinngortitamik illersuinissaq eqqarsaatigalugit ajornartorsiutit arlallit uparuarpai kiisalu piniarnermut aalisarnermullu kingunerisinnaasat pisariaqartitsisinnaammata, inuussutissarsiornikkut soqutigisat assigiinngitsut eqqarsaatigineqarluartariaqarnissaat.

Siunnersuummi sapinngisamik siunertarineqarpoq soqutigisatigut aporaaffiusinnaasut eqqarsaatigineqarnissaat, inuiaqatigiinnilu pitsaanngitsumik sunniutaasinnaasut pinngitsoortinneqarnissaat, tamakkununnga ilaallutik avatangiisinik pinngortitamillu sunniutit aatsitassarsiornermik ingerlatsinerup kingunerisinnaasai. Taamaattoqassappat siunnersuut aqqutigalugu Naalackersuisunut inissinneqarpoq, aningaasarsiornikkut soqutigisani aporaaffiusinnaasut aalajangiisumik eqqarsaatigilluarneqarnissaat pillugu.

Avatangiisinut inuiaqatigiinnullu sunniutaasinnaasut, pilersaarutit nalunaarutiginerini avatangiisinut inuiaqatigiinnullu tunngasunik sunniutinik peqquteqarsinnaasut pillugit nalilersuisarnissamik piumasaqaatip atuutilernerani qulakkeerniarneqarpoq, aatsitassarsiornerup iluani Naalackersuisut isumannaatsumik, ilisimasatigullu tunngaveqartunik aalajangiisinnaatinnissaat.

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup inassutigaa, aatsitassanik piiaanermi peqqissutsikkut aarlerinaateqarsinnaasut nalilersorneqarnissaat siunnersuummi suli pingaartinneqarnerusariaqartoq, kiisalu piiaanissamut imaluunniit matusinissamut pilersaarutit akuerineqannginnerini peqqissutsikkut aarlerinaatit kingunerisassallu qulaajarneqarnissaat piumasaqaatigineqassasoq.

Aatsitassarsiornermik ingerlatsineramik suliaqarnerup pilersaarusionerqarnerani siunnersuut malillugu peqqussutsikkut eqqarsaatigisassat pingaaruteqarluinnartuupput. Tamanna siunnersuutip § 1-iani siunertatut aalajangersakkani allassimavoq, siunnersuummilu § 83-imi immikkut taaneqarluni, eqqarsaatigisassaasoq pingaaruteqartoq siunnersuut aqqutigalugu isumagineqarnissaa qulakkeerneqartussaalluni.

Sammisaqarfimmi nunat tamat pitsaasumik ileqqulersortarnerat qaqugukkulluunniit akuerisaasoq malinneqartussaavoq, periuuserlu kiisalu avatangiisit, peqqissutsip assigisaasalu iluanni ilisimasat qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit akuersissutit tunniunneqartartussaallutik aqunneqartartussaallutillu.

Aatsitassarsiornermik sammisaqarfiup tiguneranut ilutigitillugu avataani suliffeqarfimmi sullivinnik atukkanut tunngasut aamma tiguneqarput. Siunnersuummi § 79-imi aalajangersakkami eqqaaneqarpoq, avataani sullivimmi atukkat nunat tamat tunngaviat ALARP malillugu pilersaarusionerqassasut, ilaatigut tamatuma kingunerisallugu, peqqissutsikkut aarlerinaatit suut tamaasa nalilersorneqassallutik, peqqissutsikkut suliaqarnermi pitsaaliuinerit pilersaarusionerqarnissaannut aqunneqarnissaannullu tunngavissaasut. Aalajangersakkap § 79-iat malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup isumagissavaa avataani suliffeqarfimmi misissuinermut, tunisassiornermut assartuinernullu atatillugu isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu aarlerinaatit suussusersineqassasut, sapinngisaq tamaat nalilersorneqassasut annikillisarneqassallutillu. Tamakku saniatigut siunnersuummi § 79-imi aalajangersakkanut oqaaseqaatit immikkut ittut innersuussutigineqarput.

Nunamut namminermut, Pinnngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq, inassutigaluguli aatsitassanut sammisaqarfiup tigoreernerani suleqatigiissitamik pilersitsisoqassasoq, avatangiisinut pinnngortitamullu tunngasut siunissami aatsitassanik ingerlatsinermut tunngatillugu nalilersuinissamut suliaqartussaq.

Namminersorneq pillugu inatsimmut tunngavigineqarpoq aatsitassanullu sammisaqarfiup tiguneranut piumasaqaataalluni, aatsitassanut sammisaqarnermi avatangiisit pillugit siunnersuineramik sullinneqarnerup ingerlatiinnarnissaa pillugu

aatsitassanut oqartussat aamma Danmarks Miljø Undersøgelser-ip akornanni ukiunut tallimanut isumaqatigiissusiortoqassasoq. Isumaqatigiissummi tassani pingaartinneqassaaq avatangiisinut tunngasuni ilisimasat piginnaasallu DMU-mit Pinngortitaleriffimmut nuunneqarnissaat ilanngunneqassasoq, taamaalilluni aatsitassarsiornermik ingerlatsinermit atatillugu siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu suliasat tamakku kalaallit siunertaat tunngavigalugit iluarsineqarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Aningaasarsiornermit Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermi akissuteqarnermini akileraartarnermit nakkutilliisoqarfimmit oqaaseqaatit aalajangersimasut arlallit ilanngussimavai, siullertut isummerfigalugu oqartussatut suliarinninnermi paatsuungasoqannginnissaa aatsitassanik sammisaqarfimmut iluaqutaasutut isumaqarfialugu, taamaalillunilu aatsitassanut sammisaqarfimmi oqartussatut ataatsimoortumik akuleriisitsilluni suliarinnittarnermit siunnersuuut tunngaviatigut isumaqatigalugu (immikkoortortatut ingerlatsivik).

Akileraartarnermit Nakkutilliisoqarfiup siunnersuutigaa aatsitassanik avammut aallarussisarneq nunamullu eqqussisarneq pillugit malittarisassanik aalajangiussineq siunnersuummi aalajangersakkanut oqaaseqaatini itisilerneqassasut.

Siunnersuut ilalernerqarpoq § 85-imut oqaaseqaatini erseqqissaassutitut allannguinnikkut. Taamaalilluni erseqqinnerulerpoq, aalajangersakkap nassatarissanngikkaa aatsitassanut oqartussat akileraartarnermit nakkutilliisoqarfiup akisussaaffiisa iluanni malittarisassanik suliarinnittutut oqartussaasut. Assersuutigalugu ujaqqat erlinnartut pillugit akuersissutini erseqqinnerusumik malittarisassanik aalajangersaasinnaassapput kiisalu ujaqqat erlinnartut ilaat nunamut eqqunnissaat pillugu nalunaarsuisarnermit malittarisassiuussissallutik, taamaalilluni nunat allat ujaraataat kalaallit ujaraataattut akuerineqarnissaat pinngitsoortinneqassalluni. Taamattaq avammut aallarussinissamut il.il. qinnuteqarnernut tunngasunik periusissanik aalajangersaasinnaanissamut malittarisassaq pisinnaatitsivoq.

§ 16 imm. 3 (siusinnerusukkut § 18 imm.3) eqqarsaatigalugu Akileraartarnermit Nakkutilliisoqarfik siunnersuuteqarpoq, oqaaseq ”pingarnertut malittarisassaq” peerneqassasoq, taarsiullugulu ikkunneqassasoq immikkut akuerineqarneq.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 7, imm. 3-p assigerluinnangajappaa, Kalaallit Nunaata Namminersorneranut atatillugu pissutsit assigiinngitsut eqqarsaatigalugit § 9, nr. 1, inatsimmi 19. maj 2009-meersukkut allanngortinneqartoq.

Aalajangersakkap oqaasertalersornerani eqqarsaatigineqassapput namminersorneq pillugu isumaqatigiissut, kingornalu Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmi akuerineqartoq kiisalu isertitat naatsorsortarnerat pillugu tunngavittut isumaqatigiissutaasut, § 7-imi isertitat nassuiartarnerannut ilaasut, tassani selskabinut

piiaanissamat akuersissutinik tunineqarsinnaasunut malittarisassat
oqaasertalersorneqarneranni erseqqilluinnartumik sinaakkusersuineqarluni.

*§ 45 eqqarsaatigalugu eqqaaneqarpoq, malittarisassaq taanna malillugu
katersisartut nalunaarsorneqartassanngippata katersisarneq
nakkutigineqarsinnaanngitsoq.*

Malugeqquneqarpoq aalajangersagassatut siunnersuummi ukiumut aningaasanik
100.000 kr.-nut killiliinikkut aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 32-mi
aalajangersakkamat taarsiunneqassasoq, tamanna malillugu nunaqavissut
akuersissummik pissarseqqaarnatik ujaqqanik katersisinnaasut, ujaqqalli erlinnartut
naleqarnerusut ilanngunnagit. Isertitat taamaattut pillugit innuttaasut
akileraartarnermut oqartussanut nalunaarutiginnittarnissaannut siunnersuut
allannguutaanngilaq.

*Aningaasarsiornermut Naalakkersuisoqarfiup aamma inassutigaa,
aningaasarsiornikkut allaffissiornikkullu pisortanut, inuussutissarsiornermik
ingerlatsisunut innuttaasunullu kingunissat oqaaseqaatini nalinginnaasuni
itisiliinerusumik nassuiaateqarfigineqassasut, tamakkununnga ilaallutik GEUS
aamma DMU-mit siunnersorneqartarneq pillugu isumaqatigiissusiornermut
atatillugu aningaasarsiornermut tunngasut pillugit erseqqinnerusumik
paasissutissiineq.*

Siunnersuut ilaleneqarpoq aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunissat
pillugit siunnersuummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni itisiliilluni nassuiaanikkut.
Siunnersuutip kingunerissavaa, Kalaallit Nunaanni Aatsitassat pillugit
Siunnersuisooqatigiit atorunnaarsinneqarnissaat, immikkullu isigalugu ukiumut
300.000 kr.-t missaannik sipaaruteqartarnissamat kinguneqartussaasoq.

*Aningaasarsiornermut Naalakkersuisoqarfiup siunnersuummut oqaaseqaatinut
nalinginnaasunut immikkoortup uuma aallartinnera tusarniaanermi akissutimini
aamma uparuarpa:*

*”Siunnersuutip ingerlatat tamakku naleqqussarpai, ingerlatanullu taamaattunut
atatillugu nunami immi aamma nunat tamat akornanni malittarisassat
isumaqatigiissutillu malippaat. Taamaalilluni siunnersuut aamma Namminersorlutik
Oqartussat nunami immi nunallu tamat inatsisaat malillugit pisussaaffimmi
eqquutsinnissaannut aamma ilapittuutaavoq.”*

*Tamatumunnga atatillugu eqqarsaatigineqarsimanerluni tamanna qanoq
kinguneqassanersoq, Namminersorlutillu Oqartussanut tamanna allaffissornikkut
aningaasarsiornikkullu qanoq kinguneqassanersoq?*

Immikkoortumi issuarneqartumi sammisaqarfiup aqunneqarnerani aatsitassanut
oqartussat malittarisassaat maleruagassaallu pingaarnerit nassuiaateqarfigai.

Tamanna immini allaffissornikkut aningaasarsiornikkullu immikkut kinguneqartitsissanngilaq. Siunnersuutip tunngavigaa, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik ingerlataqarnerup aqunneqarnera ingerlanneqarneralu maannamut sammisami nunat tamat iliortarnerat pitsaanerpaaq malillugu ingerlanneqassasoq.

Aningaasarsiornermut Naalackersuisoqarfiup allaffissornikkut aningaasarsiornikkullu kingunissat pillugit nassuiaateqarnissaq kissaatigaa, siunnersuutip Naalackersuisut aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasarnissaannut kiisalu nalunaarutinik suliaqartarnissaannik pisinnaatimmagit. Aalajangersakkanut nalunaarutinullu assigiinngitsunut tamakkununga aningaasanik amerlanernik immikkoortitsisoqartanissaa naatsorsuutigineqarsinnaanerluni.

Inatsisissatut siunnersuut aatsitassanut inatsisitut atuuttutut inatsisitut sinaakkutissatut oqaasertalersugaavoq, ingerlanneqarnera naleqqussarneqarneralu erseqqinnerusoq najoqqutassatut akuersissutinik assigiissaartumik piumasaqaatit suliarinninnerillu aqputigalugit aalajangerneqartassallutik. Annertunersaatigut maannakkumutut periuseq ingerlatiinnarneqassaaq, assigiissaartumik piumasaqaatit aamma najoqqutassatut akuersissutit atornerisigut, taamaammallu siunnersuutip sinaakkutissai assigiissaartumik piumasaqaatinik aamma najoqqutassatut akuersissutinik erseqqinnerusunik aalajangersaanernut atatillugu kiisalu aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi nalunaarutinik nutaanik suliarinninnernut atatillugu aningaasanik amerlanerusunik pisariaqartitsineramik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarsinnaassanani.

KANUKOKA tusarniaanermi akissutinik makkunanga pissarsisimavoq; Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, kommunillu ilassutaat KANUKOKA-p tusarniaanermi akissutiminut ilanngussimallugit. Kommune Kujalleq ilisimatitsisimavoq, aasaanerani sulinnigiffeqarneq peqqutigalugu kommunip tusarniaanermi akissutimini politikikkut suliarinninnissamut periarfissaqarsimanngitsoq.

KANUKOKA-p ataatsimut isigalugu nuannaarutigaa, siunnersuut aqputigalugu Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermik sammisaqarfiup tigusissaanut inatsisitigut tunngavissaqalermata.

KANUKOKA tusarniaanermi akissutimini uparuarppaa, inatsisissatut siunnersuutip qulequtaa atuuffissami tungaanut naammattumik nassuiaasuunngitsoq, siunertammi ilaannut nunap iluanik atuinissaq ilanngullugu annertusineqarsimammat.

Oqaaseqaat paasillugu malinneqarpoq, siunnersuullu imaalillugu allanngortinneqarluni: ”Uunga siunnersuut: Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat”.

KANUKOKA’p tusarniaanermi akissutimini eqqaavaa, inatsisissatut siunnersuut immikkoortuni arlalinni akisussaaffiit kommuniniit aatsitassanut oqartussanut

nuunneqartut kiisalu sammisani arlalinni akisussaaffiit agguarneqarnerat erserluttoq.

Tusarniaanermi akissut akuerineqarpoq, oqartussatut suliarinninnerit pillugit siunnersuutip aalajangersagaasa allanngortinnerisigut, kapitalitut 18-itut nutaatut ataatsimoortinneqarlutillu itisilerneqarlutik, kiisalu § 3-mi aalajangersakkakut, akisussaaffiit agguataarneqarnerat erseqqinnerulersillugu.

Nunaminertanik agguasarnermut akisussaaffik eqqarsaatigalugu nunaminertanik atuisarneq pillugu aaqqiissut atuuttoq siunnersuut allannguutininik kinguneqartussaangilaq. Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalackersuisoqarfimmit tusarniaanermi akissutininut qulaaniittuni oqaaseqaatini taaneqarpoq, nunaminertanik atuisarneq pillugu inatsit ataatsimut isigalugu ingerlatanut pisuussutininut uumaatsunut atatillugu misissueqqaarnissamut, misissuinissamut piiaanissamullu akuersissutininik ingerlatsinerit tungaasigut atuutissanngitsoq. Tamanna nunaminertanik atuineq, illoqarfinnik ineriartortitsineq najugaqarfiillu pillugit inatsimmi nr. 612, 23. december 1980-imeersumi aalajangerneqarsimavoq, tassani § 2 imm. 2-mi aalajangersakkami allassimalluni, aatsitassarsiornermik ingerlatsinerimut atatillugu nunaminertanik atuineq aatsitassanut inatsit qaqugukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu naleqqussarneqartassasoq. Taama tunngaveqarneq siunnersuummi ingerlateqqinneqarpoq, tassanilu nunaminertanut oqartussaaffiup maanna akisussaaffigineqarneranik annikilliliisoqanngilaq imaluunniit allannguutininik nassataqarani.

Siunnersuutip oqaaseqaataanni nalinginnaasuni erseqqissaatigineqarpoq, siunnersuummi pissutsit aatsitassarsiornermik ingerlatsinerimut attuumassuteqartut kisimik pineqartut, oqartussatut suliarinninneq oqartussat suliarinninnerattut ataatsimoortitsilluni akuleriisitsillunilu isumagineqassammat, kingunerissallugulu akuersissuummi ataatsimi aatsitassanut pilersaarutini immikkoortut tamaasa ilanngunneqarneri.

Taamattaq siunnersuutip oqaaseqaataanni nalinginnaasuni erseqqissaatigineqarpoq, nunaminertanut oqartussaaffik maannakkutut, tamakkununnga ilaallutik illorsuit, sanaartukkat assigisaallu akuerineqartarnerat, aatsitassanut ingerlatsivimmut isumagitinneqarnissaannut pequtaasoq sanaartukkanik nalinginnaasunik akuersisarneq nakkutilliinerlu akuerinnittarnernut nakkutilliisarnernullu taamaattunut annikinnerpaat ilaattut isigineqartariaqartoq. Ingerlatsinerimut nakkutilliinermullu oqartussaasumut pineqartumut pingaaruteqarluinnarpoq teknikkikkut paasisimasaqarnissaq, sanaartukkat suliarinniffiit, piiariaatsit nalilersornissaannut pisariaqartitaasut, kiisalu piiaanissamut iliuusissat allat eqqarsaatigalugit.

Aatsitassanik ingerlatsinissamut akuersissutininik tunniussisarnerit illoqarfiit nunaqarfiillu killeqarfiisa iluannut atuuttanngilaq.

KANUKOKA-p § 18-imut eqqaavaa (siusinnerusukkut § 20) tassani akuersaarlugu, aatsitassanik ingerlatsinerimut atatillugu sulisartut kalaallit sapinngisamik

atorneqarnerusassasut, erseqqissaatigaluguli tusarniaanermi pisussaaffik sulisartut killilersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 30. oktober 1992-imeersoq malillugu atatiinnarneqassasoq.

Sulisartut Kalaallit Nunaaliartartut killilersimaartinnissaat pillugu inatsisip tungaatigut siunnersuut allannguutinik nassataqanngilaq, kisiannili siunnersuummi § 20-mi aalajangersakkani inuiqatigiinnut akornutaanngitsumik ingerlatsinissaq pillugu kapitali 16-imi malittarisassanut ataqatigiissillugu kiisalu inuiaqatigiinnut sunniutissat pillugit naliliisarnissami sulisartut kalaallit atorfinitsittarnissaat pillugu apeqqummi kommunit ilisimatinneqartarnissaannut sunniuteqartarnissaannullu periarfissaat nukittorsarneqarpoq, tamakkununnga ilaallutik sulisartut nunaqavissut sulisorisarnissaat piginnaanngorsarnissaallu eqqarsaatigalugit kommunit aatsitassarsiornermik sammisaqartunik suleqateqartarnissaasa annertunerusumik peqataatinnerunissaannut periarfissaqartinneqassallutik.

Sulisartut Kalaallit Nunaaliartarnerat killilersimaartinniarlugu Inatsisartut inatsisaat ataatsimut isiginnittumik naleqqusaataavoq, suliffissaqartitsiniarnermi sammisanut tamanut atuuttusoq. Aatsitassanut inatsit aamma siunnersuut immikkut ittumik inatsisiliatut taaneqartuupput, aatsitassanik pisuussutitut attuumassuteqartunut taamaallaat atuuttuullutik. Maannakkutut isumaqarnarsorinangilaq, siunnersuutip aamma sulisartut killilersimaartinniarlugit Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 19. oktober 1992-imeersup akornanni akerlilersuunneqartoq, marluullutimmi siunertarigamikku sulisartut kalaallit Kalaallit Nunaanni suliffeqarnissaannut sapinngisamik salliutinneqarnissaat qulakkeerniarmassuk.

KANUKOKA-p tusarniaanermi akissutimini Kommuneqarfik Sermersooq isumaqatigaa, taassuma eqqaammagu, qulakkeerneqartariaqartoq siunnersuut malillugu akuersissummik tunniussinermi innuttaasut sinneri nunaminertamik atuinissaannut pisariaqanngitsumik mattunneqartariaqanngitsut.

Immikkoortumi tassani assigiiaartumik piumasaqaatinik atuuttunik allanngortitsinissamik siunnersuut kinguneqartussaangilaq, tassani erseqqissaatigineqarami aatsitassanut inatsit malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup piginnaatitsissutaasut atuuttut ataqqissagai, sumiiffimmilu akuersissuteqarfiusumi inatsisit malillugit allat ingerlataannik annikillisaataasunik akuersissut kinguneqatitsissanngitsoq. Isumannaallisaanerli eqqarsaatigalugu pisariaqartitsinikkut maannakkutut ingerlataqarfik ungalullugu assersorneqarsinnaajuassaaq, misissuinermi ingerlatat aalajangersimasut ingerlanneqarnerat qulakkeerniarlugu, soorlu qartiterineqartaqassappat oqartussat siumut akuerereersimasariaqarmassuk.

§ 46 eqqarsaatigalugu aalajangersagaq akisussaaffiit kommuniniit aatsitassanut oqartussanut nuunneqarnissaannik kinguneqassaaq.

Siunnersuutip § 46-at allanngortinneqarpoq oqaatsit ”pisuni aalajangersimasuni” peerneqarlutik, taamaalilluni ataatsimut isigalugu ingerlatanik taamaattunik

ataavartumik pilersitsinissaminnut kommunit periarfissinneqarnissaminnut qulakkeeriffigineqassallutik. Siunnersuummi § 46 aamma 47 malillugit akuerinninnerit, siunnersuummi § 21, imm. 2-mi ilanngunneqanngillat, tassani akuersissutit pineqaramik. Taamaattoq akuerineqarnerrmi nunaminertanik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit ingerlatanik taamaattunik nunaminertamik tunineqarnissaq pillugu kommunalbestyrelsi qinnuteqarnissaminut pinngitsoorsinnaanngilaq.

Kapitali 15 eqqarsaatigalugu (siusinnerusukkut kapitali 12), innuttaasut, oqartussat kattuffiillu oqaaseqaateqarnissaminnut qulakkeerneqassapput, ingerlataq pinngortitamut annertuumik sunniteqartussaasoq isumaqarfigineqarpat.

Kapitali 15-imi siunnersuummi Avatangiisinik naliliisarnissaq (VVM) pillugu malittarisassat, pisortat kattuffiillu attuumassuteqartut kiisalu innuttaasut tamarmik, aatsitassanik ingerlatsinermi avatangiisinut sunniutissat pillugit oqaaseqarsinnaatitaanerannut pitsaanerpaamik periarfissinneqarnissaat siunertaralugu oqaasertalersorneqasimapput. Avatangiisinut annertuumik sunniteqartoqartussaappat, pisuni tamani avatangiisinut sunniutissat pillugit nalilersuinermik suliarinnittoqassaaq, aamma misissueqqaarnernut misissuininnullu atatillugu, imaanngitsoq piiaanissamut akuersissutinut aamma matusinissanut taamaallaat atatillugu, avatangiisinut sunniutissat pillugit nalilersuinissaq pinngitsoorani maanna suliarineqartussanngormat. Aatsitassanut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu siunnersuutip innuttaasut aatsitassanik ingerlatsinermut atatillugu avatangiisitigut apeqqutissat pillugit akuliunnissaannut tusarneqarsinnaanerannullu periarfissaat sakkortusarneqarpoq.

Avatangiisinut inuiaqatigiinnullu sunniutissat pillugit nalilersuinissaq pillugu malittarisassat immi siunertarineqarneranni, nassuiaatit tamakku innuttaasunut tamanut pissarsiarineqalernissaannut periarfissaqalissaaq.

§ 95 eqqarsaatigalugu (siusinnerusukkut § 90), oqartussaaffik kommuninut suliakkiissutigineqartariaqartoq, sammisanut tamakkununnga kalluuttunut aningaasartuutit aningaasaliissutitigut taarsiinissaq pillugu isumaqatigiissutigineqarpat.

§ 95-itut siunnersuut ima allanngortinneqarpoq, Naalackersuisut aalajangersinnaallutik, Inatsisartut inatsisaat manna malillugu oqartussatut suliassat pisortatut oqartussanit allanit imaluunniit suleqatinit namminersortunit isumagineqarsinnaasut, erseqqinnerusumik aalajangerlugit, aamma kommuninit.

Aalajagersagarli siunnersuutip § 3-anut ataqatigiissinneqassaaq, tamanna malillugu Naalackersuisut isumagissallugu, pissutsit aatsitassanut, aatsitassarsiornermik ingerlatsinernut, nunap iluanik toqqorsivittut atuinermut, ingerlatanut atatillugu nukissiornermik ingerlatanut, ingerlatanut atatillugu ruujorikkut aqqutilernernik ingerlatanut aamma ingerlatanut atatillugu sammisanut allanut tunngasut tamaasa oqartussatut ataatsimoortitsilluni akuleriisitsinikkut isumagineqassasut.

Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GA) siunnersuut ataatsimut isigalugu, suliarilluarsimasatut naliligartik, taperserlugu isumaqatigaat.

GA-li ataatsimut naliliivoq, siunnersuut aqutsisunut annertulaatsiartumik sinaakkusiisoq, GA isumaqarami, arlalitsigut oqaasertalersuutit mianersortut atorneqarsimasut.

Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq, siunnersuut ataatsimut isigalugu naleqqussaanerup saniatigut sinaakkutissatut inatsisissatut siunertaqarmat, taamaalilluni aalajangersakkani erseqqinnerusunik piviusunngortitsineq inuiaqatigiit ineriartorerisa tungaannut eqeersimaartumik paasinissaanut piviusungornissaa qulakkeerreqassalluni. Taamaammat oqaasertalersuutit eqqaaneqartut taamaattussatut siunertarineqarsimapput, Oqaaseqaatilli allassimasut ilaanni kinguneqarsimapput, oqaaseqaatit erseqqissaatigineqarsimallutik.

Nuna Advokater aalajangersimasunik arlalinni oqaaseqaateqarput, taakkunangga makku immikkut erseqqissaatigineqarlutik:

§ 18, imm. 3 eqqarsaatigalugu (siusinnerusukkut § 20, imm. 3), aalajangersagaq nutaajugaluartoq, siusinnerusukkut taama piumasagaasiineq periarfissaqarsimavoq, atorneqarsimanatilli. Aalajangersagaq piginnaatitsissummik pigisaqartumut annertuumik pigaaruteqartussaammat, assersuutigisariaqarpoq "annertunerusumik aningaasartuuteqarneruneq imaluunniit pisarissersuineq" qanoq paasineqassanersoq. Imaluunniit tamanna pillugu erseqqinnerusumik allatut malittarisassaqluni.

Oqaaseqaatit allannguinnissamut peqquutissaqartitsisimapput, taamaalilluni siunnersuummi erseqqissumik taarsiullugu allanneqarluni, akuersissummi piumasagaatit aalajangerneqarsinnaasut, Kalaallit Nunaanni suliareqqiineq qanoq annertutigisunik ingerlanneqarsinnaanersoq. Allannguummi eqqarsaatigineqassaaq, aatsitassat suulluunniit tamarmik Kalaallit Nunaanni akuarneqarsinnaanatillu suliareqqinneqarsinnaanngitsut. Naatsorsuutigineqarpoq, paaanissamut pilersaarummik akuersinermut atatillugu aalajangersagaq atorneqarsinnaasooq, taamaalilluni piginnaatitsissummik pigisaqartoq siunnersuuteqarsinnaalluni, Kalaallit Nunaanni qanoq annertutigisumik suliareqqiineqarsinnaanersoq. Naatsorsuutigineqarpoq aatsitassarsiornermik sammisaqarnerup ineriartortinnerani aatsitassat ilaannik Kalaallit Nunaanni suliareqqiinissamut periarfissaqarnerulissasoq.

§ 25, immikk. 1, pkt 3 eqqarsaatigalugu (siusinnerusukkut § 27, immikk. 1, pkt. 3) eqqaaneqarpoq, aalajangersagaq nutaajusoq, piginnaatitsissummillu pigisaqartumut annertuumik akuliuffiginnittoqarsinnaalluni.

Oqaaseqaat oqaaseqaatini erseqqissaasiornermut kinguneqarpoq, taamallu malugineqassalluni, aalajangersagaq ikummatissanut akuersissutini Kalaallit

Nunaanni tunniunneqartuni ilanngunneqarsimammat. Taamattaaq aalajangersagaq allanngortinneqarpoq, taamaalilluni piginnaatitsissummik pigisaqartup sumiiffik utertissinnaallugu, paaanerup aallartinnissaanut taarsiullugu.

Aalajangersakkami pisuussutit suli atorluarlugit aallartinneqarsimangitsut pineqarput, kisiannili aningaasarsiutigalugu atorluarneqarnerusussanngortinneqarlutik, soorlu peqassuseq sinneqartooruteqarnermik kinguneqarluni. Taamaalilluni aalajangersakkap taamaallaat siunertaralugu piginnaatitsissummik pigisaqartup pisuussutip aningaasarsiutigalugu atorluarneqarsinnaasup atunngitsoornissaa pinngitsoortinniarlugu, eqqarsaatigisassat illersortariaqanngitsut aallaavigalugit.

§ 88, imm. 1 eqqarsaatigalugu (siusinnerusukku § 83, imm. 1), eqqaaneqarpoq oqariaaseq "toqqaannangitsumik tunniussineq" qularuteqarnissamik peqqutissaqartitsisoq. Eqqarsaatigineqartorlu pisortat nalunaarsueriaatsimik eqquassinissaat siunertaqarsinnaanersoq.

Aalajangersagaq pineqartoq aatsitassanut inatsimmit atuuttumit nangeqqiineruvoq, ingerlatsivimmillu isigineqarluni paasinninnissamut nalornissuteqarnissamut peqqutissaqanngitsutut. Aalajangersakkami allassimavoq, akuersissummik tunniussinissat tamarmik Naalakkersuisunit akuerineqaqqaartariaqartut, tassani peqquataatinneqarluni, piginnaatitsissummik pigisaqartoq, akuersissut malillugu piumasaaqaatit pisussaaffiillu aningaasarsiornikkut suliaqarfitsigullu akisussaaffiit eqquutsissinnaassallugit pisussaaffeqartoq. Toqqaannangitsumik tunniussineq aalajangersakkami ilanngunneqarmat, tassa aktiaatinik, anpart-inik allatulluunniit piginneqatigiissutinik tunniussineq, piginnaatitsissummik pigisaqartup aalajangiisumik eqqarsaatigalugu allannguineramik nassataqartut, qulaani eqqarsaatigisassat taaneqartuni tunngaviuvoq.

Taamaattumik piginneqataassutit allanngornerini toqqaannangitsumik tunniussineq tamatigit Naalakkersuisunit akuerineqassaaq, taamaalilluni akuersissummik tunniussinermi tunngavigineqaqqaartut suli atuunnersut nakkutigineqassalluni.

Toqqaannangitsumik tunniussineq erseqqinnerusumik nassuiarneqarsinnaagunanngilaq, qulaanimi taaneqartutut pissutsit, selskabimi akuersissummik tunineqartumi ataqatigiissitsinerit aalajangiisut taamaalinikkut nikisinneqarsinnaasut suulluunniit pineqarsinnaammata.

Pissutsit qulaani taaneqartut tungaasigut piumasaaqateqarluni tunniussinertit assigiinngitsut nalunaarsornissaat eqqarsaatigalugu, nalilernerneqarsimavoq taama nalunaarsuisarnissat siunertaqanngitsut. Akuersissummut piginnaatitsissutit isumaqatigiissutigisimasinnaasat Naalakkersuisunit akuerineqarsimangikkunik atorsinnaassanngillat. Taama akuerinninneq taamaallaat aalajangersimasumik qinnuteqartoqarpat tunniunneqarsinnaavoq. Akuerinninnermi tunngaviummat tunniussineq ingerlaannartumik atuutsinneqalissasoq, imaassinnaalluni Naalakkersuisut akuersissummut ilassuteqarnerisigut, pisinnaatitsissut piffissami

sivusuumi atuussinnaanngilaq. Taamaalilluni immikkut nalunaarsuiffimmik pilersitsinissaq tunngavissaqanngilaq.

Qularnaveeqqusiineq pillugu isumaqatigiittoqarsimassapat, pisinissamut salliutinneqarnissaq taamaalilluni Naalakkersuisut akuersinngippata piviusunngortinneqarsinnaanngilaq.

Tassunga aamma atatillugu eqqarsaatigineqassaaq, akuersissut akiitsulinnik malersuinissanut peqquataasinnaanngimmat, taamaammallu qularnaveeqqusiisoq akuersissummi piginneqataasunngorusulluni piumasaqarsinnaanani.

§ 98, imm. 4 (siusinnerusukku § 93, imm. 5) eqqarsaatigalugu uparuarneqarpoq erseqqissumik allassimanngitsoq, akuersissutinut tunniunneqareersunut piumasaqaatit ilumut ingerlateqqinneqassanersut.

Siunnersuummi arlalippaalunnik allanngineqarpoq, akuersissutit tunniunneqareersut eqqarsaatigalugit sapinngisamik annertuunik allannguuteqartoqannginnissaa siunnersuummi taamaalilluni erseqqissaatigineqarluni. Taamaattumik piginnaatitsissummik pigisaqareersut aallaavittut siunnersuutip malitsigisaanik piumasaqaatinik annertuunik nutaanik piumasaqarfigineqassanngillat. Ilutigitilluguli eqqaasariaqarpoq, aatsitassat pillugit (ikummatissat pinnagit) misissuinissamut akuersissutinut assigiiaartumik piumasaqaatit pillugit § 19-imi taaneqartut, akuersissut Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi inatsisitigut malittarisassanut qaqugukkulluunniit atuuttunut malitsisussaasut.

DONG Energy allappoq ikummatissanik sammisaqarnermi aaqqissugaalluartumik paasinarluartumillu ingerlatsinissamut siunnersuut periarfissiilluartoq, soorlu siunnersuutip iluata ilaani DONG Energy suliaqarfeqartoq, tamakkulu pillugit oqaaseqaateqarluni.

DONG Energy-p oqaaseqaatai tusarniaanermik akissutinut allanut ilanngullugit siunnersuummik erseqqissaateqarnissamut peqqutissaqartitsippat. Soorlu pilersuisut akisussaaffittut tunngaviinik allanngortitsinerit, kiisalu § 25, imm. 2-mi utertitsinisamut periarfissat kiisalu siunnersuummut § 25, imm. 1 aamma 2-mut itisiliilluni oqaaseqaatit.

Qinnuteqaqqusilluni aggersaasarnerit pillugit DONG Energy-p oqaaseqaataa, kiisalu sulisartut kalaallit atortarnissaat pillugit oqaaseqaatit paasineqarlutik ilalerneqarput.

Taamaattorli allaffissornikkut maalaaruteqartarfissaq pillugu inassuteqarneq eqqarsaatigalugu maannangaaq periarfissaqanngitsutut imaluunniit pisariaqanngitsutut nalilerneqarpoq, malittarisassanillu ingerlaavartumik nalilersuisarnerni eqqarsaatigineqartassalluni.

Greenland Venture (GV) tusarniaanermi akissuteqarnerminni immikkoortut politikkimut aalajangersimasunullu tunngavillit arlallit eqqaasimavaat.

GV-p eqqaavaa, siunnersuut pillugu siammassinnerujussuarmik tusarniaassutigineqarsimasariaqaraluartoq, soorlu innuttaasunik tusarniaanikkut.

GV-p nalileqqullugu kissaatigaa, Naalagaaffimmi oqartussat Kalaallit Nunaanni malittarisassat pillugit tusarniaaffigineqartariaqarnersut imaluunniit ilisimatinneqaannartariaqarnersut.

Tusarniaariaaseq eqqarsaatigalugu Inatsisileriffiup saqqummersitaa ”Namminersorlutik Oqartussani malittarisassanik suliarinnittarnermi maleruagassat” malillugu tusarniaaneq tamatigoortumik ingerlanneqarpoq. Tusarniaaffissanik toqqartuinnermut atatillugu eqqarsaatigineqarsimavoq siunnersuut ataatsimut isiginninnerusutut isumaqarfigineqanngitsaq, soorlu peqqissutsimik paaqqutarinninneq pillugu inatsit, assigisaattullu. Taamaalilluni nalilerneqarsimavoq, siunnersuutip Inatsisartuni sammineqarnera eqqarsaatigalugu innuttaasunik tusarniaassutigissallugu tunngavissaqarsimangitsaq.

Kalaallit Nunaanni inatsisissatut siunnersuut pillugu naalagaaffik tusarniarneqassanersoq pillugu siunnersuut aalajangersimasoq suunersoq apeqqutaavoq. Sammisat tigusassat pineqartillugit, erseqqilluinnartumik tunngaviuvoq suliap aallartilaarneraniilli naalagaaffik peqataatinneqassasoq, imaassinnaammat danskit inatsisaat attuumassuteqartut tigusinnermut atatillugu allanngortittariaqassasut. Tamakku saniatigut Naalagaaffeqatigiinnerup iluani oqartussanik allanik tusarniaasarneq ulluinnarni aqutsinnermut pissusissamisoortutut ilaavoq. Aatsitassanut pisorta qarfiup siunnersuummik matuminnga suliarinninneranut atatillugu, naalagaaffimmi oqartussat ataatsimut isigalugit tusarniaaffigineqassanersut nalilersinnaasaata avataaniipput.

GV allappoq, sammisanut Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaanissamut akisussaaffittut tunniussiffigineqarsimasaanni nalunaarutitut missiliummik saqqummiussisoqarsimanginnera naammaginangitsaq.

Oqartussaaqatigiinnermi suliassanik nalinginnaasumik agguassisarnerit eqqarsaatigalugit malittarisassat pingaarnerit Inatsisartut aalajangersartarpaat, taamaalereeraangat piginnaatitsissummik tunineqarsimanertik malillugu suliassat tamakku aqussallugit Naalakkersuisut suliassarilertarpaat. Taamaalilluni pissusissamisuussanngilaq Naalakkersuisut piginnaatinneqarnermik iluanni tamakku pillugit nalunaarutinut missiliuutinik saqqummiussissappata, Inatsisartunillu akuerineqarluni. Taamattaq inatsisitigut inissisimaneq pillugu nalornissutinik pilersitsineqassagaluarpoq. Tamatumunnga taarsiullugu piginnaatitsissutit qanoq annertutigissanersut oqaaseqaatini nassuiaatigineqarput. Naatsorsuutigineqarporli Naalakkersuisut siunnersuummi piginnaatinneqarlutik, nalunaarutinik arlalinnik aamma assigiissaartumik piunasaqaatinik arlalinnik suliarinnissasut

saqqummiussillutillu, Inatsisartut siunnersuut sammereerpassuk piginnaatitsissutinullu isummereerpata.

GV-p siunnersuutigaa, siunnersuummi § 18, imm. 2-ani oqariaatsip "Kalaallit Nunaanni suliffeqarfii" saniatigut sukaterineqartariaqartoq, taamaalilluni isumaqartinneqalerluni, suliffeqarfik maani najugaqavissumit pigineqartussaasoq.

Sukaterinissatut siunnersuut aatsitassat pillugit siunnersuummik aalajangersaanissani pisinnaatitaaffiit avataanniippoq, tassani Kalalallit Nunaanni suliffimmik pilersitsinissamut periarfissamut imminut attuumassuteqarmat.

GV siunnersuuteqarpoq siunnersuummi ilanngunneqassasoq, aatsitassanik ingerlatsineq nukisiuutinut ataavartunut atortinneqassasoq, taamaattoq sumiiffimmi pigineqareerpat imaluunniit pilersinneqarsinnaappat.

Siunnersuut tunngavilersugaalluartut isumaqarfigineqarpoq, naatsorsuutigineqarlunilu assigiiaartumik piumasaqaatini aatsitassanik ingerlatsinermut atuuttussamut ilanngunneqassasoq. Siunnersuutip qanoq annertutigisumik atorneqarnissaata killilernissaanut atatillugu, killiliinerit piumasaqaatinut tunngasut, pisut suut ataanni nukissiuutit ataavartut atorneqassanersut pillugit inatsisinut allanut atuupput. Taamaattumik piumasaqaat taamaattoq siunnersuummut ilanngunneqanngilaq, akuersissummullu piumasaqaatit aalajangersarneqarsinnaalluni. Aatsitassanik ingerlatsinermut atatillugu sapinngisamik periarfissaqartillugu nukissiuutit ataavartut atorneqarnissaat siunnersuutip siunertaanut tulluuppoq.

GV suliffeqarfii Kalaallit Nunaanneersut sulisartullu kalaallit atorneqarnissaat pillugu immikkoortunik arlalinnik taagugaqarsimavoq.

Pissutsit tamakku siunnersuummi aalajangersagassatut siunnersuummi "Inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutissanik nalilersuineq"-mi ilanngunneqassapput.

GV siunnersuuteqarpoq inatsisaasimasumi iliuuserisartakkat imaluunniit aalajangersakkat suulluunniit pingaaruteqarunnaartutut erseqqissaatigineqassasoq.

Siunnersuut ilanngunneqanngilaq, eqqarsaatigineqarmammi aalajangersakkat arlalippassuit ingerlateqqinneqassasut, taamaammallu iliuuserisarsimasat suli atuuttussaallutik, tamannalu pissusissamisoorluinnartutut isigineqartariaqarluni.

GV naggataatigut siunnersuuteqarpoq, FN-ip isumaqatigiissutai, tamakkununga ilaallutik aatsitassarsiorneq pillugu ILO-p isumaqatigiissutaa, Kalaallit Nunaata isumaqatigiissuteqarfigisinnaanerai misissorneqartariaqartoq.

Aatsitassanik ingerlatsinerup tungaatigut isumannaallisaanikkut, peqqissutsikkut assigisaatigullu naleqqussaanerit tungaasigut Kalaallit Nunaat qaffasissorujussuarmik inissisimaffeqarpoq, taamalu sulinermi pissutsit sulinermi isumaqatigiissusiat aqputigalugit annertuumik naleqqussarneqartarlutik. Taamaammat FN-ip isumaqatigiissutai ”avalliit” isumatigiissuteqarfigissallugit pisariaqarsorinartinnangilaq, Kalaallit Nunaanni inatsisit isumaqatigiissutinut pineqartunut naleqqiullugit annertunerungaatsiartumik illersuissutaasinnaasutut nalilerneqarmata.

GrunlandsBANKEN-ip siunnersuut iluaqutaalluarsinnaasutut nalilerpaa, inuussutissarsiornermik ingerlatsisut Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik ingerlatsinermi akuliunnissaminnut peqataanissaminnullu periarfissamikku oqilisaanneqarnissaannik siunnersuutip anguniagai aningaaseriviup isumaqatigalugit ilalerpai. Anguniagaq taanna aningaaseriviup isumaqatigaa, pingaartumik oqartussatut suliarinninnerup ingerlatsiffittut immikkoortutut tunngaveqarnissaa, taamaalilluni qinnuteqariaatsit ajornaallisarnissaannut ilapittuutaassammat.

§ 16, imm. 3, naggatit pingajuat (siusinnerusukku § 18, imm. 3, naggatit pingajuat) eqqarsaatigalugu aningaaseriviup piumasaqaatit ujartorpai, piiaanissamut akuersissutit selskabimut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqanngitsumut tunniussinissamut pinngitsoortineqassagaluarpai tunngaviliisussanik.

Aatsitassanut inatsimmi atuuttumi Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarneq pillugu pingaarnertut malittarisassamit pinngitsoortitsineqarsimaneranik siusinnerusukku pisoqarsimaneranik ilisimasaqartoqanngilaq, aalajangersakkalli oqaasertalersornerani namminersorneq pillugu isumaqatigiissut eqqarsaatigineqassaaq, kingusinnerusukkullu Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsit akuerineqartoq kiisalu isertitat naatsorsorneqarnerat, § 7-imi isertitat nassuiarneqarnerannut ilaatinneqartoq, ilutigitillugulu Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsisissatut siunnersuummi saqqummiunneqartumi, selskabimut piiaanissamut akuersissummik tunineqarsinnaasunut malittarisassat oqaasertalersorneqarnerannut erseqqilluinnartumik sinaakkusersorneqarsimasut.

Namminersorneq pillugu isumaqatigiissummi eqqarsaatigisassat, isertitallu naatsorsorneqarneri isertitat nassuiarneqarnerannut ilaasut, aamma eqqarsaatigineqarsinnaassapput, selskabimut Danmarkimi angerlarsimaffeqartumut piiaanissamut akuersissummik tunniussineqarpat.

§ 17, imm. 2 (siusinnerusukku § 19, imm. 2) eqqarsaatigalugu aningaaseriviup siunnersuutigaa, selskabip Namminersorlutik Oqartussanit aqunneqartup periarfissai, erseqqinnerusumik piumasaqaateqarnikkut ikummatissanut akuersissutinut killilimmik sammisaqarluni akuersissummik peqataalersinnaanermut pisinnaatitaanissamut periarfissaqarsinnaasoq, imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat peqataanissaannut piumasaqaatit erseqqissaatigineqarlutik.

Namminersorlutik Oqartussat akuersissummi sammisaqarnermut ilaasunut peqataalernissaannut akuersissummi piumasaqaat misissuinissamut akuersissuteqarnermi aalajangerneqareertussaavoq. Tamatuma kingunerissavaa piumasaqaat taamaattoq taamaallaat aningaasarsiutigalugu ilimanaatillit pillugit ilisimasat tunngavigalugit inissineqassaaq, tassa pisuussummut immikkut killilerneqartumut attuumassuteqartumut, unammilleqatigiinnermi eqqarsaatigisassat inuiaqatigiillu soqutigisaat piumasaqarfiussammata, akileraartarnikkut, akileraarnikkut inatsimmi nalinginnaasunut naleqqiullugit piumasaqaatit allaanerusut aalajangerneqarsinnaammata.

Taamaassappat piumasaqaatit piginnaatitsissummik pigisaqartup siumut ilisimareertariaqassavai, misissuinissamut immaqalu kingorna piiaanissamut iliuusissanut aningaasalersuinissaq pillugu arlaannilluunniit aalajangiisoqannginnerani.

§ 18, imm. 1-3 (siusinnerusukku § 20, imm. 1-3) eqqarsaatigalugit, oqaasertalersornera aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu sukaterinertut aningaaseriviup isumaqarfigaa. Siunertaasut aningaaseriviup isumaqataaffigai, uparuarluguli pingaaruteqarluinnartoq tamakku aalajangersimasumik malitseqassasut, soorlu ilinniartitaaneruupiluani suleqatigiinnerulernermik malitseqarnissaat.

Siunnersuummi imaalillugu allanngiuneqarpoq, maanna erseqqissumik oqaasertalerneqarluni, akuersissummi piumasaqaatinik aalajangiineqarluni, sulisartut kalaallit, pilersuisut Kalaallit Nunaanneersut qanoq annertutigisumik atorneqassanersut kiisalu suliareqqiineq qanoq annertutigisumik Kalaallit Nunaani pissanersoq. Inuiaqatigiinnik akornusiinnginnissaq aamma inuiaqatigiinnut sunniutissanik naliliinissaq pillugit § 20, imm. 1-3-mi aalajangersakkani tunuliaqutaasutut siunertarineqartut eqquutsinnissaannut kapitali 16-imi aalajangersakkat ilapittuutaassapput.

Taamaalilluni inuiaqatigiinnut sunniutissat nalilersornerini qulakkeerineqataassapput, ingerlatat aatsitassanut inatsimmut ilaasut pilersaarusiorneqarneranut aquneqarnerannullu, nunami immi sumiiffimmilu ingerlatat kingunissaannik misissuinerit tunngavigalugit inuiaqatigiinnut kalaallinut qanoq kinguneqarsinnaanersut. Tamatuma kingunerissavaa, inuiaqatigiinnut sunniutissat pillugit naliliineq imaqassammata, sumiiffimmi innuttaasunut kallarneqartunut innuttaasut inuunerannut kingunerisassat nassuiaammik naliliinermillu imaqasammata, pingaartumik ilaallutik suliffissaqartitsiniarnermut periarfissat iliuusissallu inuiaqatigiinnut aningaasarsiornikkut sapinngisamik annertunerpaamik pissarsissutaanissaasa qulakkeernissaat, sumiiffinni najugallit suliffeqartinnerisigut kiisalu sumiiffimmi ingerlatat saniatigut pilersitaannut aningaasarsiornikkut pissarsissutigisinnaasaat.

§ 24, imm. 2-4, (siusinnerusukku § 26 imm. 2-4) eqqarsaatigalugu GrønlandsBANKEN-ip tusarniaanermi akissutimini uparuarpa, inatsisissatut

siunnersuutip aalajangersakkat aamma tassunga atatillugu oqaaseqaatit akornanni kipungasoqartoq, aalajangersakkami piunasaqaatit pingaartinneqassasut eqqaaneqarmat, uffa oqaaseqaatini allassimasoq, piunasaqaatit taaneqartut pingaartinneqarsinnaasut.

Siunnersuut ilalernerqarpoq siunnersuummi § 24, imm. 2 aamma 3-mi oqaaseqaatini allannguinnikkut.

AvataQ-Grønlands Natur og Miljøforening tusarniaariaaseq eqqarsarnartoqartillugu isummerpoq, isumaqarlunilu tusarniaanermi innuttaasut peqataatinneqarsimassagaluartut, soorlu kattuffiit NGO-t allat (kattuffiit naalakkersuinnermut attuumassuteqanngitsut) peqataatinneqarsimassagaluartut.

Tusarniaariaaseq eqqarsaatigalugu Inatsisileriffiup saqqummersitaa ”Namminersorlutik Oqartussani malittarisassanik suliarinnittarnermi maleruagassat” malillugit tusarniaaneq tamatigoortumik ingerlanneqarpoq. Tusarniaaffissanik toqqartuinnermut atatillugu eqqarsaatigineqarsimavoq siunnersuut ataatsimut isiginninnerusutut isumaqarfigineqanngitsaq, soorlu peqqissutsimik paaqutarinninneq pillugu inatsit, assigisaattullu. Taamaalilluni nalilerneqarsimavoq, siunnersuutip Inatsisartuni sammineqarnera eqqarsaatigalugu innuttaasunik tusarniaassutigissallugu tunngavissaqarsimannngitsaq.

AvataQ-Grønlands Natur og Miljøforening uparuaavoq pilersaarutini avatangiisinut sunniuteqarsinnaasut pillugit innuttaasut sunniuteqarnerusinnaasunut akuliunnissaminnut peqataasariaqarnerat siunnersuummi pitsanngorsarneqarsimassagaluartut.

Sammisami Kalaallit Nunaanni siullertut aatsitassanut sammisaqarnermi pilersaarutini tamani avatangiisit pillugit piunasaqaatinik atuutsisilerput kiisalu pilersaarutini tamani avatangiisinut sunniuteqarsinnaasut tamaasa pillugit naliliinermik nassuiaateqarnissamik piunasaqaateqarluni. Siunnersuutip kapitaliata 15-iani aalajangersakkat taakku siunertarivaat, innuttaasut aatsitassanik ingerlatsinermi ilisimatinneqarsinnaanerminnut namminneerlutik isummersinnaanissaat, avatangiisit aamma aatsitassanik ingerlatsinerit pillugit tamat oqallinnissaannut peqataanerminnut tamat oqallinnissaminnut periarfissinneqarlutik.

Foreningen 16. august allappoq aatsitassanik sammisaqarneq pillugu inatsisitigut immikkut atuuttunik aatsitassarsiornermik nunarsuarmi tamaneersut aatsitassarsiornermik ikummatissarsiornermiillu ingerlatsisut aamma sumiiffimmi annikitsumik ingerlatsinermi pineqartut avissaartittariaqartut. Taamatullu ingerlatsiviup avinneqarnissaa inassutigineqarpoq, taamaaliornikkut kommunit annikitsumik ingerlatsineq isumagissallugu, kiisalu annertuumik aatsitassarsiorneq ikummatissarsiornerlu Naalakkersuisut oqartussaaffigalugu ingerlatissallugu.

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani pisariaqarpoq aatsitassanik atorluarneqanngitsunik, kommunini tamani ingerlatsivimmik pilersitsineqartariaqartoq, pingaartumik ujarassiornerup, qaarusutsigut teknologiimik ilisimasaqarneq avatangiisitigullu apeqqutinik piginnaasaqarfittut pisariaqartunik ingerlatsisussa. Aatsitassanik sammisaqarnermi aqutsinikkut aningaasaliissutit amerlisariaqassapput siunnersuut malillugu, ingerlatsivik kommuninut namminersorlutillu oqartussat siunnersuutigineqartutut avitsinermik kinguneqassapat. Avitsineq ingerlatsivinnut avinneqartunut tamanut ajornakusoortorujussuussaaq, aatsitassarsiornermi sammisaqartunut suliaqarfitsigut immikkoortuni piginnaanerit inerisarneqarnissaat aserfallatsaaliornissaallu eqqarsaatigalugit.

Taamaattumik siunnersuut malinneqanngilaq.

Siunnersuutip aalajangersagaanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkatut siunnersuut siunnersuutip siunertai pingaarnerpaartaat eqqartorpai.

Aalajangersagassatut siunnersuutip aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 1, imm. 1-imi pissutsit erseqqissarpai, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ingerlataqarneq nunallu iluanik toqqorsivittut atuineq pillugit siunertaqartumik naleqqussaaneq pillugu siunnersuutigineqartoq. Taamaalilluni siunertaavoq inatsisartut inatsisaat sinaakkutissatut inatsisaassasoq, aatsitassanik ingerlataqarnermi nunallu iluani ingerlataqarnermi ilaat ingerlatsinermut tunngavissanik pingaarnernik aalajangiisuulluni, sinaakkutissallu tamakku iluanni Naalakkersuisut aalajangersakkanik pisariaqartunik aalajangersaasinnaatitaallutik. Naalakkersuisut ilaatigut nalunaarutinik aalajangersaasinnaapput, akuersissutinullu assigiissaartumik piumasaqaasiorsinnaallutik kiisalu akuersissutinut aalajangersimasunut piumasaqaasiorsinnaallutik. Aatsitassanut inatsit atuuttoq taama assinganik aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi naleqqussaatisaanut inatsisitigut sinaakkutissatut atuuppoq.

Siunnersuummi aalajangersakkat taamaalillutik pingaarnertut sinaakkusiipput, eqqarsaatigisassat sammisallu suut assigiissaartumik piumasaqaatini kiisalu najoqqutassatut akuersissutini sammisami suliarineqartussat ilanngutissanersut. Siunnersuutip qulakkeerpaa, sammisami sunniisinnaassuseqartumik nassuiarneqarsinnaasoq, taamaalilluni sammisami ilisimasat teknologiillu nutaat ingerlaannartumik atorneqalersinnaallutik, inatsisartut inatsisaat allannngortinngikkaluarlugu.

Siunnersuutip siunertaata ilaatigut nassataraa, aatsitassanik atorluaanermi, nunap iluanik atuinermi kiisalu ingerlatanut atatillugu nukissiornermik ingerlataqarnerni inuiaqatigiit aningaasarsiornikkut naammaginartumik pissarsisinnaanernannut siunnersuutip qulakkeerinneqataanissaa, ingerlatallu tamakku siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu inuiaqatigiit pisariaqartitaat malillugit ingerlanneqartarnissaat.

Ullumikkut nunap ilua ilaatigut naturgas-imik toqqorsivittut atorneqarsinnaavoq kiisalu nunap iluata kissarnermik uninngatitsivissatut aamma CO₂-mi toqqorsimatitsiffissatut soqutigineqarnera annertusiartuinnarluni. Taamaattumik pissusissamisoortutut isumaqarfigineqarpoq nunap iluanik atuinermi atuiiffiusinnaasut annertusarnissaat, aamma nunap iluata aatsitassanik assigisaannillu piianaanngitsumik aatsitassanut piiaanermut attuumassuteqartunut allanut aamma atornissaa, oqartussatut suliarinninnerup nakkutilliinerullu tungaasigut nunap sannaatigut teknikkikkullu paasisimasaqarneq ingerlatanut atatillugu tulluartuussalluni. Aatsitassarsiornerunngitsunut nunap iluanik atuinerni ingerlatat eqqarsaatigalugit aalajangersakkamut taamaalillutik ilanngunneqassanngillat. Assersuutitut tassaasinnaapput uumassusilitigut pisuussutinik misissuineq aamma atorluaaneq.

Taamaalilluni immikkoortoq aamma inatsisit allat tungaasigut suussusersinnaanermut pingaaruteqarpoq, atorsinnaaffia ingerlatanut aatsitassanik piiaanermut kinguneqarnissaanut immikkoortitsisuulluni. Taamaalilluni assersuutigalugu ujaqqanik qaartiternerlukunik tuniniaanerit, sanaartornernit kommunini oqartussat akuerisimasaannik, siunnersuummut matumunnga ilanngunneqassanngillat, ingerlatat pingaernerit tassaasarsimmata sanaartukkat, tassalu aatsitassanik ingerlatsinerunngitsut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu siunnersuummi anguniarneqarpoq ingerlatat inatsimmut ilaatinneqartut isumannaallisaaneq, peqqissuseq, avatangiisit, pisuussutinillu atorluaaneq kiisalu inuiaqatigiinnut akornutaanngitsumik iluaqutaasumilli siunertaqartumik isumannaatsumillu ingerlanneqassallutik.

Siunnersuummut ilaatigut ilanngunneqarput timikkut/tigussaasukkut isumannaallisaaneq, imaluunniit sanaartornermi ingerlatsinermi isumannaallisaaneq, patajaassuseq il.il., kiisalu avataani imartani sulinermut atatillugu sulisut isumannaatsuumissaat peqqissusaallu. Ilaatigut innersuussutigineqarpoq § 9, imm. 2, nunami sulinermut atatillugu sullivinni atukkat tungaasigut inatsisip atuuffissai.

Siunnersuummi oqariaaseq peqqissuseq eqqarsaatigalugu sullivinni atukkat pillugit inatsimmi peqqissuseq pillugu oqariaatsip assigaa, tamatumalu kingunerissavaa sulinermi ajutoornissanut illersorneqarneq, nalinginnaasumik paasillugu inuussutissarsiut aallaavigalugu napparsimanermut illersuutissaq kiisalu sunniutaasinnaasunut allanut timikkut tarnikkullu peqqissutsimut ajornerulersitsisinnaasunut illersuutissaq.

Siunnersuummut aamma ilaavoq ingerlatsinernut atatillugu avatangiisinut eqqarsaatigisassat kiisalu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ingerlatsinermi, nunap iluani sammisaqarnermi imaluunniit ingerlatsinernut atatillugu nukissiornermik ingerlatsinerni inunnut, uumasunut, naasunut pinngortitamullu pingaarutilinni avatangiisitigut eqqarsaatigisassat nalinginnaasut.

Siunnersuummi kapitalini 13-14-*ini* avatangiisinik illersuinissaq, avatangiisinut akisussaaffiit kiisalu avatangiisinik ajoqusiinermi taarsiisussaataaneq pillugu malittarisassanik imaqarput. Taamattaq siunnersuutip kapitaliata 15-*iat* malittarisassanik arlalinnik imaqarpoq, tassani pineqarlutik ingerlatat arlallit taamaallaat suliarineqarsinnaasut, avatangiisinut sunniutaasinnaasut pillugit nalilersuereernermi, naliliinermullu nassuiaat Naalakkersuisunit akuerineqartussaasoq.

Pisuussutinik isumannaatsumik atorluaanermi ilaatigut eqqarsaatigineqarput, ingerlataqarnerit pisuussutinik pisariaqanngitsumik maangaannaartitsinani ingerlanneqarnissaat kiisalu siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu inuiaqatigiit soqutigisaat eqqarsaatigalugit ingerlanneqassallutik.

Inuiaqatigiinnik akornusiinani iluaqusiillunili malittarisassat ilaatigut qulakkeerinnissapput, ingerlatat siunnersuummut matumunnga ilaatinneqartut, ingerlatat Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut nuna tamakkerlugu sumiiffikkaanilu kingunerisinnaasaannik nalilersuinernik tunngaveqassasut. Taamaalilluni malittarisassatut siunnersuutit, ingerlatat inatsimmut ilaatinneqartut tamaasa ataatsimoortillugit pilersaarusiorneqartarnissaat aqunneqarnissaallu pillugit piumasaqaatinik imaqassallutik.

Inuiaqatigiinnik akornusiinnginnissamik piumasaqaatit ilaatigut illuatungiliissapput, ingerlataq aamma sanaartukkat/atortut sumiiffikkaani inuiaqatigiinnut kalluarneqartunut siunertarineqanngitsumik imaluunniit pitsaanngitsumik annertuumik sunnuteqarnissaannut, soorlu suliffissaqarnikkut periarfissatigut, inooqatigiinnikkut naligiissitaanikkut kiisalu kulturikkut nalilitsigut. Piumasaqaatip aamma qulakkiissavaa, ingerlatat ima aqqissorneqartassasut, inuiaqatigiinni ineriartorneq akornuserneqanngitsumik tunngaveqartumik pisinnaassallutik, inuiaqatigiinnilu inuuneq pitsaanngitsunik kinguneqarnissaa illuatungilerniarlugu iliuusissat pisariaqartut iluarsineqassallutik.

Siunnersuutip kapitaliata 16-*iat*, inuiaqatigiinnik akornusersuinnginnissaq pillugu kiisalu inuiaqatigiinnut sunniutissanik naliliinermik suliarinnittarnissat pillugit malittarisassanik imaqarpoq.

§ 2-mut

Imm. 1-*imut*

Aalajangersagassatut siunnersuummi allassimavoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik atuinissamut aamma nunap iluani pisuussutinik atuinissamut paaanissamullu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat piginnittussaataasut.

Tamatuma ilaatigut kingunerissavaa, akuersissummik pigisaqarnani aatsitassanik katersisoqarsimappat imaluunniit paaasoqarsimappat, aatsitassat katersorneqarsimasut imaluunniit paaanermit isertitat Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut nakkartinneqassasut.

Nunap iluanik toqqorsimatitsinermut atuneq imaluunniit aatsitassanik ingerlatsinermut tunngasut siunnersuummi ilaapput. Nunap iluani sammisaqarnerit allat inatsisini allani naleqqussarneqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq malillugu aatsitassanik ingerlataqarneq, nunap iluata toqqorsivittut atorqarneq imaluunniit ingerlatanut inatsimmut ilaasunut aatsitassarsiornermik sammisaqarnermut attuumassuteqartunik siunertaqartuni imermit, nunap iluanit imaluunniit anorimit nukissiuutinik pilersitsineq atorluaanerlu kiisalu ingerlatanut inatsimmut ilaasunut ruujorikkut aqputinik ingerlatsineq, akuersissut Naalakkersuisunit tunniunneqartoq malillugu taamaallaat isumagineqarsinnaasut. Aalajangersagaq malillugu ujaqqanik/saffugassanik katersineq imaluunniit paaaneq akuersissuteqarnani ingerlatsineq siunnersuummi §§ 45-47 malittarisassat malillugit, kiisalu § 48 malillugu pisinnaavoq.

Aatsitassarsiornermik ingerlatsinernut aamma nunap iluani ingerlatsinernut tunngaviummik naleqqussaanermi tunngavissanik aalajangersagaq imaqqarpoq, tamakku inatsimmi malittarisassat malillugit Naalakkersuisut akuersissummik tunniussinerat malillugu taamaallaat isumagineqarsinnaasut. Siunnersuutip kapitaliisa 4-8-t aatsitassanik ingerlatsinissamut akuersissutinik tunniussisarneq pillugu malittarisassanik imaqqarput. Kapitali 9-mi nunap iluani ingerlatsinissat ilaat pillugit akuersissutinik tunniussisarneq pillugu malittarisassanik imaqqarpoq. Siunnersuutip kapitaliata 11-at malittarisassaqqarpoq, akuersissuteqarnani aatsitassanik/ujaqqanik killeqqartumik katersisinnaatitaaneq paaasinnaatitaanerlu pillugit malittarisassanik imaqqarpoq. Siunnersuutip kapitaliata 12-ani ilisimatuussutsikkut misissuisarnernit pillugit malittarisassaqqarpoq.

Aalajangersakkat ataatsimut isigalugit akuersissuteqarnissamut piumasaqaatinik avaqqussisinaanissat immikkut ittut marluk imm. 3 aamma 4-mi aalajangersarneqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqqarpoq, ingerlatanut siunnersuummut ilaasunut pingaaruteqartunik akuersissummik tunineqaqqaarnatik ilisimatuussutsikkut misissuinernik Namminersorlutik Oqartussat ingerlataqarsinnaasut.

Nunap sannaatigut misissuinerit, nunap sannaatigut nunap assingunik saqqummersitsinissamik siunertaqartut imaluunniit allatigut ilisimatuussutsikkut tigussaasutigullu angusanik innuttaasunut tamanut saqqummiussinissamik siunertaqartut, GEUS'imik isumaqatigiissuteqarnerit periarfissiissutaasa iluanni suli ingerlanneqarsinnaassasut, namminersornerup eqqunneqarneranut atatillugu isumaqatigiissummi siunertaasimasoq, taamaalilluni GEUS ataatsimut isigalugu aatsitassatigut pisuussutaasinnaasut pillugit ilisimasanik suli katersineqarsinnaalluni nalilersuisoqarsinnaassallunilu.

Aatsitassanut inatsimmut atuuttumut § 2, imm. 2-mut tunngatillugu siunnersuutigineqarpoq, namminersorlutik oqartussat nunap iluani tunngasunik ilisimatuussutsikkut tigussaasutigullu misissuinerit ingerlataqarsinnaasut, tamakkununga immikkut pingaartumik ilaallutik nunap sannaanik misissuinerit, nunap iluata toqqorsivissatut atorsinnaanissaanik periarfissat nalilersornissaannut atugassanik kiisalu ingerlatanut attuumassuteqartunut atatillugu nukissionermik ingerlatassanik ingerlatanullu allanut attuumassuteqartunik ilisimatuussutsikkut tigussaasutigullu allatigut misissuinerit.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami § 2, imm. 2 aamma § 49 malillugit akuersissuteqarnissamut piumasaaqatit avaqqunneqarsinnaanerit marluk pillugit immikkut ittumik killeqartumillu aalajangerneqarput.

Aalajangersagaq malillugu De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) aamma Danmarks Miljøundersøgelser/Aarhus Universitet (DMU) akuersissuteqaratik maannakkumutut GEUS aamma DMU-p ilisimatusartarsimanerisa assinganik ilisimatusarnernik ingerlataqarsinnaapput, tamakkununga ilaallutik Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinerit immikkut attuumassuteqartunik aningaasaleeqatigiillutik ilisimatusarnerit. Ilisimatusarnerli akuersissuteqarani taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq, ilisimatusarneq namminersorneq pillugu inatsit § 9, imm. 4 malillugu danskit naalakkersuisuisa ilisimatusarnernut taamaattunut Naalakkersuisunut ilisimatusarnikkut pisussaaffii eqquutsillugit ingerlanneqarpata. GEUS aamma DMU akuersissuteqaratik siunnersuummut ilaasunik ilisimatusarnernik allatulluunniit ingerlatsinernik isumaginnissinnaanngillat, ilisimatusarneq namminersorneq pillugu inatsit § 9, imm. 4 malillugu danskit naalakkersuisuisa ilisimatusarnernut taamaattunut Naalakkersuisunut ilisimatusarnikkut pisussaaffii eqquutsillugit ingerlanneqassanngippata, imaluunniit danskit naalakkersuisui taamaattumik pisussaaffeqarunnaarpata.

Namminersorneq pillugu inatsisip § 9, imm. 4-ni, aamma namminersorneq pillugu inatsimmut oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 5.3.6-imi allassimavoq, danskit naalakkersuisui ilisimatusarnernut periarfissiissasut, maannamut danskit pisortaasa ilisimatusarfinit (GEUS aamma DMU) ilisimatusartarnernut assingusunik, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ilisimatusarnernut immikkut attuumassuteqartunik Naalakkersuisunut akiliinertaqanngitsumik periarfissiillutik,

isumaqatigiissutit namminersorneq pillugu inatsimmi § 9, imm. 2 aamma 3-mi taaneqartut ataavartumik ingerlaannartinneqartillugit. Taamattaq namminersorneq pillugu inatsimmut oqaaseqaatinik nalinginnaasuni immikkoortoq 5.3.6-imi kiisalu namminersorneq pillugu inatsimmut § 9, imm. 4-mut oqaaseqaatini allassimavoq, suliffeqarfitsigut ilisimatusarnikkullu suliasat nalinginnaanerusut tamatumani eqqarsaatigineqartut, tamakkununnga ilaallutik paasissutissat aatsitassanut immikkut tunngasuni ingerlateqqinnerini ingerlatsinermilu aningaasalersuinerit, soorlu sajuppillatsitsinernit paasissutissat, saffiugassat pillugit paasissutissat kiisalu pinngortitaqarfiit innarliasut pillugit paasissutissat, GEUS aamma DMU’p manna tikillugu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik ilisimatusarnernut attuumassuteqartut ingerlattarsimasaat.

Siunnersuummi § 2, imm. 2, aamma § 49 malillugit akuersissuteqartarnermi piumasaaqatit ataatsimut isigalugit pinngitsoortitsinissaq taamaallaat atuuppoq ilisimatusarnernut namminersorneq pillugu inatsimmi § 9 malillugu naalagaaffiup pisussaaffiitut attuumassuteqartut, taamaallaallu atuutissalluni, namminersorneq pillugu inatsimmi § 9, imm. 2 aamma 3 malillugit naalakkersuisut aamma danskit naalakkersuisuisa akornanni aatsitassanik sammisaqarneq pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut atuuttuuartillugu. Naalakkersuisut, assersuutigalugu ukiunut tallimanut siullernut isumaqatigiissutit naareernerani, aalajangerpata isumaqatigiissut sivitsorniarnagu, dankit naalakkersuisui aatsitassarsiornermi misissuinernut immikkut tunngasunik ilisimatusarnernik naalakkersuisunut periarfissiinissaminnut pisussaaffeqarunnaassapput. Taamaalippat siunnersuummi § 49 malillugu GEUS aamma DMU ilisimatuussutsikkut misissuinissat pineqarpata, aamma siunnersuummi § 15 malillugu, ilisimatusarnermik ingerlatsinissaminnut akuersissummik qinnuteqartariaqartassapput, misissueqqaarnerpiaat pineqarpata.

Siunnersuummi § 2, imm. 4 malillugu akuersissuteqarnanik GEUS aamma DMU’p ilisimatusarnikkut ingerlatsineri Kalaallit Nunaanni inatsisit malittarisassallu atuuttut tamaasa malillugit isumagineqassapput. GEUS aamma DMU ukiut tamaasa kingusinnerpaamik 15. december nallertinnagu § 2, imm. 4 malillugu Kalaallit Nunaanni ukiumut tulliuttunut ilisimatusarnikkut ingerlatsinissanut pilersaarutitik pillugit Naalakkersuisunut nassiuttassavaat.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik sammisaqarnermi aatsitassanut oqartussaarfik Naalakkersuisut ataanni ingerlataqarnermi oqartussaasoq, tamakkununnga ilaallutik pissutsini aatsitassanut attuumassuteqartuni, aatsitassanik ingerlataqarnermi, nunap iluanik atuineri ilaat tamakkunungalugu attuumassuteqartuni nukissiornermik ingerlataqarnermut tunngasuni. Taamaalilluni aatsitassanut oqartussaarfik ingerlatanut siunnersuummut matumunnga eqqartorneqartunut allaffissornikkut aqutsineri oqartussaavoq. Aalajangersagaq aqutugalugu manna tikillugu aatsitassarsiornermi aaqqiissut

periutsitut pilersinneqarpoq aatsitassarsiornermi immikkut oqartussaaffittut, aalajangikkanik Naalakkersuisut aalajangersimasaat allaffissornikkut qitiusumi suliassanik isumaginnittussaq kiisalu aqutsisutut suliassat, inatsit manna inatsisillu allat ingerlatanut inatsimmut matumunnga pingaarutilittut ilaatinneqartut malillugit isumagineqartussat ilanngullugit. Suliassat tamakku manna tikillugu aatsitassanut inatsit atuuttoq malillugu Naalakkersuisut ataanni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit isumagineqartarsimapput.

Naalagaaffiup tungaanut aatsitassanut aaqqiissutip nutaap kiisalu namminersoneq pillugu inatsisip malitsigisaanik isertitanut nassuiaatip tunngavigaa, aatsitassanik sammisaqarneq ataatsimut aqunneqassasoq, allaffissornernullu allanut naleqqiullugu immikkoortinneqassalluni, taamaalilluni aningaasaliissutit, sulisut, suliassat assigisaallu kiisalu akiliutinit isertitat aatsitassanut oqartussaaffeqarfiup aquaani aningaasartuutit matussusernissaannut akilersinniarneqartarneranni suussusersineqarsinnaallutik sammisaqarfinnullu nakkutigineqarsinnaasunut aallaaffissinneqarsinnaallutik.

Taamaalilluni isummerneqanngilaq aatsitassanut oqartussaqaarfik naalakkersuisoqarfiit arlaata ataani nakkutilliisoqarfittut imaluunniit Naalakkersuisuni ilaasortap ataani toqqaannartumik allaffissornikkut aaqqiissunneqassanersoq, kisiannili aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi oqartussatut suliarinninnerit siunissami allannortitsinissat pissapput, isertitatut nassuiaatit namminersoneq pillugu inatsisip siunertai malillugit ingerlaannartillugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersagassatut siunnersuummi aalajangerneqarpoq, aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi Naalakkersuisut isumagissagaat oqartussaasutut suliaqarneq oqartussaasutut suliarinninneq ataatsimoortutut akuleriisitsisutullu aaqqiissunneqassasoq. Oqartussatut suliarinninnermut ilaapput, pissutsit malittarisassallu aatsitassanut ikummatissanullu, aatsitassanik ingerlatsinerni, nunap iluanik toqqorsivittut atuinermi imaluunniit siunertat aatsitassarsiornermik ingerlatsinernut tamakkununnga atatillugu nukissiornermik ingerlatsinernut tunngasut.

Ataatsimoortumik akuleriisitsillunilu oqartussatut suliarinninneq ingerlatsinermi sammisat teknikkikkut paasiuminaatsut ataatsimoortitsinermik sammisumik suliarinerini makkunatigut iluaqutaassaaq; aatsitassanik nunallu iluani ingerlatsinermi nunap sannaatigut, teknikkikkut aningaasarsiornikkullu tunngasunik ilisimasaqarnissamut tunngaviliisut kiisalu pissutsit isumannaallisaanermut, peqqiissutsimut, avatangiisitigut, pisuussutinik atorluaanikkut kiisalu inuiaqatigiinnik akornusersuinani iluaqusiinissanut pingaaruteqarsinnaasut.

Taamattaq oqartussatut ataatsimoortitsilluni akuleriisitsillunilu suliarinninnerup suliaqarfisigut, qaqugukkulluunniit suliassanik isumaginnissinnaasut, aatsitassanik nunallu iluani sammisaqarnermi aqutsinermi suliarinninnerit qaffasissusissaannik piunasaqaatinut tulluuttunik atukkatigut qulakkeerinnissaaq nukittorsaallunilu,

kiisalu nunami immiini nunallu tamat akornanni aatsitassanik ingerlatsisut naatsorsuutigisaasigut.

Taamattaaq ingerlatsinermik sammisaqarnermi aqutsinermi pingaarnersiuinermilu ataqatigiisitsineqarnissaa Naalakkersuisut qulakkiissavaat. Taamaaliornikkut ilaatigut eqqarsaatigineqassaaq Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit aningaasarsiornikkut inuussutsissarsiornikkullu aatsitassarsiornermik ingerlatsinermi, tamakkunungalu attuumassuteqartunik nunap iluani ingerlatsinermi soqutigisaat isumannaallisaanikkut, peqqissutsikkut, avatangiisitigut, pisuussutinik atorluaanikkut kiisalu inuiaqatigiinnik akornusersuinani iluaqusiinikkut eqqarsaatigisassat ataatsimoortutut isigineqartariaqarlutik isumagineqartariaqarlutillu.

Oqartussatut ataatsimoortitsisumik akuleriisitsisumillu suliarinnittarneq allaffissornikkut suliassat pitsaannerusumik ajornaannerusumillu isumaginissaannut ataqatigiissaarnissaannullu periarfissiissaaq kiisalu marloqiusamik sulisarnerup annikillisarnissaa suliassanillu avitseqatigiittarnerni paatsuungassutaasartut annikillisissallugit.

Aatsitassarsiornermi oqartussaaffeqarfik aatsitassanik sammisaqarnermi aqutsinikkut sulianut tamanut akisussaasuussaaq, ilaallutik aatsitassanik ingerlataqarnernut, nunap iluani ingerlataqarnernut tamakkunungalu attuumassuteqartunik nukissiornermik ingerlataqarnernut tunngasuni. Tamatumani pisariaqarpoq, ingerlatat tamakku pillugit ilisimasat misilittakkallu attuumassuteqartut katersornissaat, sammisanillu suliarinninneq suliaqarfitsigut immikkut ilisimasat akimorlugit akuleriisinneqartariaqarneri. Naatsorsuutigineqarpoq oqartussatut suliarinninnermi ataatsimoortumik akuleriisitsisumillu Naalakkersuisut aatsitassarsiornermi nunallu iluani sammisaqarnermi apeqqutit inuiaqatigiinnut pingaaruteqartut aalajangiiffiginissaannut tunngavissaannik pitsanngorsaasinnaassasut.

Aatsitassarsiornermik sammisaqarnerup allaffissornikkut aqunneqarnera 1. juli 1998-imi avatangiisinut nukissiornermullu ministerimit/Kalaallit Nunaannut aatsitassarsiornermi Ingerlatsivimmit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunut/Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut nuunneqarpoq, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi kiisalu ingerlatsinerup iluani suliassat aatsitassarsiornermut attuumassuteqartut, soorlu suliassat nunap sannaanut, teknikkikkut, suliaqarfitsigut avatangiisitigullu pissutsinut tunngasut misilittakkat paasisimasallu inerisarsinnaaleqqullugit.

Ilisimasat misilittakkallu attuumassuteqartut taama ingerlatsinerne katersorneqarsimasut pigiinnarnissaat ineriartortinnissaallu qulakkeerniarlugu, oqartussatut suliarinninnermi ataatsimoortitsilluni akuleriisitsillunilu tunngavittut aalajangersagaq atorlugu. Aatsitassarsiornermik sammisaqarnerup tamakkiisumik tiguneranut ilutigitillugu avataani imartani suliffinni sullivinni atukkatigut suliaqarfiit aamma tiguneqarput. Oqartussatut ataatsimoortitsisumik akuleriisitsisumillu suliarinnittarneq allaffissornikkut suliassat pitsaannerusumik ajornaannerusumillu isumaginissaannut ataqatigiissaarnissaannullu periarfissiissaaq kiisalu marloqiusamik sulisarnerup annikillisarnissaa suliassanillu avitseqatigiittarnerni paatsuungassutaasartut annikillisissallugit.

Aalajangersagaq imm. 3-mi aalajangersagassatut siunnersuummit ilassuserneqarpoq. Tamatuma nassataraa aatsitassanut oqartussaqaarfik maannamut aatsitassanut, aatsitassanik ingerlatsinernut, nunap iluanik toqqorsivittut atuinermut imaluunniit aatsitassarsiornermi ingerlatsinermut atatillugu siunertanut tamakkununngalu attuumassuteqartunik nukissiornermik ingerlatanut inatsisit malittarisassallu allat eqqarsaatigalugit oqartussatut aamma akisussaasuussaaq suliaqarfitsigullu ilisimasaqarfiussalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu aatsitassanut oqartussaqaarfiup oqartussatut suliarinnittarnera siunnersuut malillugu siunnersuut manna tunngavigalugu aalajangersakkallu siunnersuummi aalajangersimasut tunngavigalugit suliarineqartassaaq. Taamattaaq oqartussatut suliarinnittarneq maannamut inatsisit malittarisassalluunniit allat, aatsitassanut, aatsitassarsiornermik ingerlatanut, nunap iluani toqqorsivittut atuinermut imaluunniit aatsitassarsiornermik ingerlatsinermut attuumassuteqartuni siunertanut allanut kiisalu tamakkununnga attuumassuteqartunik nukissiornermik ingerlatsinermut pingaaruteqartunut, ingerlatanut atatillugu ruujorikkut attavilersuinerit kiisalu ingerlatanut attuumassuteqartut allat, inatsisit malittarisassalluunniit allat aalajangiisimangippata, oqartussat allat oqartussatut suliarinninnissamik isumaginnittussaasut. Taamattaaq aalajangersakkami allassimavoq, aatsitassanut oqartussaaffeqaarfiup aatsitassat, aatsitassanik ingerlatsinerit, nunap iluanik siunertanut arlaannut atuinissamut tamakkununngalu attuumassuteqartuni nukissiornermik ingerlatsinissat, ruujorikkut attavilersuinerit ingerlatallu allat tamakkununnga attuumassuteqartut eqqarsaatigalugit inatsisit malittarisassallu tamakku allat malillugit oqartussatut akisussaasuusoq suliaqarfitsigullu akisussaasuulluni. Nunami sulinermi sullivinni atukkat tungaasigut inatsisip atuuffii pillugit § 9, imm. 2 innersuussutigineqarpoq

§ 4-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq inatsit malillugu ingerlatat assigisaallu pillugit ataatsimiititaliamut Inatsisartut pilersitaanut ilisimatitsissuteqartarnissaq Naalakkersuisut pisussaaffigaaq. Naatsorsuutigineqarpoq aatsitassarsiorneq Kalaallit Nunaannut aningaasarsiornikkut inuussutissarsiornikkullu pingaaruteqaleraluttuinnassasoq, namminersorlutillu oqartussat aatsitassarsiornerup tiguernerat atatillugu pissusissamisoorpoq Inatsisartut ataatsimiititaliamik immikkut ittumik pilersitsinissaat, sammisaqaarfimmik naalakkersuinikkut paasisimasanik nakkutilliinernillu isumaginnittussamik. Siunnersuummi siunertaanngilaq aatsitassanut ataatsimiititaliap immikkut ittup pilersinnerani siunissami aalajangertarnissaat Inatsisartut inangiillutik akuliuttassasut imaluunniit Inatsisartut ataatsimiititaliaasa allat akornanni akisussaaffiisa suliffissaasalu agguataartarnerat pillugu.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq Naalakkersuisut ukiut tamaasa Inatsit malillugu ingerlatat pillugit nalunaarusiamik suliarinnittassasut tamanullu saqqummiullugu. Siunertarineqarpoq, nassuiaat ataatsimut isigalugu siunnersuut manna malillugu ingerlatat pillugit Naalakkersuisut Inatsisartunut innuttanullu tamanut paasissutissiissutissatut atuutissasoq.

Nassuiaat Naalakkersuisut Inatsisartunut ilaasortanut nassiuttassavaat, naatsorsuutigineqarporlu taanna Naalakkersuisut nittartagaatigut tamanut saqqummiunneqartassasoq.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagassatut siunnersuummi aalajangerneqarpoq oqariaaseq aatsitassatigut pisuussutit qanoq isumaqartinneqarnerseq. Aatsitassatigut pisuussutit eqqarsaatigineqarput ikummatissat aamma ujaqqat, saffiugassat aatsitassallu allat.

Aalajangersagaq malillugu aatsitassat taamaalilluni ikummatissanut aamma aatsitassanut ataatsimoortitsilluni taaguuserneqarput, soorlu imm. 2-5-imi nassuiarneqartut.

Imm. 2-4-mut

Aalajangersakkami erseqqinnerusumik eqqaaneqarpoq ikummatissatut suut eqqarsaatigineqarnerut.

Imm. 2 malillugu ikummatissatut nassuiaatigineqarput uulia aamma naturgas (gas-i pinngortitamit pissarsiaq), tamakkulu erseqqinnerusumik imm. 3 aamma 4-mi nassuiarneqarput.

Imm. 3 malillugu uuliatut eqqarsaatigineqarput ikummatissat sulluunniit assigiissaartumik silaannaap naqitsineqarnerani (1,01325 bar) kissassuseqarneranilu (15 grader celsius) imerpalasuusut.

Imm. 4 malillugu naturgas-itut eqqarsaatigineqarput ikummatissat sulluunniit assigiissaartumik silaannarmik naqitsineqartut (1,01325 bar) kissassuseqartullu (15 grader celsius) silaannartut pissuseqartartut.

Kalaallit Nunaanni periuseq matu ammasoq malillugu ikummatissanik misissuinissamut qalluinissamullu akuersissutinut najoqqutissatut akuersissummi aalajangersakkap imm. 101 (c) assigaa (2008). Imm. 101 (c) ima oqaasertalersugaasoq:

"Ikummatissat" tassaapput uulia/imerpalasut aamma naturgas, tassani

- "Uulia/imerpalasoq" isumaqarpoq ikummatissat sulluunniit assigiisaartumik silaannaap naqitsineqarnerani (1,01325 bar) kissassuseqarneranilu (15r celsius) imerpalasuusut;

aamma

- "Naturgas"-itut eqqarsaatigineqarput ikummatissat sulluunniit assigiisaartumik silaannarmik naqitsineqartut (1,01325 bar) kissassuseqartullu (15r celsius) silaannartut pissuseqartartut. Silaannaat ikummatissaanngitsut, ikummatissanut taamaattunut atatillugu ilanngullugillu tunisassiarineqartartut, tunisassiornermut akitsuutit naatsorsorneqarneranni akuersissummi matumani piumasagaatit malillugit naatsorsornerini naturgas-itut suliarineqartarput."

Aalajangersakkami aamma eqqartorneqarpoq akitsuutinik naatsorsuinermi naturgas-imut nassuiaatit annertusakkat atuuttut. Tamatumunnga atatillugu naturgas pillugu nassuiaammut aamma ilaapput silaannaat allat, ikummatissanut silaannaasunut taamaattunut atatillugu tunisassiarineqarnerinut ilanngunneqartartut.

Aalajangersakkami qulaani taaneqartumi imm. 101 (c) periuseq matu ammasoq malillugu najoqqutassatut akuersissummi tamanna aamma taassuma assinga uteqqinneqarpoq (2008). Akitsuutinut atatillugu naturgas pillugu annertusakkamik nassuiaat taamaalilluni pisuni atuutereerpoq, akuersissutissatut najoqqutat imaluunniit akuersissutit assingusut atorneqarnerini. Siunnersuutip § 5, imm. 4, oqaasertat 2-at malillugu, maanna aalajangersakkap oqaasertalersornerani toqqaannartumik malinneqarpoq.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aatsitassatut nassiuatigineqarput aatsitassat ikummatissaanngitsut.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkatut siunnersuummi nassuiaatit pillugit kiisalu pissutsit imm. 1-4-mi taaneqartut pillugit Naalakkersuisut erseqqinnerusumik aalajangersagaliorsinnaanerannut pisinnaatinneqarput. Siunertarineqarpoq pisinnaatitsinermi qulakkeerneqassasoq, Naalakkersuisut aalajangersaanissaminnut periarfissaqartut, nassuiaatit atornerini paasinneriaatsini ajornartorsiuteqartoqalissappat paasineqarsinnaanngorlugit. Eqqarsaatigineqarportaaq, tigussaasumik ajornartorsiutit nassuiaatinik atuinermi inatsisip akuerineqarnerani siumut ilisimasimanngisat pilersinnaasut aaqqissinnaaqqullugit pisinnaatitsissut atorneqarsinnaasoq. Tamakkununnga ilaallutik assersuutigalugu sioqqat usserummik akullit (tjeresand) aamma gas-it akuliukkminaatsut immikkoortitaarnissaannut apeqqutit pillugit.

§ 6-imut

Aalajangersakkami avataani imartani sanaartukkat/atortut nassuiarneqarput.

Imm. 1-imut

Piiaanermut (tunisassiorneq) ilaapput, nukissiuutissanik qilleriffigisat sulluinit piiaaneq kiisalu sanaartukkani ikummatissanik kingorna suliarinnineq.

Imm. 1, nr. 1. naqinneq b-mi erseqqissarneqarpoq najugaqarfiusutut aaqqiissutit, soorlu akunnittarfiit puttasut aamma qilleriffiit najugaqarfiutigisut (allanngortisakkat), sanaartukkami sulisunut najugaqarfissatut atuuttut, imm. 1, nr. 1, naqinneq a-mi piumasaaqatinik eqquutsitsisut, imartani atortutut/sanaartukkatut aamma isigineqassasut.

Imm. 1, nr. 1, naqinneq c-mi suliffiit puttasut aaqqiissutillu allat taaneqartut ruujorikkoortitsilluni ikummatissanik akuutissanilluunniit akorisartakkanik assartuinermtut atatillugu atorneqartartut tassaapput ruujorit, kompressorit, pumpit aamma suliffiit sakkortusaavinnik taaneqartartut, tassa suliffiit atortorissaarutillit, naturgas-ip naqinneranik sakkortusaataasut, gas-imik ruujorikkoortitsilluni assartuinissaq siunertaralugu atorneqartartut.

Imm. 1, nr. 1, naqinneq d-mi erseqqissaatigineqarpoq ingerlatamut atatillugu immamit nukissiorfiit, ikummatissanik misissuinermtut qalluinermtullu atatillugu nukissiornermik pilersuiffimmik pilersitat avataani imartani sanaartukkatut/atortutut aamma isigineqartariaqartut.

Taamattaq imm. 1, nr. 2-mi erseqqissaatigineqarpoq ikummatissanut avataani tunisassiarineqartunut toqqorsiviit, aamma avataani atortut/sanaartukkat nassuiarneqarnerannut ilaasut.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi erseqqissaatigineqarput umiarsuit, umiarsuit qilleriffiusut aamma atortut tunisassiornermtut, toqqorsimatitsinermtut assartuinermtullu atortut eqqarsaatiginagit, avataani atortutut/sanaartukkatut nassuiaatinut ilaangitsut.

Imm. 3 aamma 4-mut

Atortutunut nuunneqarsinnaasutut nassiuatigineqarput, atortut namminneerlutik imaatigut ingerlasinnaasut imaluunniit kalinneqarsinnaasut, atorsinnaanermillu nalaanni inissisimaffinni assigiinngitsuni arlalinni atorneqarsinnaasutut naatsorsuutigineqartut. Imartani atortunut aalajangersimasanut ilaapput atortut allat, imartani atortut/sanaartukkat pillugit nassuiaatinut ilaatinneqanngitsut.

Sanaartukkat/atortut aalajangersimasut tassaapput, sanaartukkat sumiiffimmut aalajangersimasumut inissitat, immap naqqanut aalajangerneqarsimappata aalajangerneqarsimangippataluunniit apeqqutaatinnagu.

Imm. 5-imut

Imm. 1-imi nassuiaammut ilaatinneqarput avataani suliffiusut aaqqiissutillu ataasiakkaat. Pisuni arlalinni sanaartukkat aalajangersimasut ataatsimoortut tassaasarpur suliffiit imminnut atasumik ikaartarfilersugaasut. Aalajangersakkami imm. 5-imi erseqqissarneqarpoq, taama aaqqissuussat avataani sanaartukkatut ataatsitut isigineqassasut, piginnaatitsissummik pigisaqartumit ataatsimit pigineqarpata imaluunniit piginnittoq ataasiuppat. Pisuni qaqutigoortuni sanaartukkat ataatsitut pissuseqarpata, tamakkuli arlalinnit pigineqarpata sanaartukkatut marluittut isigineqassapput.

§ 7-imut

Aalajangersakkami umiarsuit najugaqarfiusut nassuiaatigineqarput.

Aalajangersakkap qulakiissavaa, sulisut avataani sanaartukkani sulisut, inissaaleqinerli peqquqigalugu umiarsuarmut imaluunniit aaqqiissutinut allanut najugaqartinneqartut, avataani sanaartukkani sulisut najugaqartinneqartut assinginiq najugaqarfitsigut assinginiq atugassaqartinneqassasut. Naak umiarsuit imaluunniit aaqqiissutit taamaittut sananeqaataat, imarsiornermut atortui aaqqissuunneqarnerilu aallaavittut siunnersuummut ilaatinneqanngikkaluartut , tak. § 6, imm. 2, aalajangersakkap qulakkiissavaa umiarsuit imaluunniit aaqqiissutit taamaittut najugaqarfittai allallu apeqquqitit najugaqarnermut tunngasut siunnersuummut ilaatinneqassasut.

Aalajangersakkami aallaavigineqarpoq tamakku sulisunut avataani sanaartukkami suliffigisaminni aalajangersimanerumik attuumassuteqartunut atorneqassasut. Taamaalilluni umiarsuit nassuiaammi ilaatinneqanngillat, umiarsuit inunnik sanaartukkanut utimullu assartuinnermut atorneqartartut, tamakku umiarsuarmi najugaqarfineqarsinnaagaluarpataluunniit.

§ 8-mut

Aalajangersakkami umiarsuit imartaniittut nassuiaatigineqarput.

Aalajangersakkamut ilaapput umiarsuit suulluunniit aalajangersakkami §§ 6 amma 7-mi ilaatinneqanngitsut, avataani sanaartukkanut imartani nuqissiorfinnut ingerlatsinerlik suliarinnittut.

Aalajangersakkap kinguneraa, suliassat avataani sanaartukkanut imaluunniit imartani nuqissiorfinnut atatillugu isumagineqartut, siunnersuutip ilaani attuumassuteqartunut

ilaatinneqartut. Aalajangersakkami sulianut ilaapput, soorlu kivittaatini puttasuni ingerlanneqartut. Taamattaq siunertarineqarpoq, aalajangersakkamut ilaatigut ilaatinneqarsinnaasut umiarsuit kiffartuussutit, umiarsuit pilersuisut, umiarsuit upalungaarsimasut, umiarsuit kalittaatit aamma angallatit kisarsimatitsinermik isumaginnittuusut. Angallatit taamaattut nalinginnaasumik sivikitsukkaartumik atorineqartarput. Angallatit taamaattut § 6, imm. 2 malillugu, sannaatigut ilusilersorneri, imarsiormi atortui ilusilersornerilu, siunnersuummut ikkaluarpataluunniit, aalajangersakkap nassatarissavaa ingerlatat ikummatissanik misissuinnermut, qalluinnermut imaluunniit assartuinnermut atatillugu imarsiutit taamaattunit suliarineqartut imaluunniit tamakkununga atatillugu atortorissaarutit atorineqartut, ilaannakortumik siunnersuummut ilaatinneqarput.

§ 9-mut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq inatsisip nunap sannaatigut atorineqarfissaa, nunat tamat akornanni isumaqatigiissutini malittarisassat malillugit, tamakkununga ilaallutik imartat pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit (FN) ataatsimiinnermi isumaqatigiissutaat.

Kalaallit Nunaata imartaata killeqarfia tunngaviumik killeqarfimmit 3 sumil-
isumut (5.556 meter) siammarsimavoq.

Imartanut piginnittussaaneq pillugu isumaqatigiissummi artikel 76 malillugu ilaapput, sumiiffimmi immap naqqa taassumalu nunartaata ilua, naalagaaffiup sineriaqartup imartaa tamakkerlugu pissusissamisoortumik naalagaaffiup sineriaqartup nunartaata isuanut uiggiuttut. Nunavissuit naapiffii tunngaviumik killeqarfimmit 200 sumilinuut ungasitsigisumut siammartinneqarsinnaapput, tassa imartap killeqarfiata silissusianit uuttoqartut, aamma nunavissuit naapiffiisa avammut sinaat tunngaviumik killeqarfimmut qaninneruppat. Naalagaaffiup sineriaqartup nunavisuata killeqarfia naalagaaffiit allat nunavissuit naapiffiit killeqarpat, naalagaaffiit sanileriittut isumaqatigiissusiormerisigut killilernera aalajangerneqassaaq. Kalaallit Nunaata eqqaani nunavissuup killeqarfia nunanut sanilerisanut tamakkiisumik killilernerqarsimanngilaq. Naalagaaffiup sineriaqartup nunavissuit naapiffiit pisinnaatitaaffii tiguarneqarsimaneq imaluunniit arlaatigut neriorsuineq apeqqutaanngilaq. Imartanik piginnittussaaneq pillugu isumaqatigiissummi artikel 77 a priori malillugu nunavissuit naapiffiit piginnittussaataaneq atuuppoq, apeqqutaananilu nunavissuit naapiffii killilernerqarsimansut.

Nunavissuit killeqarfii pillugit inatsisip § 6-iat malillugu, siunnersuummi § 98, imm. 3 aqqutigalugu allanngortinneqartoq, piginnittussaannermut Kalaallit Nunaanut atuuttumut sanaartukkat isumannaallisaanermullu killeqarfiinut atuuppoq, Kalaallit Nunaata eqqaani nunavissuit naapiffiisa iluani inissisimappata. Tamanna malillugu inatsisartut inatsisaattut siunnersuutigineqarpoq, sanaartukkanut taamaattunut kiisalu sanaartukkat assigisaallu eqqaanni isumannaallisaanikkut killeqarfimmut siammartillugu atuutissasoq. Tamatuma nassataraa, isumannaallisaanermi killeqarfiit

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffigissagaat, inatsisartut inatsisaata atuuffia sunniutaalu eqqarsaatigalugit.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersakkami sullivimmi atukkat pillugit inatsimmi aalajangersakkat atorneqarnerat nunami sulianik ingerlatsinermut killilerneqarput, akuersissutini sullivimmi atukkat pillugit inatsit malillugu allanik aalajangersaasoqarsimangippat akuersissutini isumannaallisaanermut peqqissutsimullu piumasaqaatinut attuumassuteqartunut. Sullivimmi atukkanut akisussaaffik naalagaaffimmi oqartussat isumaqatiginiareertillugit tiguneqarsinnaavoq namminersorneq pillugu inatsimmi § 3, imm. 2 malillugu. Avataani imartani sulinermi sullivimmi atukkanut akisussaaffik namminersorneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 3 malillugu immikkut tiguneqarsinnaavoq.

Aalajangersakkani kapitali 17 malillugu Namminersorlutik Oqartussat sullivimmi atukkat pillugit sammisaqarfik imartani sulinermit atuuttoq taamaallaat tigussavaat, tak. § 79-imi Naalakkersuisunik piginnaatitsisoq, sullivinni atukkat pillugit avataani sulinermit tunngasunik erseqqinnerusumik malittarisassiuussinissamut.

Sullivinni atukkat pillugit Kalaallit Nunaanni inatsit atuuttoq aamma avataani ingerlatanut atuuppoq. Kalaallit Nunaanni avataani ingerlatanik nakkutilliineq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit isumagineqarpoq Energistyrelsen ikiortigalugu (nukissiornermik nakkutilliisoqarfik). Ikummatissanik misissuinermi tunisassiornermilu avataani Danmarkimi sulineq Energistyrelsenip ataaniippoq, tak. inatsit nr. 1424 ulloq 21. december 2005-imeersoq, ikummatissanik misissuinermit, tunisassiornermit assartuinerimullu isumannaallisaaneq il.il. (offshoresikkerhedsloven). Aatsitassarsiornermik sammisaqarnerup allaffissornikkut aquneqarnera 1. juli 1998-imi avatangiisinut nukissiornermullu ministerimit/Kalaallit Nunaannut aatsitassarsiornermi Ingerlatsivimmit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunut/Aatsitassanut Pisortaqaarfimmut nuunneqarneranut atatillugu avataani sulinermi sullivimmi atukkat pillugit sammisaqarfiup nuunneqarnissaa isummerfigineqanngilaq, taamaammallu sammisaqarfimmi oqartussatut suliarisartakkat nukinginnartumik allanngortinneqarnissaannut pisariaqartsisoqarsimanani.

Naatsorsuutigineqarsinnaavoq, ukialuit ingerlaneranni avataani ikummatissanik misissuinermik qalluinerinillu ingerlatat annertusissasut, avataani suliaqarnermi sullivinni atukkanut tunngasunik malittarisassiuussinissanut aalajangersaasoqarnissaanik nassataqartussanik, pissutsit immikkut ittut eqqarsaatigalugit, Danmarkimi avataani sulinermi isumannaallisaaneq pillugu inatsimmi atuuttumi assingusunik iluarsiinikkut (offshoresikkerhedslov).

Imm. 3-mut

Imartani avatangiisini suliassaqarfik Namminersorlutik Oqartussanut nuunneqarsimannilaq, taamaammatt imartani avatangiisit pillugit inatsisimmi aalajangersagassaq malillugu siunnersuutip avatangiisit pillugit aalajangersagartaa Kalaallit Nunaata imartaata avataani nunavissuit naapiffiinut kiisalu Kalaallit Nunaata 200 sumilimut killeqarfiup iluanut atuutinngilaq.

§ 10-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq ingerlatat siunnersuutip matuma suut atuuffiginerai.

Aalajangersagassatut siunnersuummi nr. 1 malillugu inatsisartut inatsisaat atuuffeqarpoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissueqqaarnernut, misissuineranut piiaanernullu taakkununngalu attuumassuteqartunut ingerlatani.

Nr. 2 malillugu inatsisartut inatsisaat aamma atuuffeqarpoq inatsisartut inatsisaat malillugu Kalaallit Nunaanni ingerlatani inatsisartut inatsisaanni ilaatinneqartuni imermik aamma anorimik atorluaanikkut nukissiornissamik misissueqqaarneq atorluaanerlu kiisalu taama ingerlataqarnernut attuumassuteqartuni.

Nr. 3 malillugu nr. 1 aamma 2-mi taaneqartut saniatigut allanik siunertaqartunik nunap iluanik atuineq, tamakkununnga ilaallutik toqqorsimatitsineq, kiisalu aatsitassarsiornermi ingerlatat allat inatsimmi matumani ilaasunut pingaaruteqarsinnaasut.

Taamattaq ingerlatanut nr. 1-3-mi taaneqartunut pingaaruteqartunik ilisimatuussutsikkut allatigullu misissuinerit, tak. nr. 4.

§ 11-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq inatsit manna aallaavigalugu sanaartukkat aaqqiissutillu inatsisartut inatsisaata tungaatigut atuuffeqarnerat.

Inatsisartut inatsisaata aallaavittut atuuffigai sanaartukkat aaqqiissutillu il.il., nunap iluata killeqarfiani, immap killeqarfiata iluani imaluunniit immap naqqani nunavissuit naapiffiisa iluanni, taamaalillunilu ingerlatani inatsimmi matumani eqqartorneqartunut atatillugu atorneqarluni.

Taamaattorli siunnersuummi malittarisassat tulliutut allannguutininik naleqqussakkanik arlalinnik imaqarput, tak. siunnersuummi §§ 12-14.

§ 12-imut

Aalajangersakkap aalajangerpaa, siunnersuutip atuuffigigaa imartani atortut aalaakkaasut nuunneqarsinnaasullu, immap killeqarfiata iluani imaluunniit immap naqqani nunavissuit naapiffiisa iluanni inissisimasut.

Taamaalilluni imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq, siunnersuutip matuma nunap sannaatigut atuuffeqarneranut ilaassasut Kalaallit Nunaata immap killeqarfia aamma nunavissuit naapiffii, sumiiffinnut assingusunut nunat tamat inatsisaat malillugit Kalaallit Nunaata pinngortitamit pisuussutininik kisermaassilluni misissuiffissai atorluaaffissaalu. Imartami sanaartukkap aalaakkaasup Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi nunamiluunniit allami nalunaarsorneqarsimanersoq, imaluunniit danskinit imaluunniit nunat allamiunit pigineqarnersoq, taamaalilluni pingaaruteqanngilaq.

§ 13-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq siunnersuutip matuma malittarisassai ingerlatanut atortunullu imaani umiarsuarnik atorneqartunut atuuffeqassasut, imartani sanaartukkat attuumassuteqartut tungaannut isumannaallisaanikkut, peqqissutsikkut imaluunniit avatangiisitigut pingaaruteqarpata.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu siunnersuutip matuma atuuffigai imartani atortut aamma umiarsuit najugaqarfiusut § 6 aamma 7-imi taaneqartut isumannaallisaanikkut killeqarfii.

Imm. 2-mut

Taamattaaq siunnersuutigineqarpoq isumannaallisaanikkut killeqarfigitinneqartut eqqarsaatigalugit siunnersuutip matuma atuuffigai umiarsuit, imarsiutit allat aamma timmisartut, imartani atortut nuunneqarsinnaasut aamma atortut iluarsiiisutillu nuunneqarsinnaasut allat, immakkut ingerlanneqartartut, kalinneqartartut imaluunniit tamatumunnga atatillugu kisarsimasut, kiisalu aalisarnermi atortut, kitsat, immami pituttuutit allat, atortorissaarutit allat aamma atortut allat. Malittarisassat malillugit siunnersuutip matuma atuuffigai, imarsiutit aamma sanaartukkat assigisaallu Kalaallit Nunaanneersuunersut, danskiunersut imaluunniit nunat allamiunersut apequtaatinnagu.

Silaannakkut angallanneq naalagaaffiup suliassaqarfigaa, taamaalilluni silaannakkut angallanneq pillugu inatsit avaqunneqarsinnaanngitsutut Kalaallit Nunaata iluani inuinnaat silaannakkut angallannerannut atuuppoq, tamakkununnga ilaallutik sanaartukkanut isumannaallisaanikkut malittarisassat, tamakkununnga ilaallutik

imartani sanaartukkat silaannakkut angallassissutit aallartarfissaattut mittarfissaattullu atorneqassagunik piumasagaatit suut eqquutsinneqassanersut.

Taamattaaq imaani angallanneq naalagaaffiup suliassaqarfigaa, taamaattumik immami angallanneq pillugu inatsit Kalaallit Nunaannut atuuttoq eqqarsaatigalugu siunnersuut allannguinnigilaq, tamakkununga ilaallutik umiarsuarnik sanaartorneq atortuilu pillugit il.il. malittarisassat atuuttut, kiisalu umiarsuarni atortunilu nuunneqarsinnaasuni ikummatissanik misissuinerni, piiaanerni imaluunniit assartuinerni atorneqanngikkaangata imaluunniit atortut atorneqartut eqqarsaatigalugit.

Imm. 3 aamma 4-mut

Isumannaallisaanermut killeqarfittut aalajangersakkat imm. 4-mi taaneqartut, imm. 3-mi aalajangerneqartut, atortut imaluunniit umiarsuit eqqaanni 500 meterisut ungasissuteqartut, uuttorneqarlutik killingi avalliit tamaasa imaluunniit nalunaaqutsiinermit atugaasoq alla. Ammukartut eqqarsaatigalugit isumannaallisaanermut killeqarfiit immap naqqanit sanaartukkap imaluunniit umiarsuup portunerpaaffia, imaluunniit nalunaaqutsersuutit imm. 1-imi taaneqartut, qaangerlugu 500 meterinut. Narlorissut eqqarsaatigalugit isumannaallisaanermut killeqarfiit 500 meterinut siammarneqarput, sanaartukkap, umiarsuup najugaqarfusup imaluunniit umiarsuup killinganit avalliit imaluunniit nalunaaqutsersuutit, taassuma qaqugukkulluunniit sumi inissisimaffia eqqarsaatigalugu.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai imm. 4-mi taaneqartup 500 meterinut siammarsimanerata nikingasinnaanera pillugu aalajangersaasinnaanerat. Nikingasinnaanerit taamaattut Imarsiortunut Nalunaarutit aqquutigalugit kiisalu aviisitigut nuna tamakkerlugu saqqummersartutigut kiisalu Naalakkersuisut nittartagaatigut tamanut nalunaarutigineqartassapput.

Kalaallit Nunaata imartaata 200 sumilinet killeqarfiata iluani imartani piginnittussaaneq pillugu isumaqatigiisummi artikel 60, imm. 5 malillugu atortorissaarutit sanaartukkallu kaajallallugit isumannaallisaanikkut killeqarfiisa silissusiisa 500 m qaangersinnaanngilaat, siniisa avalliinit uuttorlugu, nunat tamat malittarisassa at naliginnaasut akuerineqartut imaluunniit nunat tamat akornanni kattuffiit piginnaasallit inassutigisaat allaanerit akuerineqarneri eqqaassanngikkaanni. Tassani piumasarineqarpoq aalajangersagaq tamanna naapertorlugu aqunneqarpat.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut pisinnaatippai, navianartorsionerni imaluunniit ajunaartoqarnerani isumannaallisaanermut killeqarfiit pioreersut ungasinninngortinnissaannut imaluunniit killeqarfinnik nutaanik pilersitsinissamut, pisut taamaattut ajoqusertoqarnissaanut aarlerinaatinik kinguneqarpata kiisalu akornusiinerit pitsaaliornissaannut, pinngitsoortinnissaannut imaluunniit killilersimaartinnissaannut pisariaqartitsippata.

Kalaallit Nunaata imartaata 200 sumilinet killeqarfiata iluani imartani piginnittussaaneq pillugu isumaqatigiisummi artikel 60, imm. 5 malillugu atortorissaarutit sanaartukkallu kaajallallugit isumannaallisaanikkut killeqarfiisa silissusiat 500 m qaangersinnaanngilaat, siniisa avalliinit uuttorlugu, nunat tamat malittarisassa at nalanginnaasut akuerineqartut imaluunniit nunat tamat akornanni kattuffiit piginnaasallit inassutigisaat allaanerit akuerineqarneri eqqaassanngikkaanni. Tassani piumasarineqarpoq aalajangersagaq tamanna naapertorlugu aquunneqarpat.

Aalajangersagaq imarisamini naligivaa Norgimiut maligassiaanni, normu 1016 31. augusti 2001-imeersoq, § 35; maligassiap aterivaa “om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten” (sinaakussiaq).

§ 15-imut

Imm. 1-2-mut

Aalajangersakkami pineqarput aatsitassatigut pisuussutit pillugit misissueqqaarnissanut tunngasunik tunniussisarnernut tunngasut, kiisalu nunap iluani allanik siunertaqarluni atuinnissamut akuersissummik tunniussisarnerat pillugu. Misissueqqaarnissamut akuersissut piffissamut ukiunut tallimakkaartunut (5) tunniunneqartarpoq. Akuersissutitut imm. 1 malillugu tunniunneqartoq eqqartorneqartoq pinngitsoortitsissanngilaq akuersissutit assingusut allanut tunniunneqarsinnaanerit. Aalajangersakkami aamma allassimavoq akuersissutitut piumasagaatinik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut, tamakkununga ilaallutik akitsuutitik, akiliutitik akiliisarnissaq pillugu kiisalu oqartussatut suliarinninnermit akiliutitik utertoortitsineq.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 6-ata assigerluinnangajappaa.

Misissueqqaarnernut ilaakkajupput killeqartumik aallarniutaasumik alapernaasernikkullu misissuinerit. Misissueqqaarnerit taamaattut nalanginnaasumik siunertaraat piginnaatitsissummik pigisaqartup sumiiffimmi pineqartumi misissuilivinnissap aallartinnissaanut aallarniutaasumik nalilersuinissanut periarfissinnissaa.

§ 15 malillugu akuersissutitut ukiut tallimakkaartut (5) angullugit tunniunneqartartut sumiiffik pineqartoq aatsitassallu sorliit pineqarnerisut pillugit nalunaarsimassavaat. Aalajangersagaq akornusiissanngilaq misissuinissamut akuersissutitut nutarterneqarsinnaanerit.

§ 15 malillugu akuersissut kisermaassinissamut periarfissiinngilaq, taamaalillunilu pinngitsoortitsisinnaanani sumiiffimmi tassani tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akuersissutit assingusut allanut tunniunneqarsinnaaneritut. Akuersissummik taamaattumik tunniussinerup aamma nassatarissanngilaa piginnittoq neriorsussallugu piffissami kingusinnerusukku § 16 malillugu misissuinissamut imaluunniit piiaanissamut pisinnaatitaanermik imaluunniit salliutinneqarnissamik angusaqarsinnaasoq.

Imm. 3-4-mut

Imm. 3-mi aalajangersakkat akuersissummik tunniussinerup piumasaqaatinik aalajangersaanissaannut Naalakkersuisut periarfissippaat, tamakkununga ilaallutik akitsuutinik akiliisarnissamut piumasaqaatit. Akiliut eqqartorneqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaata iluanut tunngasuni pisinnaatitsissutinik tuniniaanermut atatillugu landskarsip iluanaarutissaraa, iluanaarutillu amerlassusiat aatsitassarsionermi sammisaqarnerup iluani niueqatigiinnermi qaqugukkulluunniit atuuttut aallaavigalugit aalajangerneqartassaaq.

Taamattaq imm. 4 malillugu akuersissutinut tunniunneqartunut imm. 1 malillugu akiliutinik akiliisoqartarnissaa pillugu imaluunniit oqartussatut suliarinninnermi aningaasartuutinik utertitsinissaq pillugu Naalakkersuisut malittarisassiussisinnaapput.

Akitsuutinik aamma akiliutinik akiliisarneq taamattaq aatsitassanut inatsimmi atuuttumi aamma danskit nunap ilua pillugu inatsisaanni assingusumik aalajangersakkat atuupput.

Saffiugassanik misissueqqaarnissamut akuersissutinik tunniussisarneq pillugu assigiisaartumik piumasaqaatit atuuttut 16. november 1998-imeersut malillugit akiliutit akitsuutillu ukiut tamaasa naleqqussarneqartassapput, januar 1992-imit atuisartut akiliutigisartagaanni najoqqutat allanngorneqarneri tunngavigalugit, ukiumut pineqartumut naleqqussarlugit. Ulloq 1. januar 2009 aallarnerfigalugu saffiugassanut manngertunut akiliutit ima akeqarput:

1. Qinnuteqarnermut akiliut	kr. 3.000,00
2. Akuerineqarnermut akiliut	kr. 21.165,00
3. Tunniussermi akiliut	kr. 10.583,00

Ikummatissanik misissueqqaarnerit eqqarsaatigalugit akitsuutit akiliutillu immikkut ittut allat aalajangersarneqartarput.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagassatut siunnersuummi pineqarput aatsitassatigut pisuussutiniq misissuinissamut paaanissamullu kisermaassilluni akuersissummik tunniussineq, ruujorikkut aqputiniq pilersitsinissaq ingerlatsinissarluni kiisalu nunap iluani allanik siunertaqartunut atuinnissamut tunngasut. Aalajangersakkami allassimavoq akuersissut misissuinissamut aamma paaanissamut immikkoortitsilluni tunniunneqarsinnaasoq. Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu aatsitassanik paaanissamut akuersissut kisermaassiffissatut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq, annikitsumik paaanissatut akuersissut pineqanngippat, § 33 malillugu aamma kisermaassinertaqanngitsumik tunniunneqarsinnaasoq.

Misissuinissamut ingerlataqarnerit tassaakkajupput sukumiinerusumik misissuinerit, soorlu nunap sannaatigut, nunap qaavanik aamma nunap iluani pissutsinik misissuinerit qillerinerillu kiisalu sullorsuarnik aamma sullunik ammukartunik pilersitsineq. Misissuinermit sammaqarnerup suuneranut annertussusianullu apequtaassapput tamakkunani pineqarnerisut ikummatissat, aatsitassat manngertut, ruujoritigut aqputiniq pilersitsineq ingerlatsinerlu kiisalu allanik siunertaqartunut nunap iluanik atuineq aamma erngup nukinganik atorluaaneq.

Misissuinermit paaanermillu ingerlataqarnermit ilaapput ingerlatat suulluunniit, akuersissut tunniunneqarsimasooq malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup imaluunniit taanna sinnerlugu suliarisai, tamakkununga ilaallutik attaveqaatinik pisariaqartunik pilersitsineq kiisalu saniatigut ingerlataqarnerit misissuinermit imaluunniit paaanermut ingerlataqarnerit iluaqutaasussanut atatillugu.

Imm. 1-imi aamma allassimavoq, akuersissut sumiiffimmut erseqqinnerusumik killeqartumut tunniunneqartoq akuersissummi aalajangerneqarsimassasoq. Akuersissummi aamma allassimassapput aatsitassat suut pineqarnerisut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagassatut siunnersuummi pineqarput akuersissummi sumiiffimmi akuersissummut ilaasumi annikillisaajartuaarnissaq pillugu piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaavoq, kiisalu suliaqarnissamut pisussaaffiit piginnaatitaassummik pigisaqartup eqquutsittussaasai pillugit.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 7, imm. 2-ata assigerluinnarpaa.

Imm. 2-mi aalajangersakkami pineqarput akuersissummi aalajangersaanissamut periarfissat piffissap misissuiffiusup ingerlanerani sumiiffiup akuersissummi ilaatinneqartup annikilliaruaartinneqarnissaa.

Taamattaq aalajangersagaq periarfissiivoq piumasaqaatinik aalajangersaasoqarnissamut piginnaatitsissummik pigisaqartup suliaqarnissamut pisussaaffinnik immikkut ittunik eqquutsitsinissaanut. Aatsitassanik misissuinissamut akuersissutitut assigiissaartumik piumasaqaatit atuuttut 1. november 1998-imeersut malillugit misissuinissamut akiliutissatut pisussaaffiit 1.

januar 2009 aallarnerfigalugu ima amerlassuseqarput: Akuersissummut ataatsimut akiliutissat ullorsiutit malillugit:

Ukiut 1-2: 141.100 kr.
Ukiut 3-5: 282.200 kr.
Ukiut 6-10: 564.400 kr.

Ullorsiutit malillugit ukiumut km² –imut akiliut:

Ukiu 1-2: 1.411 kr. km²-mut
Ukiut 3-5: 7.055 kr. km²-mut
Ukiut 6-10: 14.110 kr. km²-mut

Imm. 3-mut

Aalajangersagassatut siunnersuummi selskabinut aatsitassanik paaanissamut akuersissummik tunineqartunut piumasaqaatit arlallinik aalajangersagaqartoqarnissaa pineqarpoq.

Aalajangersakkap tunngavigaa aamma nangeqqippaa aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 7, imm. 3-mi aalajangersakkap assinga, Kalaallit Nunaata Namminersorneranut atatillugu pissutsit assigiinngitsut pillugit inatsisikkut 19. maj 2009-meersukkut allanngortinneqartut, kiisalu Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatit, ilaatigut ima allassimalluni:

”Maannakkumut paaanissamut akuersissummik tunniussinermi qulakkeerneqassaaq, paaanermik ingerlataqarnermut atatillugu isertitat suussusersineqassasut, allanillu ingerlataqarnermut atatillugu akileraarnikkut isertitanit aningaasartuutinillu immikkoortinneqassasut. Aatsitassanut aaqqiissutip nutaap ataani namminersorlutik oqartussat aamma tamanna qulakkiissavaat, aatsitassanik ingerlataqarnerup namminersorlutik oqartussat tigoreernerani.

Tamatuma nassataraa, paaanissamut akuersissummik tunniussinermut imaluunniit allannguinermut atatillugu qulakkeerneqassaaq, isertitanit akileraartarneq pillugu inatsisartut inatsisaanni § 3, imm. 3-mi taaneqartutut piginnaatitsissummik pigisaqartoq akileraanngitsoornissaanik nalunaarfigineqassanngitsoq, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfiup ersersinngippagu, akuersissut isertitat agguataarnerini akitsuutinik minnerpaamik nammakkiisunik nassaqartoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq taamaallaat akuersissut malillugu ingerlataqartoq kiisalu aatsitassanut inatsit malillugu allanik ingerlataqartoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq selskabini allani imaluunniit inunnut allanut aningaasalersuinngitsoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq Kalaallit Nunaanni imaluunniit Danmarkimi selskabinik allanik akileraaqateqanngitsoq, pinngitsaaliissummik akileraaqatigiinneq pineqanngippat, piginnaatitsissummik pisiaqartoq nunami immi suliffeqarfissuarni nunani allani suliffeqarfissuarni piginnaatitsissutinik pigisaqartutut assinganik aningaasalersuinissamut piumasaqaateqarfiusunut ilaasoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq ataatsimut

isiginnilluni akit talip takissusaa aaqqiissut malillugu aamma talip takissusaanik piunasaqaatit malillugit iliortartoq, piginnaatitsissummik pigisaqartup aqutseriaasia, tamakkununga ilaallutik selskabimut piginnittuunerup tungaanut pissusii, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik akuersinngippat allangortinneqarsinnaanngitsut, kiisalu piginnaatitsissummik pigisaqartup angerlarsimaffia Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik akuersinngippat allangortinneqarsinnaanngitsaq.”

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu aatsitassanik piiaanissamut akuersissut taamaallaat aktieselskabimut tunniunneqarsinnaavoq, annikitsumik piiaanissamut akuersissut pineqanngippat. Akerlianik akuersissut taamaattoq inummut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartumut tamakkiisumillu akileraartussaataasumut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq, tak. § 32, imm. 2.

Selskabi piiaanissamut akuersissut malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartoq taamaallaat inatsisartut inatsisaat malillugu akuersissut malillugu ingerlatanik suliaqarsinnaavoq, selskabinillu allanik akileraaqateqartussaananani, pinngitsaaliissummik akileraaqateqarneq pineqanngippat. Pingaarnertut malittarisassaavoq selskabi taamaattoq Kalaallit Nunaanni nalunaarsorsimassasoq (angerlarsimaffeqassaaq). Selskabi suliffeqarfissuup selskabip peqataaffianit ajornerusumik aningaasaqartinneqassanngilaq, taamaattorli selskabip avataaniit aningaasalersorneqarnera namminerisamik aningaasaatai qaqugukkulluunniit uuttut 2:1 angullugu qaangersinnaavaa. Ataatsimut isigalugu selskabi namminersortunut akigititat namminersortunullu atugassarititaasut nalinginaasut killilersugaanngitsut malillugit niuissaaq.

Piginnaatitsissummik pigisaqartoq suliaqarfitsigut pisariaqartunik piginnaasaqartussaavoq kiisalu piianermi sammisamut pineqartumut aningaasaqarnikkut pisariaqartunik tunuliaqateqartussaalluni.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 7, imm. 3 assigerluinnangajappaa, Kalaallit Nunaata Namminersorneranut atatillugu pissutsit assigiinngitsut pillugit inatsisikkut § 9, nr. 1, 19. maj 2009-meersukkut allangortinneqartut. Aalajangersakkami kingullermi aatsitassanut inatsisip § 7, imm. 3-at ima oqaasertalerneqarpoq:

”Imm. 3. Aatsitassanik piiaanissamut akuersissut taamaallaat aktieselskabimut tunniunneqarsinnaavoq. Selskabi piiaanissamut inatsit manna malillugu akuersissummik tunineqartoq taamaallaat ingerlatanik suliaqarsinnaavoq, selskabinillu allanik akileraaqateqartussaananani, pinngitsaaliissummik akileraaqateqarneq pineqanngippat. Selskabip taamaattup Kalaallit Nunaanni nalunaarsorsimassaaq (angerlarsimaffeqassaaq). Selskabi suliffeqarfissuarmut ilaaffigisaminut naleqqiulluni annikinnerusumik aningaasalersugaassanngilaq, taamaattorli selskabip nunat allamiut aningaasaannik peqarsinnaavoq, namminerisamik aningaasaat qaangertuarsinnaallugit uuttut 2:1 angullugu. Ataatsimut isigalugu selskabi talip takissusaa malillugu akinik niuertassaaq, talip takissusia malillugu piunasaqaatit ataanni. Piginnaatitsissummik pigisaqartoq suliaqarfitsigut pisariaqartunik piginnaasaqartussaavoq kiisalu piianermi

sammisamut pineqartumut aningaasaqarnikkut pisariaqartumik tunuliaquteqartussaalluni.”

Inatsisissatut siunnersuummi L 129 2008-2009-mi Kalaallit Nunaata namminersorneranut atatillugu pissutsit assigiinngitsut pillugit inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq pillugu ima oqaasertalerneqarpoq:

”§ 7, imm. 3-p allanngortinneratigut periarfissiineqarpoq selskabit pinngitsaaliissummik akileraaqateqartut piiaanissamut akuersissummik pissarsisinnaalernerannik. Isertitanik naatsorsuineq, Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi tamanna ilutigalugu saqqummiunneqartuni § 7-imi isertitat pillugi nassuiaammut ilaasuni, akileraaqateqarnerup sunniutaanik iluarsiiinermi tunngaviusaaq, taamaalilluni isertitat il.il. piianermik ingerlataqarnermut tunngassuteqartut ilanngunneqassallutik.

Taamattaaq selskabi imminut pisussaaffilissaaq suliffeqarfissuarmut ilaaffigisaminut naleqqiulluni annikinnerusumik aningaasalersugaassannginnissaminut. Tamatuma nassataraa, selskabimi akiitsut namminerisamillu aningaasaatit akornanni naleqqatigiisitsinermi amerlanerussanngillat, suliffeqarfissuup ataatsimut isigalugu akiitsuinut namminerisamillu aningaasaataannut naleqqiullugu, taarsigassarsisitsisuuvoq suliffeqarfissuarmut attuumassuteqarpat attuumassuteqanngippalluunnit, kiisalu taanna nunami immineersuuppaat imaluunniit nuna allamiuugaluarpas. Taamaattorli selskabip nunat allamiut aningaasaannik peqarsinnaavoq, namminerisamik aningaasaat qaangertuarsinnaallugit uuttut 2:1 angullugu, selskabit nunat allamiunit pigineqartut annikitsumik aningaasalersugaasut pillugit Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut malittarisassani atuuttuni killissarititaasut amerlaqataat. Taamaalillu sunniutissaa taamaallaat imaassaaq, nunami immini suliffeqarfissuit nunami allamiut suliffeqarfissuini aningaasalersorneqarnissamut piumasaqaatinut taamaattunik ilaatinnissaat. Tamanna sunniuteqaqataassaaq isertitat iluarisamik selskabinut nunat allamiunut imaluunniit kalaallit selskabinut allamut iluarisamik nuunneqarsinnaanatik, taamaassagaluarpat selskabit akileraarnikkut iluanaarutaannik aamma isertitaqartarnermi nassuiaammut tunngaviit imaluunniit taaneqartumi kingullermiinnaq nungukkiartuaaginnassammata. Tamakku saniatigut annikitsumik aningaasalersuinermi akileraarnikkut inatsimmi malittarisassat selskabinut allanngortinneqaratik atuupput.

Selskabit pineqartut ataatsimut isigalugu immikkut pisussaatisapput, tassa imaappoq suleqatinik soqutigisaqarfeqatigisaannarnik niueqateqarnani, tallip takissusaa malillugu akit piumasaqaatillu malillugit niuertarnissaminut, t.i. nuussinertut akit aamma piumasaqaatit assigiit atorlugit, ingerlatani nuussinerni akit pillugit illuatungeriit arlaannut attuumassuteqanngitsut akornanni tunngaviit periutsillu pillugit OECD’p maleruaqqusai malillugit.

Tamanna iluaqutaassaaq piginnaatitsissummik pigisaqartup isertitaminiik selskabinut allanut iluarisaminik nuussisinnaannginneranut, Kalaallit Nunaanni

Namminersorneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi § 7-imi isertitat nassuiarnerannut isertitat ilaanngippata.”

Taamaalilluni Naalakkersuisut aatsitassanik piiaanissamut qinnuteqaatit suliarinerannut atatillugu tunngaviit qulaani taaneqartut ilannguttassavaat, namminersornissaq pillugu isumaqatigiissutinut ilaasut, kingornalu Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmut akuerineqartumut ilaasut.

Manna tikillugu inatsisitigut inissisimaneq imaassimavoq, avaqqunneqarsinnaasuinnartut aallaaviusimalluni piiaanissamut akuersissutit taamaallaat aktieselskabinut tunniunneqarsinnaasut. Inuit ataasiakkaat pigineqatigeeriaatsillu allat taamaalillutik § 7 malillugu piiaanissamut akuersissummik aamma tunineqarsinnaasimallutik, pissutsit akuersissummut attuumassuteqartut tamatumunnga tunngaviusinnaappata. Taamattaaq Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik innuttaasut aatsitassanut inatsisip § 32-at malillugu aatsitassat ilaannik akuersissummik peqarnani katersisinnaallutik piiaaasinnaallutik.

Siunnersuummi §§ 45-47 malillugit inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut tamakkiisumillu akileraartussaataasut, aamma kommunit suliffeqarfiillu immikkut akuerineqarnermikkut akuersissummik peqqaarnatik aatsitassat ilaannik killilimmik ingerlataqarsinnaapput.

Siunnersuut malillugu inuit annikitsumik misissuinissaq pillugu aamma aatsitassanik allanik ikummatissaanngitsunik piiaanissamut inatsisartut inatsisaanni kapitali 8-mi malittarisassat malillugit taamaallaat piiaanissamut akuersissummik tunineqarsinnaapput.

Piginnaatitsissummik pigisaqartup (selskabip) aningaasalersонера niuernermilu piumasaqaatit pillugit siunnersuutip piumasaqaatai ukununnga oqaaseqaatinut erseqqinnerusumik nassuiarneqarput, § 9, nr. 1, inatsisissatut siunnersuummi L 129 2008-2009, Kalaallit Nunaata Namminersorneranut atatillugu pissutsit assigiinngitsut pillugit inatsisissatut siunnersuut. Qulaani taaneqartutut inatsisip akuerineqartup § 9, nr. 1-iata, aatsitassanut inatsisip § 7, imm. 3-at allanngortippaa.

Aalajangersakkatut imm. 3-annut siunnersuut malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartoq piiaanissamut ingerlataqarnissamut pineqartumut ingerlatatigut pisariaqartitanik piginnaaneqartussaavoq kiisalu aningaasarsiornikkut pisariaqartitanik tunuliaquteqartussaalluni. Pisumi aalajangersimasumi ingerlatatigut aningaasarsiornikkullu tunuliaquteqarnissamik piumasaqaammut apeqqutaassapput ingerlataqarnerup annertussusia, pisariutigissusia, aarlerinaateqarnera assigisaallu. Anguniarneqarpoq ingerlataqarnerup annertussusiata suussusiatalu kiisalu piumasaqaataasut akornanni naammaginantumik naleqqussaasoqarnissaa.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, piginnaatitsissummik pigisaqartup piiaanissamut akuersissummik tunineqareernermini imm. 3-mi piumasaqaatit

taaneqartut piffissaq akuersissuteqarfiusoq tamaat eqquutsissavai, pisuussutiminillu nammineq atuisinnaatitaalluni, tamakkununnga ilaallutik akilersuineramik unitsitsisimassanani, akiliisinnaajunnaarsimassanani imaluunniit tamakkununnga assersuussinnaasunut inissisimassanani.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, piiaanissamut akuersissut piffissanut kapitalini 6 aamma 7-imi taaneqartunut atuuttoq. Pisuni piffissaliussa qakuersissummi aalajangerneqartarpoq. Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq piiaanissamut akuersissutip ukiut 50-it sinnersinnaangikkai.

Nunap iluani allatut atuinissamut pisut aalajangersimasut malillugit Naalackersuisut piffissamik killilerneqanngitsumik aalajangiisinnaapput, tamanna assersuutitut eqqarsaatigineqarpoq nunap iluata CO²-mik assigisaannilluunniit toqqorsimatitsinermut atornernerani.

Imm. 6-imut

Aalajangersagaq attuumassuteqarpoq ingerlataqarnerup nalinginnaasumik ingerlanneqarnera; sumiginnaanermi annaasaqarneq pillugu aalajangersagaq atorlugu akuersissut unitsinneqarsinnaavoq. Piiaanissamut ingerlataqarnerup unitsikkallarneraqarneq pillugu § 44 innersuussutigineqarpoq.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkap aalajangerpaa, akiliuteqartarneq pillugu Naalackersuisut aalajangersaasinnaasut, kiisalu akuersissummik qinnuteqarnermut atatillugu, akuersissummik tunniussinermut atatillugu, kiisalu tamakkununnga attuumassuteqartunik suliaqarnernut allanut atatillugu akiliutit pillugit.

Aatsitassanik misissuinissamut piiaanissamullu akuersissuteqarnerni assigiissaartumik piumasaqaatit atuuttut 16. november 1998-imeersut malillugit akiliutit maanna ima amerlassuseqarput:

Misissuinissamut akuersissutit.

1. Qinnuteqarnermi akiliut	5.000 kr.
2. Akuersissummut akiliut (ukiut 1-5)	35.275 kr.
3. Akuersissummut akiliut (ukiut 6-10)	35.275 kr.
4. Akuersissummut akiliut (ukiut 11-12, 13-14, 15-16)	35.275 kr.
5. Alliliinermi imaluunniit tunniussinermi akiliut	17.635 kr.
6. Akuersissummut ataatsimut ukiumut akiliut (ukiut 6-10)	35.275 kr.

Piiaanissamut akuersissutit.

1. Akuersissummut akiliut: 100.000 DKK
2. Piiaanermut akuersissuteqarnerup nalaani oqartussatut suliarinninnerannut atatillugu aningaasartuutit attuumassuteqartut piviusullu.

Ikummatissanik misissuinissamut qalluinissamullu akuersissutini akitsuutit akiliutillu aalajangersimasut immikkut ittut aalajangersarneqartarput, piginnaatitsissummik pigisaqartup Namminersorlutik Oqartussanut akiliutitut akiligassai imaluunniit oqartussatut suliarinninnermut akiliutitut.

§ 17-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkani pineqarput, oqartussanut akiliutinik akiliisarneq kiisalu akuersissutini ataasiakkaani Namminersorlutik Oqartussat peqataasarnerat. Aalajangersakkami oqaasertaliunneqartoq ”akissarsianik akiliineq” danskit nunap ilua pillugu inatsisaanni aamma atorneqarpoq, taamaalillunilu erseqqissaassutigineqarluni, tassani akileraarutinik akiliinissaq eqqartorneqanngitsoq. Aalajangersakkat malillugit akuersissutini piumasaqaatit aalajangerneqarsinnaapput piginnaatitsissummik pigisaqartup nunaminertamut akitsuutinik akiliisarnissaa kiisalu tunisassiornermut akitsuut, sinneqartoorutinit akitsuut, annertussutsimut akitsuut imaluunniit atuinnermut akitsuut. Taamattaq aalajangerneqarpoq, selskabi namminersorlutik oqartussat aqutaat, piumasaqaatit erseqqinnerusut iluarsinerisigut akuersissummi peqataasutut ilanngunnissaminut pisinnaatitaassasoq.

Aalajangersakkat aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 8, imm. 1-2-mut assingulluinnangajapput.

Imm. 1 aamma 2-mi aalajangersakkat akitsuutit pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaanerani kiisalu akuersissummi ingerlatamut ilaasumi pisortat peqataasinnaanerat pillugu aalajangersaasoqarsinnaasoq. Piumasaqaatit tamatumunnga assingusut aatsitassanut inatsit atuuttoq malillugit piginnaatitsissutinik tunniussinerni atorneqartarsimapput.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersagaq malillugu akuersissummi aalajangerneqarsinnaavoq selskabi namminersorlutik oqartussanit aqunneqartoq, piumasaqaatit erseqqinnerusumik nalunaarneqartumik ingerlatamut akuersissummut ilaatinneqartumut peqataasinnaatitaassanersoq.

Inatsit nr. 595 ulloq 12. december 1984-imeersoq aqqutigalugu Nunaoil A/S pilersinneqarpoq, Kalaallit Nunaanni ikummatissanik ingerlataqarnemi selskabitut isumaginnittussatut pilersinneqarluni. § 8, imm. 2-mi aalajangersakkat malillugit maanna akuersissutini Nunaoil peqataavoq. Tamanna ingerlaannassaaq. Nunaoil-ip

akuersissutininik peqataalerneru pillugu piunasaqaatit aalajangersarneqarsinnaasut ilaatigut tassaasinnaapput, akuersissut malillugu piginnaatsitsissutininik pigisaqartut allat ingerlatanut akuersissummut ilaasunut Nunaoil-ip aningaasartuutai akilertassagaat.

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsisip atuutsilerneranut atatillugu isumaqatigiinneqarpoq, Namminersorlutik Oqartussat naalagaaffiup Nunaoil-imi piginneqataassutai pissarsiarissagaat. Nunaoil siunissami Namminersorlutik Oqartussanit tamakkiisumik aqunneqalissaaq. Kalaallit Nunaanni selskabimik ikummatissanik ingerlataqarnermik isumaginnittussamik pilersitsinissaq pillugu Inatsit nr. 595 ulloq 12. december 1984-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq 21. maj 2009, Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi § 26-mi aalajangersagaq aqutugalugu.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq piginnaatitsissutininik pigisaqartut oqartussanut akiliutigisartagaat pillugit aalajangersaneq.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 8, imm. 3 assigilluinnarpaa, Kalaallit Nunaata Namminersorneranut atatillugu pissutsit assigiinngitsut pillugit inatsimmi 19. maj 2009-meersumi § 9, nr. 2 aqutugalugu allanngortinneqartoq.

Inatsisissatut siunnersuummi L 129 2008-2009-mi Kalaallit Nunaata Namminersorneranut atatillugu pissutsit assigiinngitsut pillugit inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq pillugu § 9, nr. 2-mut tunngatillugu ima oqaasertalerneqarpoq:

”Imm. 1 aamma 2 malillugit piginnaatitsissummik pigisaqartup pisortanut akiliutigisartagaasa aalajangernerannut uiggiullugu, piginnaatitsissummik pigisaqartoq nalunaarfigineqarsinnaavoq ingerlatanut akuersissummut ilaatinneqartunut akileraarutininik akiliinngitsoorsinnaasoq, ingerlataqarneq taamaalisukkut akiliutininik akiliisarpak akileraarutininik akiliisarnertut minnerpaamik nammakkiutaasartumik, akiliutillu tamakkiisumik Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi § 7-imi isertitat nassuiarneqarnerannut ilaappata.”

Namminersorneq pillugu inatsisissatut siunnersuutini § 7-imut oqaaseqaatini ilaatigut allassimavoq:

”Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi § 7 malillugu aatsitassanik ingerlataqarnermit isertitat suulluunniit akileraasersorneqarneranni § 7-imi isertitat nassuiaasersorneqarnerannut ilaapput. Taamaammat akileraanngitsoornissamut tunngaviussapput, akileraarutit akitsuutininik akiliisarnertut minnerpaamik artukkiutaasarnermit taarserneqarlutik, namminersorneq pillugu inatsimmi § 7-imi isertitat nassuiarneqarneranni tamakkiisumik ilaatinneqartut.”

Imm. 3-mi aalajangersagassatut siunnersuut malillugu ingerlatanit akuersissummut ilaasunit akileraanngitsoornissamut piginnaatitsissummik pigisaqartoq nalunaarfigineqarsinnaavoq. Akileraannginnissamut tunngaviusaaq piumasaqaatit marluk eqquutsinneqarsimappata. Siullertut suliffeqarfik imm. 1-2 malillugu akitsuusersorneqassaaq, akileraassagaluaruni minnerpaamik taamatut artukkiutaasussanik. Aappaattut akitsuusersuutaasussat namminersorneq pillugu inatsimmi § 7-imi isertitat nassuiarneqarneranni tamakkiisumik ilaatinneqassapput. Akileraanngitsuussagaanni piumasaqaatit marluiit tamaasa eqquutsinneqassapput.

§ 18-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq § 16 malillugu misissuinissamut piiaanissamullu akuersissutinik taama aalajangersagaqartoqarsimappat suliasanik isumaqatigiissuteqarnerni, pilersuinerni kiisalu kiffartuussutini sulisartut kalaallit sulisorissagai. Ingerlataqarnermulli pisariaqarpat piginnaatitsissummik pigisaqartoq sulisunik Kalaallit Nunaanninngaanneersuunngitsunik allaneersunik atorfinitsitsisinnaavoq, sulisut taama piginnaasaqartut Kalaallit Nunaanni pissarsiarisinnaanngikkunigit imaluunniit sulilersinnaanngippata.

Aalajangersakkap annertunersaatigut aatsitassanut inatsisip atuuttup § 9, imm. 1 assigaa. Aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 9, imm. 1, pkt. 1-iat malillugu akuersissummi sulisartunik kalaallinik imaluunniit sulisartunik qallunaanik atuinisaaq pillugu piumasaqaataasinnaavoq.

Aalajangersagassatut §18, imm. 1-imi siunnersuut ima oqaasertalerneqarpoq, sulisartut kalaallit kisimik pineqarlutik. Taama killiliineq pisoq Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsisip akuerineqarneranut atatillugu Kalaallit Nunaanni sulisoqarniarneq pillugu nutaamik eqqarsaatersuuteqarneranut ilanngullugu. Taamaattorli sulisartut kalaallit atorneqarnissaanut piumasaqaatip taamaallaat nassatarissavaa Kalaallit Nunaannut qanimut attuumassuteqarnissamik piumasaqaat, takuuk imm. 5-imut oqaaseqaatit.

Kalaallit Nunaat EF-imi sumiiffittut suleqatigisatut inissisimavoq. Taamaalilluni EU-mi malittarisassat Kalaallit Nunaanni atorneqarsinnaanngillat, EF-imi isumaqatigiissutip immikkoortuata 4-aat eqqaassanngikkaanni, kiisalu nunat imarpiit qulaallugit inissisimasut EF-imilu isumaqatigiissummi artikel 182-188-imi sumiiffiit suleqatigisaasut pillugit malittarisassat immikkut ittut. De Europæiske Fælleskaber-ip pilersinneqarnissaa pillugu isumaqatigiissutit allanngortinneqarneranni isumaqatigiissummi 13. marts 1984-imeersumi aalajangigaavoq, Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu eqikkaanerit ilanngullugit (EF-Tidende, nr. L 29 ulloq 1. februar 1985-imeersoq) kiisalu Kalaallit Nunaata EF-ip tungaanut inissisimanera allanngornera pillugu inatsit nr. 259 ulloq 28, maj 1984-imeersoq.

EF-imik isumaqatigiissummi artikel 186 malillugu (siusinnerusukkut artikel 135) Nunat EF-imut ilaasortat aamma nunat imarpik illuatungaaniittut nunallu

immikkoortut akornanni sulisartut pituttorsimannngitsumik nuttarsinnaanerit pillugu malittarisassanik sulii akuerinnittoqarsimannngilaq. Siunnersuisooqatigiit aalajangigaanni 27. november 2001-imeersumi (2001/822/EF), artikel 45, imm. 2, naqinneq b malillugu aalajangerneqarpoq, nunani imarpiit qulaallugit inissisimasuni sumiiffinnilu allani (OLT) oqartussat naalagaaffiit selskabii, naalagaaffinni innuttaasut suliffeqarfiillu ima pisassagaat nunani allani innuttaasunut, selskabiinut suliffeqarfiinullu iliuuserisartakkani iluaqusinnginnerussallutik, kiisalu imarpiit qulaallugit nunani sumiiffinnilu allani oqartussat naalagaaffiit EU-mut ilaasortaasut akornanni innuttaasunik, selskabinik suliffeqarfinillu immikkortitsissanngitsut.

Siunnersuisooqatigiit aalajangigaanni 27. november 2001-imeersumi (2001/822/EF) artikel 45, imm. 3-mi ima allassimasoqarpoq:

” Sumiiffikkaani suliffissaqartitsiniarneq siuarsarniarlugu tapersersorniarlugulu OLT’mi oqartussat aalajangersakkanik atuutsitsilersinnaapput, namminneq innuttaminnut sumiiffinnilu ingerlatanut iluaqutaasunik.”

Aalajangersakkat taamaattut atuutsinneqalissappata OLT-mi oqartussat pineqartut aalajangersakkat aalajangiunneqarsimasut pillugit Kommissionimut nalunaarutigissavaat, taamaalisoqareerpallu Kommissionip naalagaaffiit ilaasortaasut tamanna pillugu nalunaarfigissavai. Taamaalilluni sulisartunik kalaallinik salliutitsineq EU-mi malittarisassanik unioqqutitsinngilaq.

Kalaallit Nunaat nunarsuarmi niueqatigiinnermi kattuffimmut ilaasortaavoq (World Trade Organisation (WTO)), malittarisassanik arlalinnik aalajangersaasimasoq. Ilaatigut malittarisassaqarpoq nunat tamat akornanni niuernerq aamma kiffartuussutinik paarlaateqatigiittarneq pillugit siursaataasussanik. Kalaallit Nunaat Danmarkimik naalagaaffeqatigiinneq aqqutigalugu kattuffimmut ilaasortaavoq. Taamaalilluni WTO-mi malittarisassat Kalaallit Nunaannut aamma atuupput.

WTO-mi malittarisassanut ilaatigut ilaavoq General Agreement on Trade in Services ("GATS"), niueqatigiinnermi kiffartuussutinik sullissisarneq pillugu malittarisassanik imaqartoq. GATS-imi artikel I (3), naqinneq b (art. 1, imm. 3, naqinneq b), malillugu oqariaatsimut kiffartuussutinik sullissisarneq pillugu pineqarput kiffartuussutit ingerlataqarfini suniluunniit suugaluartulluunniit, oqartussatut suliarinninnermut atatillugu kiffartuussutit pinnagit.

GATS-imi artikel XVI (art. 16) aamma artikel XVII (art. 17) imaqarput niuerfigisinnaasanut appakaassinnaaneq pillugu aamma nunami suliarinnittarnernik taaneqartoq pillugu malittarisassanik imaqarpoq. Niuerfigisinnaasanut appakaassinnaaneq pillugu malittarisassat nassataraat, ilaasortaasup nunanit ilaasortaasunit allanit kiffartuussutit aamma kiffartuussisut naalagaaffiup ilaasortaasup akuersissuteqarnissamut allattukkatut taaneqartumi piumasagaatit aalajangersagaani, killilersuutaani aamma piumasagaataani taaneqartunit annikinnerusumik iluaqutissarsillugit iliorfigissanngikkai. Nunami suliarinnittarneq pillugu malittarisassat nassataraat, ilaasortaasup ilaasortanit allanit kiffartuussutit aamma kiffartuussisut nunami ilaasortaasumi immiini kiffartuussutinik kiffartuussisunillu iliuuserisartakkaminit annikinnerusumik iluaquserlugit

iliorfigisassanngikkai. Nunap tunngavii niuerfigisinnaasanut appakaassinnaaneq pillugu malittarisassatut aamma taamaallaat atorneqarsinnaavoq, ilaasortap akuersisarnermut nammineq allattugaatimini eqqaasimaguniuk, tunngavik tamanut atuuttusoq imaluunniit kiffartuussinermik ingerlataqarnerup iluani ingerlataqarfinnut aalajangersimasunut atuutissasoq.

Danmark, taamaalillunilu aamma Kalaallit Nunaat, GATS-imi malittarisassat malillugit niuerfigisinnaasanut appakaassinnaaneq aamma nunami suliarinnittarneq eqqarsaatigalugit piffissap matuma nalaani pisussaaffinnik immikkut ittunik imminnut pisussaaffilersimangillat. Taamaalilluni sulisartut kalaallit salliutinneqarnissaannut GATS-ip malittarisassaanik unioqquitsinerunngilaq.

Taamaattorli kalaallit sulisartut salliutittarnissaannik aaqqiissut GATS-imi niuerfigisinnaasanut appakaassinnaaneq pillugu aamma nunami suliarinnittarneq pillugu malittarisassat unioqquitsineqalissaaq, Danmark, taamaalillunilu aamma Kalaallit Nunaat, ingerlataqarfiit iluini pisussaaffinnik immikkut ittunik imminnut pisussaaffilerunik, piginnaatitsissummik pigisaqartut § 18, imm. 1 malillugu sulisartunik atuisarnissamut pisussaaffinnik imaqartunik pisussaaffilerunik.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq malillugu misissuinissamut piiiaanissamullu akuersisummik tunineqarsimasoq suliassanik isumaqatigiissuteqarnerni, pilersuinerne kiisalu kiffartuussutinik sullinneqarnernik suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanneersut atussavai. Suliffeqarfiilli nunanit allaneersut atorneqarsinnaapput, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit unammillersinnaassuseqanngippata.

Aalajangersakkap annertunersaatigut aatsitassanut inatsisip atuuttup § 9, imm. 2-at assigaa.

Taamaattumik suliffeqarfinnik Kalaallit Nunaanneersunik atuisarnissaq piginnaatitaassummik pigisaqartumut akuersisummi aalajangerneqarsimappat avaqqunneqarsinnaanngilaq, § 18, imm. 2, pkt. 2-ani pisut taaneqartut allat aalajangersarneqarsimangippata. Siunnersuutip § 18, imm. 2, pkt. 2-at, aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 9, imm. 2, pkt. 2-at assigaa.

Kalaallit Nunaata EF-imi aalisarneq pillugu isumaqatigiissummi pissarsiarisartagaanut taarsiissutip malitsigisaanik OLT-mi aaqqiissut atuuttoq aqquutigalugu Kalaallit Nunaat EU-mit ikiorsiissutinik pissarsisanngilaq. Kalaallit Nunaat OLT-mi inissisimanini aqquutigalugu kingusinnerusukkut aatsitassarsiornermi pilersaarutinut niueqatigiinnit aningaasalersuisarnissamut periarfissanik angusaqassappat, pilersaarutit taamaattut eqqarsaatigalugit suliarinnittussarsiuussinerni pilersuinissamilu peqataaneq, ingerlataqarfinnut inunnullu ataasiakkaanut tamanut isumaqatigiissummi EUF-imi pineqartunut piunasaqaatit tamanut ammasuulissapput.

Soorlu imm. 1-imi oqaaseqaatini eqqartorneqartutut Kalaallit Nunaat EU-p tungaatigut nunatut imarpiit qulaallugit imaluunniit nunarsuup immikkoortuani nunatut inissisimavoq. Imarpiit qulaallugit nunat aamma sumiiffiit suleqatigisat EF-imi isumaqatigiissummi artikel 182-188-imi malittarisassat immikkut ittut eqqaassanngikkaanni, EU-mi malittarisassat Kalaallit Nunaanni atuutinngillat. OLT-mi malittarisassat kiffartuussinerit pillugit malittarisassanik immikkut ittunik imaqarput. Malittarisassalli malillugit OLT-mi oqartussat naalagaaffiit ilaasortaasut selskabiisa, innuttaasa aamma suliffeqarfiisa akornanni assigiinngissuteqartumik iliuuseqarfigissanngilaat, kiisalu OLT-mi oqartussat naalagaaffiit ilaasortaasut selskabii, innuttai aamma suliffeqarfii annikinnerusumik iluaquserlugit iliorfigissanngilaat, nunat allat innuttaannut, selskabiinut aamma suliffeqarfiinut iliuuserisartakkaminnut naleqqiullugit. Siunnersuisooqatigiit aalajangigaanni 27. november 2001-imeersumi (2001/822/EF), artikel 45, imm. 3 malittarisassaqarpoq, OLT-mi oqartussat aalajangersaasinnaasut nammineq innutaminnut sumiiffimmi ingerlatanut iluaqusiisinnaasunik, sumiiffimmi ingerlataqarneq siuarsarniarlugu imaluunniit sumiiffimmi suliffissaqartitsiniarneq tapersorsorniarlugu. Imm. 1-imut tamanna pillugu oqaaseqaatini erseqqinnerusumik eqqartuisut innersuussutigineqarput. Taamaalilluni aalajangersakkat malillugit Kalaallit Nunaanni isumaqatigiisutit, pilersuisut aamma kiffartuussutit iluaquserneqarnerat EU-mi malittarisassanik unioqqutitsinerunngilaq.

Inatsisissatut siunnersuutip matuma suliarinerani Kalaallit Nunaat aatsitassarsiornermi pilersaarutinut Niueqatigiinnit aningaasanik pissarsisanngilaq. Siunnersuisooqatigiit aalajangigaat 17. juli 2006-imeersoq aqqutigalugu (2006/526/EF) illuatungaani Det Europæiske Fællesskab, illuatungaani Kalaallit Nunaat aamma Kunngearfiup Danmarkip akornanni attuumassuteqarnerat pillugu ("suleqatigiinnissamut isumaqatigiisut"), suleqatigiisutissanut ilaatigut ilaavoq aatsitassatigut pisuussutit, tak. suleqatigiinnissamut isumaqatigiisummi artikel 4, naqinneq b. suleqatigiinnissamut isumaqatigiisut iluarsineqarpoq Kommissionip Peqqussutaa nr. 439/2007 aqqutigalugu. Suleqatigiinnissamik isumaqatigiisutit atuuffigaa 1. januar 2007-imit 31. december 2013-imut. Suleqatigiinnissamut isumaqatigiisut malillugu Kalaallit Nunaat aatsitassarsiornermi pilersaarutinut kingusinnerusukkut tapiissutinik pialissaguni, Kalaallit Nunaata qulakkiissallugu pisussaaffigilissavaa, pilersaarutit taamaattut ingerlataqarfinnut inunnullu ataasiakkaanut assigiimmik piunasaqaateqartumik tamanut ammartariaqalissavai, tassani eqqarsaatigineqarlutik naalagaaffinni ilaasortaasuni innuttaasut imaluunniit nunaqavissut, imaluunniit nunani aamma nunarsuup immikkoortuiniittut suleqatigisaniittut, tak. EF-imik isumaqatigiisummi artikel 183, stk. 1, nr. 4.

Soorlu imm. 1-imut oqaaseqaatini qulaani taaneqartuni Kalaallit Nunaat nunarsuarmi niueqatigiinnermi kattuffimmut ilaasortaavoq (World Trade Organisation (WTO)), Danmarkimik naalagaaffeqatigiinneq aqqutigalugu. Taamaalilluni WTO-mi malittarisassat aamma Kalaallit Nunaannut atuupput.

WTO-mi malittarisassat ilaatigut malittarisassanik imaqarput, nioqqutissanik niueqatigiinnermik naleqqussaasunik, "General Agreement on Tariffs and Trade" (GATT), aqqutigalugu, kiisalu malittarisassat kiffartuussutik niueqatigiinnermik naleqqussaasut, "General Agreement on Trade in Services" (GATS) aqqutigalugu.

Artikel III aqqutigalugu GATT-imi tunngaviit aalajangersagaapput nunanik suliarinnittarneq aamma assigiinngisisannginnissaq pillugit. Aalajangersakkami ilitsersuutaavoq nioqqutissat eqqunneqartut ima suliarineqassasut nioqqutissat nunami immiini aallaavillit assingusut annikinnerusumik iluaquserlugit suliarinnittarnernut naleqqiullugit.

GATT-imi artikel III (4) (art. 3, imm. 4) erseqqissarneqarpoq nioqqutissat nunanit ilaasortaneersut, nunamut ilaasortaasumut inatsisinut, malittarisassanut piumasaqaatinullu tunngasuni, allamut eqqunneqarneranni, nunami immiini tunisinnermut, pissarsiarisinnaasanut, pisiarinissaannut, assartornissaannut, siammartinnissaannut imaluunniit atornissaannut sunniuteqartut, ima suliarineqassasut nioqqutissat nunami immiini aallaavillit assingusut annikinnerusumik iluaquserlugit suliarinnittarnernut naleqqiullugit.

GATT-imi malittarisassaqqarpoq, nuna ilaasortaasoq periarfissinneqarluni GATT-imi pisussaaffimminik isumaginninngitsoornissaminut, tamakkununga ilaallutik aningaasarsiornermut ineriartuutissanut naalagaaffimmi tapiiffiqineqartarneq pillugu GATT-mi artikel XVIII (art. 18) aalajangersagaq. Aalajangersakkami tassani imm. 1-imi aalajangerneqarpoq nunat ilaasortaasut nassuerinerat, GATT-imi anguniakkat ajornaannerusumik anguneqassasut iningaasarsiornikkut ineriartornerat qaffatsikkiartorerisigut, pingaartumik nunap ilaasortaasumik aningaasarsiorneri eqqarsaatigalugit, inuunermi appassisumik atugarissaarnerup atatiinnarneratigut, kiisalu ineriartornerup inissisimanera appassisumiitinneqarluni. Imm. 2-mi aalajangersakkami isummerneqarpoq, aningaasarsiornerup ineriartortinnissaanut pilersaarutitik politikkinillu atuutsitsisinnaaniarluni, innuttaasut inuunermi inissisimanerisa qaffarsarnissaannik siunertaqartunik, nunanut ilaasortaasunut tamakkununga pisariaqarsinnaasoq iliuusissanik nioqqutissanik eqqussuinnermut sunniuteqartunik illersuutissanik imaluunniit iliuusissanik allanik aalajangersaasinnaallutik. GATT-imi artikel XVIII (4) (a) og (b) (art. 18, imm. 4, naqinnerit a aamma b) malillugit nuna ilaasortaasoq, aningaasarsiornerata inuunermi atukkani appassisutsip atatiinnarneratigut ingerlasinnaasoq, ineriartornermilu aatsaat siusissumi inissisimasooq, imaluunniit nuna ilaasortaasoq ineriartuleruttortoq, taamaalilluni piumasaqaatit erseqqinnerusumik aalajangerneqarsimasut GATT-imi malittarisassanik avaqqussisinnaavoq, kiisalu tunngaviussalluni GATT-imi artikel XVIII (art. 18) immikkoortoq C imaluunniit D-mi periutsip malinneqarnissaa.

Nuna ilaasortaqq GATT-imi artikel XVIII (4) naqinneq (a) (art. 18, imm. 4, naqinneq a)-mi pineqartoq pisussaaffeqqarpoq, iliuusissap eqqarsaatigineqartup aallartinniginnerani taama iliuuseqarnissamik eqqarsaat pillugu nunat ilaasortaasut ilisimatissavai. Iliuuseqarnissaq pillugu nalunaarutiginninnerup kingorna nunat ilaasortaasut allat kingusinnerpaamik ullut 30-t qaangiutinnginnerini nuna ilaasortaasoq pineqartoq isumasioqatiginissaminnik kaammattuisimanngippata, nuna ilaasortaasoq pisinnaatitaavoq GATT-imi aalajangersakkat pineqartut avaqqussinnaallugit. Nunali ilaasortaasoq kaammattorneqaruni ilaasortat sinneri isumasioqatigissavai. Nunat ilaasortaasut ullut 90-it qaangiutinnginnerini isumaqataanerminnik nalunaarutiginninngippata, nuna ilaasortaasoq pineqartoq nunat ilaasortaasut tamatuminna naluunarfigereerlugit iliuussissaminik aallartitsisinnaavoq.

Nuna ilaasortaasoq GATT-imi XVIII (4) naqinneq (b) (art. 18, imm. 4, naqinneq b)-mut ilaasoq, nunat ilaasortat sinneri qinnuigissavai iliuusissamisut eqqarsaatini akuereqqullugu. Nunat ilaasortat ingerlaannartumik nunamik ilaasortamik pineqartumik isumasioqatigiinnissamut, ilaasortallu sinneri isumaqataappata, nuna ilaasorta q pineqartoq iliuusissamut pineqartumut tunngasunut pisussaaffimminut pisussaaffe qarunnaassaaq.

GATT aamma ataatsimut isiginnittumik pisussaaffinnut pinngitsoortitsinissamut GATT-imi artikel XX (art. 20)-mi aalajangersagaqarpoq. Sulianut tunngasuni pinngitsoortitsineq nunanit ilaasortanit uparuarneqarsinnaasoq, GATT-imi artikel XX (art. 20)-mi tamakkiisumik erseqqissumik taagorneqarput. Ilaatigut ilaatinneqarput iliuusissat inunnik, uumasunik, naasunik imaluunniit peqqissutsimik illersuinissamut eqqarsaatigisassat pisariaqartitat. Tamakku saniatigut piumasagaataavoq iliuusissat nunamit ilaasortaasumik arlaannut attuumassuteqanngitsumik naleqquttumillu tunngavilersorneqassapput eqquutsinneqarlutillu. Tamaattorli nalorninartutut isumaqarfigineqarsinnaavoq eqqarsaatigisassat imm. 2-mi aalajangersakkani tunngavilersuutigineqartut, GATT-imi pinngitsoortitsinissamut aalajangersakkat iluanni atuunnersut.

Kiffartuussutit eqqaaneqareersutut GATS-imut ilaatinneqarput. GATS-imi artikel I (3) (b) (art. 1, stk. 3, litra b) malillugu oqariaatsimut kiffartuussutsinut ilaatinneqarput, ingerlatani suniluunniit kiffartuussutit suulluunniit, tassani ilanngunneqarnatik kiffartuussutit oqartussat suliarinninnerinut ilaatillugit isumagineqartut.

Imm. 1-imi oqaaseqaatini soorlu allassimasoq, niueqatigiiffissanut appakaannissaq aamma nunami immiini samminninnissaq pillugit GATS malittarisassanik aalajangersaasimavoq. Malittarisassalli tamakku taamaallaat atorneqarsinnaapput, nuna ilaasorta q nammineerluni akuersissutinut nalunaarsuutini nalunaarutigisimaguniuk, niuerfissanut appakaannissaq aamma nunami immiini suliarinninneq kiffartuussutit iluanni ingerlataqarfinnut tamanut atuutissasoq imaluunniit ingerlataqarfinnut aalajangersimasunut atuutissasoq. Piffissap matuma nalaani Danmark, taamaalillunilu aamma Kalaallit Nunaat, pisussaaffinnik (akuersissutinik) immikkut ittunik taamaattunik imminnut pisussaaffilersimanngillat. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni kiffartuussisunik aamma kiffartuussutinik salliutitsineq GATS-imik unioqqutitsinerunngilaq. § 18, imm. 1-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarput aatsitassat piiarneqarsimasut Kalaallit Nunaanni suliareqqinneqassasut. Aalajangerneqarpoq pii aanissamut akuersissuteqarneq malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassat piiarneqarsimasut Kalaallit Nunaanni suliareqqissagai. Suliareqqiinerli Kalaallit Nunaata avataani pisinnaavoq, Kalaallit Nunaanni suliareqqiineq annertuumik aningaasartuuteqarnermik imaluunniit annertuumik pisarissersuutinik kinguneqassappat.

Aatsitassanut inatsit atuuttoq siunnersuummi § 18, imm. 3-mut assingusumik malittarisassamik erseqqissumik imaqaanngilaq. Taamaattorli aatsitassanut inatsimmi atuuttumik § 7, imm. 1-imi aalajangerneqarpoq akuersissut erseqqinnerusumik piomasaaqateqarluni tunniunneqarsinnaasoq. Taamattaaq aatsitassanut inatsit atuuttoq sinaakkutissatut inatsisitut atuuttoq, aallaavittut periarfissiissaaq akuersissutini, najoqqutassatut akuersissutini aamma assigiissaartumik piomasaaqatinit malittarisassanik immikkut ittunik aalajangersaasinnaasoq, tamakkununga ilaallutik Kalaallit Nunaanni suliarinnittarnej pillugu aalajangersakkat.

Aalajangersimasumik isummerfigineqartariaqarpoq, Kalaallit Nunaanni suliareqqiineq annertuumik amerlanerusunik aningaasartuuteqarnerunissamik aamma pisarissersuinerimik kinguneqassanersoq.

Imm. 1 aamma 2-mut oqaaseqaatini taaneqartutut Kalaallit Nunaat EU-p tungaanut imarpiit ikaarlugit nunatut imaluunniit nunarsuarmi sumiiffiit immikkoortuanit inissisimasoq, kiffartuussutinillu Kalaallit Nunaanneersunik salliutitsineq EU-mi malittarisassanik unioqqutitsinerunngitsoq. Tamakkunani imm. 2-mut oqaaseqaatini itisileriinerit innersuussutigineqarput.

Imm. 1 aamma 2-mut oqaaseqaatini nassuiaatigineqartutut Kalaallit Nunaat Danmarkimik naalagaaffeqatigiinnini aqutugalugu nunarsuarmik niueqatigiinnermi kattuffimmut ilaasortaavoq (World Trade Organisation "WTO"). Taamaalilluni WTO-mi malittarisassat aamma Kalaallit Nunaannut atuupput.

Imm. 1 aamma 2-mut oqaaseqaatini taaneqareersutut WTO-mi malittarisassanut ilaatigut ilaavoq General Agreement on Trade in Services ("GATS"), niueqatigiinnermi kiffartuussutinik sullissisarnej pillugu malittarisassanik imaqartoq, aammalu imaralugit niueqateqarfissanut appakaannissaq aamma nunami immi suliarinninnissaq pillugit malittarisassat. Piffissap matuma nalaani Danmark, taamaalillunilu aamma Kalaallit Nunaat, niuerfissanut appakaassinnaaneq aamma nunami immi suliarinninnissaq eqqarsaatigalugit pisussaaffinnik immikkut ittunik imminnut pisussaaffilersimangillat. Taamaattumik suliareqqiineq eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni kiffartuussisunik salliutitsineq GATS-imik unioqqutitsinerunngilaq. Imm. 1 aamma 2-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq § 16 malillugu akuersissummi aalajangerneqarsinnaasoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq qanoq annertutigisumik misissuissanersoq kiisalu pilersaarutini suliaqassasoq piviusunngortitsillunilu, taamaalilluni qulakkeerneqassamat aatsitassanik misissuineq imaluunniit piiaaneq, kiisalu nunap iluanik allatigut atuneq inuiaqatigiinnut akornutaanngitsumik pissammata. Aammattaaq allassimavoq pilersaarutit misissuinerillu taamaattut Naalakkersuisunit akuerineqassasut.

Aalajangersagaq imm. 4-mut assingusooq aatsitassanut inatsimmi atuuttumi ilaatinneqanngilaq.

Imm. 4-mi aalajangersakkap ilaatigut eqqarsaatigai inuiaqatigiinni avatangiisitigullu eqqarsaatigisassat kiisalu qulakkeerinnilluni piginnaatitsissummik pigisaqartup misissorsimasai assigisaallu Naalackersuisut akuerissagaat.

Aalajangersagaq siunnersuummi § 1, imm. 2-mi siunertatut aalajangersakkamut attuumassuteqartutut isigineqassaaq, taanna malillugu anguniarneqarmat aatsitassanik ingerlataqarnerit siunertaqartumik suliarineqarnissaat kiisalu isumannaallisaneq, peqqissuseq, avatangiisit, pisuussutinik atorluaaneq aamma inuiaqatigiinnut akornusiinnginnissaq eqqarsaatigalugit isumannaatsumik suliarineqartarnissaat.

Misissuineq pīiaanerlu inuiaqatigiinnut akornutaanngitsumik isumagineqarnerisooq pillugu naliliinermi aallaavittut apeqqutaassaaq ataatsimut naliliineq pissutsillu attuumassuteqartut tamaasa nalilersorlugit, tamakkununnga ilaallutik pissutsit inooqatigiinnermi aningaasarsiornermut, avatangiisinut, silaannaap pissusaanut, peqqissutsimut, isumannaallisaneq aamma pisuussutinut tunngasut. Ataatsimut naliliinerup aallaavittut ilaatigut imarissavai misissuinnermi pīiaanermilu ingerlataqarnerit pineqartut sunniuteqarneri kingunerisaallu ilanngullugit, kiisalu pissutsit allat imm. 1-3-mi pineqartut, ilaallutik inooqatigiinnermi aningaasarsiornermut sunniutit.

Aalajangersagassatut imm. 4-mi siunnersuutigineqartoq siunnersuummi imm. 1, 2 aamma 3-mi kiisalu siunnersuutip kapitaliata 16-iani inuiaqatigiinni akornusersuinnginnissamut aamma inuiaqatigiinnik naliliinermut attuumasutut isigineqassaaq. Aalajangersakkat taaneqartut ataatsimoorlutik inooqatigiinnermi aningaasarsiornermi eqqarsaatigisassat iluaqusissavaat kiisalu Kalaallit Nunaanni suliffissaqarniarnerup inuussutissarsiornermillu ingerlatsinerup qulakkeernissaanut ilapittuutaassaaq. Ilutigitillugu qulakkeerneqassaaq, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinnermut pīiaanermullu atatillugu sulianik isumaginninnermi piginnaasanik ilisimasanillu Kalaallit Nunaanni inerisaaneqassaaq.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq pissutsit imm. 1-4-mi taaneqartut pillugit Naalackersuisut erseqqinnerusumik malittarisassanik aalajangersaasinnaasut, tamakkununnga ilaallutik sulisartut kalaallit aamma suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanneersut pillugit erseqqissaateqarnerit.

Imm. 5-imi aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmi atuuttumi ilaatinneqanngilaq.

Aalajangersagaq periarfissiivoq Naalackersuisut nalunaarutitigut, najoqqutassatut akuersissutitigut imaluunniit assigiisaartumik piumasaqaatitigut pissutsit imm. 1-4-mi taaneqartut pillugit erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaasut,

tamakkununnga ilaallutik sulisartut kalaallit aamma suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanneersut pillugit erseqqissaateqarneri.

Sulisartut kalaallit aamma suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanneersut pillugit erseqqissaatit pillugit Naalakkersuisut aalajangersaasimangippata, aatsitassanik ingerlataqarnermi maannamut periuserineqartoq aallaavigineqartariaqarpoq.

Ikummatissanik misissuinissamut qalluinissamullu najoqqutassatut akuersissummi § 21-mi allassimavoq, april 2008, suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanneersuusut pillugit eqqarsaatigineqartut, suliffeqarfiit Kalaallit Nunaanni nalunaarsorsimasut ("angerlarsimaffeqassasut"), inuussutissarsiornikkut ingerlataqarnermikkut Kalaallit Nunaannut piviusumik attuumassuteqartut. Aalajangersagaq taamaattoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik (ikummatissat pinnagit) misissuinermit atatillugu akuersissuteqarnissamut assigiissaartumik piumasaqaatini § 13-imi takuneqarsinnaavoq.

§ 19-imut

Aalajangersagaq malittarisassanik imaqarpoq, piiaanissaq sioqqullugu pilersaaruserineqarsimasut akuerineqarsimassasut. Piiaanissaq sioqqullugu, iliuusissallu tamakkununnga siunertaqartut aallartinnginnerini, ingerlatassani piiaanissamut pilersaarut, ilaallutik tunisassiornerup aaqqissuunnissaa kiisalu taakkununnga sanaartukkat/atortut, Naalakkersuisunit akuerineqareersimassasut.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 10-at assigaa.

Aalajangersagassatut siunnersuutip nassataraa, piiaanermik ingerlataqarnissamut pilersaarut Naalakkersuisut akuerissagaat, tamakkununnga ilaallutik tunisassiornermut pilersaarut kiisalu taakkununnga sanaartukkat/atortut, piiaanissamut iliuuseqarnissat sioqqullugit imaluunniit tamatumunnga iliuusissatut siunniussat sioqqullugit.

Piiaanissamut pilersaarutit akuerinerini Naalakkersuisut eqqumaffigissavaat, iliuusissat teknikki eqqarsaatigalugu isumannaatsumik suliarineqarnissaat kiisalu isumannaallisaaneq, peqqissuseq, avatangiisit aamma inuiaqatigiinnut akornusersuinnginnissaat eqqarsaatigalugit, suliarinninnerlu ingerlanneqassasoq aatsitassatigit pisuussutinik sapinngisamik maangaannartitsinaveersarluni.

Akuersissummik tunniussinissaq itigartitsissutigineqarsinnaavoq itigartitsinermi ingerlatatigit eqqarsaatigisassanik tunngaveqarpat, tamakkununnga ilaallutik teknikkikkut, isumannaallisaanikkut, peqqissutsikkut, avatangiisitigit aamma inuiaqatigiinnut akornusersuinnginnissat tunngasuni pissutsit eqqarsaatigalugit, aamma tak. § 1, imm. 2.

Aalajangersakkat malillugit pilersaarutinik akuersinermut atatillugu oqartussatut suliarinninnermi pingaaruteqarpoq, Naalakkersuisut aalajangiisinnaassasut naammaginantumik paasissutissat tunngavigalugit, ingerlatat ataatsimut

nalilersinnaanissaat siunertaralugu. Ilaatigut tamatuma nassataraa avatangiisinut sunniutissanik naliliineq aamma inuiaqatigiinnut sunniutissanik naliliineq.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq periarfissiivoq, imm. 1 malillugu paaanissamut pilersaarummik Naalakkersuisut akuersinermiinnut atatillugu, aamma isummerfigissagaat akuersillutillu sanaartukkanik pilersitsineqassasoq, aatsitassarsiorfimmil imaluunniit imartani atortunik nukissiornermik pilersuisinnaasunik. Taama akuersissuteqarneq paaanissamut akuersissummut ilanngullugu tunniunneqassaaq. Ingerlatamut atatillugu nukissiorfimmik pilersitsinissamut akuersissuteqartoqannginnerani imm. 1 malillugu tamatumunnga pilersaarut aammattaaq saqqummiunneqarsimassaaq. Ingerlatamut atatillugu nukissiorfimmut akuersissuteqarnermi ingerlataqarnissaq tamaat isigalugu ataatsimoorussilluni naliliineq tunngaviussaaq.

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, aatsitassanik ingerlataqarnermut aamma nunap iluini ingerlataqarnermut atatillugu taamaallaat ingerlatanut atatillugu nukissiornermik ingerlatassanut akuersissummik tunniussisoqarsinnaasoq. Aalajangersakkap ilaatigut siunertaraa, aatsitassanik ingerlatsinermik killeqartumik pilersitsinermi nukissiornermik tunisassiornissat siunertarivinneqaannartoq illuatungilerniarlugu. Taamaattoqartillugu Naalakkersuisut taama nukissiorfiliornissaq itigartissinnaavaat, imaluunniit Naalakkersuisut ataanni oqartussatut akisussaasumi nukissiornermik tunisassiornermik pilersitsinissaq pillugu qinnuteqaqqusilluni innersuussuteqassapput.

Aatsitassanik paaanermut atatillugu erngup nukinga atorlugu nukissiornermik tunisassiornissamut misissueqqarnissamut atorluaanissamullu akuersissut Naalakkersuisut ingerlatanut tamakkununnga tunngasunik oqartussatut ataatsimoorussilluni suliarinninnerminut ilaatillugu tunniussinnaavaat. Taamaattorli erngup nukinganik pisuussutinut aalajangersimasunut akuersissuteqarnissaq erngup nukinganik pisuussutit atorluarnissaat pillugu inatsit malillugu suliarineqassaaq, oqartussatut suliarinninnerit sinneri siunnersuut manna malillugu suliarineqartussaallutik. Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut akuersissummut atugassarititaasut ataatsimoortillugit nalilersussavaat, Namminersorlutillu Oqartussanut qulakkeerinnissalluni soqutigisani pingaarnerni sunniutit, kiisalu imermi anorimillu nukissiornermut isumalluutit atorluarnissaasa annertunerpaaffilernissaat kiisalu Kalaallit Nunaata aningaasarsiornikkut soqutigisai ataatsimoortillugit isumagalugit.

Naatsorsuutigineqarpoq, akuersissut kisermaassassatut tunniunneqakkajuttassasoq, pisulli ilaanni akuersissut kisermaassinertaqangitsumik tunniunneqartariaqassalluni. Assersuutigalugu pisoqarsinnaavoq, erngup nukingagut pisuussut ima kuutsigisinnaammat annertutigalunilu, pisuussummut imaluunniit sumiiffimmut ataatsimut akuersissutit arlallit tunniunneqarnissaannut tunngavissaqarsinnaassalluni.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut akuersissummi erseqqinnerusumi nukissiorfimmik imm. 1-imi taaneqartumik atuinissamut piumasaqaatinik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput, tamakkununga ilaassallutik, akuersissutip taamatinnerani nukissiorfik Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqassasoq, piginnaatitsissummik pigisaqartut allat nukissiorfimmut attavilersinnaasut, kiisalu nukissiornermik nalinginnaasumik pilersuineranut nukissiornermik pilersuissalluni pisussaaffiliineq. Piumasaqaatit sulianut allanut tunngasut aalajangerneqarsinnaapput, siunnersuutip matuma siunertai malissinnaappatigit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq Namminersorlutik Oqartussanut akiliutinik akiliisarneq.

Aalajangersakkami oqaasertaliunneqartoq ”akissarsianik akiliineq” danskit nunap ilua pillugu inatsisaanni aamma atorneqarpoq, taamaalillunilu erseqqissaassutigineqarluni, tassani akileraarutinik akiliinissaq eqqartorneqarnani. Aalajangersakkat malillugit akuersissutini piumasaqaatit aalajangerneqarsinnaapput piginnaatitsissummik pigisaqartup nunaminertamut akitsuutinik akiliisarnissaa kiisalu tunisassiornermut akitsuut, sinneqartoorutinit akitsuut, annertussutsimut akitsuut imaluunniit atuineranut akitsuut. Namminersorlutik Oqartussat akitsuutinit isertitaat, § 16 malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassanik ingerlatsinerminut atatillugu nukissiornermi pisuussutinik atorluanaanermi akiligassai Namminersorneq pillugu inatsimmi § 7, imm. 2-mi isertitat nassuiaasersornerannut ilaassapput.

§ 21-mut

Aalajangersagaq periarfissiivoq, imm. 1 malillugu atorluanaanissamut pilersaarutip akuerineqarneranut atatillugu Naalackersuisut isummissapput akuersillutillu, ruujorikkut aqputinik pilersitsisoqassasoq, assersuutigalugu avataanit gas-imik uuliamillu assartuineranut atorneqartussamik. Akuersissut taanna atorluanaanissamut akuersissummut ilanngullugu tunniunneqassaaq. Akuersissutip tunniunneqannginnerani imm. 1 malillugu tamatumunnga pilersaarut aamma taama saqqummiunneqassaaq.

Ruujorikkut aqqummik pilersinissamut akuersissut sammisaq ataatsimut isigalugu ataatsimoortumik ingerlatamut tamarmut ataatsimoortillugu nalilerneqarnera tunngavigalugu tunniunneqassaaq.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut akuersissummi imm. 1-imi taaneqartutut ruujorikkut aqputinik atuinissamut piumasaqaatinik erseqqinnerusunik malittarisassiuussisinnaapput. Akuersissummi piumasaqaatini ilaatigut ilaasinnaapput; ruujorip inissisimaffissaa, angissusissaa, naammassinnissinnaassusia, ruujorip allanit atorneqarsinnaatitaanissaaq tamatumunngalu akiliutit kiisalu akuersissutip taamaatinnerani ruujorip Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqarnissaa. Suliaqarfitsigut piumasaqaatit allat aalajangersarneqarsinnaassapput, siunnersuutip matuma siunertaanut sapinngisamik eqquutsitsilluni. Tassani ruujorikkut aqputinik pinngortitamik, avatangiisinik imaluunniit inunnik ruujorikkut aqputinik mingutsitsineq allatigullu pitsaanngitsumik sunniutaasinnaasut allat pitsaaliorniarlugit killilersimaarniarlugillu piumasaqaatit aalajangersarneqarsinnaallutik. Piumasaqaat alla tassaasinnaavoq kabel-it ruujorikkullu aqputit pioreersut aserfallatsaaliornissaannut iluarsaannissaannullu periarfissatigut pisussaaffitsigullu piumasaqaatit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarput Namminersorlutik Oqartussanut akiliutigisartakkat. Aalajangersakkami oqaasertaliunneqartoq ”akissarsianik akiliineq” danskit nunap ilua pillugu inatsisaanni aamma atorneqarpoq, taamaalillunilu erseqqissaassutigineqarluni, tassani akileraarutininik akiliinissaaq eqqartorneqanngitsoq. Aalajangersakkat malillugit akuersissutini piumasaqaatit aalajangerneqarsinnaapput piginnaatitsissummik pigisaqartup imaqaassutsimut akiliutinik, annertussutsimut nunaminertamut akitsuutinik imaluunniit sinneqartoorutinit akitsuutinik akiliisarnissaaq. Namminersorlutik Oqartussat akitsuutinik isertitaat, § 16 malillugu aatsitassarsiornermik ingerlatsinermut atatillugu ruujorinik atorluaanermut piginnaatitsissummik pigisaqartup akilertagassai Namminersorneq pillugu Inatsimmi § 7, imm. 2-mi isertitat nassuiarneqarnerannut ilaatinneqassaaq.

§ 22-mut

Imm. 1-imut

Ikummatissanik misissuineq qalluinerlu eqqarsaatigalugit akuersissutit sivilissusissaat pillugu aalajangersagaq malittarisassanik imaqarpoq. Aalajangersakkami allassimavoq misissuinissamut piiaanissamullu akuersissut ukiut qulit (10) angullugit atuuttussamik tunniunneqarsinnaasoq, pissutsilli immikkut ittut pisinnaatitsippata, ukiut 16-it angullugit sivilissususeqartumik. Misissuinissaaq siunertaralugu akuersissut sivilsorneqarsinnaavoq ukiut pingasukkaartut (3) angullugit.

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmi atuuttuttumi § 11, imm. 1-ip assigingajalluinnarpaa.

Aalajangersakkap nassataraa, ikummatissat pillugit akuersissutit – nunap ilua pillugu inatsisip atuuttup assinganik aamma aatsitassanut inatsit atuuttoq malillugu manna tikillugu ileqquusartup assinganik – misissuinissamut qalluinissamullu akuersissutit ataatsimoortillugit tunniunneqartassasoq. Tamatumani tunngavigineqarpoq, naatsorsuutigineqarsinnaagunangimmat suliffeqarfiit misissuillutik itisuumut qillerinissat ingerlanneqarnissaannut pisariaqartinneqartunut aningaasarpassuarnik aningaasalersuisinnaasut, kiisalu assingusumik iliuusissanut annertuumik aningaasartuutitigut artukkiisussanut, nassaartoqassagaluarpat piiaassinnaatitaaneq siumut qulakkeerneqarsimangippat, suussusiinillu ilisimasaqarluni kiisalu taama piiaaneq eqqarsaatigalugu aningaasarsiornikkut piumasagaatit imarisai erseqqinnerusut ilisimallugit.

Siunnersuummi § 22, imm. 1-imi piffissat eqqarsaatigalugit misissuinerup nalaa kisimi eqqarsaatigineqarpoq. Qalluinissamut piffissaliusaaq maannakkumut ukiunut 30-nut atuuppoq sivitsorneqarsinnaallunilu, ukiulli 50-it sinnersinnaanagit, tak. siunnersuummi § 22, imm. 2 aamma 3, aamma § 16, imm. 5.

Akuersissutip ukiut 16-it angullugit tunniunneqarsinnaaneranut pissutsit immikkut ittut assersuutigalugu tassaasinnaapput, sumiiffiit silaannaap pissusii pinngortitamilu pissutsit allat ukiup qanoq ilinerani ingerlatsisinnaanerit, pisariaqartitsillutik kiisalu sulinermi atugassarititaasut immikkut ajornakusoortitsillutik misissuinerup sivitsorsinnaanera, kinguarsarsinnaanera naatsorsuutigineqarpat imaluunniit piffissat ilaanni misissuinissap pinngitsoortissinnaanera naatsorsuutigineqarpat.

Misissuinissamut piffissaliusaaq periarfissatut taaneqartut iluanni aalajangerneqartarput (ukiut 10-t angullugit imaluunniit ukiut 16-it angullugit) aalajangersimasumik nalileereerseq malillugu. Nalilersuinermi nunap sannaatigut inissisimaneq kiisalu silaannaap pissusia aamma pinngortitami pissutsit allat eqqarsaatigineqassapput. Tamakku saniatigut pissutsit allat eqqarsaatigineqassapput, soorlu sumiiffiup angissusia, misissuinissamut piumasagaatit suuneri annertussusiilu kiisalu sumiiffimmi misissuinissap annikillisikkiartuaartinnissaanut akuersissuummi aalajangerneqarsimasut.

Manna tikillugu ileqquusutut misissuineq eqqarsaatigalugu ukiut pingasukkaartut (3) angullugit sivitsorneqarsinnaavoq. Aalajangersakkap siunertaraa, tunngavilersuuteqartoqarluarpat, naliliinerit aalajangersimasut tunngavigalugit akuersissut sivitsorneqarsinnaasoq, soorlu qulakkeerniarlugu misissuineq aallartinneqarsimasooq nangeqqinneqarsinnaassammatt, ikummatissat nassaarineqartut aningaasarsiutigalugu atorluarneqarsinnaaneri nalilerniarneri siunertaralugu.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmi atuuttutumi § 11, imm. 2-p assigaa.

Aalajangersakkami pineqarput qalluinissaq siunertaralugu akuersissutip sivitsorsinnaanera pillugu malittarisassat. Akuersissuummi imm. 1-imi tamatumunnga piumasagaatit aalajangersaasut eqquutsinneqareerpata, piginnaatitsissummik

pigisaqartoq pisinnaatitaavoq qalluinissaq siunertaralugu akuersissummik sivitsuisinnaalluni. Akuersissut sivitsorneqassaaq sumiiffiup ilaanut, pisuussutit aningaasarsiutigineqarlutik qallorneqarsinnaasut ilaanut. Akuersissut ukiunut 30-nut sivitsorneqassaaq. Sivitsuinermut piumasaqaatit Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat, piffissaliussap naammaginartumik sivissuseqartumik aalajangikkap naannginnerani akuerineqarnissamik qinnuteqaat nassiunneqassasoq, tak. § 19.

Aalajangersagaq malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartoq pisinnaatitaavoq, taamaalillunilu qalluinissaq siunertaralugu akuersissutiv sivitsornissaanut piumasaqarsinnaalluni, akuersissummi tamatumunnga piumasaqaatit imm. 1 malillugu eqquutsinneqareerpata. Akuersissummi erseqqinnerusumik eqqartorneqassaaq piumasaqaatit suut assigisaallu akuersissutiv sivitsorneqarsinnaaneranut eqquutsinneqassanersut.

Akuersissut sivitsorneqarsinnaavoq sumiiffiup ilaanut, pisuussutit aningaasarsiutigineqarlutik qallorneqarsinnaasut ilaanut, piginnaatitsissummik piginnittup qallorniarlugit siunniussiffigisai.

Akuersissummi eqqaaneqassapput teknikkikkut aningaasarsiornikkullu paasissutissat nalilersuutillu suut saqqummiunneqassanersut, piginnaatitsissummik pigineqartup imm. 2 malillugu sivitsuinissani siunertaralugu uppersaappat pisuussutit aningaasarsiutigalugu atorluarneqarsinnaasut, atorluassallugillu siunniuffigisai.

Taamattaq akuersissummi eqqaaneqassaaq sumiiffiup ilaani sivitsuinissamat pineqartumi sumiiffiup qanoq killilersornissaa, akuersissutiv sivitsornissaa taamaallaat pisinnaammatt pisuussummuinnaq, aalajangersimasumik angissuseqartumik nunaminertap ilassuteqarneratigut, tamanna Naalakkersuisunit aalajangerneqartussaalluni, sumiiffimmi pineqartumi akuersissummut ilaasumi iluaqutaasumik killiliinissaq siunertaraluni.

Akuersissut ukiunut 30-nut sivitsorneqarsinnaavoq, pissutsit immikkut ittut pisaqariartitsippata Naalakkersuisunit sivitsoqqinneqarsinnaallutik, ukiulli 50-it sinnerneqarsinnaanatik, tak. siunnersuummi § 22, imm. 2 aamma § 16, imm. 5.

Sivitsuinermut piumasaqaatit Naalakkersuisut aalajangersinnaavaat, piffissaq naammaginartumik erseqqinnerusup iluani § 19 malillugu piaanissamat iliuusissat pillugit pilersaarutinik akuerineqarnissaq pillugu qinnuteqaammik nassiussisoqasasoq. Aalajangersakkap ilaatigut siunertaraa pisuussutit nassaarineqarsimasut, aningaasarsiornikkut atorluarneqarsinnaasut atorneqarnatik uninngatiinnarneqarnissaat pinngitsoorniarlugu.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq piaanissamat piffissaliussap sivitsorneqarnerunissaanut Naalakkersuisut periarfissaat.

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmi atuuttutumi § 11, imm. 3-p assigaa.

Aalajangersagaq malillugu Naalackersuisut periarfissinneqarput pissutit immikkut ittut pineqarpata siunnersuummi § 22, imm. 2 malillugu qalluinissamut piffissaliussap aalajangerneqarsimasup sivitsornissaanut.

Tunngavittut akuersissut imm. 2 malillugu ukiunut 30-nut sivitsorneqarsinnaavoq, ukiut 50-it sinnerneqarsinnaanngimmata, tak. siunnersuummi § 16, imm. 5.

Manna tikillugu aalajangersakkat atuuttut malillugit naliliineq aalajangersimasoq malillugu piiaanissaq siunertaralugu akuersissut Naalackersuisut sivitsorsinnaasimavaat.

Aalajangersakkap piviusorsiortumik allannguinnissaq siunertaraa, taamaalilluni Naalackersuisut sivitsuinissamut taamaallaat akuersisinnaallutik pissutsit immikkut ittut atuuppata.

Pissutsit immikkut ittut assersuutigalugu pisuni pisinnaapput, silaannaap pissusaani aamma pinngortitami pissutsit allat pequtigalugit piiaanermik ima kinguartitsisinnaasut, piffissap eqqarsaatigineqaqqaartutut naatsorsuutigisap iluani, siunnersuummi § 22, imm. 2 malillugu aalajangerneqarsimasup iluani pisuussutit piiarneqarsinnaanatik.

§ 23-mut

Aalajangersagaq malittarisassanik imaqarpoq, annertunersaatigut akuersisarnermi EU’p peqqussutaani atuuttunut assingusut (ikummatissanik misissueqqaarnissanut, misissuinissanut qalluinissanullu akuersissutinik tunniussisarneq pillugu Europa-Parlamentip aamma Siunnersuisooqatigiit peqqussutaanni 30. maj 1994-imeersumi piumasaqaataat (94/22/EF)).

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarput aatsitassanik misissuinissamut qalluinissamullu § 16 malillugu akuersissuteqarneri. Aalajangerneqarpoq periutsit imm. 2-5-imi taaneqartut atorlugit Naalackersuisunit aalajangerneqarsimasut malillugit tunniunneqassasut.

EF/EU-mi malittarisassat malillugit Kalaallit Nunaat sumiiffiivoq suleqatigisaasoq, tamakkununga ilaallutik peqqussutini inatsisitigut pingaanginnertut inissisimanerisigut Kalaallit Nunaanut atornerqaratik, EF-imi isumaqatigiissutip immikkoortua eqqaassanngikkaanni kiisalu nunat imarpik ikaarlugu sumiiffillu suleqataasut EF-ip isumaqataassutaani artikel 182-188 malillugit malittarisassat immikkut ittut. De Europæiske Fælleskaber-ip pilersinneqarnissaa pillugu isumaqatigiissutit allanngortinneqarneranni isumaqatigiisummi 13. marts 1984-imeersumi aalajangigaavoq, Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu eqikkaanerit

ilanngullugit (EF-Tidende, nr. L 29 ulloq 1. februar 1985-imeersoq) kiisalu Kalaallit Nunaata EF-ip tungaanut inissisimanagera pillugu allanngornera pillugu inatsit nr. 259 ulloq 28. maj 1984-imeersoq.

Tamatuma kinguneraa EU-mi inatsisini aamma danskit malittarisassaanni EU-p akuersissuteqartarnernut peqqussutai Kalaallit Nunaanni atorneqannginneri.

Akuersissuteqartarnernut peqqussutit imaluunniit malittarisassat tunngaviillu assingusut nunani uuliasiorfiusuni amerlasuuni atuupput, ilaatigut nunani EU-p avataaniittuni. Akuersissuteqartarnernut peqqussutit taamaallaat ikummatissanik atuinermut atuupput, tunngaviilli aamma aatsitassanik ikummatissaniunngitsoq misissueqqaarnissamut, misissuinissamut piiaanissamullu akuersissutinik tunniussinerni aamma iluaqutaasumik atorneqarsinnaapput.

Nunarsuarmi niueqatigiinnermi kattuffimmut (World Trade Organisation (WTO)), nunat ilaasortasut malittarisassanik arlalinnik aalajangersaasimapput, ilaatigut malittarisassaqarpoq nunat tamat akornanni niuernerq aamma kiffartuussutinik paarlaateqatigiittarneq pillugit siuarsaataasussanik. Kalaallit Nunaat Danmarkimik naalagaaffeqatigiinneq aqutigalugu kattuffimmut ilaasortaavoq. Taamaalilluni WTO-mi malittarisassat aamma Kalaallit Nunaannut atuupput.

WTO-mi nunat ilaasortaasut ilaat pisortat neqeroorutitigut periarfissiissutaat pillugit isumaqatigiissummik (Agreement on Government Procurement (GPA)) akuersisimapput. Danmarkilli isumaqatigiissut taanna akuerisimanngilaa, taamallu Kalaallit Nunaata akuerisimanagu, taamaalilluni isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap nassataraa, pisortatigoortumik nalinginnaasumik qinnuteqarnissamut aggersaasoqartartussaavoq, neqerooruteqartitsinermik taaneqartartoq, ikummatissanik misissuinissamut qalluinissamullu akuersissutit tunniunneqarnissaat siunertaagaangat. Tamatumunnga tunngaviuvoq misissuinermi piiaanermilu ingerlataqarnermi sakkortusakkamik selskabit amerlanerusut peqataatinneqarnissaat kissaatigineqarmat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq immikkut ittumik neqerooruteqartitsineqareermermi akuersissutinik tunniussisarneq. Erseqqissaatigineqarpoq akuersissutit tunniunneqarsinnaasut immikkut ittumik neqerooruteqartitsereernikkut, Naalackersuisullu isumaqarpat qinnuteqaat suliarineqartariaqartoq. Qinnuteqaat tiguneqarsimasoq allanillu qinnuteqaqqusineq pillugu Naalackersuisut tamanut saqqummiutissavaat. Qinnuteqaatinut allanut piffissaliussaq tassaavoq nalunaarutiginninnerup tamanut saqqummiunneqarneranit ullut 90-it.

Aalajangersagaq ataatsimut isigalugu danskit nunap ilua pillugu inatsisaanni § 12, imm. 1, naqinneq b, pkt. 1. aamma 2-at assigiinnangajappaa.

Taama periuseqarnermi sumiiffiit annikinnerusut (neqerooruteqartitsinerit minnerit) neqerooruteqarfiginissaannut periarfissiineqassaaq, selskabinit, manna tikillugu neqerooruteqartitsisarnernit misilittakkat tunngavigalugit kaammattuinerit iluaqutaasutut tunngaviusinnaasutut nalilerneqarpata. Aaqqiissutip atuuttup ataani periutsip taassuma toqqarnissaa aamma periarfissaasimavoq, pisunilu ataasiakkaani atorneqarsimalluni. Taama pisoqartillugu qinnuteqaqqaarneq immikkut neqeroortitsinermut atatillugu nassiunneqarsimasutut isigineqassaaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, sumiiffik erseqqinnerusumik nalunaarneqartoq piffissami aalajangersimasumi § 16 malillugu qinnuteqareernikkut akuersissutinik tunniussinissamut ingerlaavartumik ammasarnissaa pillugu Naalackersuisut nalunaarutikkut aalajangiisinnaasut.

Nalunaarutiginninneq Naalackersuisut nittartagaatigut allatigullu tulluurtukkut tamanut nalunaarutigineqartassaaq. Nalunaarut aamma paasisutissanik imaqassaaq, aatsitassat suut aamma sumiiffiit suut akuersissummik tunniussinermi ilaatinneqarsinnaasut, kiisalu soqutiginnittut piumasaqaatit pillugit paasisutissanik erseqqinnerusunik qanoq pissarsiorsinnaanersut.

Aalajangersakkami sumiiffiit atorneqartussat eqqarsaatigineqarnerupput, siusinnerusukkut qinnuteqariaatsimut ilaatinneqarsimasut imaluunniit piginnaatitsissummik pigisaqartumit taamaatiinnarneqarsimasut, kiisalu misissuinermi aarlerinaatit qaffasingaatsiartutut isumaqarfigineqartut.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq periuseq sanileq pillugu akuersissutinik tunniussisarneq. Aalajangerneqarpoq, Naalackersuisut sumiiffimmut uiggiuttumut piginnaatitsissummik pigisaqartumut akuersissummik tunniussisinnaasut, periutsit imm. 2, 3 imaluunniit 5-imi taaneqartoq atunngikkaluarlugit, Naalackersuisut naliliinerat malillugu nunap sannaatigut imaluunniit piiaanikkut eqqarsaatigisassat akuerinartippassuk. Periuseq sanileq pillugu Naalackersuisut sumiiffinni sanilerisani piginnaatitsissummik pigisaqartunut tamanut Naalackersuisut nalunaarutigissavaat, piginnaatitsissutinik taamaattunik pigisaqartut tamarmik akuersissummik qinnuteqarnissaminnut periarfissinneqartariaqarmata.

Aalajangersakkap pisutigut siunertarineruaa, pisuussut imaluunniit nassaarnissamik periarfissaasoq, sumiiffimmit akuersissuteqarfiusumit sumiiffimmut akuersissuteqarfiunngitsumut siammarsimappat.

Siunertaqarsinnaakkajuttarpoq kiisalu niuernikkut tunngavissat periarfissatuaasinnaallutik, nassaarnissamut periarfissaqarfiusut imaluunniit pisuussutit nassaarnissamut periarfissaasut imaluunniit pisuussutit ilaat allat ilanngullugit killeqarfinnik qaangiisut taamaattut misissuiffigissallugit imaluunniit atorluaaffigissallugit. Taamaammat aalajangersagaq periarfissiivoq, siumut tamanut neqeroortitsereernertaqanngitsumik, sumiiffimmut uiggiuttumut piginnaatitsissummik pigisaqartumut, nassaarnissamut periarfissaqarfiusup imaluunniit pisuussuteqarfiusup sinnerata ilaani akuersissuteqareersumut tunniussisoqarsinnaalluni.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkap erseqqissarpaa, akuersissutinik tunniussinissaq eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut namminneerlutik aalajangiisinnaasut, aamma tamanut ammasumik neqerooruteqartitsineqareersimagaluarpalluunniit.

§ 24-mut

Piomasagaatit, aalajangersakkami imm. 2-5-imi taaneqartut, tassaapput najoqqutassatut piomasagaatit ikummatissat pillugu siusinnerusukkut Kalaallit Nunaanni neqeroortitsineqartarnermi pingaartinneqartarsimasut. Taamaalilluni ileqqusoq ingerlateqqinneqarpoq Kalaallit Nunaanni neqeroortitsisarnermi siusinnerusukkut atuussimasoq. Assersuutigalugu matu-ammasumi april 2008-mi neqeroortitsinermi neqeroorutissat nassuiarneqarneranni (Invitation to apply for Licences for Hydrocarbon Exploration and Exploitation under the Open Door Procedure)

Taamaalilluni piomasagaatit inatsisitigut suliaqarfitsigullu eqquutsitsisut ilagaat, sumiiffimmi ataatsimi qinnuteqartut arlallit nalilersornerinut ilaatinneqartartut. Piomasagaatit taakku ikummatissaanngitsunik aatsitassanik allanik misissuinissamut piiaanissamullu akuersissutinik tunniussineqaraangat siunertaqartumik aamma atorneqarsinnaapput.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarput akuersissutinik tunniussinerni toqqaanissanut najoqqutassatut piomasagaatit. Erseqqissaatigineqarpoq akuersissutit tunniunneqassasut toqqaasarnermut piomasagaatit/najoqqutat imm. 2-5-imi taaneqartut tunngavigalugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarput toqqaasarnermi piomasagaatit, qinnuteqartup suliaqarfitsigut piginnaasai eqqartorneqartillugit. Erseqqissaatigineqarpoq

qinnuteqartup aatsitassanik misissuinermit piiaanermiluunniit siusinnerusukkut misilittagai. Aamma erseqqissaatigineqarpoq qinnuteqartup misissuinermit piiaanermilu sumiiffinni pissutsini assingusuni siusinnerusukkut misilittagai.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami allassimavoq, akuersissutinik tunniussinerni qinnuteqartup aningaasarsiornikkut tunuliaqutai pingaartinneqarsinnaasut.

Akuersissummik tunniussinermi tunngavissaq pingaaruteqarpoq, qinnuteqartup aatsitassanik misissuinissamut piiaanissamullu atatillugu aningaasartuutit nammassinnaassallugit aningaasarsiornikkut pisariaqartitanik tunuliaquteqassasoq.

Toqqaasarnermi piumasaqaatit qulaani taaneqartut qinnuteqartup aningaasarsiornikkut tunuliaqutissai pillugit, Kalaallit Nunaanni ikummatissat pillugit 2004, 2006 aamma 2007-imi neqeroortitsinermi aammattaq nassuiaatigineqarput.

Imm. 4-mut

Toqqaasarnermi piumasaqaatit qulaani taaneqartut, ilaallutik isumannaallisaanermut, peqqissutsimut avatangiisinullu atatillugu qinnuteqartup suleriaasii periusiilu ilanngunneqarnissaat, aamma Kalaallit Nunaanni ikummatissanut juli 2006-imi akuersissutit pillugit neqeroortitsinermi aamma atorineqarput (The Disko West Licensing Round 2006) aamma juni 2007-mi (The Disko West Licensing Round - Phase 2).

Qinnuteqartup sumiiffimmut qinnuteqarnermut ilaasumut aatsitassanik sukumiisumik sunnuteqartumillu misissuinissaminut piumassusia piginnaasaalu pillugit piumasaqaatit april 2004-mi neqeroortitsinermi nassuiaatinut ilaapput (Invitation to apply for Hydrocarbon Exploration and Exploitation Licenses under the West Greenland Licensing Round 2004) kingornalu 2006 aamma 2007-imi neqeroortitsinerni.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, qinnuteqartup nalilersornerani Naalakkersuisut aamma pingaartissavaat, imm. 2-4-mi piumasaqaatit taaneqartut saniatigut, qinnuteqartup Kalaallit Nunaanni siusinnerusukkut akuersissuteqarnerminut atatillugu kinguneqartitsinissaminut amigaateqarsimasinnaanera imaluunniit pisussaaffimminik eqquutsitsinngitsoorsimasinnaanera.

Taamaalilluni qinnuteqaammi naliliinermi pingaaruteqarsinnaavoq, qinnuteqartup Kalaallit Nunaanni siusinnerusukkut akuersissutit malillugit pisussaaffimminik eqquutsitsisimanersoq.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq, Naalakkersuisut piumasqaatinik amerlanerusunik aalajangiinissaminnut periarfissaat, tassa qinnuteqartut arlallit naligiinnerini, akuersissut kimut tunniunneqassanersoq inaarutaasumik aalajangernissaminnut atugassaat. Piumasqaataavoq piumasqaatit Naalakkersuisut aalajangigaat attuumassuteqassasut, arlaannut attuumassanngitsut aamma immikkoortitsisuussanngitsut.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkami pineqarput, Naalakkersuisut akuersissutinik tunniussinermi suliffeqarfinnik ataatsimoortukkaani kattussititsisinnaasut. Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, akuersissummik tunniussinissamut periutsimik aalajangiussinermi Naalakkersuisut aalajangersinnaapput, Naalakkersuisut suliffeqarfinnik ataatsimoortukkaani kattussititsisinnaasut, ataatsimoortillugit akuersissummik tunineqartussanik. Taama pisoqartillugu ataatsimoortitsineq najoqqutat imm. 2-6-imi taaneqartut arlaat tunngavigalugu pissaaq.

Imm. 8-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq, Naalakkersuisut suliffeqarfinnik ataatsimoortukkaani, imm. 8-mi taaneqartut, isumaginnittussanik toqqaasinnaasut, ataatsimoortillugit akuersissummik tunineqartussanik. Aalajangersagaq malillugu taama pisoqartillugu toqqaaneq pissaaq suliaqarfitsigut piginnaasat tunngavigalugit aammalu imm. 2-6-imi taaneqartuni najoqqutatut piumasqaatit allat arlaat tunngavigineqarsinnaallutik.

Suliarinnittoq tassaavoq suliffeqarfik akuersissut malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartoq sinnerlugu ikummatissanik misissuineramik qalluinermillu suliarinnittoq, suliarinnittullu suliassai akisussaaffiilu neqerooruteqarnermi najoqqutassanik akuersissummilu erseqqinnerusumik nassuiaatigineqassallutik.

Imm. 9-mut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, piumasqaatit taakkulu akornanni pingaartinneqarnerat, tamanut saqqummiunneqassapput, soorlu § 23, imm. 2 aamma 4-imi taaneqartut, kiisalu sanileq pillugu periuseq § 23, imm. 5-imi taaneqartoq pillugu nalunaarutigalugit.

Toqqaanermi najoqqutat akornanni pingaartitsinerit pillugit aalajangersakkanik aalajangiinerni assersuutigulu toqqaanermi najoqqutat pingaarnerit pingaannginnerillu atorneqarsinnaapput. Piumasqaatit najoqqutat pingaarnerit pingaannginnerillu taamaattut Kalaallit Nunaanni ikummatissanik

akuersissuteqarnissamut neqeroortitsinermi siusinnerusukkut aalajangersarneqarsimapput.

April 2008-mi neqeroortitsinermi neqeroornissamut nassuiaammi (Invitation to apply for Licences for Hydrocarbon Exploration and Exploitation under the Open Door Procedure) pkt. 4-mi allassimavoq, toqqaanermi piumasaqaatini suliatigut piginnaasat, aningaasarsiornikkut tunuliaqutit aamma qinnuteqartup sukumiisumik misissuinissamut assigisaannullu piumassusia piginnaasaalu, toqqaanermi pingaarnertut piumasaqaataassasut, qinnuteqartullu tulluartut naligiissut arlallit akornanni toqqaanermi, toqqaanermi piumasaqaatit pingaannginnerit pingaarnertutinneqassapput, soorlu kalaallit aamma danskit oqartussaasui avatangiisitigut nalilersuisarnerup ineriartortittuarnerani qinnuteqartup peqataanissaminut piumassusia aamma piginnaasai.

Toqqaanermi piumasaqaatit pingaarnertut pingaannginnerillu taamaattut aamma Kalaallit Nunaanni ikummatissanik akuersissutinut neqeroortitsinermit atatillugu neqeroornissamut nassuiaammi juli 2006-imeersumi taama assingusooq allassimavoq (The Disko West Licensing Round- 2006) aamma juni 2007-imeersumi (The Disko West Licensing Round- Phase 2).

§ 25-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq pisuussut suli piiarlugu aallartinneqarsimanngitsoq, kisiannili piusoq paasineqareersimasooq.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq piginnaatitsissummik pigisaqartup siunnersuut § 19-iat malillugu pisuussutit aningaasarsiutigalugit atorluarneqarsinnaasut pillugit piiaanissamut pilersaarummik Naalakkersuisut peqqussuteqarsinnaanerit pillugu malittarisassat. Piiaanissamut pilersaarut Naalakkersuisunit akuerineqassaaq. Akuersissuteqarnermit atatillugu sumiiffiup akuersissuteqarfiusup pisuussuteqarfiusullu atorluarneqarnissaa siunertaralugu akuersissut ukiunut 30-nut sivitsorneqassaaq.

Piiaanissamut pilersaarut akuerineqareerpat Naalakkersuisut piginnaatitsissummik pigisaqartoq piaanermik aallartitseqqullugu peqqusinnaavaat.

Aalajangersakkap annertunersaa danskit nunap ilua pillugu inatsisaata § 13, imm. 3-p assigaa, nunap ilua pillugu inatsimmit 1981-imeersumit aallaaveqartoq. Aalajangersakkamut matumunnga siunnersuutip oqaaseqaatitai ilanngunneqarput (Folketingstidende 1980-81, Tilleg A, spalte 4487 f):

”Aalajangersakkap Naalakkersuisut periarfissippaat misissuinerup nalaani piginnaatitsissummik pigisaqartoq peqqusinnaallugu, misissuisimanerit tunngavigalugit pisuussut aningaasarsiutigalugu atorluarneqarsinnaasutut isumaqarfigneqartoq piiaqqullugu. Aalajangersagaq pingaartumik pingaaruteqartutut isumaqarfigneqassaaq, misissuinerup aallartinneqata nalaani pisuussut paasineqarsimappat. Piiaanissamut iliuusissat akuerineqarnerannut

atatillugu, ilaallutik piiaanerup aallartinnissanut piffissaliusseq, sumiiffiup ilaata pineqartup piiaaffigineqarnissaa siunertaralugu akuersissutip sivitsorneqarnera. Piiaanissamut iliuusissat tamakku ingerlanneqarneranni piginnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffiik allanik nalinginnaasumik allanngortitsissanngillat, tamakkununga ilaallutik misissuinerup nalaani suliaqarnissamut pisussaaffiit.”

Aalajangersagaq malillugu Naalackersuisut peqqusissapput piiaanissamut pilersaarummik nassiussisoqassasoq, piginnaatitsissummik pigisaqartup misissueqqaarnini tunngavigalugu pisuussut aningaasarsiutigalugu piiarneqarsinnaasoq isumaqarfigineqarpat, kiisalu misissuinerit paasissutissallu allat attuumassuteqartut pigineqarpata. Naalackersuisut aalajangissavaat, pisuussut aningaasarsiornikkut piiarneqarsinnaasutut isumaqarfigineqarneraq, tassani tunngavigineqassallutik misissuinerit, paasissutissat pissutsillu attuumassuteqartut ataatsimoortillugit nalilersuinerit, tamakkununga aamma ilaassallutik piginnaatitsissummik pigisaqartup misissugai nalilersuinerilu. Pisuussut aningaasarsiornikkut atorluarneqarsinnaasutut isumaqarfigineqarpat, Naalackersuisut peqqussuteqassapput pisuussummik piiaanissamut pilersaarummik nassiussisoqassasoq. Pisuussulli aningaasarsiutigalugu piiarneqarsinnaasutut erseqqissummik ilimagineqanngippat, taama peqqussuteqarneq nalunaarutigineqassanngilaq pisuussutitigut, aningaasarsiornikkut imaluunniit inuiaqatigiinnikkut eqqarsaatigisassat pingaaruteqartut pisariaqartitsinngippata.

Aalajangersagaq immikkut pingaaruteqartutut isumaqarfigineqartariaqarpoq, piffissap misissuiffiusup aallartinnerani pisuussut paasineqarsimappat.

Piiaanissamut assigissaannullu iliuusissatut pilersaarutit, aalajangersagaq malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup nassiuttussaasai, Naalackersuisut akuersinerannut atatillugu, akuersissut Naalackersuisut ukiunut 30-nut sivitsussavaat, akuersissuteqarfiusup ilaa pisuussuteqarfiusoq atorluarnissaa siunertaralugu.

Imm. 1-imi allassimavoq, piiaanissamut pilersaarutit akuereerenerani, akuersissutillu sivitsoreerenerani atorluannaasat siunertaralugu Naalackersuisut piginnaatitsissummik pigisaqartoq peqqusinnaavaat pisuussummik piiaanermik aallartitseqqullugu.

Imm. 2-mi aalajangerneqarpoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq, imm. 1 malillugu piiaanissamut aallartitseqqullugu peqquneqarnermik nalunaarfigineqarsimasoq, peqquneqarnermik nalunaarfigineqarnerminit kingusinnerpaamik ukiut pingasut (3) qaangiunnerani piiaaneq aallareriissavaa. Piginnaatitsissummilli pigisaqartup peqquneqarnerata pisussaaffii atorunnaassapput, kingusinnerpaamik ukiumik ataatsimik piffissalernerqarnermi naanerani sumiiffiup akuersissuteqarfiusup ilaa, peqquneqarnermut ilaasoq, utertissimaguniuk imaluunniit akuersissut utertissimaguniuk. Akuersissummik utertitsinermi piginnaatitsissummik pigisaqartup sumiiffimmuut akuersissuteqarfiusumuut utertinneqartumuut imaluunniit akuersissummik utertinneqartumuut pisussaaffini attuumassuteqartut pillugit tamaasa eqquutsissavai.

§ 26-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap Naalakkersuisut periarfissippai pīaanissamut pilersaarusiap Naalakkersuisut akuerineranni, pīaanissamut pilersaarummi paasissutissat tunngavigalugit, pīumasaqaatinik aalajangersaasinnaasut qanoq annertutigisoq pīarneqarsinnaanersoq pillugu, pīsuussutillu pīarnissaata aallartinneqarnissaanut pīffissaq pillugu pīumasaqaateqarsinnaallutik.

Aalajangersakkap Naalakkersuisut qulakkeerinninnissaannut periarfissippai, ikummatissatigut pīsuussutit tamakkiisumik siunertaqartumik atorluarnissaannut, taamaalillunilu Kalaallit Nunaata inuiaqatigiinnikkut aningaasarsiornikkullu ineriartorneranut iluaqutaatillugit.

Siunnersuummi § 19 malillugu pīaanissamut ilīuusissat akuerineqarnerini pīginnaatitsissummik pīgisaqartoq pīaanissamut pilersaarutigisani pillugu pilersaarutiminik saqqummiussissaaq.

Aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut pīsinnaatitaaffii ima ingerlanneqassapput, Naalakkersuisut pīginnaatitsissummik pīgisaqartoq pīaanissamut akuersissummik tunissallugu, pīffissami takkuttussami pīagassat qanoq annertutigissanersut taggillugit.

Pīsuussut qanoq annertutigisoq pīarneqarnissaata aalajangernissaanut aallaaviussaaq, siunnersuummi § 19 malillugu pīaanissamut pilersaarut akuerineqarsimasooq malillugu, akuersissuteqarnermulli pīsuussutip atorluarnissaanut paasissutissanik pīngaaruteqartunik nutaanik saqqummiussisoqanngippat.

Pīaanissamut pilersaarummik akuersinermi kiisalu pīaanissamut ingerlaavartumik akuersissuteqartarnerni, uuliasiorfimmit imaluunniit taassuma ilaanit tunisassiaq qanoq annertutigisoq qallorneqassanersoq annertussutsikkut killilerlugu aalajangerneqassaaq, ilaatigut pīsuussutip tamakkiisumik atorluarnissaa qulakkeerniarlugu, assersuutigalugu niueqatigiinnermi akit eqqarsaatigalugit kiisalu ruujorikkut aqqutinik tunisassiornermilu atortunik atorluaanissamik kissaateqarneq eqqarsaatigalugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarput Naalakkersuisut periarfissaat isumannaatsumik siunertaqartumillu pīaanissamut eqqarsaatigisassat pīsariaqartitsippata imaluunniit inuiaqatigiinni eqqarsaatigisassat pīngaaruteqarluinnartut pīsariaqartitsippata, pīaanissamut pilersaarutini akuerineqarsimasuni Naalakkersuisut allannortitsisinnaapput, taamallu pīaarneqartussat nutaamik annertussusilerlugit aalajangiillutik.

Aalajangersagaq malillugu Naalackersuisut pisinnaatitaapput inatsisartut inatsisaat malillugu piiaanissamut pilersaarutit akuerineqareersimasut allanngortissinnaallugit kiisalu ikummatissatigut pisuussutinik qalluineq naleqqussarsinnaallugu, isumannaatsumik siunertaqartumillu piiaanissamut eqqarsaatigisassat pisariaqartitsippata, imaluunniit inuiaqatigiinni eqqarsaatigisassat pingaaruteqarluinnartut tamatuminnga pisariaqartitsippata.

Aalajangersagaq pisunik atorneqartussatut eqqarsaatigineqarpoq, ikummatissaqarfik pillugu ilisimasat pigineqalersimasut qalluinissamut periutsip ingerlaannartumik allanngortinneqarnissaanik pisariaqartitsippata. Assersuutigalugu tamanna pisinnaavoq, ikummatissaqarfiup iluarsineqarsinnaanngitsumik ajoqusernissaa pinngitsoortinniarlugu allanngueqartariaqarpat, tamanna pisinnaammat iliuuseqarnissamut qalluinissamut piffissaliussap pineqartup naanissaa utaqqissagaanni.

Inuiaqatigiinni eqqarsaatigisassat aalajangersakkap iluaqertussaasai tassaapput, ikummatissatigut pisuussutit qallorneri ima pinissaat eqqarsaatigineqarluni, tamakku Kalaallit Nunaata inuiaqatigiinnikkut aningaasarsiornikkullu ineriartorneranut sapinngisamik pitsaanerpaamik iluaqutaatinnissaat.

Qalluinissamut pilersaarutip allanngortinnissaa ilaatigut pivisunngorsinnaavoq, piiaanissamut akuersissutip piffissatigut ingerlanera allanngortittariaqarluni piianeq ukiunut arlaqarnerusunut siammarlugu imaluunniit inuiaqatigiinnikkut aningaasarsiornikkullu ineriartornerit kissaatigineqanngitsut pitsaaliorniarlugit. Taamattaq pisoqarsinnaavoq ajornartorsiornerni annertunerpaaffissatut aalajangerneqarsimasup qaffatsinnissaa imaluunniit piiaanissap minnerpaaffissaa aalajangerlugu.

Aalajangersagaq ikummatissatigut pisuussummut ataatsimut arlalinnilluunniit atorneqarsinnaavoq imaluunniit pisuussuteqarfiusumit ataatsimit arlalinnilluunniit gas-iinnarmik piiaanermi.

§ 27-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarput ikummatissatigut pisuussut piginnaatitsissutinik pigisaqartut arlallit ingerlataqarfiinut siammarsimappat pisunik iliuuseqarfiginninnissaq pillugu malittarisassat. Aalajangersakkami allassimavoq ikummatissatigut pisuussut piginnaatitsissutinik pigisaqartut arlallit ingerlataqarfiinut siammarsimappat, piginnaatitsissummik pigisaqartut misissuinissaq qalluisoqassappallu qalluinissaq ataqatigiissaassagaat. Tamanna pillugu isumaqatigiissutit Naalackersuisunit akuerineqassapput. Ataqatigiissaarinissamik isumaqatigiissut piffissap naammaginartup iluani anguneqanngippat, taama isumaqatigiittoqarnissaanik Naalackersuisut naalakkisinnaapput kiisalu tamatumunnga piumasaqaatit aalajangersaaffigalugit.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 13, imm. 1-iat assigaa.

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq, ikummatissatigut pisuussut sumiiffinnut arlalinnut piginnaatitsissummik pigisaqartunut arlalinnut kisermaassissalluni akuersissuteqarfiusunut, akornanni agguarneqarpat imaluunniit arlalinnut siammarsimappat, ataatsimoortutut atorluarneqarnissaa qulakkeerinnittoqassammat.

Aallaavittut piginnaatitsissutinik pigisaqartut misissuinissap piiaanissallu ataqatigiissaarnissaa pillugu isumaqatigiissutip imassaa pillugu namminneerlutik isumaqatigiissutiginiarsinnaavaat. Isumaqatigiissutilli taamaattut Naalakkersuisut akuerisussaavaat, tak. imm. 2-at.

Ataqatigiissaarinissamik isumaqatigiissut taamaattoq annertungaatsiarsinnaavoq. Isumaqatigiissut ilaatigut imaqarsinnaavoq, ikummatissatigut pisuussutip piginnaatitsissutinik pigisaqartut akornanni agguarnissaa (sumiiffissinissaa) pillugu aalajangersakkat. Tamakku saniatigut isumaqatigiissummi aalajangerneqassaaq, pisuussutit qaqugukkut aamma qanoq misissorneqassanersut aamma piiarneqassanersut, tamakkununga ilaallutik tunisassiornerup aallartinnissaa.

Ataqatigiissaarinissaq pillugu isumaqatigiissut aalajangersakkat imm. 2-at malillugu Naalakkersuisut akuerisavaat. Taama akuersilluni aaqqiissut qulakkeerinninnissamut periarfissiivoq, isumaqatigiissummi ingerlatassanik ilaatitsineqassanngitsoq inuiaqatigiit soqutigisaannut naleqqutinngitsumik ilalernanngitsumillu akerlilersuutaasunik. Pisuni nalinnginnaasumik pisartuni piginnaatitsissummik pigisaqartut aningaasarsiornikkut soqutigisaat ataqatigiissaarinermi siunertaqartumik piiaanerup siunertarissavaa.

Piginnaatitsissummik pigisaqartut piffissap naammaginantup iluani ataqatigiissaarinissaq pillugu isumaqatigiissummik namminneerlutik angusaqanngippata, taama ataqatigiissaarinissaq Naalakkersuisut peqqussutigisinnaavaat, tamatumanilu piumasaqaatit aalajangersarlugit. Oqariaatsip ”piffissap naammaginantup iluani” ilaatigut nassataraa, isumaqatigiinneq ima piffissaatillugu anguneqassasoq, ataqatigiissaarinermi misissuinissamut atortunik imaluunniit suliarinninnermut atortunik pilersitsinissaq eqqarsaatigineqarsinnaallutik (atorluanaanermi sanaartukat/atortut).

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq imaqarpoq ikummatissatigut pisuussutit nunap allap naalagaaffittut oqartussaaffia akimorlugu siammarsimappata. Taama pisoqartillugu nunamik pineqartumik misissuinissap piiaanissallu pillugit isumaqatigiissuteqartoqarpat, piginnaatitsissummik pigisaqartut pisuussummik Kalaallit Nunaata iluani ingerlataqartuusut Naalakkersuisut piumaffigisinnaavaat ataqatigiissaarinissamut peqataaqullugit.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 13, imm. 2-at assigaa.

Aalajangersagaq malillugu ikummatissatigut pisuussut nunap allat oqartussaaffianut siammarsimasoq pillugu misissuinissap ataqatigiissaarnissaa naalakkiutigineqarsinnaavoq. Ataqatigiissaartumik misissuineq piiaanerlu taamaalisoqartillugu pisuussutip siunertaqartumik atorluarnissaanut tunngaviusinnaavoq.

Piginnaatitsissut pillugu inatsit 2005-imeersoq aqcutigalugu Naalakkersuisut periarfissaqalerput naalagaaffik sinnerlugu isumaqatigiinninniarsinnaasut naalagaaffiillu akornanni piginnaatitaaffiit pisussaaffiillu pillugit suliaqarfiit tigusimasat eqqarsaatigalugit tamakkiisumik isumaqatigiissuteqarsinnaallutik. Piginnaatitsissut pillugu aaqqiissummut illersornissamut upalungaarsimanissamullu politikkinut tunngasut pillugit isumaqatigiissuteqarnissanut ilaanngilaq, imaluunniit nunat tamat kattuffiisa iluanni isumaqatigiinniarnissat, taakkununga ilaasortaalluni Kunngaqarfik Danmark. Piginnaatitsissut pillugu inatsimmi malittarisassat namminersoneq pillugu inatsimmut ilaatinneqarpoq, atortutigut allannguuteqanngitsumik.

Naalagaaffinni oqartussaaffiit akimorlugit ataqatigiissumik aaqeeqatigiinnermut nunat peqataasut akornanni tamanna pillugu isumaqatigiinnerat tunngaviusaaq. Isumaqatigiissutit taamaattut nalinginnaasumik nunat akornanni isumaqatigiinniareerneranni pisuussutit tamaasa immikkoortillugit isumaqatigiissutigineqartarput, tamakkunanilu piginnaatitsissummik pigisaqartut kallarneqartut aamma peqataatinneqartarlutik.

Pisuni aalajangersimasuni aalajangerneqartassaaq, namminersoneq pillugu inatsimmi pisinnaatitsineq pillugu malittarisassat aaqeeqatigiissitsineq pillugu isumaqatigiissuteqarnermi atorneqarsinnaanersoq.

Aaqeeqatigiissitsineq pillugu isumaqatigiinneqarpat, aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut piginnaatitsissummik pigisaqartoq Kalaallit Nunaanni pisuussummut peqataasusaaq peqqusinnaavaat ataqatigiissitsinermi peqataassasoq, tamannalu pillugu piumasaaqatinik aalajangersaallutik.

§ 28-mut

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 14-iat assigaa.

Aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut piginnaatitsissummik pigisaqartut isumaqatigiissuteqarfigereerlugit ikummatissatigut pisuussutit atorluarnissaat pillugu ataqatigiissaaqqullugit peqqussuteqarsinnaapput. Aalajangersagaq taamaallaat atuuppoq, pisuussutit pisuussuteqarnerit, aningaasarsiornerit imaluunniit inuiaqatigiinnikkut eqqarsaatigisassat aallaavigalugit pisariaqartitsippata, ikummatissanik pisuussutit marluk imaluunniit arlallit ataatsimoortillugit atorluarneqartariaqartut.

Aaqeeqatigiinnissamut piumasaaqatit immikkuualuttukkaarlugit aalajangiinissaq suleqatigiinnut isumagitinneqarnissaa sapinngisamik siunertarineqarpoq.

Pisuussutit marluk arlallilluunniit aaqqeeqatigiilluni atorluarnissaannut assersuutigineqarsinnaavoq, ataatsimoorussamik suliarinissamut assartuinissamullu atortut ataatsimoorussassat eqqarsaatigalgit. Tamakku saniatigut pisuussutit minnerusut iluaqutaasumik ataatsimoorussilluni suliareqqiinikkut aaqqeeqatigiilluni atorluarneqarsinnaallutik.

Aalajangersagaq malillugu taama aaqqeeqatigiinnissamut Naalakkersuisut piginnaatitsissummik pigisaqartoq peqqusinnaavaa, taama aaqqeeqatigiinnermut suliarinniffissanik assartuutissanillu akilerneqarluni attartuiseqqullugu. Piginnaatitsissummik pigisaqartut akiliutissaq isumaqatigiissutigisinnaanngippassuk Naalakkersuisut tamanna aalajangiiffigissavaat.

Aalajangersakkami taamaalilluni periarfissiineqarpoq ikummatissat pisuussutineersut pisuussutinik allanik suliarinnittarfinni suliarineqarsinnaallutik, taakku naammattumik atorneqanngitsunik atortorissaaruteqarpata, suliarinnittarfillu piginnaatitsissummik pigisaqartumit allamit pigineqarpat. Tassani aallaaviussaaq piginnittup atuinissaminut pilersaarutai akornuserneqanngippata imaluunniit taamaaliornikkut naammaginangitsumik ajornakusoortitsilinngippat, suliarinninnerlu akiliuteqarluni pissappat.

§ 29-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 15, imm. 1 assigaa.

Aalajangersagaq malillugu aatsitassanik ikummatissaanngitsunik allanik misissuinissamut akuersissut ukiut 10-t angullugit atuuttussanngorlugu tunniunneqarsinnaavoq, pissutsilli immikkut ittut atuutissappata, ukiut 16-it angullugit atuuttussanngorlugu. Misissuinissaq siunertaralugu akuersissut sivitsorneqartarsinnaavoq ukiut pingasukkaartut (3) angullugit.

Siunnersuummi § 22, imm. 1, malillugu, taakkunanilu tamakku pillugit oqaaseqaatit, eqqarsaatigalugit ikummatissanut aamma atuuppoq, aammalu tunngaviusumik - sivilunerusumik misissuinissamik pisaqariaqartitsineq eqqarsaatigalugu kiisalu sivitsuisinnaanerit eqqarsaatigalugit – aatsitassanut aamma atuuppoq, annikinnerugaluartumilli. Taamaattunik pisariaqartitsineqarpat, nalinginnaasumik atuuttoq avaqqullugu misissuinissamut piffissaliussaq sivilunerusoq aalajangerneqassaaq, sivitsuisoqassappallu erseqqinnerusumik nalilersuineqareerpat akuerineqarluni.

Aatsitassanik manngertunik misissuinissamut (imm. 1) aamma piiaanissamut (imm. 2) akuersissummik tunineqassagaanni, tunngaviussaaq najoqqutassatut akuersissutitut assigiisaartumik piumasaaqatit atorneqarnerisigut pissaq, taakkua imaralugit inatsisartut inatsisaasa periarfissiinerisa iluini sukumiinerusumik immikkualuttukkaartunillu aalajangersakkat.

Imm. 1 malillugu misissuinissamut akuersissummi ilaatigut taaneqassapput paasisutissat suut, nunap sannaanut, teknikkimut aningaasarsiornermullu tunngasut piginnaatitsissummik pigisaqartup, imm. 2 malillugu piiaanissamut akuersissummik tunineqarnissani anguniarlugu, pisuusummik aningaasarsiornikkut atorluarneqarsinnaasumik atorluarnissaanillu siunniussani pillugu uppersaananeranut atatillugu saqqummiutissanerai. Piiaanissamut akuersissut killeqartinneqassaaq sumiiffiup ilaanut, pisuusummik aningaasarsiornikkut atorluarneqarsinnaasumut piianissaanut siunniunneqarfiusumut, saniatigullu nunaminertaq aalajangersimasumik annertussusilik ilassutigineqartoq, Naalakkersuisunit aalajangerneqartussaq. Tassani siunertarineqarpoq, sumiiffimmi pineqartumi akuersissuteqarneq siunertaqartumik killilernissaa sumiiffissinissaalu.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 15, imm. 2 assigaa.

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq ilaatigut pinngitsoortinneqassamat pisuussutit paasineqareersimasut, aningaasarsiornikkut atorluarneqarsinnaasut atorluarneqarnatik uninngaannarnissaat, kiisalu misissuineramik ingerlataqarnissamut kajungertitsiniarneq. Naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq suliffeqarfiit misissuineramik ingerlataqarnissamut aningaasaleerusussasut, arlaatigut tamatumangga pissarsissuteqarnissartik qulakkiinngikkunikku, soorlu pisuusummik nassaarineqartumik piiaanissamut pisinnaatitsissummik piumasaqarnikkut.

Aalajangersagaq malillugu misissuinissamut akuersissut piiaanissaq siunertaralugu inatsisartut inatsisaat § 16 malillugu sivitsorneqarsinnaavoq. Piginnaatitsissummik pigisaqartoq piiaanissamut akuersissummik tunineqarsinnaatitaavoq, piginnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassatigut pisuussut aningaasarsiornikkut atorluarneqarsinnaasoq uppersaareersimappagu, imm. 1-imilu piumasaqaatit eqquutsinneqarpata. Akuersissut tunniunneqassaaq sumiiffiup ilaanut aatsitassanik aningaasarsiutigalugu atorluarneqarsinnaasunik nassaarfiusumut, ukiunut 30-nut atuuttussanngorlugu. Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat § 25 malillugu piiaanissamut pilersaarutip akuerineqarnissaa siunertaralugu qinnuteqaammik nassiussisoqassasoq.

Maannakkumut siunnersuummi § 29, imm. 2 piginnaatitsissummik pigisaqartoq assigiissaartumik atugassarititaasut malillugit misissuinissamut akuersissummik pigisaqartoq pisinnaatitaavoq pisuussutinut paasineqarsimasunut piiaanissamut akuersissummik tunineqassalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 15, imm. 3-at assigaa.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq piiaanissamut akuersissut Naalakkersuisunit sivitsorneqarsinnaasoq. Taama sivitsuineq pingaartumik pisinnaavoq, pisuussut

akuersissutitut piffissaliussap naanerani suli aningaasarsiutigalugu atorluarneqarsinnaappat.

§30-mut

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 16 assigaa.

Aalajangersakkami pineqarput aningaasaqarnikkut piumasaqaatit, ikummatissaanngitsunik aatsitassanik allanik piiaanissamut akuersissummi aalajangerneqarsinnaasut.

Aalajangersakkap nassataraa aningaasarsiornermi piumasaqaatit pillugit piginnaatitsissummik pigisaqartup qulakkeerinniffigineqarnissaa, tamatuma kingunerissallugu, pisortat ingerlataqarnermi pissarsiaat taamaallaat tassaassasut inatsisit atuuttut malillugit imaluunniit piumasaqaatit ilisimaneqartut malillugit ingerlataqarnermi akileraarusersuinikkut.

Allassimavoq siunnersuummi § 17, imm. 1-2 malillugu piumasaqaatit akitsuutitigut tassani taaneqarsimasut, kiisalu selskabit namminersorlutik oqartussanit aqunneqartut peqataanissaat, ingerlatani pineqartuni akuersissutini peqataanissaat, taamaallaat atuutsinneqassasoq, misissuinissanut akuersissutini tunniunneqareersimasuni tamanna eqqaaneqareersimappat.

Misissuinissamut akuersissummi aningaasarsiornikkut piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsimangippat, pisortanut akiliutinut najoqqutanik atuutsitsilernermi piumasarineqarsinnaavoq, Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut inatsit atorneqassasoq, aalajangerneqarlunilu pisortanut akiliutissatut najoqqutanik atuutsitsilerluni, tamanna akileraarnertut minnerpaamik assingusumik nammakkiissutaassappat, akiliutillu tamakkiisumik Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi § 7 malillugu isertitanut nassuiaatinut ilaatinneqarpat.

§ 31-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq aatsitassat pillugit erseqqinnerusumik malittarisassanik aalajangersaanissamut periarfissiivoq.

Ilaatigut aalajangersakkanik aalajangiisoqarsinnaavoq misissuineq, piiaaneq, suliareqqiineq, uninnngassuutiginninneq, toqqorsimatitsineq, assartuineq, niuerneq, avammut aallarussineq, avataanit eqqussineq kiisalu akuerisaasarneq pillugit.

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsisit atuuttoq eqqarsaatigalugu nutaajuvoq.

Siunnersuummi § 18, imm. 3-mi aalajangerneqarpoq aatsitassanik suliareqqiineq Kalaallit Nunaanni pissasoq, aalajangersagarlu taanna periarfissiivoq suliareqqiinermi pitsaassusissat assigisaallu pillugit piumasaqaatinik piumasaqaateqartoqarsinnaalluni.

Kalaallit Nunaanni suliareqqiinissamut piumasaqaammut tunngaviuvoq, Kalaallit Nunaanni kiffartuussutit, aatsitassarsiornerup iluani suliareqqiinissamut ikiuussinnaasut pilersinnissaannut atorneqarsinnaasunullu iluaqutaassammat ikioserneqarluartuussallunilu. Taamattaaq siunnersuut iluaqutaassaaq Kalaallit Nunaanni aatsitassatigut piginnaasat kiisalu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinermi piiaanermillu ilisimasaqarnermut atatillugu ineriartortinnissaannut atatiinnarnissaannullu. Taamatumap kingunerisinnaavaa aatsitassanik suliareqqiinermi sinneqartoorutit Kalaallit Nunaanni akileraarusersorneqartarnissaat.

Taamaalilluni Naalackersuisut ilaatigut aalajangersaasinnaapput, eqqarsaatigisassat siunertallu qulaani taaneqartut isumagineqarnissaannik qulakkeerneqarnissaannillu piviusunngortitsisunik.

Taamattaaq aatsitassanik uninngasuuteqartarnek toqqorsimatitsisarnerlu pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Aalajangersagaq malillugu Naalackersuisut aatsitassanik assartuineq, niueqatigiinneq, avataaniit eqqussuineq aamma avataanut aallarussuineq pillugit aalajangersaasinnaapput.

Ilaatigut malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq, aatsitassanik avataanit eqqussuinerit Naalackersuisunit akuerineqarnissaat pillugu, taamaaliornikkut aatsitassat avataanit eqqussat pillugit ilisimasanik nalunaarsuisoqarsinnaalluni ineriartortitsisoqarsinnaallunilu.

Naalackersuisut aamma aatsitassanik akuersisarnek pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput. Aalajangersakkat ilaatigut atorneqarsinnaapput ujaqqanut erlinnartunut atatillugu suminngaanneerteri pillugit akuersissutinik pilersitsinissaq. Taama akuersissuteqarnek ilaatigut aaqqiisummut Kimberley processens certificerings ordning-imut (KPCS) ataqatigiissitsisinnaavoq, diamantit suliarineqarsimangitsut kisimik tassani pineqarlutik. Diamantinik suliarineqarsimasunik Kalaallit Nunaanneersunik siunissami nittarsaassinerup siunertaqarnerunissaa anguniarlugu, diamantit suliarineqarsimasut pillugit akuersissuseeriaatsimik pilersitsineqarsinnaavoq.

Aallaavii pillugit akuersissuteqartarnek aatsitassanut tamanut atorneqarsinnaassaaq, inaarutaasumik tunisassiap naleqarnerulersinnaanera isumaqarfigineqarnissaa eqqarsaatigalugu.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsisit atuuttoq eqqarsaatigalugu nutaajuvoq.

Naalackersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, aatsitassanik aalajangersimasunik suliareqqiisoqarsinnaasoq niuerniutiginnittoqarsinnaasorlu taamaallaat akuersissut malillugu imaluunniit Naalackersuisunit akuerineqaqqaarnikkut. Qanorluunniit pisoqaraluarpat aatsitassanik avammut aallarussineq avammut aallarussinissamut akuersissuteqarnissaq pisariaqarpoq.

Aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq, suliffeqarfii aatsitassanik suliareqqiinermik niunermillu ingerlataqartut piginnaasanik eqquutsitsisunik pigisaqarnissaasa qulakkeernissaannut, kiisalu ingerlataqarnernit tamakkunanga inuiaqatigiit sapinngisamik pitsaanerpaamik naleqassutsinik angusaqarnissaat qulakkeerniarlugu.

§ 32-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq, aatsitassanik allanik ikummatissaanngitsunik (aatsitassat) misissuinissamut piiaanissamullu inatsimmi matumani malittarisassat, aamma aatsitassanik annikitsumik misissuinissamut piiaanissamullu atuupput, (aatsitassanik annikitsumik ingerlataqarneq), kapitali 8 malillugu allanik aalajangiisoqarsimanngippat.

Aatsitassanut inatsit maanna atuuttoq malillugu Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissueqqissaarneq, misissuineq piiaanerlu, aallaavittut taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq inatsisini malittarisassat malillugit akuersissummik tunniussineqarsimappat, tak. aatsitassanut inatsimmi § 2.

Misissuinissamut piiaanissamullu akuersissutinik qinnuteqartartut piginnaatitsissutinillu pigisaqartartut tassaakkajupput aatsitassarsiornermik ingerlataqartut nunani tamaneersut, Kalaallit Nunaanni misissuinissamut piiaanissamullu ingerlataqarnissaminnut aningaasaateqarlutillu immikkut ilisimasaqartut. Akuersissutit taamaattut aatsitassanik ingerlataqarnerit annertuumik pingaaruteqartut malilugit ilusilersorneqartarput, piginnaatitsissummillu pigisaqartut annertuunik pisussaaffilerneqartarlutik, taama ingerlataqarnernut atatillugu pingaaruteqartuusut ileqqusartullu malillugit.

Aatsitassanut inatsisip atuuttup periarfissiisutaasa iluanni Naalackersuisut inunnet ataasiakkaanut ”aatsitassanik annikitsumik ingerlataqarnissamut” taaneqartartumut akuersissummik tunniussisinnaapput. Akuersissutinut taammaattunut piimasaqaatit atugassarititaasullu sumiiffinni aatsitassanik ingerlataqarnernut tunngaviupput, sumiiffimmi najugaqartuusunit isumagineqartartunit, nunat tamat aatsitassarsiorfissuinut naleqqiullutik assingusumik aningaasaqarnikkut immikkullu ilisimaqarnikkut piginnaasaqanngitsut, taamaattorli aningaasarsiornermi atugassarititaasut tunngavigalugit aatsitassarsiornermik tunngaveqartumik ingerlataqarnermik aallartitserusuttut, annertussutsikkulli killilersuutinut atallutik, aammali aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 32 malillugu peqataasinnaanermi peqataanissamik qaangiisumik.

Aalajangersakkat erseqqinnerusut, maanna aatsitassanik annikitsumik ingerlataqarnermut naleqqussaarutaasut, Naalackersuisut assigiissaartumik piunasaqataanni marts 2009-imeersumi taakkunungalut atasunut ilitsersuutini takuneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq aatsitsitassanik annikitsumik piiaanissamut, § 16, imm. 3-mi allassimagaluarpalluunniit, inunnut ataasiakkaanut akuersissummik tunniussisoqarsinnaasoq, Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartunut, tamakkiisumillu akileraartussaataasunut. Aalajangersagaq aatsitassanut inatsisip atuuttup § 7, imm. 4-p assigingajappaa, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut atatillugu pissutsinut assigiinngitsunut atatillugu 19. maj 2009-mi inatsisitigut allangortinneqartoq.

Taamaalilluni aalajangersakkap erseqqissarpaa, aatsitassanik annikitsumik ingerlataqarnissamut inunnut ataasiakkaanut akuersissuteqarsinnaasoq, siunnersuummi § 16, imm. 3-mi allassimasoqaraluartoq, akuersissutit taamaallaat aktieselskabinut tunniunneqarsinnaasut.

§ 33-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, erseqqinnerusumik piunasaqaatinik aalajangersaanikkut aatsitassanik annikitsumik misissunissamut imaluunniit piiaanissamut kisermaassilluni imaluunniit kisermaassinani akuersissummik Naalackersuisut tunniussisinnaasut. Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq, tassani kisermaassilluni akuersissummik tunniussinissamut periarfissiineqannginami. Naalackersuisut aatsitassanik annikitsumik misissuinissamut piiaanissamullu akuersissutinik tunniussinermi atugassarititaasunik piunasaqaatinillu erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput, aatsitassanik ingerlataqarnermi killeqartumik qaffasissuseqartumik sumiiffimmut tulluarsarlugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq. Aatsitassanut inatsisip ataani aaqqiissut atuuttoq malillugu misissuinissamut piiaanissamullu immikkut ittumik akuersissummik tunniussisoqartarpoq. Aallaqqaammut misissuinissamut akuersissut tunniunneqassaaq, piiaanissamut akuersissut kingusinnerusukkut tunniunneqarsinnaammat, annikitsumik ingerlataqarnissamut piginnaatitsissummik pigisaqartup pisuussummik sumiiffissereerpat, misissuinissamullu akuersissummi piunasaqaatit eqquutsissimagunigit.

Aalajangersagaq imm. 2-miittoq aqcutigalugu paaanissamut akuersissummik pissarsinissaq ajornaannerusooq atuutsinneqalerpoq, Naalackersuisut ataatsimoortitsilluni misissuinissamut akuersissummik tunniussisinnagamik kingornalu paaanissamut, imaluunniit misissuinissamut paaanissamullu ataatsimoortitsilluni akuersissummik tunniussilluni.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq misissuinissamut paaanissamullu ataatsimoortitsilluni akuersissummik piginnaatitsissummik pigisaqartoq, piffissap akuerineqarfiusup nalaa tamaat misissuisinnaasooq atorluaasinnaasorlu. Taama akuersissuteqarneq malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartoq paaanermik ingerlataqarsinnaavoq, naak piginnaatitsissummik pigisaqartoq pisuussutinik aningaasarsiornikkut atorluarneqarsinnaasunik nassaarsimalluni sumiiffissimallunilu Naalackersuisunut nalunaarsimanngikkaluaruniluunniit. Qinnuteqariaaseq aamma allaffissornikkut ingerlatsineq taamaalilluni akuersissutinut immikkut ittunut taamaattunut ajornaanninngortitsilissaaq.

Imm. 3-mut

Piomasagaataavoq piginnaatitsissummik pigisaqartoq namminerminut akisussaaffeqassasooq kiisalu aningaasaqarnikkut allanit aqunneqartussaananii. Piginnaatitsissummik pigisaqartoq aningaasarsiornikkut naammassinnissinnaasariaqarpoq piginnaasaqarfitsigullu pisariaqartunik piginnaasaqassalluni. Ingerlatsinermi inatsitigut malitassat nalinginnaasut piomasaraat, piginnaatitsissummik pigisaqartoq aningaasarsiornera suliaqarfitsigullu piginnaasai tulluusaanikkut nalilerneqassasut, taamaalilluni annikitsuinnarmik suliaqarsinnaalluni, taamaallaat sakkut tigummaannartakkat atorlugit killeqartuinnarmik ingerlataqarsinnaalluni.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami allassimavoq, annikitsumik akuersissut inummut ataatsimut tunniunneqarsinnaavoq imaluunniit inunmut ataatsimoortunut arlalinnut, kisiannili inuit tallimat (5) sinnernagit. Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq, maannakkumullu periuseq atuuttoq piginnaatitsissummik pigisaqartut amerlassusissaat atatiinnarneqarluni, ataatsimoorlutik annikitsumik ingerlataqarnissamut tunineqarsinnaasut eqqarsaatigalugit. Piginnaatitsissummik pigisaqartut siunnersuummi § 33, imm. 3-mi piomasagaatit eqquutsissimassavaat, piginnaatitsissummik pigisaqartut ataatsimoorlutik akuersissummik taamaattumik tunineqassagunik.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, inuk ataaseq annikitsumik akuersissutit tungaasigut katillugit tallimat (5) sinnerlugit piginnaatitsissutinik

pigisaqarsinnaangitsoq, misissuinissamut aamma piiaanissamut immikkoortillugit aamma ataatsimoortumik akuersissutit eqqarsaatigalugit.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, aatsitassanik annikitsumik ingerlataqarnerni Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiuussisinnaasut. Naalakkersuisut akuersissummik tunniussinermi ingerlataqarnissamut aalajangersaasinnaapput piumasaqaasiorlutillu, ilaallutik aatsitassanik annikitsumik ingerlataqarnerni ukiumoortumik nalunaarusiorneq. Assersuutigalugu aalajangersakkat tamakku assigiissaartumik piumasaqaatitigut iluarsineqarsinnaapput. Aatsitassanut inatsit atuuttoq malillugu Naalakkersuisut marts 2009-mi aatsitassanik annikitsumik misissuinissaq aamma annikitsumik piiaanissaq pillugit assigiissaartumik piumasaqaatinik suliarinnissimapput.

Aalajangersakkat malillugit Naalakkersuisut aamma pisinnaatinneqarput annikitsumik akuersissummik tunniussinermut atatillugu oqartussatut suliarinninnermi akiliutinik akiliisoqartarnissaanut aalajangersaasinnaallutik.

Aalajangersagaq malillugu annikitsumik ingerlatsinissamut akuersissummik qinnuteqarnermi

atatillugu akuerineqarnermi akiliutissanik aalajangiisoqarsinnaasooq, kiisalu sulianik suliarinninnermut atatillugu aningaasartuutinik akiliisoqassasooq kiisalu oqartussatut allatut suliarinninnermut atatillugu taamaattunik akuersissuteqarnerni akiliutissat aalajangerneqarsinnaapput.

§ 34-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu akuersissummi sumiiffik akuersissuteqarfiusooq Naalakkersuisut aalajangersassavaat. Kisermaassinertaqanngitsumik annikitsumik misissuinissamut piiaanissamullu akuersissut naatsorsorneqarpoq, sakkut atortullu tiggummaaannartakkat pisariunngitsut atornerqarneri tunngavigalugit. Taama ingerlataqarnerit piniarnermik aalisarnermillu sumiiffimmi inuussutissarsiornermut tapertaralugu ingerlanneqakkajuttarput. Taamaammatt siunertaqartutut isumaqarfigneqarpoq, sumiiffiup akuersissuteqarfiusup akuersissummi aalajangersimasumi erseqqinnerusumik aalajangerneqartarnerani ilaatigut eqqarsaatigineqarluni sumiiffimmi killiliisarnermut ileqqut najugaqarfisamilu qanoq isumaqartoqartarnerisooq, inuussutissarsiornermik ingerlatsisarnerni ileqqusut.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq.

Kisermaassilluni annikitsumik misissuinissamut pīaanissamullu akuersissummi pineqartarput ingerlatat annertunerusut teknikkikkullu siuarsimanagerusut, siunertaqarnerusumik pilersaarusiornikkut pīsuussut aalajangersimasumik suussusersimasaaq, aningaasarsiornikkut atorluarneqarsinnaasoq eqqarsaatigineqarluni, pīsuussut taamaattoq pillugu ilisimasat kiisalu pigineqarneratalu ilimaginera tunngavigalugit. Ima paasineqassalluni, aatsitassat aningaasarsiutigalugu atorluarneqarsinnaasut nassaarinissaannut periarfissat nalaatsornerusumik nassaariniarneqarnatik, aatsitassanik ingerlataqarnermi kisermaassinani annikitsumik missuisarnerni pīaasarnernilu akuersissutini aatsitassanik taamaattumik ingerlataqarnermi ingerlanneqakkajuttartunut tamakku ilisarnaatigisarlugit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, sumiiffimmut akuersissuteqarfiusumut ilaatinneqassanngitsut sumiiffiit inatsit manna malillugu misissuinissamut akuersissuteqarfiusut imaluunniit pīaanissamut akuersissuteqarfiusut allanut tunniunneqarsimasut. Akuersissutit inatsit manna malillugu Naalakkersuisut tunniussaasut, sumiiffiup akuersissuteqarfiusup iluani ingerlataqarnernut pineqartunut kisermaassilluni akuersissutit isigineqarput.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq annikkitsumik akuersissutit amerlanerpaaffissaat pillugu sumiiffinnilu aalajangersimasuni akuersissutitut taamaattunut killilersuinissamut

Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Aalajangersakkap Naalakkersuisut periarfissippai annikitsumik ingerlataqarnerup naleqqussarnissaanik, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorneq siunertaqartumik ineriartortinneqarneralu eqqarsaatigalugit, inuiaqatigiinnut akornutaanngitsumik pīsuussutitigullu isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaaqullugit.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq aatsitassanik annikitsumik misissuinissamut imaluunniit pīaanissamut akuersissutit ukiunut pingasunut (3) Naalakkersuisunit tunniunneqarsinnaasut.

Imm. 6-imut

Kisermaassilluni akuersissutit tunniunneqartut ukiut qulikkaarput (10) angullugit sivitsorneqarsinnaapput, taamaattorli katillugit sivisunerpaamik ukiut 30-t angullugit. Sivitsuiffigineqarsinnaanermut tunngaviussaasut, pīaanissamut pilersaarut malillugu pīaaneq aallarereersimassaaq ingerlanneqarlunilu, akuersissummilu

piumasaqaatit atugassarititaasullu aalajangersarsimasut allat equutsinneqarsimassallutik. Piffissami akuersissuteqarfiusumi siullermi ukiumut 3-nut killiineq, piiaanermillu ingerlataqarnerup ingerlateqqinnissaanut tunngaviit tassaapput, taama sivitsuinissamut atugassarititaani qulakkeerneqassalluni, allat sumiiffimmi aatsitassanik ingerlatanik ingerlatsinissamut periarfissaannik arsaarneqassanatik, annikitsumik akuersissuteqarnerup tungaanut piginnaatitsissummik pigisaqartup atorluarnissaanut ingerlataqarnissamik qinnuteqarsimanngippat.

§ 35-imut

Imm. 1-imut

Imm. 1-imi aalajangersakkap erseqqissarpaa annikitsumik akuersissut inummut aalajangersimasumut tunngasoq, malittarisassiuussillunilu inuit kikkut akuersissummik ingerlatsinnaanersut. Aalajangersakkap manna tikillugu inatsisitigut ileqquusoq ataatsimut iluarsaallugu eqikkarpaa.

Taamaalilluni aalajangersakkami allassimavoq annikitsumik akuersissut aallaavittut piginnaatitsissummik pigisaqartup nammineerluni sumiiffimmi akuersissuteqarfiusumi aatsitassanik kisimi piiassasoq. Tamatuma nassataraa piginnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut malillugu ingerlatanik ingerlatsinissaa.

Imm. 2-mut

Taamaattorli imm. 2 malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut malillugu sulisunit imaluunniit allanit ingerlatat isumagitissinnaagai, tamanna akuersissummi aalajangersimappat, piumasarineqarlunilu qaquguluunniit sumiiffimmi akuersissuteqarfiusumi inuit suliaqartut 9-t qaangissanngikkaat.

Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq ingerlatanik suliaqarneq ”annikitsutut” taaneqarsinnaanera, annikitsumillu ingerlataqarsinnaanerpun siunertaa equutsillugu, sumiiffimmi aallaaveqartumik annikinnerusumik piiaanermik ingerlataqartitsinissaq, nunat tamat aatsitassarsiorfissuisut assinganik aningaasanik immikkullu ilisimasanik pigisaqanngitsunut.

§ 36-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuut malillugu annikitsumik akuersissutit aallaavittut akuersissutitut tunniunneqassapput misissuinissaq aamma piiaanissaq ataatsikkoortillugit (ataatsimoorussilluni misissuinissamut piiaanissamullu akuersissutit). Piiaanermut ikaarsaariarnermi immikkut piumasaqaateqanngilaq pisuussutinik

aalajangersimasumik summiiffissinernut aamma aningaasarsiutigalugu atorluarsinnaaneritut uppernarsaasiortoqarnissaanut.

Annikitsumik ingerlataqarnermi Naalakkersuisut malinnaatineqassapput maannakkumut suli piginnaatinneqassasut piumasqaassallutik misissuineramik piiaanermillu ingerlatat pillugit ukiumoortumik nalunaarusiortoqartarnissaa kiisalu piginnaatitsissummik pigisaqartup ingerlatat taaneqartut taamaatippagit taamaatitsinermi nalunaarusiortoqassasoq.

Piumasqaatit tamakku imarisassaasut Naalakkersuisut aalajangissagaangamikkit, piumasqaatillu eqquutsinneqarnerisut nalilissagaangamikkit, Naalakkersuisut ilaatigut piginnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut malillugu aatsitassanik ingerlatsinissaminut pilersaarutai eqqarsaatigisassavaat, tamakkununga ilaallutik ingerlataqarnerup suunera annertussusialu, piginnaatitsissummillu pigisaqartup tamakku pillugit qinnuteqarnermini ilisimatitsissutai.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarput, Naalakkersuisut akuersissutini erseqqinnerusumik aalajangersaasinnaanerit, ingerlatat suut immikkut ittumik akuersissuteqarnani suliarineqarsinnaasut, ingerlatat suut immikkut akuersissuteqaqaarluni aatsaat suliarineqarsinnaasut aamma suliarineqarsinnaanngitsut.

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq, tamakkuli pillugit ileqqooreersup inatsisitigut aalajangersarneqarnerannik imaqaarluni. Assigiissaartumik piumasqaatit atuuttut malillugit piginnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassanik ingerlatat suliarinerini sakkut tigummiannartakkat atortarnissai, naak Naalakkersuisut tamatuminnga immikkut ittumik akuersissuteqarsimannikkaluartut, akermanilli naalakkersuisunit immikkut akuerineqarnissaq pisariaqarpoq piginnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassanik ingerlataqarnermini atortorissaarutit tigummiannartagaanngitsut allat atorlugit aatsitassanik ingerlatat ingerlatissagunigit. Taamattaq piginnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassanik piiaanermini immikkoortiterinerminilu periutsit kemiskiusut atorsinnaanngilai.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, kisermaassinertaqanngitsumik annikitsumik piiaanissamut akuersissut, maannakkumut taamaallaat ingerlanneqarsinnaasoq atortorissaarutit tigummiannartakkat atorlugit. Taamaalilluni taamaallaat piiaasoqarsinnaavoq aatsitassanik kaanngarsimasunik katersinikkut imaluunniit atortorissaarutit tigummiannartakkat minnerit atorlugit piiaasoqarsinnaalluni, soorlu kaataq, qussaataq, kaanngartiterut aamma ikuttaat atorlugu. Aatsitassanik ingerlataqarnerni taamaattuni aalajangersakkami ingerlatat suuneritut killilersuutaasut, annikitsumik ingerlataqarnerit isumannaallisaanikkut,

peqqissutsikkut avatangiisitigullu isumannaatsumik suliarineqarnissaannut qulakkeerinneqataassapput.

§ 37-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunnersuummi § 18, imm. 4-mi malittarisassat misissuineranut tunngasut aamma inuiaqatigiinnut akornutaanngitsumik pilersaarutitut tunngasut, annikitsumik akuersissuteqarnermut atuutinngillat. Taamaalilluni misissuinnessat pilersaarutillu tamakku ingerlatissallugit annikitsumik ingerlataqarnerup annikinnera peqputigalugu iluaqutaassanngilaq pisariaqassananilu.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami § 37, imm. 2 malillugu aatsitassanik annikitsumik sammisaqarnermi aallaavittut avatangiisit pillugit nalilersuineramik, nassuiaammik ilaqartumik, suliarinninnissamik piunasaqaat atuutinngilaq. Isumaqaarfigineqarpoq annikitsumik ingerlataqarnerup annikinnera peqputigalugu nassuiaatit naliliinerillu taamaattut piunasaqaatigissallugit pisariaqanngitsoq. Ingerlatat taamaattut piiannissamut pilersaarutinik aamma matusinissamut pilersaarutinik akuersissuteqarnermut atatillugu avatangiisinut sunniuteqarsinnaanerit eqqarsaatiginninnissallu killeqartutut isumaqaarfigineqarsinnaapput kiisalu piiannissamut ingerlataqarnissamut akuersissuteqarnermut atatillugu taamaallaat immikkut ittumik akuersissuteqarnikkut ingerlanneqarsinnaammata.

§ 38-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarput piginnaatitsissummik pigisaqartup piiannissamut pilersaarusiornera aamma matusinissamut pilersaarut Naalakkersuisunit akuerineqartarnissaat.

Aalajangersakkami allassimavoq piginnaatitsissummik pigisaqartoq piiannissaminik kissaateqartoq, piiannissamut tassungalu attuumassuteqartunik ingerlataqarnissaminut iliuusissaminullu il.il. pilersaarusiussaaq (piiannissamut pilersaarut). Kiisalu piiannerup unitsinnissaanut atortorissaaruteqarluni il.il. matunissaanut suliaassani iliuusissanilu pillugit piginnaatitsissummik pigisaqartoq pilersaarusiussaaq (matusinissamut pilersaarut).

Pilersaarutit marluk tamarmik naalakkersuisunit akuerineqassapput, piginnaatitsissummik pigisaqartup piiannerminik imaluunniit tamatumunnga attuumassuteqartunik assigisaannillu ingerlataqarnissani iliuuseqarnissanilu aallartinnginnerini. Siunnersuummut malittarisassani §§ 19, 42 aamma 43-imi

malittarisassat, annikitsumik ingerlatsinerup qanoq innerata killeqartumillu annertussusiata malitsigisaanik pisariaqartunik tulluussaankkut aamma taama assinganik atuupput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarput annikinnerusunik aamma nalikinnerusunik ingerlataqarnerni piiaanissamut pilersaarummik aamma matusinissamut pilersaarummik suliarinninnissamik piumasaqaammik suliarinninngitsoorsinnaasoq.

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq, qulaanilu pilersaarutininik taaneqartunik suliarinninnissamut malittarisassat imarisaannut kiisalu suliarinninngitsoornissamut erseqqissaataalluni.

Aalajangersakkami allassimavoq, piiaanissamut pilersaarummik aamma matusinissamut pilersaarummik suliarinnittoqassanngitsoq, piginnaatitsissummik pigisaqartoq aatsitassanik nalikinnerusuinnarnik piiaaniaruni, kiisalu atortorissaarutit tigummaaannartakkat minnerit kisiisa atorlugit piiaaniaruni, soorlu kaataq, qussaataq, kaanngartiterut aamma ikuttaat atorlugit. Pilersaarutininik qulaani taaneqartunik suliarinninngitsoornissaq anguniaraanni, piginnaatitsissummik pigisaqartup annikitsumik ingerlataqarnissap suunissaa annertussusialu pillugit Naalakkersuisunut uppernarsaammik nassiussissaaq suliarinninngitsoornissarlu qinnuteqaatigalugu. Piginnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassanik piiaanissani sioqqullugu imaluunniit tamakkununga attuumassuteqartunik ingerlatsinissani iliuseqarnissanilu il.il. aallartinnginnerini uppernarsaasioorneq Naalakkersuisunit akuerineqaqqaassaaq.

§ 39-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq nunap iluani toqqorsimatitsinissamut akuersissutininik tunniussisarneq imaluunniit tamatumunnga attuumassuteqartunik siunertaqartunut aatsitassanik misissueqqaarneq, misissuineq piiaanerlu (nunap iluanut akuersissut). Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, nunap iluanut akuersissut tunniunneqarsinnaasoq, aatsitassanik misissuinnermut imaluunniit piiaanermut ilaatillugu imaluunniit tamakkununga attuumassuteqartunik sammisaqarnissanut.

Kuldioxidimik aniatitsinerup malitsigisaanik nunarsuarmi kissatikkaluttuinnarnera eqqarsaatigalugu, Kalaallit Nunaata nunataata iluani kuldioxidimik toqqorsimatitserusunneq soqutigineqarneruleralluttuinnarsinnaavoq. Taamattaaq kulbrintininik atuinermut atatillugu kuldioxidimik militsisarneq piumasaqaataalersinnaavoq.

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkap aallaavigissagaa, nunap iluanik atuinissamut akuersissut ukiut 50-it angullugit atuuttassasoq. Kuldioxid-imik nunap iluani toqqorsimatitsinerup siunertaraa, kuldioxidip silaannarmut aniatinnginnissaa. Taamaalisoaqartillugu piumasaqaatigineqarsinnaavoq kuldioxid naassaannngitsumut nunap iluaniitinneqarnissaa. Tamatumani aallaavittut aalajangersimasumik

naliliineqartassaaq akuersissut qanoq sivisutigisumik atuutissanersoq. Taamaattumik pisuni immikkut ittuni taamaattuni, taama allatut atuinissaq pisariaqartitsippat, Naalakkersuisut piffissamik killilerneqanngitsumik akuersissummik tunniussisinnaallutik periarfissaqarput. Taamaattoqartillugu akuersissut piunasaqaatinik siunertaqartunik imaqaassaaq, nunap iluani toqqorsimatitsinermik taamaattunik siunertaqartunut naassaangitsumut atuutissasoq, tassanilu eqqaaneqassalluni, piunasaqaatit piginnaatitsissummik pigisaqartumut pisussaaffiliisut, kuldioxidip nunap iluani qaqugorsuarmut uninngasuutigiginissaani qulakkeerinninnissamik iliuuseqarnissaq siunertaralugu.

Kalaallit Nunaata nunataata iluani nunap qaavata qaleruaata sannaatigut ilusiatigullu atuinermik pilersaarusiornermi qulakkeerneqassaaq, atuinissamut periarfissat assigiinngitsut tulluutinngitsullu sanilliullugit nalilersorneqartariaqassallutik. Atuinerit suut pineqassanersut siulittuutigiuminaammata, taama atuinissamut piunasaqaatit ataatsimoortut iluarsineqartariaqarput. Taamaammat ilimagineqareerpoq piunasaqaatit akuersissutitut taamaattunut tunniussinermut atatillugu aalajangersimasutut aalajangersarneqassasut.

Piffissap matuma nalaani kuldioxidimik nunap iluani toqqorsimatitsisarneq pillugu ilisimasat misilittakkallu killeqangaatsiarnerat eqqarsaatigigaanni, piffissap ingerlanerani akuersissummi piunasaqaatit Naalakkersuisut nutartertariaqarsinnaassavaat, ilisimasat imaluunniit misilittakkat nutaat pisariaqartitsinerat pequtugalugu.

Aalajangersagaq malillugu akuersissuteqarneq inatsisit allat naapertorlugit akuersissutunik pisariaqartunik allanik pissarsiornissamik pinngitsoortitsisinnaanngilaq.

§ 40-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq Namminersorlutik Oqartussanut akitsuutunik akiliuteqartarneq. Siunnersuutigineqarpoq, akitsuutit assigiinngitsut sisamat aalajangiunneqarsinnaasut.

Siunnersuutigineqarsinnaavoq sumiiffiup akuersissummumut ilaasup annertussusia tunngavigalugu naatsorsuinikkut nunaminertamut akiliisoqartassasoq. Taamattaaq aalajangiunneqassaaq silaannaat, imerpalasut, stoffit imaluunniit atortut nunap iluani toqqorsimatinneqartut allatigulluunniit inissinneqartut annertussusii tunngavigalugit annertussutsimut akiliuteqartoqassasoq. Taamattaaq atuinermut akiliuteqarnissaq pillugu piunasaqaatit aalajangersarneqarsinnaapput, nunap iluanik atuiueq assigisaallu tunngavigalugit naatsorsorneqartunik. Kiisalu aalajangerneqarsinnaavoq iluanaarutinit akiliuteqartassasoq, sammisat akuersissummumut ilaatinneqartut aningaasarsiornikkut iluanaarutit tunngavigalugit naatsorsorneqartunik pisortanut akiliuteqartarnissaq.

Aalajangersakkap siunnersuummi § 17, imm. 1 assigerluinnangajappaa. Tassunga oqaaseqaatit innersuussutigineqarput. Malugeqquneqassaaq, annertussutsimut

akitsuut aamma atuinnermut akitsuut siunnersuummi § 17, imm. 1-imi ilaatinneqanngimmata. Siunnersuutigineqarpoq, akiitsuutitut taamaattunut piomasagaatinik aalajangersaasoqassasoq, siunertanut allanut aatsitassarsiormik ingerlatsinerunngitsunut nunap iluanik atuinnermut immikkut ittumik tulluussagaasunik. § 40 malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassanik ingerlataqarnerminut atatillugu nunap iluanik atuinnerminut akitsuutitut akiligaanit Namminersorlutik Oqartussat isertitai Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsimmi § 7, imm. 2 malillugu isertitat nassuiaateqarnerannut ilaassapput.

§ 41-mut

Siunnersuutigineqarpoq, nunap iluanik atuinnermut akuersissutit pillugit nalunaarusiormikkut Naalakkersuisut erseqqinnerusunik nalunaarutikkut malittarisassiuussisinnaasut.

Tamatumani ingerlatat ataasiakkaat apeqqutaassapput, ingerlatat taamaattut ataatsimut isigalugit naleqqussaalluni nalunaarummik suliarinninnissaq pisariaqartinneqarnerisoq. Aallaavittut naatsorsuutigineqarpoq, ingerlatat ataasiakkaat akuersissummik piginnaatitsissummik pigisaqartup ingerlatamik aallartitsinissaq anguniarlugu sukumiisumik naleqqussaaneqartassasoq, pinngitsoorsinnaanngissorinarporli malittarisassanik ataatsimoortunik aalajangersaanissaq, nalunaarummi sammisanik naleqqussaasunik siunertaqarnerusunik takkuttoqarumaartoq.

Aalajangersagaq malillugu malittarisassiuussisoqarsinnaavoq, naleqqussaaneq pillugu inatsisartut inatsisaata siunertaat malillugu, tak. siunnersuummi § 1, imm. 1-3. Malittarisassa qulakkeerniarlugu ima oqaasertaliineqarpoq, paaanissamut aamma paaanissamut akuersissutit ataatsimut tamaasa isigalugit, assersuutigalugu ilaallutik akuersissut malillugu ingerlatat taamaateererneranni malittarisassat aamma, nunap iluani ingerlatsinerut aamma nunap iluanut akuersissuteqarnerut atuullutik, tamannali illuatungaattigit iluarsisariaqartoq nunap iluani ingerlatsinerup malitsigisaanik qanoq issusai immikkut ittut eqqarsaatigalugit pisariaqartunik naleqqussaannikkut.

§ 42-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsisip atuuttup § 18, imm. 1-iat assigaa.

Aalajangersakkami imm. 1 malillugu siunnersuut manna malillugu aalajangerneqarpoq erseqqinnerusumik malittarisassiuussinikkut piginnaatitsissummik pigisaqartoq ingerlatami taamaatinnerini sanaartukkat/atortut piiarnissaannut kiisalu torersaanissaanut pisussaaffigai.

Aallaavittut tamakkiisumik saliinissaq piumasaqaataajuassaaq. Taamaattorli pisut ilaanni pisinnaavoq, ingerlataqarnerup taamaatinnerani sanaartukkat/atortut assigisaallu siunertanut allanut atorneqarsinnaappata, taamatut piingitsoornissaannut aalajangersaasoqarsinnaalluni.

Taamattaq aalajangersakkami pineqarpoq, piginnaatitsissummik pigisaqartup siunnersuummi § 43 malillugu matusinissamut pilersaarummik piviusunngortitsinissaminut pisussaaffii. Aalajangersagaq malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut malillugu misissuinerne piiaanernilu sammisaminik unitsitsiguni sanaartukkat/atortut, atortorissaarutit atortullu assigisaallu, piginnaatitsissummik pigisaqartup pilersissimasani inississimasani luunniit piissavai. Tamakku saniatigut piginnaatitsissummik pigisaqartup sumiiffik ingerlataqarfigisimasani salissavaa assigisaannillu iliuseqarluni.

Imm. 2-mut

Aalajangersagassatut siunnersuutip annertunersaatigut aatsitassanut inatsisip atuuttup § 18, imm. 2-at assigaa, aalajangersagassatut siunnersuutip naggataa nutaartaralugu.

Aalajangersakkami imm. 2 malillugu Naalakkersuisut pisinnaatitaapput piumasaqaatinik aalajangersaassallutik piginnaatitsissummik pigisaqartup imm. 1 malillugu pisussaaffimminik eqquutsitsinissa qulakkeerniarlugu. Qularnaveeqqusiineq pisinnaavoq aningaaserivimmi toqqorsinikkut, aningaaserivimmi qularnaveeqqusiinikkut, piginnittuunerup qularnaveeqqusiineratigut imaluunniit allatut assingusumik qularnaveeqqusiinikkut. Qularnaveeqqusiinerup ilusissaani misissuinerne imaluunniit piiaanermut ingerlataqarnerit aalajangersimasut annertussusiilu eqqarsaatigalugit kiisalu ingerlataqarnerup taamaatinneranut atatillugu iliussissat suunissaannut naatsorsuutigisat eqqarsaatigalugit. Qularnaveeqqusiinerup ilusissaa piginnaatitsissummik pigisaqartumik oqaloqatigiinnereernerne iluarsineqassaaq.

Aalajangersakkap siunertaraa piumasaqaatinik aalajangersaanissamut periarfissiiniarluni, piginnaatitsissummik pigisaqartup imm. 1 malillugu pisussaaffimminik eqquutsitsinissaa qulakkeerniarlugu, ilutigitilluguli imaalillugu, ingerlataqarnerup ingerlannerani piumasaqaatit pingaaruteqartunik ajornerulersinneqannginnissaa. Piumasaqaatit aalajangersagaq malillugu aalajangiunneqartussat, taamaalillutik taamaatitsinerne pisussaaffiit isumaginissaannut naleqqatigiisitsinissaq eqqarsaatigalugu kiisalu misissuinnissamut piiaanissamullu pilersaarutit piviusunngortinnissaat eqqarsaatigalugit.

Aalajangersakkat malillugu Naalakkersuisut piumasaqaatit allannortinnissaannik aalajangiinnaapput, soorlu qularnaveeqqusiinerup allannortinnissaa pillugu.

Ilaatigut piumasaqaatit allannortinneqarsinnaapput, soorlu qularnaveeqqusiinerup allannortinnera, matusinerne ingerlatat ingerlannerinut akinik allannortitsinikkut

imaluunniit aningaasarsiorneq ataatsimut isigalugu allanngortitsinerit kiisalu inuiaqatigiinnut tunngasut allanngortinneqarneri assigisaallu.

Imm. 3

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 18, imm. 3-at assigaa.

Aalajangersakkami imm. 3 malillugu Naalackersuisut imm. 1 naapertorlugu iliuusissanik ingerlatsisinnaapput piginnaatitsissummik pigisaqartup akiligassaanik, matusinissamut pilersaarut akuerineqarsimasoq malillugu iliutsinik aallartitsinissamik peqquneqarnerit naammassinngippagit.

Aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq matusinissamut pilersaarutip akuerineqartup naammassineqarnissaa. Taamaaliornermi qularnaveeqqutit siunertamut tassunga atorineqassapput.

§ 43-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap annertunersaatigut aatsitassanut inatsisip atuuttup § 19-iat assigaa, siunersuutilli imm. 4-nut malittarissassat nutaat ilanngunneqarsimallutik.

Aalajangersakkami pineqarpoq piginnaatitsissummik pigisaqartup matusinissamut pilersaarummik suliarinninnissaa.

Aalajangersakkami allassimavoq, matusinissamut pilersaarut pilersaarutiniq imaqassasoq, ingerlataqarnerup taamaatinnerani sanaartukkat/atortut assigisaallu qanoq pineqassanersut, kiisalu pilersaarutip isumagineqarnersut aningaasaqarneq qanoq qulakkeerneqassanersoq.

Pilersaarut Naalackersuisunit akuerineqassaaq, akuttunngitsumillu nutarterneqartassalluni.

Aalajangersakkami immikkut eqqumaffigineqarpoq avatangiisitigut isumannaallisaanikkullu eqqarsaatigisassat isumagineqarnissaat, kiisalu matusinermi saliinerup assigisaasalu qulakkeernissaat aamma piiaanermik ingerlataqarnerup taamaatinneqarnera siunnersuummi siunertatut aalajangersakkani taaneqartutut eqqarsaatigineqartussat malillugit, tak. § 1.

Imm. 2-mut

Imm. 2 malillugu taaneqassaaq matusinermi pilersaarutip qanoq isumagineqarnissaanut aningaasaqarnikkut qanoq qulakkeerinnittoqassanersoq, tamanna tak. § 42, imm. 2, qularnaveeqqusiisoqarsimanera pillugu. Matusinermut

pilersaarummut atatillugu § 42, imm. 2-mi aalajangersagaq akileraarnikkut kinguneqassaaq, taamaammallu aalajangersakkat tamakku pisuni aalajangersimasuni atorneraranni Kalaallit Nunaanni immaqalu danskit akileraartarnermut oqartussaat peqataatinneqassallutik.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq malillugu matusinissamut pilersaarut oqartussanut akuerineqarnissaa pisariaqarpoq, taamaaliornikkut avatangiisitigut, isumannaallisannikkut peqqissutsikkullu eqqarsaatigisassat isumagineqarnissaat pillugu piimasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaalluni, aamma piffissami matusinerup kingornani.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq malillugu matusinissamut pilersaarut akuttunngitsunik nutarterneqartassaaq, piiaanermilu ingerlataqarnermi annertuunik allanngineqartillugu aamma nutarterneqartassalluni.

Naalackersuisut aamma alajangersinnaavaat, pissutsit allanngorneri pisariaqartitsippata taassuma isumagineqarnissaanut pilersaarutip aamma qularnaveeqqusiinerup allanngortinnissaa pillugu. Matusinissamut pilersaarutip allanngortinnissaa pillugu Naalackersuisut aalajanginginnerminni, piginnaatitsissummik pigisaqartup allanngortitsinissaminut pisariaqartitai pillugit oqaloqatigineqassaaq.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq nutarterinerit tamaasa matusinissamullu pilersaarutip allanngortinneqarnera kiisalu taassuma isumaginissaanut qularnaveeqqusiinerit allanngortinneqarneri Naalackersuisunit akuerineqassasut.

Naalackersuisut piffissaliussanik aalajangersaasinnaapput, tamakkununnga ilaallutik matusinissamut pilersaarutip isumaginissaanut naammaginartumik sivikitsumik piffissaliuussineq, allannguutissatut pisariaqartut isumaginissaat, aammalu qularnaveeqqusiineq eqqarsaatigalugu.

§ 44-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup annertunersaatigut § 20, imm. 1-iat assigaa.

Aalajangersakkap ilisarnaatigaa, pingaartumik aatsitassanut akini tuniniaanermilu pissutsit allanngornerisa malitsigisaannik, piffissani pisoqarsinnaasoq, piiaanermik ingerlataqarnerup ingerlatiinnarnera annaasaqaataassalluni, appaatigulli pissutsit

tamakku allanngortinneranni periarfissaasoq, ingerlataqarnerup matuinnissaata (matusineq) piviusunngortinnissaa kissaatigineqanngitsoq. Imm. 1 malillugu piiaanermi ingerlataqarnerup unitsikkallarneqarnera Naalakkersuisunit akuerineqassaaq, ilaatigut pissutsit qulakkeerneqassallutik, ilaatigut piffissami matusigallarnermi avatangiisitigut, isumannaallisaanikkut aserfallatsaaliinikkullu matusigallarnermi matusinissamut pilersaarutip isumagineqarnissaa, kingusinnerusukkut paasineqarpat ingerlataqarneq ingerlateqqinneqarnianngitsoq.

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqapoq akuerinninnerit tamarmik piumasqaatit allanngortinneqarnerini tunniunneqarsinnaasut.

Tamatuma nassatarissavaa, piiaanissamut ingerlataqarnerup unitsinneqarnerani piumasqaatit aallaavioqqaartut allanngortinneqarsinnaanerit, pissutsit taamaatsitsissappata, tamakkununga ilaallutik piumasqaatit nammakkiinerusussat aalajangersarnerisigut.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 20, imm. 2-at assigaa.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, taama unitsitsigallarneq ukiuni 6-ini sivistigisimappat, imaluunniit tassunga piumasqaatit eqquutsinneqanngippata, piginnaatitsissummik pigisaqartoq Naalakkersuisut naalakkersinnaavaat matusinissamik pilersaarut § 43-mi taaneqartoq aallarteqqullugu.

§45-mut

Suliaqarfiup Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqareernerani nunap inoqqaaviisa aatsitassanik/ujaaqanik katersisinnaanerit atorluaasinnaanerallu pillugu immikkut malittarisassiuussinissaq pisariaaruppoq. Kalaallit Nunaanni aatsitassatigut pisuussutit assigisaallu atorsinnaanerannut atorluarsinnaanerannullu Namminersorlutik Oqartussat piginnittussaataapput. Aatsitassanik sammisaqarnerup tiguneranut siunertaavoq, Kalaallit Nunaanni innuttaasut ingerlatat sammisamik naleqqussaaneq malillugu ingerlatsinerit sapinngisamik annertunerpaamik iluaqutiginissaat. § 45-mi siunertaavoq qangatut katersisarneq eqqarsaatigineqassasoq kiisalu qiperukkanik assigisaannillu sanasinnaanissaat, soorlu maannakkutut aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 32 malillugu ingerlanneqartarsimasut.

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq aningaasarsiutigalugu atorluaanerup naleqqussarneqarnissaa, tamannalu tunngavigalugu naleqassutsit qanoq killeqartinnissaat atuutsinneqalersimanani. Nunami maani nunaqavissut aatsitassanik pisuussutit aningaasarsiutigalugu atorluarniassagunikkut tamatumunnga akuersissummik qinnuteqartariaqarput. Taamaaliornikkut qulakkeerneqassaaq atorluaaneq Namminersorlutik Oqartussat malittarisassat aalajangersagaat malillugit

ingerlanneqarnissaa, naleqartullu sapinngisamik pitsaanerpaamik inuiaqatigiinnut tuttussanngornissaat.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq innuttaasut najugaqavissut immikkut akuersissuteqaqqaarnani ukiumut 100.000 kr. angullugit naleqartunik aatsitassanik katersisinnaasut paaasinnaallutillu.

Aalajangersakkap taassuma aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 32-ani aalajangersagaq taarserpaa, tassani allassimagami:

”Kalaallit Nunaanni innuttaasut najugaqavissut maannakkutut inatsit manna malillugu immikkut akuersissuteqarnissamik pisariaqartitsinani aatsitassanik katersisinnaapput paaasinnaallutillu.

Imm. 2. Imm. 1-imi aatsitassanik katersinissamut paaanissamullu periarfissaatut atatiinnagaq, aatsitassanik paaanissamut kisermaassilluni akuersissut inatsit manna malillugu allanut tunniunneqarsimasoq ataqqillugu taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsi kommunip iluani imm. 1 malillugu aatsitassanik katersinissaq paaanissarlu pillugit erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaavoq.”

Aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 2-mi aalajangerneqarpoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissueqqissaarineq, misissuineq paaanerlu taamaallaat pisinnaasut inatsisini malittarisassat malillugit akuersissut tunniunneqarsimasoq malillugu.

§ 32-p oqaasertalersorneqarnerani allanneqarpoq (Folketingstidende 1990-1991, 2. samling, Tilleg A, allassimanerani ammukartoq 5993):

”Aalajangersagaq imaqarnermigut aatsitassanut inatsisip atuuttup § 30-at assigaa.”

Aatsitassanut inatsimmik 1978-imeersumik oqaasertalersorneqarnerani aalajangerneqarpoq, aalajangersakkap ileqquusup atatiinnarneqarnissaa siunertarigaa, § 1, imm. 2-mi tunngaviit aallaavigalugit ineriartortinneqarsimasut, aatsitassarsiornermi inatsit 1965-imeersoq. Taassuma nassatarisimavaa, aatsitassanik katersinerit paaanerillu ilaat immikkut akuersissummik tunineqarnissamik pisiariaqartitsinngitsut.

Aatsitassanut inatsisip 1978-imeersup suliarineqarnerani inatsisissatut siunnersuutip § 30-anut oqaaseqaatini makku ilanngunneqarput, aatsitassanut inatsimmi 1991-imeersumi § 32-iani aalajangersakkap imarisamigut assigisaa:

”Siunnersuutip § 30-ani siunertaavoq periutsip atatiinnarnissaa, inatsimmi atuuttumi § 1, imm. 2-mi tunngaviup tunuliaqutaa ineriartortissimalluni, immikkut akuersissuteqarnissamik pisariaqartitsinani aatsitassanik katersinerit paaanerillu ilaat eqqarsaatigalugit. Aalajangersagassatut siunnersuut maannakkutut pineqarput ujaqqanik pinnersaatissanik (ujaqqat erlinnartut nalikinnerit) assigisaallu

assassorluni suliarinninnissanut tunngaviusussat kiisalu aatsitassat sanaartornermut atortussat imaluunniit kiassarnermut siunertallit assigisaallu: Katersinerit maannakkutut ingerlaturanut killeqassaaq, suliffissuarni tunisassiornermut eqqaanartuunngitsut, amerlasuunillu tamatumunnga atatillugu aningaasalersuiffissaanngitsut, tak. tamatumunnga § 1-imi oqaaseqaatit...”.

Aalajangersagaq malillugu katersisarnerup suunera oqaasertalersuinerni periuseq nassuiarneqarpoq, katersisarneq maannakkumutut ingerlaturanut killilerneqartoq tunisassiornerut isikkoqanngitsunut, tamatumunngalu atatillugu amerlasuunik aningaasaliisoqartusnaanani.

Aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 32, imm. 2-mi allassimavoq, imm. 1 malillugu pisuussutini katersisinnaaneq paaasinnaanerlu taamaallaat pisinnaasoq, allat aatsitassanik paaanissamut kisermaassilluni akuersissuteqarfigisaat ataqqillugit, aatsitassanut inatsit malillugu akuersissutini taamaattunik tunniussisoqarsimappat. Sumiiffik paaanissamut akuersissuteqarfinnut ilaappat, aalajangersimasumik najugallit imm. 1 malillugu katersisinaatitaanerit paaasinnaatitaanerallu sumiiffiup iluani pisinnaajunnaassaaq, aatsitassat akuersissuteqarfiusunut ilaasut eqqarsaatigalugit. Aalajangersakkap oqaasertalersorneqarnera malillugu tamatumunnga assersuutigalugu ilaavoq innuttaasut sumiiffimmi aamarsuarnik katersisinnaanerit, aamarsuarnik paaanissamut kisermaassilluni akuersissummik tunniussiffigineqarsimasumi.

Aalajangersagassatut siunnersuummi § 45 malillugu, taaneqareersutut innuttaasut kalaallit akuersissuteqaratik aatsitassanik katersisinnaanerannut paaasinnaanerannullu ingerlatitseqqinneruvoq erseqqissaassutaallunilu.

Erseqqissaatigineqarpoq inuit akuersissuteqaratik aatsitassanik katerserusuttut paaarusuttullu, Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartusaaq tamakkiisumillu akileraartusaaqatitaallutik.

Taama piumasaqaateqarnermut ilaatigut peqquataavoq, akuersissuteqarani qangaaniilli katersisinnaaneq paaasinnaanerlu Kalaallit Nunaanni inoqqaavinut tutsinneqassasoq. Tamatuma saniatigut piumasaqaatit nassataraat, inuk pineqartoq najugaqarnikkut akileraarnikkullu Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartoq, qulakkeerneqassamat inooqatigiinnikkut aningaasarsiorneq eqqarsaatigalugu innuttaasut kalaallit ilinniartitaanikkut, suliffeqarnikkut aningaasaqarnikkullu inissisimanerat eqqarsaatigineqarmat.

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq paaaneq maannakkumutut sakkut tigungmiaannartakkat atorlugit taamaallaat ingerlanneqarsinnaasoq. Taamaalilluni paaaneq taamaallaat pisinnaavoq aatsitassanik kaanngarsimasunik katersinikkut imaluunniit sakkut tigungmiaannartakkat minnerit atorlugit paaanikkut, soorlu kaataq, qussaattaq, kaanngartiterut aamma ikuttaat.

Siunnersuutip § 45, imm. 1-iani siunnersuutigineqarpoq aatsitassat kalaallit innuttaasut malittarisassaq malillugu akuersissuteqaratik katersorsinnaasaat

aningaasatigut qummut killissaat atuutissasoq. Aatsitassat aalajangersagaq malillugu piianeqarsinnaasut ukiumut 100.000 kr. sinnerlugit naleqassanngillat.

Aatsitassat aalajangersagaq malillugu piiarneqartut nalingi imm. 5 malillugu aalajangerneqassapput.

Qangamut naleqqiullugu katersineq piiaanerlu aatsitassanut sanalugassanut minnerinnarnut killilerneqanngillat, annertuumik tunisassiornissamut isikkoqanngitsunut, tamatumunngalu atatillugu amerlasuunik aningaasalersortariaqartunut. Taamaalilluni aatsitassat suulluunniit katersorneqarsinnaapput piiarneqarsinnaallutillu, aningaasarsiutigalugu suliareqqiinissaq tuniniaaqqinnissarlu siunertaralugit.

Tamatuma kinguneraa, innuttaasut najugaqavissut akuersissuteqarani aatsitassanik katersisinnaanerit piiaasinnaanerallu aatsitassanut inatsisip atuuttup § 32-anut naleqqiullugu nukittorsarneqarpoq. Suliareqqiinissamut akuersissuteqarnissamut atugassarititaasut aamma piumasagaatit suli ingerlapput, tak. imm. 4, aalajangersagaq malillugu aatsitassanik katersorsimasanik avammut aallarussineq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip maanna atuuttup § 32, imm. 2-ata ingerlateqqinneraa.

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq imm. 1 malillugu piiaaneq inatsit manna malillugu misissuinissamut akuersissutit aamma piiaanissamut akuersissutit tunniunneqarsimasut allat ataqqillugit ingerlanneqassasut.

Aalajangersakkami allassimavoq, pisuussutinik katersisinnaaneq piiaasinnaanerlu taamaallaat pisinnaasoq, allat aatsitassanik piiaanissamut kisermaassilluni akuerissuteqarfisaat ataqqillugit, aatsitassanut inatsit malillugu akuersissutinik taamaattunik tunniussisoqarsimappat.

Sumiiffik piiaanissamut akuersissuteqarfinnut ilaappat, aalajangersimasumik najugallit imm. 1 malillugu katersisinnaatitaanerit piiaasinnaatitaanerallu sumiiffiup iluani pisinnaajunnaassaaq, aatsitassat akuersissuteqarfiusunut ilaasut iluanniittut eqqarsaatigalugit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq aningaasatigut ukiumut killissarititaasoq 100.000 kr.-usoq, akinut najoqqutat ukiumoortut malillugit naleqqussarneqartassasoq.

Aalajangersagaq taanna aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq. Taanna aningaasatigut killissarititaasunik imaqanngilaq, tak. oqaaseqaatini imm. 1.

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq aningaasat 100.000 kr.-usut Kalaallit Nunaanni atuisunut akigitat najoqqutaasa allanngorneri malillugit ukiumut naleqqussarneqartassasut, inatsisip atuutilernerata ukiuani tullermi 1. januar atuuttussanngorlugu.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami piunasaqaataavoq aatsitassanik suliareqqiineq Kalaallit Nunaanni pissasoq.

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq.

Aalajangersakkami piunasaqaataavoq aatsitassat imm. 1 malillugu piiarneqarsimasut Kalaallit Nunaanni suliareqqinneqassasut. Suliareqqiinerli Kalaallit Nunaata avataani pisinnaavoq, Kalaallit Nunaanni suliareqqiineq annertuumik aningaasartuuteqarnerunermik pisarissersuuteqarnermilluunniit nassataqassapat, aatsitassallu sularineqareernerisa kingorna nalingi, tak. imm. 5, Naalakkersuisunut erseqqissumik uppersarsaasiorlugit nassiunneqarlutik. Suliareqqiineq taamaallaat Kalaallit Nunaata avataani isumagineqarsinnaavoq, akuersissummik Naalakkersuisunit tunnineqarsimaneq malillugu.

Aalajangersakkap taassuma tunngavigaa inooqatigiinnermi aningaasarsiorneq, kalaallit innuttaasut ilinniartitaanisaat, suliffissaqartinneqarnissaat aningaasarsiornisaallu eqqarsaatigalugit.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq aalajangersagaq malillugu katersorneqartut piiarneqartullu nalingi qanoq naatsorsorneqartassanersut.

Aalajangersagaq taanna aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq, taanna aningaasatigut killissarititaasunik imaqanngilaq, tak. oqaaseqaatini imm. 1.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq aatsitassat aalajangersakkami imm. 1 malillugu piiarneqartut nalingi aningaasanut tagginneqassasut, tuniniaanermi akigititaasoq "talip takissusia" atorlugu tunisinermi aamma "talip takissusia" atorlugu atugassarititaasut malillugit aningaasanngorlugit nalilerlugit.

Assinganik aatsitassat, imm. 4 malillugu sularineqatussat, talip takissusaanut aamma talip takissusaanik piunasaqaatit tunisinermi akinut assingusut, aatsitassat

suliarineqarsimasut tunineqarnerini, nalingi aningaasanngorlugit aalajangerneqassaput

Taamaalilluni aalajangersagaq malillugu aatsitassat piiarneqartut suliarineqqinneqartullu nalingi niuerfinni piunasaqaatit malillugit tunineqarnerini niuernermi akit malillugit aalajangerneqartassapput.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq aatsitassat aalajangersagaq malillugu piiarneqartut imaluunniit suliarineqartut nalingi ukiumut 100.000 kr. sinnersimappatigit toqqorsimatitsinermut periusissat.

Aalajangersagaq taanna aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq, taanna aningaasatigit killissarititaasunik imaqaanngimmat, tak. oqaaseqaatini imm. 1.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq aatsitassat piiarneqarsimasut suliarineqarsimasullu Aatsitassanut Oqartussaqaarfimmu toqqorneqassasut ukiumut nalingisa 100.000 kr. sinnersimappassuk.

Taamaaliornikkut aningaasatigit killissaritinneqartoq eqquutsinneqassaaq, taamaalilluni innuttat kalaallit akuersissuteqaratik aatsitassanik katersuinissamut paaanissamullu assigiimmik atugassaqaartinneqarlutik ukiumut 100.000 kr. angullugit naleqartunik pissarsisinnaallutik.

Imm. 7-imut

Aalajangersakkami pineqarput inuit aatsitassanik ukiumut 100.000 kr. sinnerlugit toqqorsimatitaqartut aatsitassanik annikitsumik paaanissamut sumiiffimmi pineqartumi akuersissummik qinnuteqarsinnaasut.

Aalajangersagaq taanna aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq, taanna aningaasatigit killissarititaasunik imaqaanngimmnat, tak. oqaaseqaatini imm. 1. Taamattaaq aatsitassanut inatsimmi atuuttumi atuuppoq, inuk annikitsumik ingerlataqarnissamut akuersissummik qinnuteqarsinnaasoq, aatsitassanik misissuinermi paaanermilu ingerlataqarneq ima annertutigippat siunertaqarlunilu § 32-mi taaneqartut sipporlugit.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq inuk aatsitassanik toqqorsimatitsisoq kapitali 8-mi malittarisassat malillugit aatsitassanik annikitsumik atorluaanissamut akuersissummik tunineqarnissaminik qinnuteqarsinnaasoq.

Aatsitassanik annikitsumik akuersissut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq, qinnuteqartup uppersaruniuk, aatsitassat sumi qanorlu katersorneqarsimanersut

piiaaneqarlutilluunniit, atorluaanerlu imm. 1 aamma 2 malillugit ingerlanneqarsimasoq.

Imm. 8-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq atsitassanik toqqorsimatinneqartunik tunniussisarnermi tunisisarnermillu periuseq, apeqqutaalluni imm. 7 malillugu annikitsumik akuersissut tunniunneqarsimanersoq.

Aalajangersagaq taanna aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq aatsitassat toqqorneqarsimatinneqartut Aatsitassanut Pisorta qarfiup piginnaatitsissummik pigisaqartumut tunniutissagai, imm. 7 malillugu annikitsumik aatsitassarsionermut qinnuteqartoq Naalakkersuisut akuersissummik tunisimappassuk, kiisalu siunnersuummi kapitali 8-mi malittarisassat malillugit.

Akuersissut taamaattoq qinnuteqartumut tunniunneqanngippat aatsitassat toqqortarineqartut Naalakkersuisut tunisinnaavaat. Aatsitassanik tunisinermi isertitat Namminersorlutik Oqartussanut nakkartinneqassapput. Aallaavik tamanna malinneqarpoq, kiisalu qulaani imm. 1-imi taaneqartutut inooqatigiinnermi aningaasarsiorneq aamma eqqarsaatigalugu. Taamaalilluni innuttaasut kalaallit aatsitassanik akuersissuteqarani ukiumut 100.000 kr. angullugit katersisinnaapput piiaasinnaallutillu, taamaammallu aatsitassanik toqqortarisanik tunisinermi isertitat Namminersorlutik Oqartussat aqutigalugit innuttaasunut kalaallinut ilaqutissanngussallutik.

Imm. 9-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq takornariartitsinermullu tunngasuulluni.

Aalajangersagaq periarfissiivoq inuit imaluunniit suliffeqarfiit takornarissanik aatsitassanik takornariartitsinernik aqqissuussinissamut, tamakkununga ilaallutik aatsitassanik katersinissamut periarfissat. Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq Naalakkersuisunit akuerineqarnissaq pisariaqartoq, tamatumunngalu atatillugu suliffeqarfinnut imaluunniit inunnut piumasaqaatinik Naalakkersuisut iluarsiiissallutik.

Taamattaq aalajangersakkami aalajangerneqarpoq Naalakkersuisut suliffeqarfimmut erseqqinnerusunik malittarisassiuussinissaasut, ilaatigut piumasarineqarluni aatsitassat taama angalaarnermi takornarissat katersorsimasaat Kalaallit Nunaanni suliarineqassasut, imaluunniit suliarinninneq Kalaallit Nunaanni pissanngippat, aatsitassat tammajuitsussatut aallarunneqartussat nalingi.

Assersuutigalugu aalajangersagaq sulianut inniminnikkanut atatillugu atorneqarsinnaavoq, eqqumiitsuliortoq inniminniisorlu qaqqaliaqatigiissinnaallutik sanalugassamillu aalajangersimasumik toqqaallutik, taamaalereerpat eqqumitsuliortup suliaralugu.

Imm. 10-mut

Aalajangersakkami pineqartut inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimangitsumik najugallit ujaqqanik kaanngarsimasunik qanoq annertutigisumik katersisinnaallutillu aallarussisinaanersut. Aalajangersakkami siunertaavoq tigussaasumik ajornartorsiutip qaangerniarnissaa, tamanna pisarmat takornariat tikeraallu Kalallit Nunaaliartartut ujaqqanik ataatsimik amerlanerusunilluunniit Kalaallit Nunaannut eqqaassutissaminnik tammajuitsussaminnillu nassarnissaminnik annertuumik kissaateqartarmata. Taama katersisarneq aningaasarsiornissamik soqutigisaqarnermik tunngaveqanngilaq, kiisalu Kalaallit Nunaat nalilinnik arsaarneqartanngimmat, nalunaarusiornikkut naleqqussaanissaq siunnersuutigineqarsinnaalluni. Aalajangersakkap atornissaani aallaaviussaaq nalunaarummik suliarinnikkut, ujaqqanik aningaasarsiornikkut naleqanngitsunik katersisinnaanerup naleqqussarneqarluni, ilaatigut sumiiffiit, oqimaassutsit assigisaallu, sammisami aqutsinermik oqilisaassisinnaasut.

§ 46-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi aalajangerneqarpoq, Naalakkersuisut akuerisinnaagaat kommunit pisuni aalajangersimasuni ujaraaqqanik, ujaqqanik assigisaannillu sumiiffimmi aqqusinniornermut, sanaartornermut assigisaannullu atugassanik katersisinnaasut paaasannaallutillu aqqusinernik, inoqannginnersanik, talittarfinnik, illuinnarnik, illorsuarnik assigisaannillu ataatsimoorussassaasunik pilersitsinerni aserfallatsaaliinernilu atugassanik. Naalakkersuisut akuerinninnerminni pissutsit tamaasa atorluaanissamut tunngasut pillugit piimasaqaatinik aalajangersaasinnaapput.

Piiaanissaq akuerineqarpat, piiaanissamut akuersissuteqarnani ingerlatsineqarsinnaavoq, akuersinermi piimasaqaatit allassimasut malillugit. Aalajangersakkamilu erseqqissarneqarpoq isumannaallisaaneq, peqqissuseq avatangiisillu eqqarsaatigalugit piiaaneq isumannaatsumik ingerlanneqassaaq.

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmut atuuttumut naleqqiullugu nutaajuvoq.

Aalajangersakkap siunertaraa kommunit iluaquserneqarnissaat ujaraaqqanik, ujaqqanik aatsitassanillu aqqusinniornermut sanaartornermilu atugassanik assigisaannillu tamat atugassaannik katersisinnaanerannut paaasinaanermullu periarfissillugit. Aalajangersagaq ileqqooreersumik iluarsisutaavoq, kommunit

aqutaannik siunertanut taaneqartunut ujaraaqqanik, ujaqqanik assigisaannillu katersisoqarsinnaallunilu piasoqarsinnaasoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, imm. 1 malillugu paaaneq sumiiffinni §§ 16 aamma 33 malillugit akuersissuteqarfiusuni ingerlanneqassanngitsoq.

§ 47-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap imm. 1-iani erseqqissaatigineqarpoq, Naalakkersuisut akuerisinnaagaat suliffeqarfiit beton-imit, beton-imit sulianik kiisalu ujaraaqqanik ujaqqanillu assigisaannillu aatsitassanillu Kalaallit Nunaanni aqqusinniornernut sanaartornernullu atugassanik assigisaannillu tunisassioartartut pilersuisartullu taama atugassatut aatsitassanik katersisinnaasut piasinnaallutillu.

Ujaqqanik assigisaannillu qulaani taaneqartunik avammut aallarussinissaq siunertaralugu katersineq paaanerlu § 6 malillugu paaanissamut akuersissummik qinnuteqarnissaq pisariaqarpoq.

Atorluaanermut atatillugu pissutsit tamaasa pillugit Naalakkersuisut akuersinermi piunasaqaatinik aalajangersaasinnaapput. Paaanissaq akuerineqarpat, paaanissamut akuersissuteqarnani ingerlatsineqarsinnaavoq, akuersinermi piunasaqaatit allasimasut malillugit. Isumannaallisaaneq, peqqissuseq avatangiisit, pisussutigullu atorluaanissaq kiisalu inuiaqatigiinnik akornusersuinnginnissaq eqqarsaatigalugit paaaneq isumannaatsumik ingerlanneqassaaq.

Aalajangersakkap siunertaraa nunatsinni suliffeqarfiit iluaquserneqarnissaat, ujaraaqqanik, ujaqqani assigisaannillu sumiiffimmi aqqusinniornernut sanaartornernullu siunertanut katersillutillu piasinnaallutik. Aalajangersakkap periuseq atuutereersoq iluarsissutigaa, illoqarfinni nunaqarfinnilu siunertanut taaneqartunut atugassanik ujaraaqqanik, ujaqqanik assigisaannillu siunertanut taaneqartunut katersisinnaanermut piasinnaanermullu aaqqiissut.

Tassani tunngavigineqassaaq akuerinninnermik tunniussineq pissammat pisuni ataasiakkaani nalilersuineqareerpat, kiisalu ingerlatanut aalajangersakkamut ilaasunut ataatsimut, ingerlaavartumik imaluunniit piffissatigut killiligaanngitsumik akuersissutinik tunniussisoqartannginnissaa.

Aatsitassanik taaneqartunik paaaneq isumannaallisaaneq, peqqissuseq avatangiisillu eqqarsaatigalugit isumannaatsumik ingerlanneqassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq imm. 1 malillugu piianeq sumiiffinni inatsisip matuma §§ 16 aamma 33-iat malillugu kisermaassilluni akuersissuteqarfiusuni ingerlanneqarsinnaanngitsoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap imm. 3-ani erseqqissaatigineqarpoq suliffeqarfiit siunnersuutip matuma atuutilerana sivikinnerpaamik ukiut marluk sioqqullugit imm. 1-imi piunasaqaatinik eqquutsisisimasut ingerlatanillu taaneqartunik ingerlatsisimasut, imm. 1 malillugu akuersissummik tunineqarsinnaasut.

Imm. 4-mut

Aalajangersagassatut siunnersuutip sammisami maannamut ileqquusimasup akisussaaffinnillu agguassinerup assigaa, taama ingerlataqarnissamut nunaminertanik taamaattunik agguassisarneq kommunalbestyrelsimit tunniunneqartarlutik. Tassani eqqartorneqarput suliat illoqarfinni nunaqarfinnilu sanaartormik ingerlataqartut noqqaassutigisartagaat naammassinniarlugit illoqarfiup qanittuani inissisimakkajuttut, taamaattumillu kommunit suliffeqarfiit taamaattut illoqarfimmi illunik sanaartorfiusuni inissinneqarnissaanni immikkut sunniteqarnissaminnik pisariaqartitsillutik.

§ 48-mut

Aalajangersakkap imaraa, §§ 45-47 malillugit aatsitassanik katersinissamut piiannissamullu malittarisassat erseqqinnerusut Naalakkersuisut aalajangersarsinnaagaat.

Aalajangersagaq assersuutigalugu atorneqarsinnaavoq, summiiffiit immikkut toqqakkat aalajangersimasut katersuiffigissallugit piiaffigissallugillu malittarisassanut ilaassanngitsut. Assersuutigalugu sumiiffiit, nunap sannaataa assigisaalluunniit Namminersorlutik Oqartussat misissuiffigalugit aallartiffigisimasaat ilaassanngillat.

§ 49-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami eqqartorneqarput ilisimatuussutsikkut misissuinerit. Siunnersuutigineqarpoq nunap sannaanik, nunap iluanik, sermersuarmik, imarmik misissuinerillu allat ilisimatuussutsimut tunngasut § 2, imm. 2, nr. 1-4-mi taaneqartutut ingerlatat Naalakkersuisunit taamaallaat akuerineqaqqaarluni suliarineqarsinnaasut.

Taamaattorli § 2, imm. 3-mi aalajangersagaq malillugu Namminersorlutik Oqartussat misissuinerit taamaattunik namminneerlutik aallartitsisnaapput.

Siunnersuummi § 2, imm. 4 imaqarpoq § 2, imm. 2, aamma § 49, im. 1 malillugit akuersissuteqartarnermi piumasagaatinut immikkut ittumik killilimmillu pinngitsoortitsisnaaneq. § 2, imm. 4 malillugu GEUS aamma DMU akuersissummik peqqaarnatik maannakkumutut ilisimatusarnerit ingerlanneqartarsimasut assinginik ilisimatusarsinnaapput, tamakkununga ilaallutik Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinerit immikkut attuumassuteqartut aningaasaleeqatigiilluni ilisimatusarnerit. Akuersissuteqarnanili ilisimatusarneq taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq, ilisimatusarneq namminersorneq pillugu inatsisip § 9, imm. 4-t malillugu danskit naalackersuisuisa Naalackersuisuinut taama ilisimatusarnikkut pisussaaffii ingerlanneqarpata. GEUS aamma DMU akuerissuteqarnatik ilisimatusarnernik allanilluunniit ingerlatsisinnaanngillat, namminersorneq pillugu inatsit § 49, imm. 4 malillugu danskit naalackersuisuisa ilisimatusarnikkut Naalackersuisunut pisussaaffii eqquutsinneqanngippata, imaluunniit danskit naalackersuisui taama pisussaaffeerussimappata. Taama pisoqartillugu GEUS aamma DMU siunnersuummi § 49 malillugu akuersissummik qinnuteqartariaqassapput, ilisimatuussutsikkut misissuinerit ingerlanneqassappata, siunneruummilu § 15 malillugu misissueqqaarniviit ingerlanneqassappata.

Namminersorneq pillugu inatsimmut oqaaseqaatini nalinginnaasuni (immikkoortoq 5.3.6) aamma § 9-mut oqaaseqaatini paasineqarpoq, aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi kalaallit danskillu oqartussaak akornanni annertuumik suleqatigiinneqartoq. Oqaaseqaatini siulittuutigineqarpoq, namminersorlutik oqartussat aatsitassarsiornerup tigusimatsiarnerani danskit ilisimatusarffiinik allaffissornikkut ilisimatusarnikkullu suleqatigiinnerat ingerlatiinnarnissaannut pisariaqartitsissasut. Namminersorneq pillugu inatsimmi § 9, imm. 1-imi aalajangersagaq aqqutigalugu qulakkeerneqassaaq, Naalackersuisut DMU aamma GEUS-imit siunnersorneqarnissamik allatullu suliassanik isumaginninnermik periarfissaqassasut, maannakkumutut suleqatigiinnerup assinganik, namminersorlutik oqartussat aatsitassarsiornermik sammisanik isumaginninnerannut atugassanik.

Aatsitassarsiornerup iluani siunissami DMU aamma GEUS-imit siunissami namminersornerup tunngavissai namminersorneq pillugu inatsisip § 9-ani ersippoq, tassani imm. 1-imi allassimalluni: ”Aatsitassanik sammisaqarnerup Namminersorlutik Oqartussanik tiguqarnerani danskit naalackersuisuisa qulakkiissavaat, Namminersorlutik Oqartussat aatsitassarsiornermik isumaginninnerannut atugassaannik akiliuteqarlutik siunnersorneqartassapput allatigullu suliassanik isumaginninnikkut.” Siunnersuummut tassunga oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput, immikkoortoq 1.2.4 aamma 2.2, aamma oqaaseqaatini immikkut ittuni § 2, imm. 2 aamma 4.

Taamattaq inatsit nr. 474, 12. juni 2009-meersumi § 1-ani, Kalaallit Nunaata Namminersorneranut atatillugu pissutsit assigiinngitsut pillugit allassimavoq aatsitassarsiornermik sammisaqarnerup Namminersorlutik Oqartussat tiguqarannut atatillugu ilisimatusarnermut, teknologiimut ineriartortitsinermullu Ministerip

ilisimatusarfiit, manna tikillugu sammisami suliassanik isumaginnittarsimasut, peqqusinnaagai tamakku suliassat akiliisitsillutik ingerlateqqissinnaagaat.

Siunnersuummi § 49, imm. 1 malillugu nunap sannaanik, nunap iluata qalipaatalu sannaanik, sermersuarmik, imermik allatigullu ilisimatuussutsikkut pingaaruteqartuni misissuinerit § 2, imm. 2-mi nr. 1-4-mi ingerlatanut taaneqartunut pingaarutillit, tamakkununnga ilaallutik Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissuinerit piaanerillu, taamaallaat ingerlanneqarsinnaasut Naalakkersuisunit akuersissummik tunineqarsimaneq naapertorlugu.

Ilisimatuussutsikkut misissuinerit pilersaarutillu suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummut ilaasut pillugit siunnersuutip § 49-at malillugu akuersissuteqartarnerit taamaallaat najoqqutaasumik akuersissutitut ukiut ataasiakkaarlugit imaluunniit piffissamut sivisunerusumut tunniunneqarsinnaapput. Najoqqutassatut akuersissutitut ilaasinnapput ilisimatuussutsikkut misissuinerit pilersaarutillu tamakkerlugu imaluunniit ilaannaannut, ukiumi suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarfiusumi imaluunniit sivisunerusumi suliarineqarnissaannut pileraaruteqarfiusumi. Najoqqutassatut akuersissuteqareermermi ingerlatat akuersissummut ilaasut, ingerlatat ataasiakkaarlugit immikkut ittumik akuersissummik tunineqarnissaq pisariaqartinnagu ingerlanneqarsinnaapput.

Najoqqutassatut akuersissummi ilaatigut eqqaaneqarsinnaavoq ingerlatat suut sammineqassanersut aammalu nunap immikkoortua sumiittoq akuersissummut ilaatinneqassanersoq.

Najoqqutassatut akuersissummi tamatigoortumik isumaqatigiinnermi siunertaavoq, ilisimatuussutsikkut ingerlatat kipineqanngitsut qulakkeernissaat kiisalu ilisimatuussutsikkut ilisimatusarfiit pisariaqanngitsumik allaffissornikkut qaavatigut artukkarsuinninnissaat, soorlu aningaasatigut sulisutigullu annertuumik atuinikkut sammisanik suliarinnittarnikkut.

Taamaattorli najoqqutassatut akuersissuteqarnermi sammisat Naalakkersuisunit akuersissummik tunineqaqqaarnani ingerlanneqarsinnaanngillat, akuersissut imaluunniit ilisimatusarfik pineqartoq inatsisit malillugit akuerineqarsimanissaq imaluunniit suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut piunasaqaataappat.

Aajangersakkamut aamma ilaapput ilisimatuussutsikkut misissuinerit, nunami imaluunniit imartani imaluunniit nunavissuit naapiffii imaluunniit Kalaallit Nunaata eqqaata imartaani 200 sumilimut killeqarfiata iluani pissutsit silaannarsuarmit ungasianit misissuinerit ingerlanneqartut.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip § 21-at assigerluinnangajappaa.

Aatsitassanut inatsit atuuttoq malillugu sumiiffinni kisermaassilluni akuersissuteqarfiusut iluini Naalakkersuisut akuersissummik tunniussisinnapput nunap sannaanik ilisimatuussutsikkut misissuinissanik ingerlatsinissatut isikkulinnut.

Ilisimatuussutsikkut misissuinissamut akuersissutinik tunniussisoqarnerani nalinginnaavoq misissuinernit paasissutissat pillugit nalunaarusiortarnissaq piumasagaatigineqartarluni, kingusinnerusukkat aatsitassanik misissuinissanut imaluunniit piiaanissanut tunngavissatut ilanngunneqarnissaat siunertaralugu.

Ilisimatuussutsikkut misissuinerit nunavissuit naapiffiini pilersaarutinut atatillugu ingerlanneqartut, siunertaraat naalagaaffiup nunavissuisa killeqarfii imarsiornikkullu killeqarfiit sumiiffii aalajangersassallugit. Taama sumiiffissiineq naalagaaffiup suliassaraa. Nunavissuit naapiffiini suliassat taamaalilluni suliassaapput tamatigoornerusumik siunertaqarluni. Taamaammat suliassaq taanna siunnersuutip aalajangersagaani § 2, imm. 2 aamma 4, aamma § 49-mi ilisimatuussutsikkut misissuinernut pingaaruteqartunut siunnersuummi § 2, imm. 2, nr. 1-4-mut ilaasunut ilanngunneqanngillat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq periarfissiivoq, akuersissummut atatillugu piumasagaatinik nalinginnaasumik aalajangersaanissap saniatigut, ilisimatuussutsikkut misissuinernut piumasagaatinut erseqqinnerusumik malittarisassiuussinissaq.

Aalajangersakkami eqqarsaatigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussat soqutigisarimmassuk Kalaallit Nunaanni ilisimatuussutsikkut misissuinernik ingerlatsisarnissaq. Tassanili piumasagaataavoq taama misissuinernit angusarineqartut pillugit Kalaallit Nunaannut nalunaarutigineqartarnissaat. Tamakku saniatigut ingerlataqartarnerni paasineqartarsimammat annaassiniarnernut assigisaannullu tunngatillugu sillimmasiinissamut piumasagaatit sakkortunerusut pisariaqartarsimasoq.

Aalajangersagaq malillugu imm. 2 malillugu Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaannginnerminni Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland-imut (KVUG) (Kalaallit Nunaanni ilisimatuussutsikkut misissuinernut ataatsimiititaliaq) Naalakkersuisut tusarniaaqqaaassapput. Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaanermanni tusarniaaneq tamatigoortumik ilisimasaqarnissanik tunngavileeqataassaaq.

Ilisimatuussutsikkut misissuinissanut, pisortat ilisimatusarfinit ingerlanneqartut, namminersornerlu pillugu inatsimmi § 9, imm. 4 malillugu ilisimatuussutsikkut ilisimatusarnissanut assigisaannullu naalagaaffiup Naalakkersuisunut periarfissiinissaanut ilaanngitsunut akuersissutissanut piumasagaatit KVUG-mik tusarniaareernerme Naalakkersuisunit aalajangersarneqassapput.

Kalaallit Nunaanni tamanut iluaqutaasussamik pisortat ilisimatusartarnerat qangaaniilli ileqquvoq. Ileqquusup taassuma ingerlateinnissaanut siunnersuut taama siunertaqarpoq.

Kapitali 13-imut

Akuleriisitsillu oqartussatut sularinninnermut ilanngullugu kiisalu aatsitassarsiornermik sammisaqarnermi suliat mingutsitsisinnaasut eqqarsaatigalugit, avatangiisinik, silaannarmik pinngortitamik illersuinissaq ataatsimut isigalugu, taamallu pilersaarutit aalajangersimasut nalilersorneqarnerinut atatillugu naleqqussarneqassapput.

§ 50-imut

Aalajangersagassatut siunnersuummi erseqqissaatigineqarpoq, avatangiisinik illersuinissaq pillugu siunnersuummut malittarisassat tamatigoortumik atorneqarfissaat. Aalajangersakkatut siunnersuummi allassimasutut avatangiisinik illersuinissaq pillugu malittarisassani aamma eqqarsaatigineqassasut silaannarmi pissutsit (silaannarmik illersuineq) kiisalu pinngortitamik illersuineq (pinngortitamik illersuineq). Tamannali inatsisip aallaavigiinnarpaa, aalajangersakkamimi erseqqissaatigineqarmat, aalajangersakkani aalajangersimasut allat ilaatinneqarsinnaasut. Aalajangersagaq siunertanut aalajangersakkanut atasutut paasineqassaaq, tamakkununga pingaartumik ilaallutik siunnersuutip § 1, imm. 4-raat.

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu siunnersuutik malittarisassaanut ilaapput taarsiisussaannermit akisussaaffik, mingutsitsinermit akisussaaffiit allat, avatangiisinik sunniutit allat (avatangiisinut akisussaaffik) kiisalu avatangiisinik ajoqusiinermit taarsiisussaataaneq, aammattaaq silaannarmik illersuineq aamma pinngortitamik illersuineq.

Silaannarmi pissutsit tungaannut malugineqassaaq, oqariaatsimut tassunga aamma eqqarsaatigineqarmata sumiiffikkaani silaannarmi pissutsit mikisualuit, ingerlataqarnerup CO₂-mik aniatitsinera kiisalu siunissami silaannaap allanngornerani sunniutit, soorlu assersuutigalugu immap qaffakkiartornera.

Taamaalilluni inatsit manna malillugu inatsisip kapitaliini allani aalajangersakkat aalajangersimasut akornanni akuleriisitsineqarsinnaavoq, aamma avatangiisini pissutsinut tunngassuteqartut, kisiannili akuleriisitsineqarpat imaluunniit assigiiaarneqarpat, malittarisassaq avatangiisinut qaffasinnerusutut/sakkortunerusutut inissisimasoq, avatangiisinik illersuinermit qaffasinnerusumik inissisimasutut paasillugu, salliutinneqassaaq.

Kapitalimi matumani malittarisassat atorneqarnerini ilaatigut makku pingaartinneqassapput; isumaqatigiissut OSPAR (Convention for the Protection of the Marine Environment of the North-East Atlantic), issittumik imartani malittarisassat (Arctic Offshore Oil and Gas Guidelines), Arctic Council, Protection of the Arctic Marine Environment Working Group-imit suliarineqarsimasoq, kiisalu issittumi avatangiisinik naliliinermit malittarisassat, Guidelines for Environmental Impact Assessment (EIA) in the Arctic) Arctic Council-imit suliarineqartoq, pilersaarutip Arctic Environmental Protection Strategy iluani.

Kalaallit Nunaanni avatangiisit pillugit inatsit nalinginnaasoq, Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 22. december 1988-imeersumi aalajangerneqarsimasoq, kingusinnerusukkut allanngortinneqarsimasoq aatsitassanik ingerlataqarnermi atorneqanngilaq, peqqussutip § 3-ani aalajangerneqarsimammat, avatangiisinik illersuinissaq pillugu malittarisassat, pissutsinillu avatangiisinut pingaaruteqartunik naleqqussaaneq aamma nakkutilliineq, aatsitassanut inatsimmik tunngaveqarluni suliarineqartussaammata, tamakkuninngalu ingerlataqarnermi oqartussat sulianik sammisaqarnerannut ataatsimoortunut ilanngullugu sammineqartussaammata.

§ 51-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi eqqartorneqarpoq inuit inuunerminni atugaannik qulakkeerinninnissaq, aamma uumassusillit kaaviiarnerisa pisariaqartippassuk, nunaminertakut pinngortitakkullu pisuussutit akornusiinngitsumik ineriartornermut ilanngullugit atorluarnissaat. Taamaalilluni aalajangersakkap aallaavigaa ilisimaneqarnerujartuinnarmat avatangiisitigut ajornartorsiutit sumiiffikkaaginnarnut atuutinngitsut nassuiarneqarluarlutillu, akerlianilli nunarsuarmut tamarmut atuupput, amerlaqalutik paasiuminaaqalutillu, kiisalu inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut tamarmut akuulluinnarlutik. Taamaalilluni aalajangersakkami siunniunneqarpoq, avatangiisinut politikkip aallaavigissagaa, inuiaqatigiinni pinngortitamut atasutut isigineqassalluni ataqatigiissinneqarlunilu – aatsitassanik piiaanermi, tunisassiornermit, atuinermi itigassanillu eqqaasarnermut.

Aalajangersakkap oqaasertalersornera imarisaalu § 1, imm. 1-imi aalajangersakkap assigai, avatangiisinik illersuinissaq pillugu peqqussummi, Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8, 15. december 2007-imeersumi peqqussutikkut oqaasertalersorlugu allanngortinneqartumi.

Imm. 2-mut

Aalajangersagassatut siunnersuutip kapitalip illersuinissamut ingerlataa pingaarneq eqqartorpaa. Aalajangersakkap oqaasertalersornera annerpaatigut nunarsuarmioqatigiit tunngavii akuerisaasut tunngavigai, tamakkulu danskit imartani avatangiisit pillugit inatsisaata siunertatut aalajangersagaanni oqaasertalersuutaanni aamma takuneqarsinnaasut.

Imm. 3-mut

Imm. 3-tut siunnersuummi eqqarsaatigisassat siunnersuutip matuma allaffissornikkut aqunneqarnerata isumaginissaani erseqqinnerusumik erseqqissaatigineqarput.

Nr. 1-imi kapitalip siunniussai pingaarnerit eqqartorpai. Tassani allassimavoq immamik, immap naqqanik, nunap iluanik, imermik, silaannarmik, silaannaallu

pissusianik akornutaasumik sunniutissat mingutsitsinerillu kiisalu sajuppilutsitsinernit nipiliornermillu ajoqusersuinerit pitsaaliuineqassasut, killersimaarneqassasut akiorneqarlutillu.

Pisuussutinik maangaannartitsinissaq pitsaaliorniarlugu killilersorniarlugulu, tak. nr. 2, mingutsitsinerlu aamma avatangiisinik ajoqutaasumik allatut sunniinerit, taamallu ineriartorerup imminut napatittumik pitsaanerusumik tunngavissaqartinniarlugit, nr. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, teknologi saligaatsuunerusup siuarsarnissaa inatsisit atortinneqarneranni immini siunertaassasoq. Teknologi saligaatsuuneq nassuiarneqarsinnaavoq tunisassioriaatsit allanngortinnerisigut, nioqqutissatigut, stoffit akorineqartartut aamma tunisassiat, pisuussutinik atuinernik annikillisaataasut, taamallu mingutsitsinerit pinissaannik pinngitsoortitsisut, tunisassioriaasiinnaanngitsumi aammali kingusinnerusukkut nioqqutissat tunisassiallu kaaviiartinnerinut aamma ilanngullugit.

Taamaattumik saliisarnerni iliuitsit, qangaanerusoq mingutsitsinikkut ajornartorsiutinik akiuiniuutaasarsimasut, oqariaatsimi ”teknologi saligaannerusumi” ilaatinneqanngillat. Paasineqarsimavoq erngup igitap silaannaallu salinneqartarneri tunisassiornermi toqqorsimatitsinerni ajornartorsiutinik kinguneqartartut, taamaaliornikkut mingutsitsinikkut ajornartorsiutit allanit taarserneqaannartarlutik. Nr. 4-mi siunniussaavoq atoqqiisarneq kiisalu igitassanik eqqaanermut atatillugu ajornartorsiutinik killilersuineq (aamma ilaallutik ajornartorsiutit, igitat annertussusii qanoq sunniuteqartigisut) aamma tunngavigineqarmat kaaviiartitsinermi isigisat, taamaalillutillu teknologiimik saligaannerusumik siunniussinermut attuumassuteqarlunnarlutik.

§ 52-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq siunnersuutip malittarisassaani atuinermi atortitsinermilu teknikkat atorsinnaasut pitsaanerpaat pingaartinneqassasut.

Teknikki atorsinnaasoq pitsaanerpaaq pillugu paasineqassaaq ingerlatanik ingerlatseriaatsinillu ineriartortitsinermi alloriarfissat sunniuteqarnerpaat atorneqarluarnerpaallu, teknikkat tunngaviini atorsinnaanerinut ilisarnaataasut, killissat nalinginik aalajangiisarnernut tunngavissat, pinngitsoortitsinissaq siunertarlugu, imaluunnit tamanna pisinnaanngippat, tunniussinernik killilersuutitut kiisalu avatangiisit ataatsimut isigalugit sunniutit.

Makkunani eqqarsaatigineqarput:

Teknik: teknologi atorneqartoq, kiisalu sanaartukkap qanoq ilusilersornera, sananeqarnerasoq, aserfallatsaalineqarnerasoq, ingerlanneqarnerasoq aamma matuneqarnerasoq.

Atorsinnaassusia: ima ineriartortinneqarsimalluni, teknikkip pineqartup kingunerissallugu suliffissuarni pineqartuni aningaasarsiornikkut teknikkikkullu sapinngisamik atugassaqartitaanikkut atorneqarsinnaasut, aningaasartuuteqarneq iluaqutaasullu eqqarsaatigineqarlutik, apeqqutaatinnagu teknikki naalagaaffimmi ilaasortaasumi pineqartuni atorneqaraluarpalluunniit imaluunniit tunisassiarineqaraluarpalluunniit, taamaallaat ingerlatsinermut aqutsisup teknikki naamaginantumik atugassaqartitaalluni atorsinnaappagu.

Pitsaannerpaaq: avatangiiseq tamaat isigalugu ataatsimut isigalugu illersuisinnaanerpaaq anguniarlugu teknikki sunniuteqarnerpaaq.

Teknologi saligaannerpaaq pillugu tunngavik, pisuussutinik pisariaqanngitsumik atuinerup killilersornissaa siunertaralugu aamma pitsaaliunikkut suliniuteqarnikkut maangaannartitsineq killilersimaarniarlugu, saliinissamut iliuusissanut akerlilersuinngillat. Saliinissamut aaqqiissutit tassaapput – pingaaruteqartumillu annertuumik sulii taamaassalluni – avatangiisinik illersuinissamut suliaqarnermi pingaaruteqarput. Tunngaviuvorli uumassusillit aamma inuuiaqatigiit aningaasarsiornerat ataatsimut isigalugit tulleriiaarinissamut pisariaqartitsisut.

Suliffinnut ataasiakkaanut pingaaruteqarluinnarpoq suliffeqarfiup piffissami inissisimanerata paasisinnaanissaa, avatangiisinut piumasaqaataasartut eqqarsaatigalugit, taamallu suliffeqarfik periarfissaqassasoq, aningaasalersuinerminik pilersarusiorsinnaanera sapinngisamik qulakkeerinnissalluni, siunissami piumasaqaatit aamma ilisimassallugit.

Taamattaq teknologiimik saligaannermik atuinissami tunngaviit pisariaqartippaat suliffeqarfiup nunarsuarmioqatigiinni unammillersinnaassusiata atatiinnarnissaa eqqarsaatigineqarnissaa kiisalu inatsit malillugu piumasaqaatinik aalajangersaanikkut ineriartornissamut periarfissani.

Eqqarsaatigisassat tunngaviillu pingaarnerit inatsisitigut atuutsinneqarneranni atorneqassapput siunnersuut manna malillugu aalajangersimasunik aalajangiisarnerni, ilitsersuutinik aalajangiisarnerni kiisalu malittarisassanik sinaakkutissatut aalajangiisarnerni kiisalu Naalakkersuisut sulisarneranni malittarisassiuussinikkut aammalu inatsit manna malillugu malittarisassanik nalinginnaasunik aalajangersaasarnerni.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami pineqarput mingutsitsinermik pitsaaliuinermut pinngitsoortitsinissamullu annertussusiannik suunerannillu iliuusissat nalilersornissaannut tunngavissat. Aalajangersagassatut siunnersuut annertunersamigut siunnersuummi § 53, imm. 3-at assigaa.

Assigiinngissut pingaarneq tassaavoq, siunnersuutip § 52, imm. 2-at, pingaartumik siunertaqarmat, iliuusissatut siunnersuut manna malillugu isumagineqartussat annertussusiisigut suussusiisigullu Naalakkersuisut naliliinissaat.

§ 53-imut

Imm. 1-imut

Sumiiffiliinissatut tunngavissatut siunnersuutip nassatarissavaa, ingerlatap mingutsitsisuusup sumiiffimmut mingutsitsinissanut akiuussinnaanerpamut inissinneqarnissaa, sumiiffiillu innarliasut sapinngisamik mingutsitsinermik sunniuteqartartunut inissiiffigineqassanatik.

Imm. 2-mut

Aalajangersagassatut siunnersuutip nassataraa, ingerlatat mingutsitsisuusut iliuusissanik mingutsitsinermik killilersuutaasut pisariaqartitat pillugit aalajangiiffigisassagaat, ingerlatsinerlu ima pilersaarutigissagaat mingutsitsineq sapinngisamik pitsaanerpaamik killilersimaarlugu.

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, tunngavik tassanngaannartumik mingutsitsinermut, piusuussutinik atuinnermut aamma igitassaqalernerit tungaasigut atuutissasoq.

Imm. 3-5-imut

Aalajangersagassatut siunnersuutip siunnersuut § 52, imm. 1-iat itisilerpaa, sumiiffissiisarnermullu tunngavinnik aamma mingutsitsinissamut killilersuinissamut tunngavinnik imm. 1 aamma 2-mi pineqartunik erseqqissaassutaalluni.

Siunnersuummi § 52-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

§ 54-imut

Siunnersuutigineqarpoq avatangiisinik illersuinissaq pillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussinnaasut, tamakununnga ilaallutik pissutsit §§ 51-53-imi taaneqartut immikkut ittut pillugit.

Eqqarsaatigineqarpoq Naalakkersuisut aalajangersagassatut siunnersuummi pisinnaatinneqarnikkut, §§ 51-53-imi malittarisassanik ilassuteqarsinnaasut, inatsisip sunniutai siunertaqartumik qulakkeerniarlugu inatsisillu siunertai malillugit, tak. siunnersuummi § 1, imm. 1-3.

§ 55-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq silaannarmik illersuinissaq pillugu siunnersuutip matuma malittarisassaani silaannarmi pissutsinik eriaginninnissamut iluaqutaassapput, taamaalilluni inuiaqatigiinni ineriartorneq akornutaanngitsumik tunngaveqarluni pisinnaammat, silaannarmi pissutsit ataqqillugit taakkulu inuit inuunerminni atugaannut pingaaruteqarnerat ataqqillugu kiisalu uumasoaqarnerata naasoqarneratalu atatiinnarnissaannut pingaaruteqartut ataqqillugit.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq silaannarmik illersuinissaq pillugu siunnersuutip matuma malittarisassaani silaannarmi pissutsinik ingerlataqarnermi siunertaavoq mingutsitsinissamik allatigullu silaannarmik pissutsinik sunniutinik pitsaaliuinissaq, killilersimaarinninnissaq akiuiniarnissarlu, toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit inuit peqqissusiinik navianartorsiortitsinermi, uumasoaqarnermik imaluunniit naasoqarnermik ajoqusiineqartillugu imaluunniit nunap qaavani iluaniluunniit imaluunniit imarmi imaluunniit nunap iluani pinngortitakkut kulturikkullu eriagisassatigut, nunamik, imarmik, nunap iluani imaluunniit pinngortitamik pisuussutitigut atuinermi inatsisitigut inissisimanermi akornutaasinnaasut, inuit inuunerminni atugaannik ajornerulersitsisut imaluunniit sunngiffimmi ornittakkat naleqassusiinik imaluunniit sammisartakkanik ajornerulersitsisut.

Aalajangersagassatut siunnersuummi siunertarineqarpoq gas-inik silaannarmik uninngaannartitsisumik CO₂-mik (kuldioxid) gas-inillu taamaattunik aniatitsinermik annikillisitsinissaq.

§ 56-imut

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu Naalakkersuisut ingerlatassanut inatsisartut inatsisaannut ilaasunut imaluunniit atortunik pilersitsinissamut ingerlatsinissamullu akuersissummik tunniussinissamut imaluunniit akuersiniarluni aalajangertarnerminni, Naalakkersuisut ilaatigut silaannarmi pissutsinik ajornerulersitsinissamik pinngitsoortitsinnissap imaluunniit allatut pitsaanngitsunik sunniuteqartitsinissap eqqarsaatiginissaa pingaartittarpaat.

§ 57-imut

Siunnersuutigineqarpoq, ingerlataq imaluunniit atortoq § 56-imi taaneqartoq silaannaap pissusianik annertuumik pitsaanngitsunik sunniuteqartussat isumaqarfigineqarpat akuersissut imaluunniit akuerinninneq tunniunneqarsinnaavoq ingerlatap imaluunniit atortup silaannaap pissusaanik sunniuteqarnissaata nalilerneqarnera tunngavigalugu, kiisalu pisortat aamma oqartussat kattuffillu kalluarneqartut tamanna pillugu oqaaseqaateqarnissaminnik periarfissinneqareernerisigut.

Siunnersuutigineqarpoq naliliineq pissasoq avatangiisinut sunniutinik naliliisarnermut malittarisassat malillugit, tak. siunnersuummi kapitali 15.

§ 58-imut

Siunnersuutigineqarpoq silaannarmik illersuinissaq pillugu, tamakkununga ilaallutik silaannarmik illersuinissaq pillugu nunami immi immini imaluunniit nunat tamat malittarisassat, isumaqatigiissutit imaluunniit maleruaqqusat atorneqarnissat pillugu Naalackersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaasut. Eqqarsaatigineqarpoq Naalackersuisut aalajangersagassatut siunnersuummi pisinnaatitaanikkut malittarisassat §§ 56-57-imiittut ilassuteqartissinnaagaat, inatsisip sunniuteqarsinnaassusia siunertaqartumik qulakkeerniarlugu kiisalu siunnersuutip matuma siunertaanut tulluuttunik.

§ 59-imut

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu avatangiisinik illersuinissaq aamma pinngortitamik illersuinissaq pillugu siunnersuutip malittarisassai pinngortitamik avatangiisinillu eriaginninnissamut ilapittuutaassapput, taamaalilluni inuiaqatigiit ineriartornerat akornusersorneqarnani ingerlasinnaammat, inuup inuunermini atugai ataqqinnittumik tunngaveqartumik kiisalu uumasunik naasunillu atatitsiinnarnissamut.

Siunnersuummut § 51, imm. 1-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput, annertunersaatigut aalajangersagassatut siunnersuummut assigisaa, § 59-ili malillugu pinngortitamik illersuinissaq immikkut siunertarineqarluni.

§ 60-imut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, Naalackersuisut ilaatigut pingaartissagaat pinngortitamik ajornerulersitsinnginnissaq eqqarsaatigineqassasoq kiisalu pinngortitami assigiinngitsut aamma uumasut uumaffigisaat, sumiiffiit pinngortitamik illersuinissamut nunami immi nunallu tamat akornanni toqqarneqarsimasut, kiisalu uumasut akornusersorneqannginnissat, sumiiffinni toqqarneqarsimasuni, Naalackersuisut akuersissummik tunniussinissaminni aalajangiissagaangamik imaluunniit ingerlatanik akuerinnissagaangamik imaluunniit sanaartukkanik/atortunik siunnersuummut matumunnga ilaasunik pilersitsinissat ingerlatsinissallu akuerissagaangamikkit.

Nunami immi inatsisit aamma nunat tamat inatsisaat Kalaallit Nunaanni atuuttut malillugit aalajangerneqartassaaq, sumiiffiit sorliit nunami immi aamma nunani tamani pinngortitamik illersuinissamut sumiiffittut aalajangerneqarsimanersut, aammalu sumiiffinnut taamaattunut nunap immi aamma nunani tamani malittarisassanut atuutsinneqarnersut.

§ 61-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu siunnersuutigineqarpoq, ingerlatanut imaluunniit sanaartukkanut taamaallaat akuersissummik tunniussisoqartassasoq, pinngortitamut annertuumik sunniuteqartussatut isumaqarfigineqarsinnaasunut, ingerlatat imaluunniit sanaartukkat pinngortitamut sunniutaasa nalilersorneqarnerat tunngavigalugu, kiisalu innuttaasut oqartussallu aamma kattuffiit kalluarneqartut tamanna pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqareernerisigut.

Nalilersuineq pisassaaq avatangiisinut sunniutissat pillugit naliliisarnermut malittarisassat aqcutigalugit, tak. kapitali 15.

Naalackersuisut pisariaqartutut isigippassuk, akuersissummik tunniussinnginnermi, sumiiffimmut sunniutissat nalilerneqarneri pillugit innuttaasut tusarniaaffigineqassapput. Tamanna pisassaaq avatangiisinik naliliineq pillugu nassuiaammut atatillugu tusarniaanikkut. Tamatumani apeqqaataassaaq pisuni ataasiakkaani aalajangersimasunik naliliineq, sumiiffimmut sunniutissat pillugit naliliineq tusarniaassutigineqassanersoq. Ilaatigut apeqqaataasinnaavoq, sunniutissaq qanoq annertutigissanersoq, aammalu avatangiisinik naliliineq tamatumunnga ilutigitillugu suliarineqarsimanersoq.

Pisuni amerlasuuni tulluarsinnaavoq ingerlatamut imaluunniit sanaartukkamut akuersissummik imaluunniit akuerinninnermik tunniussisoqannginnermi avatangiisitigut kingunerisassat nalilersorsimanissaat. Aalajangersagaq siunnersuutip kapitaliata 15-iani avatangiisinik naliliisarneq pillugu attuumassuteqartutut isigineqassaaq. Aalajangersakkap siunertaraa, pilersaarutip sumiiffimmut sunniutissaanik nalilersuinnermik suliarinnittoqarnissaa, taassuma innarlitsaaliorneqarnissaanut anguniakkat eqqarsaatigalugit. Taama naliliineq nalinginnaasumik avatangiisinik naliliinnermi misissuinerit ilaannut ilanngunnagit.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq ingerlataq imaluunniit sanaartugaq § 60-imi taaneqartoq, nunami immiini imaluunniit nunat tamat akornanni sumiiffittut pinngortitatut illersuiffiusussatut toqqarneqartumut annertuumik sunniuteqarfigineqarnissaanik isumaqarfigineqarsinnaasumut, taamaallaat ingerlatap nalilersorneqarnera tunngavigalugu imaluunniit sanaartukkap sumiiffimmut sunniuneqarsinnaanera taassuma piujuinnartinneqarnissaani anguniakkat eqqarsaatigalugit taamaallaat akuersissummik imaluunniit akuerinninnermik tunniussisoqarsinnaavoq.

Siunnersuutigineqarpoq nunami immiini inatsisit aamma nunat tamat inatsisaat Kalaallit Nunaanni atuuttut malillugit aalajangiineqartassasoq, sumiiffiit sorliit nunami immiini aamma nunat tamat akornanni sumiiffittut pinngortitatut

illersorneqarnissaat pineqarnersut, sumiiffinnullu taamaattunut nunami immi
aamma nunani tamani malittarsiassat suut atuutsinneqarnersut.

Imm. 3-4-mut

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu pisuni imm. 1 aamma 2-mi taaneqartuni
akuersissutit imaluunniit akuerinninnerit taamaallaat tunniunneqarsinnaapput, ima
pisoqarpat

- 1) ingerlataq imaluunniit sanaartukkap nunami immi imaluunniit nunat tamani
sumiiffittut illersugassaanerata inniminassusianik ajoqusiinngippat imaluunniit
- 2) inuiaqatigiit soqutigisaasa pingaarutillit, ilaallutik inooqatigiinnermut imaluunniit
anigaasarsiornermut tunngasut, pisariaqartilluinnarpasuk ingerlatamik
ingerlatsinissaq, imaluunniit sanaartukkamik pilersitsineq ingerlatsinerlu,
aaqqiissutissat allat pissarsiarineqarsinnaangippata, takuulli imm. 4.

Sunniutissanik naliliinerup takutippagu, pilersaarutip nunat tamat sumiiffinni
pinngortitamik illersugassani ajoqusiissanngitsoq, pilersaarummut imaliaallaannaq
akuersissuteqartoqarsinnaavoq, tamatumunnga piumasaqaatit tunngasut allat
eqquutsinneqarsimanersut tunngavigalugit.

Akerlianli nalilerneqarpat pilersaarutip ingerlanneqarnerani sumiiffik
pitsaanngitsumik pingaarutilinnik artukkerneqassappat pilersaarummut taamaallaat
akuersissuteqartoqarsinnaavoq, inuiaqatigiit soqutigisaat pingaarutillit, soorlu
inooqatigiinnermut imaluunniit anigaasarsiornermut tunngasut, pilersaarutip
ingerlanneqarnissaata nunamut imaluunniit nunap immikkoortuanut
pingaaruteqartutut nalilerneqarpat, pilersaarutip allanut inissinneqarnissaa
periarfissaqannginnera pequtigalugu.

Inuiaqatigiinni eqqarsaatigisassanik pingaarnersiuneq imm. 3-mi eqqartorneqartoq,
qanorluunniit pisoqaralarpat nunat tamat inatsisaasa iluanni pisussaaffinnut,
Kalaallit Nunaata sammisamut atatillugu nunami immi imaluunniit nunat tamat
akornanni pinngortitamik innarlitsaaligassatut toqqarneqarsimasunut
ilanngunneqarsinnaasariaqarput. Akuersissut pinngortitatut innarlitsaaliugassatut
inatsisitigut toqqarneqarsimasumut atatillugu, ingasattajaarnerusariaqanngilaq,
innarlitsaaliinissaq pillugu inatsisip periarfissiineranit annertunerunngitsumik.

Imm. 5-imut

Siunnersuutigineqarpoq imm. 3, imaluunniit imm. 4 malillugu akuersissut
imaluunniit akuerinneq tunniunneqarpat, taarsiinissamut iliuusissat
naammaginatut Naalakkersuisut aalajangissavaat, tamakkununga ilaallutik
akuersissummut imaluunniit akuerinninnermut piumasaqaateqarnikkut.

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu taarsiinermi iliuuseqartoqassappat aningaasartuutit akuersissummik imaluunniit akuerinninnermik qinnuteqartumit matussuserneqassapput.

Imm. 3, imaluunniit imm. 4 malillugu siunnersuutigineqartutut akuersissummik tunniussisoqarpat, naak sumiiffimmi pitsaanngitsunik annertuunik paasisaqartoqaraluarpulluunniit, taarsiinissamut iliuusissat tulluartut tamatuma kingorna aalajangerneqassapput. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq qinnuteqartumut piunasaqaateqarnikkut, avatangiisinut pitsaanngitsumik sunnuteqartitsinikkut immikkut ittunik suliniuteqarnissat taarsiinissaq, teknikki atorneqarsinnaasoq pitsaanerpaa atorneratigut kiisalu sanaartukkani, ingerlatsinermi aamma aserfallatsaaliinermi periuseq pitsaanerpaaq atorneqarsinnaasoq atorlugu, sumiiffimmi pinngortitamik illersugassaasumik allamik toqqaanikkut imaluunniit piniarnermut, ingerlatsinermut assigisaannullu killilersuutininik iluarsinikkut. Taarsiinissamut iliuutsit tulluuttut aalajangernissaannut apequtaassaaq, pisuni ataasiakkaani aalajangersimasumik naliliinerit, tulluarsaanikkullu tunngaviit periarfissiisutaasa iluanni pissallutik.

§ 62-imut

Siunnersuutigineqarpoq pinngortitamik illersuinissaq pissutsillu §§ 59-61-imi taaneqartut pillugit Naalakkersuisut erseqqinnerusumik aalajangersaassapput, tamakkununga ilaallutik nunami immiini imaluunniit nunat tamat pinngortitamik illersuinissaq pillugu malittarisassaannik, isumaqatigiissutaannik imaluunniit maleruaqqusaannik atuineq.

Eqqarsaatigineqarpoq Naalakkersuisut aalajangersagassatut siunnersuut malillugu pisinnaatinneqarnermikkut §§ 59-61-imi malittarisassanik ilassuteqarsinnaasut, inatsisit aalajangersagaat ilassuteqarnissaannut iluaqutaassappat imaluunniit inatsisip sunnuteqarneri qulakkeerniarlugit kiisalu inatsisip siunertai malillugit.

§ 63-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagassatut siunnersuummi eqqaaneqarpoq avatangiisinut akisussaaffiit pillugit malittarisassat atuuffissaat. Aalajangersakkami nassuiarneqarpoq, inatsisitigut paasinneriaaseq malillugu avatangiisinik ajoqusiineq qanoq paasisarsiaqarnersoq.

Ataatsimut isigalugu avatangiisinik ajoqusiinermut ilisarnaataavoq, uumassusillit pinngortitalu imminnut attuumassuteqarnerisa oqimaaqatigiissaarnerat innarlerneqarpat – pingaartumik mingutsitsineq eqqarsaatiginerullugu. Mingutsitsineq tamatigoortumik paasisariaqarpoq, taamaalillunilu oqariaatsinut nipiliornermut, sajuppilutsitsinermut, kiannermut, qaamanermut assigisaannullu aamma ilaalluni.

Imm. 2-mut

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu pineqarpoq, akisussaasutut paasineqassasoq tassaasoq ingerlatanik inatsimmut ilaatinneqartunik suliarinnittoq (aqutsisoq) imaluunniit nakkutilliisoq. Ingerlatat pillugit piginnaatitsissummik pigisaqartuunngitsoq pineqartoq aallaappat, piginnaatitsissummik pigisaqartoq ingerlatamut aamma akisussaavoq. Taamaammat suleqatigiit taakku ataatsimoorlutik (akisussaaqatigiillutik) kapitalimi matumani pisussaaffeqarput akisussaaffeqarlutillu kiisalu malittarisassat malillugit akisussaasuullutik.

Mingutsitsinermut akisussaaffik, ingerlatat inatsisissatut siunnersuummi ilaatinneqartunut tunngasut, avatangiisinik ajoqusiinermut kinguneqartut imaluunniit avatangiisinik navianartorsiortitsinermut nassataqartoq, siunnersuut malillugu avaqqunneqarsinnaanngilaq, akisussaaffillu ingerlatamik ingerlatsisumut tutsinneqassaaq.

Oqariaaseq ”akisussaasoq”, tak. imm. 1, tassaavoq inuk tigussaasoq imaluunniit inatsisitigut, namminermeertoq imaluunniit pisortaneersoq, ingerlatamik inuussutissarsiutigisamik ingerlatsisoq imaluunniit nakkutilliisoq/aqutsisuusoq.

Taamaalilluni aallaavik tassaavoq, ingerlatamut akisussaasoq avatangiisinik ajoqusiinermi imaluunniit avatangiisinik ajoqusiinissamut navianartorsiortitsinermut akisussaasuusutut isigineqassasoq, tak. imm. 2. Taamaalilluni avatangiisinik ajoqusiinermut imaluunniit avatangiisinik ajoqusiinissamut navianartorsiortitsinermut, mingutsitsinermut peqqutaasoq, inuussutissarsiutigalugu ingerlataqarnermut ingerlatsinermut attuumassuteqartumut akisussaaffik avaqqunneqarsinnaanngitsumik atuuppoq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqaproq, imm. 2 malillugu ingerlatami avatangiisinik ajoqusiinermut imaluunniit avatangiisinik ajoqusiinissamut navianartorsiortitsinermut akisussaasoq pineqartoq ingerlataqarnermi ajoqusiinermut peqqutasoq imaluunniit ajoqusiinermut imaluunniit ajoqusiinissamut navianartorsiortitsinermut peqqutaaqataasoq akisussaasuusoq. Tamanna atuuppoq, ajoqusiineq imaluunniit ajoqusiinissamut navianartorsiortitsineq qanorluunniit aallartissimagaluarpat, kiisalu ajoqusiineq imaluunniit ajoqusiinissamut navianartorsiortitsineq piaarinaatsoornikkut iliorsimanerup kingunerisaanik pilersimappat.

Tamakku saniatigut imm. 2-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

§ 64-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq avatangiisinik ajoqusiinissamut navianartorsiortitsinermit akisussaasuusoq ingerlaannartumik pitsaaliutinik pisariaqartunik aallartitsissaaq, taama avatangiisinik ajoqusiinissamut navianartorsiortitsinermit pinngitsoortitsinnaasunik, kiisalu navianartorsiortitsineq pillugu iliuusissallu aallartissimaneri pillugit Naalakkersuisut kalerrillugit. Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu avatangiisinik ajoqusiinermit akisussaasuusoq suliniutinik, ajoqusiinerup annertussusianik killiliissutaasinnaasunik kiisalu ajoqusiinerunissamik pinngitsoortitsinnaasunik, tigussaasumik isumagineqarsinnaasut tamaasa ingerlaannartumik aallartissavai, ajoqusiinerlu suliniutillu pillugit Naalakkersuisut kalerrillugit.

§ 64-imi aalajangersakkat aqutugalugit siunnersuutigineqarpoq avatangiisinik ajoqusiinermit imaluunniit avatangiisinik ajoqusiinissamik navianartorsiortitsinermit akisussaasoq annertunerusunik iliuuseqarnissanut pisussaaffilerneqassasoq. Taamaalilluni avatangiisinik ajoqusiinermit imaluunniit avatangiisinik ajoqusiinissamut navianartorsiortitsinermit akisussaasumut pisussaaffiit aalajangerneqarput, avatangiisinik ajoqusiinermit iliuusissat pisariaqartut ingerlaannartumik aallartissagai avatangiisinik ajoqusiinissamut navianartorsiortitsinerup pinngitsoortinnissaanut kiisalu, ajoqusiineq pereersimappat avatangiisinik ajoqusiinerunissaq killilerniarlugu pinngitsoortinniarlugulu suliniutinik sunilluunniit ingerlanneqarsinnaasunik ingerlaannartumik aallartitsissasoq.

Taamaalilluni mingutsitsinermit imaluunniit mingutsitsinerup annertusinissaanik pinngitsoortitsiniarneq naammaannarsinnaanngilaq, akerlianilli mingutsitsinerup pisimasup kingunissaanik killilersimaartitsinissaq pilertortunik pisariaqarpoq, soorlu mingutsitsinerup siammarternissaa pinngitsoortillugu. Taama iliuuseqarnissamut pisussaaffiit nassatarisinnaavaat, mingutsitsinerup pereersimasup akisussaasup peernissai, soorlu sapinngisamik piaarnerpaamik qallorlugit piarnerisigut.

Malugeqquneqassaaq iliuuseqarnissamut pisussaaffiit taakkulu eqquutsinnissaannut tunngaviussammat, akisussaasumut imaaliallaanaq paasisaqarnissamut periarfissaqassasoq, mingutsitsinerup pereersimasup kingunerissagaa, tamatumani avatangiisinik mingutsitsineq pereersimasooq imaluunniit tamatumunnga navianartorsiortitsineq pilersimasooq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu pisussaaffiit eqquutsinneqarnissaannut Naalakkersuisut nakkutiginnittuupput, eqquutsitsinissallu pillugit kiisalu tamatumunnga atatillugu iliuusissanik isumaginninnissaanik naalakkiteqarsinnaallutik.

§ 65-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq akisussaasuusooq avatangiisinik ajoqusiisinnaanermut imaluunniit avatangiisinik ajoqusiinissamut navianartorsiortitsinermik pingaaruteqartunik nalilersuinissamut paasissutissanik tunniusseqqullugu Naalackersuisut peqqusinnaagaat. Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu ilaatigut naalakkiissutaasinnaavoq, akisussaasuusup nammineq akilikkaminik mingutsitsinissamut peqqutaasinnaasut aamma mingutsitsineqarsimappat sunniutaaqataasut pillugit misissuissasoq, misissueqqissaassasoq, stoffinik atortunilluunniit assigisaannilluunniit uuttortaassasoq, imaluunniit assigisaannik iliuuseqassasoq mingutsitsinerup pereersimasup peqqutaanik sunniutaanillu paasiniaanissaq siunertarlugu.

Naalackersuisut akisussaasoq peqqusinnaavaat nammineq akilikkaminik paasissutissanik tunniussissasoq, misissuinerinik assigisaannillu ingerlatsissasoq, avatangiisinik ajoqusiineqarsimanersoq imaluunniit tamatumunnga navianartorsiortitsineqarnerooq nalilerniarlugu pisariaqartitanik.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq, peqqusineq nalunaarutigineqarsinnaasoq akisussaasuusooq pigisamut imaluunniit sumiiffimmut mingutsitsivigineqarsimasumut atuisuunngikkaluarpuunniit. Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu peqqusinerinik pigisami mingutsitsiffiusimasumi imaluunniit sumiiffimmi il.il. mingutsitsiffigineqarsimasumi pilersitseqqinnissamut pisussaaffinnik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

Imm. 2-mi siunnersuut malillugit peqqussuteqarneq aamma tunniunneqarsinnaavoq akisussaasuusup pigisaaq mingutsitsinermut kallarnerqartoq atunngikkaluaruniilluunniit, misissuinissat il.il. ingerlanneqarfissaanni. Aalajangersagaq pisariaqarpoq, tamatigut imaattuaannanngimmat ingerlatamut mingutsitsinermut peqqutaasimasumut akisussaasoq, aamma pigisamut mingutsinneqarsimasumut atuisuusoq. Taamaattoqartillugu peqqussuteqarnermi pisussaaffinnik aalajangiisoqassaaq, misissuinerit assigisaallu naammassineqareerpata pigisamik pilersitseqqissasoq.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq, Naalackersuisut pigisamik imaluunniit sumiiffimmik atuisuusoq peqqusinnaagaat akuerisinnaassallugu, akisussaasuusooq allalluunniit misissuisinnaasut imaluunniit pilersitseqqissinnaasut il.il., akisussaasuusooq pigisamik imaluunniit sumiiffimmik atuisuunngippat.

Imm. 3-mi siunnersuut malillugu Naalackersuisut pigisamik atuisooq peqqusinnaavaat akuersinissamut pisussaaffeqartoq, akisussaasuusup oqartussatut nakkutilliisup mingutsitsinerup taassumalu kingunissaannik misissuinissanut assigisaannullu peqqusineq piviusunngortissagaa.

Imm. 2 aamma 3-mi aalajangersakkani killiliinermi eqqarsaatigineqarpoq, peqqusineqarsinnaanngitsoq peqqusinerit pisortanit taarsiiffigineqarluni pigisamik pissarsinissaannut.

Imm. 4-mut

Siunnersuutigineqarpoq imm. 3 malillugu peqqusineq pigisamik imaluunniit sumiiffimmik mingutsitsiffiusumasumik qaqugukkulluunniit atuisumut avaqunneqarsinnaanngitsoq.

Imm. 1-3-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

§ 66-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Naalackersuisut pisinnaatinnearput pisuni mingutsitsineq avatangiisinik ajoqusiinermik imaluunniit avatangiisinik navianartorsiortitsinernik kinguneqarsimasuni iliuusissat assigisaallu pillugit aalajangiisinnaanerminnut.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq aalajangerneq Naalackersuisut innuttanut tamanut saqqummiutissagaat. Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu avatangiisinik ajoqusiisoqarsimasoq imaluunniit avatangiisinik ajoqusiinissamut navianartorsiortitsineq pillugu tamanut saqqummiussinissaq aalajangerneqarsimasoq akisussaasup akiligaanik pisimasoq. Siunnersuutigineqarpoq tamanut saqqummiussisarneq pillugu Naalackersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaasut.

Imm. 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq avatangiisinut akisussaaneq pillugu Naalackersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaasut. Pisinnaatitsinermik siunnersuut aqutigalugu Naalackersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaapput, siunertaqartutut paasinarsippat inatsisit sunniuteqarnerat qulakkeerneqartoq, siunnersuutip siunertaa malinneqartillugu.

§ 67-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq avatangiisinik ajoqusiinermut taarsiisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat ajoqusiinernut atuutissasut nunamik, imarmik, immap naqqanik, nunap iluanik, imermik imaluunniit silaannarmik mingutsitsinikkut ajoqusiinerit, inatsimmi ilaasunik ingerlataqarnermut atatillugu. Oqariaatsit ”nuna, imaq, immap naqqa, nunap ilua, imeq aamma silaannaq” tamatigoortumik paasineqassapput. Tamanna tunngavigalugu oqariaatsimut imermut ilaatigut pineqarput nunap iluani imeq, kuuit, tatsit aamma imaq. Oqariaaseq ”mingutsitsineq” siunnersuummi nassuiarneqanngilaq, taamaattorli avatangiisit pillugu inatsisinut Kalaallit Nunaanni atuuttunut allatut assinganik paasineqassaaq. Imm. 2 malillugu mingutsitsineq imaluunniit sajuppilutsitsinerit, ingerlatani inatsisissatut siunnersuummut ilaasunut atatillugit pilersinneqarsimassapput. Ingerlatat inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqanngitsut taamaalillutik inatsisissatut siunnersuut malillugu taarsiisussaataitanermik akisussaanermik kinguneqartinneqarsinnaanngillat.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq malittarisassat imm. 1-imi taaneqartut taama atuutissasut silaannarmi pissutsinik imaluunniit pinngortitamik mingutsitsineq allatullu pitsaanngitsumik sunniuteqartitsineq kiisalu nipiliornermik, sajuppilutsitsinermik, kissarnermik, qaamanermik assigisaannillu akornusersuinerit.

§68-imut

Aalajangersagaq inatsisitigut inissisimaneq atuuttoq malillugu ilusilersorneqarpoq, nassuiarneqarlunillu inatsimmi oqariaaseq ”ajoqusiineq” qanoq paasisariaqarnersoq. Tamanna malillugu aningaasaanngitsunik annaasaqarnermut taarsiissutaasinnaanngillat, tamatumunnga immikkut pisinnaatitsineqanngippat. Taamattaq aningaasatigut nalilinnut taamaallaat inunnut taarsiissutinik tunniussisoqarsinnaavoq, taarsiisussaanermut inatsisitigut inunnut illersorneqartutut ilaasutut isigineqartunut.

Nr. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq inunnik ajoqusiinernut aamma pilersuisumik annaasaqarnermut, avatangiisinik mingutsitsinermut peqquteqartumik. Oqariaatsimi ”inunnik ajoqusiineq” aamma eqqarsaatigineqarput tuparujussuarnermik peqquteqartumik tarnikkut erloqissuteqalerneq. Tamannali pillugu taarsiiffigineqarnissamut taamaallaat piunasaqartoqarsinnaavoq, pineqartoq inunnut taarsiiffigineqarsinnaatitaasunut ilaaguni, soorlu pisuni pineqartoq nammineq navianartorsiortinneqarsimaguni imaluunniit toqqaannartumik timikkut innarlerneqarsimaguni.

Aningaasat tunniunneqartartut matumani pineqartut taarsiisussaataitaneq pillug inatsimmi erseqqinnerusumik naleqqussarneqarsimapput. Aalajangersakkat oqaasertalersorneqarnerani erseqqissumik allassimannikkaluarpalluunniit, aamma

aallaaviuvoq, ilisineramik aningaasartuuteqarsimasumut aamma taasiisoqarsinnaavoq ”ilisinermi naammaginartumik aningaasartuutitut”, pineqartoq pilersuisumik annaasaqarnermi taarsiiffigineqarnissamut pisussaannikkaluarpalluunniit, tak. taarsiisussaataaneq pillugu inatsimmi § 12.

Nr. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq pigisanik ajoqusiinermut taarsiisoqarsinnaasoq, avatangiisinik mingutsitsinermit peqquteqartunut. Aalajangersakkami eqqarsaatigineqarnerupput illuutitik aalaakkaasunik pigisanillu ajoqusiinerit, tammakkununga ilaallutik atortut imerpalasut. Savaatilik avatangiisinik mingutsitsineq peqqutigalugu narsaatiminik naatitaminillu aserortoorsimasoq, aalajangersakkat malillugit taama pisoqarnerani annaasaminut taarsiiffigitinnissaminut periarfissinneqarpoq. Aalajangersakkami aamma pineqarput ingerlatsinermi annaasat, soorlu illumik aalaakkaasumik imaluunniit pigisanik ajoqusiinermut attuumassuteqartut. Tamatumani aallaaviussaaq, ingerlatsinermi annaasaqaatit atortunik illumi aalaakkaasumik imaluunniit pigisanik ajoqusiinerup eqqortumik naammaginartumillu malitsigisaannik. Ingerlatsinermi annaasaqaatit atortunut atatillugu pisimannigippat, aalajangersagaq manna malillugu taarsiiffigitittoqarsinnaanngilaq, tamannali immaqqa pisinnaalluni aalajangersakkami nr. 3 malillugu.

Nr. 3-mut

Aalajangersagaq manna malillugu aningaasatigut toqqaannartumik annaasaqarnernut taarsiiffigitittoqartassaaq. Aalajangersagaq malillugu taarsiiffigineqassagaanni aallaaviussaaq, annaasaqaateqarnermut avatangiisinik ajornerulersitsineq peqquteqarpat, sumiiffiup qanoq issusiatu naatsorsuutigineqarnerani imaluunniit sapinngisaata saniatigut.

Apeqqut kikkut aalajangersagaat malillugu aningaasaqarnikkut (ingerlatsinermi) annaasaqartut taarsiiffigineqarnissamik piunasaqarsinnaanersoq, eqqartuussivikkut ileqqut malillugit aalajangerneqassaaq, taarsiiffigitittarnermut inatsisit tunngaviusumik aalajangersakkat nalinginnaasut tunngavigalugit, tamakkununga ilaallutik tulluuttumik naammaginartumillu pisoqarnera pillugu malittarisassat kiisalu soqutigisat inuillu illersukkat pillugit taarsiiffigitittarnermut inatsisitigut aalajangersakkat.

Nr. 4-mut

Aalajangersagaq malillugu ajoqusiinissamut pinngitsoortitsinermit pitsaaliuinerimulluunniit naammaginartumik aningaasartuutitut taarsiiffigitittoqassaaq. Aalajangersagaq pisinnaatitsivoq aningaasartuutit akilertinnissaat, nr. 1-3 malillugu ajoqusiinerit pereersimasut killilersimaarnissaat siunertaralugu aningaasartuutit kiisalu ajoqusiinerit pisinnaasut pinngitsoortinnissaat siunertaralugu. Taamaalilluni aalajangersagaq ajoquserneqartup pisussaaffiitut attuumassuteqarluinnarpoq, taarsiiffigineqarnissamut inatsisit nalinginnaasut tunngavii malillugit, annaasaqaatimi pinngitsoortinnissaat imaluunniit

killilersimaarnissaat pillugit iliuutsinik isumaginninnerminut ("annaasaqaatinik killilersimaartitsinissamut pisussaaffik")

Nr. 1-3 malillugit ajoqusiinerit pinngitsoortinniarneri imaluunniit killilersimaarniarneri siunertaralugit iluaqutit nalinginnaasut, soorlu silaannaq aamma imaq assigisaallu, mingutsitsinerup piarnissaa pisariaqarpat, aalajangersagaq periarfissiivoq, tamatumunnga atatillugu naammaginartumik aningaasartuutitut taarsiiffigitittoqarsinnaavoq. Assersuutigalugu tassaasinnaapput sumiiffimmik mingutsinneqartumik misissuinnermut aningaasartuutit naammaginartut aamma stoffit mingutsitsisuusut laboratoriani assigisaannilu misissorluarnerinut aningaasartuutit. "Aningaasartuutit naammaginartut" pillugit piumasaqaammi ilaatigut tunngaviuvoq ajoquserfigitittup isumagissammagu aningaasartuutimik sapinngisamik killilersimaarnissai. Siunnersuummik erseqqinnerusumik naleqqussarneqanngilaq kina nr. 1-3 malillugu ajoqusiinermik pinngitsoortitsinissamut imaluunniit killilersimaartitsinermut iliuusissanik isumaginnissalluni pisussaannersoq kiisalu tamakkununnga aningaasartuutiminik akisussaasumit taarsiiffigitinnissaminut pisussaannersoq.

Taamaammat apeqqut taanna inuit illersukkat taarsiiffigitinneqarnissaat pillugu inatsisitigut inissisimaneq tunngavigalugu aalajangerneqassaaq. Tamanna malillugu aallaaviuvoq, inuk atortumik imaluunniit illumik aalaakkaasumik assigisaannillu pineqartumik atuisussaataasooq kisimi pinngitsoortitsiniarluni iliuuseqarsinnaasoq, tamatumunngalu aningaasartuutini akisussaasumit taarserneqarnissaannik piumasaqaateqarsinnaalluni.

Aalajangersagaq malillugu taamattaq avatangiisit iluarsaateqqinnerunut aningaasartuutit naammagisartut taarserneqarnissaannut piumasaqartoqarsinnaavoq. Aalajangersakkami siunertarineqarpoq ajoquserneqarsimasooq avatangiisinik ajoqusiinerup (mingutsitsineq) pinnginnerani qanoq issismaneranut iluarsisutissat pisariaqartut iliuuserisimasaminut aningaasartuutiminut matussusiiffigitinnissaminut pisinnaatitaammat. Iluaqutinik nalinginnaasunik mingutsitsinerup pinngitsoortinniarniarneri imaluunniit killilersimaarniarneri iliuutsinik aallartitsinnaanermut, aalajangersakkat malillugit tamakkununnga aningaasartuutitut taarsiiffigitittoqarsinnaavoq. Aningaasartuutilli taamaallaat taarserneqarsinnaapput "naammaginartut" isumaqarfigineqarsinnaappata.

Iluaqutit nalinginnaasut ilisarnaatigimmassuk kikkulluunniit immikkut oqartussaaffiginngimmatigit, inuinaat, ilaallutik avatangiisinik illersuiniaqatigiit, avatangiisinik mingutsitsinermik pinngitsoortitsinissaminut imaluunniit avatangiisinik iluarseeqqinnerminnut aningaasartuuteqarsimasut, nalinginnaasumik taamaallaat akisussaasumit taarsiiffigineqarnissaminut piumasaqarsinnaapput, inatsisitigut tamatumunnga immikkut pisinnaatitsineqarpat. Tamatumunnga peqqutavoq, pineqartup ileqqussumik atuisussaasutut najoqqutaasut eqquutsinnaassanngimmagit, ajoquserneqartup iluaqutit ajoquserneqartut atorsinnaanissaannut pisinnaatitaaffeqartariaqarmat, taarsiiffigitinnissamik piumasaqannginnermini.

Avatangiisinut oqartussat avatangiisinik ajoqusiinissamut pinngitsoortinissamut iliuseqarnissamut imaluunniit iluarsaaqqinnissamut iliussissanik pisinnaatitaappata imaluunniit pisussaatitaappata, tamakkununnga aningaasartuutitut aalajangersagaq malillugu taamattaq taarsiiffigineqarsinnaapput.

Aalajngersakkap kingunerissanngilaa nr. 1-3 malillugu ajoqusiinernik pinngitsoortitsinissamut imaluunniit pitsaaliuinissamut aningaasartuutit imaluunniit avatangiisinik iluarseeqqinnermut aningaasartuutit akilersimanissaat. Aningaasartuutit akilerneqarsimannippata, aalajangersakkami tunngaviussaaq, taarsiissuteqarnissamut akisussaasup aningaasanik sunilluunniit akileerusunngitsoorsinnaanera, aningaasat avatangiisinik ajoqusiinernut pinngitsoortitsinissamut iliutsinut imaluunniit avatangiisinik iluarseeqqinnermut iliutsinut aningaasat atorneqartussaasut pillugit uppersaatinik naammattunik saqqummiussisoqareersimannippat.

§ 69-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu inatsisini ilaatinneqartuni ingerlataqarnerminut ilaatillugu mingutsitsinermut pisuusoq, ajoqusiinerit mingutsitsinerup nassatarisaanut taarsiissaaq, ajoqusiineq nalaatsortumilluunniit pigaluarpat. Aalajangersakkami imm. 1 aqutigalugu suliaqarfitsigut taarsiissuteqarnissamut akisussaatinneqassaaq (mianersuaalliornerunngitsumik peqquteqartumik akisussaaffik) inuk, inatsisartut inatsisaannut ilaasuni ingerlataqarnerminut ilaatillugu mingutsitsinermik ajoqusiinermik kinguneqartumik peqquteqartitsisoq.

Aalajangersagaq malillugu taamaallaat taarsiinissamut akisussaaffiliineqassaaq, inatsit malillugu ingerlataqarnermi ajoqusiineq peqqutaasimappat, suliffeqarfimmit ingerlanneqartoq suliaqarfitsigut akisussaaneermik pigisaqartumut. Ajoqusiineq immikkut ingerlataqarnermut tamakkununnga attuumassuteqanngitsumik peqquteqarpat, aalajangersagaq malillugu suliffeqarfik suliaqarfitsigut taarsiissuteqarnissamut akisussaaffeqanngilaq.

Suliaqarfitsigut akisussaaffik § 63-imi aalajangersagaq malillugu akisussaaffeqartumut attuumassuteqarpoq. Inuk suliffeqarfimmi atorfilik, suliaqarfitsigut tunngaveqartumik akisussaaffeqartumut sulianik suliaqarluni taarsiissuteqarnissamut akisussaasumut kinguneqartitsisoq, malittarisassat nalinginnaasut malillugit taamaallaat akisussaaffeqarpoq, tamanna pillugu tak. ilaatigut taarsiisussaaneermut akisussaaneq pillugu inatsimmi § 19 aamma § 23.

Aalajangersagaq malillugu suliaqarfitsigut akisussaaffiup nalinginnaasumik tunngavigaa, ajoquserneqartup uppersaasissagaa, taarsiisussaaneermut akisussaasooq ima iliorsimasooq (iliutsimigut imaluunniit iliuseqannginnermigut), iliuseqarneq mingutsitsinermik peqquteqartitsilluni, mingutsitsinerlu taanna ajoqusiinermik kinguneqarsimasooq. Aallaaviussaarli, ajoquserneqartup

uppernarsaanermi sakkukillisaassutit, inatsisitigut uppernarsaanermi nalinginnaasunik tunngavigisat, iluaqutigisinnaassagai.

Aalajangersakkami erseqqinnerusumik isummerfigineqanngilaq suliaqarfitsigut akisussaaffiup qanoq annertutiginnissaa pillugu, tassa pisuni ajoqusiinermi peqqutaasut unammilleqatigiissut imaluunniit ataqatigiissut pisimatillugit. Taamaammatt apeqqut taanna inatsisitigut inissisimaneq atuuttoq malillugu aalajangerneqassaaq.

Akisussaaffeqartooq pinngortitami nukiit peqatigitillugit mingutsitsinermik pilersitsisimappat, taamaaliornikkut pisut ajoqusiinermik kinguneqartitsillutik, tassani aallaaviussaaq aalajangersakkat malillugu akisussaaffiliineq. Tamatumani aallaaviussaaq, pinngortitami pisoqarsimassasoq siumut ilimagisimasanik imaluunniit siumut naatsorsuutigineqarsinnaasunik. Taamaalilluni akisussaaffeqartooq suliaqarfitsigut akisussaaffilersinnaavoq, pisoq pinngortitami pisunit aallaaveqarsimappat, soorlu akuttunngitsunik pisartuni (issi, anorersuaq, siallernerit/nittaalernerit annertuut il.il.).

Akerlianilli pinngortitami ajunaarnersuaqarsimappat, soorlu nunap sajunnera, anorersuarujussuaq, anorersuit kaavittuliortut imaluunniit assingusumik pinngortitami pisut siumut ilisimaneqarsinnaasimannngitsut, aalajangersagaq malillugu akisussaaffiliineqassanngilaq, pisut tamakku eqqarsaatigalugit erseqqissumik pinngitsoortitsisinnaasutut imaqaraluarpataluunniit. *Ajoqusiisup taarsiisussaataaernerit akisussaaffiineq sakkukillisaaneq* pillugu apeqqut taamattaq inatsisitigut inissisimaneq atuuttoq malillugu aalajangerneqassaaq. Matumani immikkut innersuussuutigineqarsinnaavoq ajoqusiisup taarsissuteqarnissamut akisussaaffia, taarsiisussaannerit akisussaaffik pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi aalajangersagaq malillugu annikillisinneqarsinnaasoq imaluunniit atorunnaarsinneqarsinnaasoq, akisussaaffilerneqarneq naapertuutinnngitsumik artukkiinermik sunniuteqassappat, imaluunniit pissutsit immikkut illuinnartut allat naapertuuttumik sunniuteqassappata.

Ajoqusiinermut nammaqatigiillutik akisussaasut arlaqarpata, taarsiisussaannerit akisussaaffiup taakku akornanni agguaqatigiinnissaaq pillugu apeqqut, taamattaq inatsisitigut inissisimaneq atuuttoq tunngavigalugu aalajangerneqassaaq, pingaartumik tak. taarsiisussaannerit akisussaaffik pillugu inatsimmi § 25, taamaalereerpallu agguaqatigiinneq iluarsineqassaaq, akisussaaffiup qanoq ittuunera pissutsillu allat naammaginartutut isigineqarsinnaasut eqqarsaatigalugit.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq imm. 1 malillugu akisussaaffilerneqarneq atutilissanngitsooq, ajoqusiineq peqquteqarsimappat, aalajangersakkat avaqqunneqarsinnaanngitsut, pisortani oqartussanit aalajangerneqarsimasut malillugit ingerlataq ingerlanneqarsimappat. Imm. 2-mi aalajangersagaq malillugu suliaqarfitsigut akisussaaffik atutilissanngilaq, ajoqusiineq peqquteqarpat malittarisassat pisortatut oqartusaasunit aalajangerneqarsimasut

avaqqunneqarsinnaanngitsut malillugit ingerlataq ingerlanneqarsimappat, malittarisassat peqqussuteqarnerup imaluunniit ilitersuinerup malitsigisaannik pisimangippata, akisussaasusup nammineq ingerlataanik imaluunniit pissusiinik peqquteqartunik. Akisussaaffilerneqannginnissamik piumasagaatit atuussimasut akisussaasup uppersartussaavai. Taamaalilluni aalajangersagaq pinngitsoortitsisinnaanngilaq avatangiisinik ajoqusiinermut imm. 1 malillugu suliaqarfitsigut akisussaasoq taarsiisussaannermut akisussaaffilerneqarsinnaaneranut, naak suliffeqarfik akuersissut pisortani oqartussanit tunniunneqarsimasoq malillugu sulianik ingerlatsisimagaluarpalluunniit.

Aalajangersagaq akisussaasup akisussaaffilerneqarnissamik pinngitsoortinneqarnissaminut peqqutunik allanik assigisaannillu piumasagaarnissaminut, soorlu ajutoornermi imminut illersorneq, tamanna pillugu pisuussutit pillugit inatsisini malittarisassat nalinginnaasut malillugit.

Siunnersuut erseqqinnerusumik malittarisassanik imaqqanngilaq, akisussaasoq suliaqarfitsigut akisussaannermut eqqartorneqartoq, akisussaaffilinngitsoorneqarsinnaasoq, ajoqusiineq piaaraluni imaluunniit sakkortuumik mianersuaalliornikkut allanit pilersinneqarsimasoq innersuussutigalugu. Taamaammatt suliaqarfitsigut akisussaaffik pisumi tassani aamma atuutsinneqassaaq. Taamaattorli akisussaasoq taarsiissuteqarnissamut akisussaaffik pillugu inatsimmi § 25-mi aalajangersakkat malillugit ingerlataqartoq alla taarseequsinnaavaa, taamallu suliffeqarfiup ajoquserneqarsimasumut taarsiissuteqarnissamut akisussaaffia pisuni immikkut ittuni taarsiissuteqarnissamut akisussaaffik pillugu inatsimmi § 24 malillugu sakkukillisinneqarsinnaavoq. Taarsiissuteqarnissamut akisussaaffik pillugu inatsimmi § 24, imm. 2-mi aalajangersakkat nalinginnaasut taamattaq apeqqummut atuupput, ajoquserneqarsimasup taarsiiffigitinnissaminut piumasagaateqarnissaa appartinneqassanersoq imaluunniit nammineq pisuussutigisani tunngavigalugit imaluunniit aarlerinaatinik akuersineratigut atorunnaarsinneqassanersoq.

§ 70-imut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq avatangiisinik ajoqusiineq pillugu taarsiisussaaneq pillugu inatsisartut inatsisaanni malittarisassanit avaqqussinissaq pillugu isumaqatigiissut atorsinnaanngitsoq, ajoqusiineq pisimappat isumaqatigiissutip isumaqatigiissutigineqarnerata siorna kiisalu avaqqussineq ajoquserneqarfiusumut kingunerlutsinneqarpat.

Aalajangersakkamut tunngaviuvoq, ajoquserneqartup isumaqatigiissutip, ajoqusernerup pinerata siorna isumaqatigiissutigineqarsimasup, kingunissai paasissallugit ajornakusoortissinnaammagit.

Aalajangersakkami ilaatinneqanngillat isumaqatigiissutit avatangiisinik ajoquseereertoqarnerani isumaqatigiissutaasut, taamaalilluni assersuutigalugu

taarsiinissamut akisussaasoq periarfissinneqassammat aaqqiagiinnginermik taamaatitsiniarluni isumaqatigiissummik isumaqatigiinnissaanut periarfissillugu.

Aalajangersakkami aamma pineqanngillat avatangiisinik ajoqusiinernut atatillugu sillimmasiinernut isumaqatigiissutit, tamakku qaquguluunniit isumaqatigiissutaasimagaluarpataluunniit, aamma tak. imm. 2.

Imm. 2-mut

Siunnersuummi erseqqissaatigineqarpoq, imm. 1-imi malittarisassap avatangiisinut akisussaasumut pinngitsoortitsinissaanut kinguneqanngitsoq, avatangiisinut akisussaaffik aamma avatangiisinik ajoqusiinernut taarsiisussaannermut malittarisassat malitsigisaannik piumasagaateqartoqassappat akisussaannermut sillimmasiinermik pissarsinissamik kissaateqartumut. Taarsiinissamut akisussaasoq taamaalereerpat nalinginnaasumik ajoquserneqartoq sillimmasiisarfimminut innersuussinnaavaa.

§ 71-imut

Siunnersuutigineqarpoq avatangiisinik ajoqusiinermi taarsiisussaannermik kapitalimi matumani malittarisassat ajoquserneqartumut taarsiisussaataitanermut killilersuinngitsut, isumaqatigiissutip iluani avataanilu malittarisassat nalinginnaasut malillugit imaluunniit aalajangersakkat kapitalit allat imaluunniit inatsisit allat malittarisassat malillugit aalajangerneqarsimasut imaluunniit malinneqartussaasut.

Inatsimmi assigiinngitsutigut malittarisassanik aalajangersaasoqarpoq, soorlu ajoqusiinermut summiiffimmi pineqartumi pisunut suliaqarfitsigut taarsiisussaannermut akisussaaffik pillugu.

Inatsisit allat malillugit malittarisassat avatangiisinik mingutsitsineq peqqutigalugu ajoquserneqartoq, siunnersuummik matumani aalajangersakkanut naleqqiullugu inatsisitigut pitsaanagerusumik inissisimassaguni, ajoquserneqartoq inatsimmi malittarisassat immikkut ittut malillugit taarsiiffigitinneqarnissaminik piumasaqarsinnaavoq. Mingutsitsineq peqqutigalugu ajoquserneqarsimasoq taamaalilluni qinigassaqarpoq aalajangersakkami siunnersuut malillugu taarsiiffigineqarnissaminik piumasaqarsinnaavoq, imaluunniit inatsisini allani aalajangersakkat malillugit, pineqartumut pitsaanagerusinnaasutut naliliilluni.

Avatangiisinik ajoqusiinermi taarsiiffigineqarnissaq pillugu malittarisassat, sumiiffinni inatsisitigut aalajangersaaffigineqanngitsuni inatsisitigut iliuuseqartarnermi aalajangersarsimasut kiisalu malittarisassat siunnersuummi allanneqarsimasut akornanni pissutsit pillugit aalajangersagaq taamattaq naleqqussaavoq. Taamaalilluni aalajangersagaq killilersuinngilaq ajoquserneqartoq malittarisassat nalinginnaasut malillugit suliaqartut pillugit isumaqatigiissutit iluanni imaluunniit avataanni taarsiiffigineqarnissaminik piumasaqarnissaanut.

Avatangiisinik ajoqusiinermut taarsiisussaaneq pillugu inatsisip malittarisassai sallerapput, inatsimmi akisussaaneq pillugu malittarisassanun nalinginnaasunut naleqqiullugu, avatangiisinik ajoqusiinermut akisussaaneq pillugu malittarisassat nalinginnaasut aamma taarsiisuteqartarneq pillugu malittarisassat akornanni assigiinngissuteqarpat.

§ 72-imut

Siunnersuutigineqarpoq, avatangiisinik ajoqusiinermut pissutsinullu kapitali 4-mi taaneqartunut taarsiisussaaneq pillugu Naalakkersuisut erseqqinnerusumik malittarisassiuussisinnaasut, tamakkununga ilaallutik nunami immi nunallu tamat akornanni avatangiisinik ajoqusiinermi taarsiisussaaneq pillugu malittarisassat, isumaqatigiissutit imaluunniit aalajangersakkanut tunngasut. Eqqarsaatigineqarpoq Naalakkersuisut aalajangersakkatut siunnersuummi pisinnaatinneqarlutik malittarisassanik ilassuteqarsinnaasut, inatsisip sunniuteqassusiata qulakkeernissaanut siunertaqassappat kiisalu siunnersuutip siunertai malillugit.

§ 73-imut

Danskit aamma europamiut malittarisassaat atuuttut aallaavigalugit malittarisassatullu siunnersuutit tunngavigalugit qulakkeerneqassaaq, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiormi nunallu iluanik atuinermi malittarisassat atuutissasut, ingerlataqartut pisussaaffilerneqarsimasut ilisimariigaannik. Avatangiisit pillugit inatsisartut peqqussutaanni avatangiisit pillugit nassuiaammik suliarinnittoqarnissaa kiisalu suliniutit pilersaarutillu avatangiisinik annertuumik sunniuteqarsinnaasunut, akuerineqarnissamut atatillugu avatangiisinut sunniutissanik nalilersuinerit pillugit piunasaqaateqartoqannilaq, Naalakkersuisulli inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 15. november 2007-imeersoq aqutugalugu avatangiisit pillugit inatsisartut peqqussutaat allangortinneratigut avatangiisinik annertuumik sunniuteqartsitsinerni avatangiisinik naliliisarneq pillugu malittarisassanik allangortitsinissamut pisinnaatitaalerput.

EU-mi malittarisassat nalunaarusiornikkut Danmarkimi atuutsinneqalerput. Ilaatigut pineqarput immap naqqani aatsitassanik paaanermi avatangiisinik naliliineq pillugu nalunaarut nr. 126, 4. marts 1999-imeersoq (VVM), ikummatissanik qalluinnermut pilersaarutit pillugit avatangiisinik naliliineq pillugu aamma danskit imartaasa iluanni immallu naqqani nunavissuit naapiffiini ruujorikkut aqutissanik pilersitsinissamut avatangiisinik naliliineq pillugu nalunaarut nr. 884, 21. september 2000-imeersoq (VVM), imartat iluanni sanaartukkat ilaannik iliuusissallu ilaannik avatangiisitigut naliliineq pillugu nalunaarut nr. 809, 22. august 2005-imeersoq (VVM), pilersaarusiortarneq pillugu inatsisip malillugit pisortat aamma namminersortut sanaartugaasa avatangiisinut sunniutaannik naliliineq pillugu nalunaarut nr. 1335, 6. december 2006-imeersoq (VVM).

Imm. 1-imut

Aalajangersakkatut siunnersuutip nassatarissavaa, ingerlataq VVM-imut pisussaaffilik aatsaat akuerineqarsinnaasoq, ingerlatap ingerlanneqarnerani avatangiisinut sunniutissat nalilersorneqareerpata. Taamattaaq aalajangersakkatut siunnersuutip malitsigissavaa, ingerlatat ingerlanneqarnerat aatsaat aallartinneqarsinnaasut VVM-imi nassuiaat Naalakkersuisunit akuerineqareerpat. Ingerlatat taaneqartut taamaalillutik kingunerissavaat, § 19 malillugu, tak. § 43, piiaanissamut aamma matusinissamut pilersaarutit akuerineqarnissaannut Naalakkersuisut isummernissaat sioqqullugu nassuiaammik VVM-imik suliarinnittoqareersimassasoq.

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu Naalakkersuisut ingerlatamik VVM-imik pisussaaffeqartumik akuersissummik imaluunniit akuerinninnermik tunniussaarsinnaanngillat, VVM-imik naliliinnermik suliarinnittoqareersimanngippat, tamannalu pillugu nassuiaammik suliarinnittoqareersimanngippat.

Nunavissuit naapiffiini Kalaallit Nunaannut atasortaani ikummatissanik assartuinnermut ruujorikkut aqqutinik kiisalu innaallagissamut aqqutinik kabel-inik pilersitsiniaraanni nunavissuit naapiffii pillugit inatsimmi § 4, tak. § 6, 2. pkt., siunnersuummi matumani § 98, imm. 3, nr. 2 aqqutigalugu allanngortinneqartumi, Naalakkersuisunit akuersissummik tunineqarnissaq pisariaqarpoq. Nunavissuit naapiffii pillugit inatsit malillugu akuersissut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq siunnersuummi matumani malittarisassat eqquutsikkaanni, tak. nunavissuit naapiffii pillugit inatsimmi § 6, 2. pkt.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu pisuni allannguiffiusuni imaluunniit annertusaaffiusuni avatangiisinik annertuumik ajoqusiinissamut sunniuteqarsinnaasutut isumaqarfigineqartuni, VVM-imik tassungalu attuumassuteqartumik nassuiaammik (VVM) suliarinnittoqassasoq Naalakkersuisut piunasaqarsinnaapput. Assersuutigalugu aamma kingunerissavaa, VVM-imik tassungalu attuumassuteqartumik nassuiaammik aamma suliarinnittoqassasoq piunasaqaataasinnaalluni, ingerlatamik taamaatitsineq imaluunniit imm. 1-imi sanaartukkat taaneqartut ilaannik ingerlatsinnermik unitsitsigallarnissaq kissaatigineqarpat, tak. § 44, imm. 1, matusigallarnerlu avatangiisinut annertuumik ajoqutaasumik sunniuteqartoqarnissaa isumaqarfigineqarpat. Tamannattaaq atuuppoq sanaartukkat imm. 1-imi taaneqartut arlaannik isaterissagaanni imaluunniit matusissagaanni.

VVM-imi malittarisassat siunertaraat ingerlatap avatangiisitigut sunniutissaasa nalilerneqartarnissaat, sumiiffiup avatangiisiisa atasinnaassusiinut naleqqiullugu ataatsimut isiginnilluni. Tamatuma nassataraa, ingerlatat pisut ilaanni assigeerluinnartut ilaat VVM-imi pisussaaffilerneqarsinnaammata, pisunili allani tamanna pissanani. Pissutsit ilaat atuuttut tassaapput, ingerlataqarnerup annertussusiata avatangiisinut sunniutai – ingerlannerata sakkortussusia nunallu sannaatigut siammarsimassusia eqqarsaatigalugit – sumiiffimmi ingerlatat allat

aamma innarliassusiannut naleqqiullugit. Taamaattumik sanaartukkap pioreersup allilerniarneqarnera sanaartukkatut kisimiittutut immikkoortillugu nammassinnaasaasa killinginut aamma naleqassusiata killinganut najoqqutassanut atatillugu nalilersorneqaannassanngilaq. Sanaartukkamut pilersaarut sanaartukkap pioreersup avatangiisinut sunniutaanut ilanngullugu nalilersorneqassaaq. Tamatuma kingunerisinnaavaa, sanaartugassatut pilersaarut kisimiitillugu isigalugu avatangiisinik annertuumik sunniuteqartussaannngikkaluartoq VVM-imik pisussaaffilerneqarsinnaasoq. Tamanna taamaalilluarsinnaavoq, sanaartugaq pioreersoq avatangiisinik annertuumik sunniuteqarnissamut peqquutissaqarpat.

VVM-imik pisussaaffik pillugu apeqqummut aamma ilaavoq sanaartukkap nunap sannaatigut sumiiffiup innarliassusianut tunngatillugu inissisimanera. Ingerlataq VVM-imik pisussaaffeqassaaq sumiiffiup atornerqarnerni, pinngortitami annertuumik pisuussuteqarneranik, pitsaassusianik aamma amerliartortitseqqinnissamut pisinnaasaanik imaluunniit pinngortitami avatangiisit atasinnaassusianik akornusersuisinnaasutut naatsorsuutigineqarpat.

Ingerlatassatut pilersaarutip maannalu sumiiffiup atornerata akornanni akornusersuuttoqalissagaluarpat – sumiiffik pineqartoq kisiat pinnagu, aammali sumiiffiit eqqaaniittut tungaasigut, toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit ingerlatamit kalluarneqarsinnaasut – aallaavittut avatangiisitigut annertuumik sunniuteqarnissamut peqquutissaqassaaq, taamaalillunilu VVM-imik pisussaaffeqalissalluni.

Uumasut najugaqarfii aamma pinngortitamik innarlitsaaliukkat eqqarsaatigalugit imaakkajuppoq, toqqaanermut imaluunniit pilersitsinermut atatillugu, uumasut najugaqarfiat pineqartup imaluunniit pinngortitamik innarlitsaaliukkanut pineqartumut siunniussat erseqqinnerusumik nassuiaateqarfigineqartarput. Taamattaq erseqqinnerusumik pilersarusiorneqartarpoq, anguniakkanik imaqartunik aamma illersuinissamut soqutigisanik imaqartunik. Ingerlatat uumasut najugaqarfiisa imaluunniit pinngortitamik innarlitsaaliukkap siunertaanut akornusersuisinnaasut imaluunniit ajornakusoortitsilersinnaasut, avatangiisinik annertuumik sunniuteqartussatut isumaqarfigineqassapput, taamaalillutillu VVM-imik pisussaaffeqalissallutik. Tamanna atuuppoq, uumasut najugaqarfiinut imaluunniit pinngortitatigut innarlitsaalisamut sunniuteqarneq ingerlatap tamaaniinnerata malitsigisaanik toqqaannartumik peqqutaagaluarpalluunniit imaluunniit ingerlatap ingerlanneqarnerata malitsigigaluarpagu, tamakkununnga aamma ilaallutik toqqaannanngitsumik sunniutit, soorlu ingerlatamut utimullu angallannikkut ingerlatat imaluunniit attaveqaatit pisariaqartitat tamakkununnga attuumassuteqartut.

Imermut igitamut saliissummik pilersitsinissaq imaluunniit alliliinissaq ingerlatami aallaaviussappat, avatangiisinik annertuumik sunniinissaq pinngitsoorsinnaassaganngilaq, ingerlatarlu avatangiisinut sunniutissanik naliliinissamut pisussaaffeqarsinnaavoq. Ingerlatap nassatarissappagu, igitassat ulorianaatillit iginneqarnissaannut pisariaqartitsisoqassaaq, ingerlataq aallaavittut avatangiisinut sunniutissanik naliliinissamut pisussaaffeqassaaq, igitassat ulorianaatillit iginneqarnissaannut passunnissaannullu eqqaanermi aaqqiissutit,

igitsinermut periutsit imaluunniit atueqqinnissamut periutsit akuerisaareersut imaluunniit inatsisitigut pioreersut aqutigalugit pisinnaangippata. Eqqagassat allat aamma eqqarsaatigalugit VVM-imik pisussaaffeqarnermik kinguneqarsinnaavoq, igitsinissaq eqqaanermi aaqqiissutit, igitsinermut periutsit imaluunniit atueqqinnissamut periutsit akuerisaareersut imaluunniit inatsisitigut pioreersut aqutigalugit pisinnaangippata.

Ingerlataq mingutsitsinermut imaluunniit akornusersuinermit najoqqutassatut imaluunniit avaqqunneqarsinnaangitsumik malittarisassanik imaluunniit annertussusiinut killissaqartitsinermik aalajangiiffigineqarsimasunik peqquutaasinnaavoq. Taamaalilluni ingerlatamik pilersarusiortoqaannartoq qulakkeerneqassaaq, malittarisassat annertussutisimullu killisarititaasut eqquutsinneqariissapput.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu Naalakkersuisut aalajangertussaavaat imm. 1 aamma imm. 2 malillugit VVM-imik nassuiaatitalimmik qaqugukkut suliarinnittoqartassanersoq. Najoqqutassat suut pingaartinneqassanersut pillugit, siunnersuummi § 73 imm. 1 aamma imm. 2 malillugit aalajangiisoqassagaangat Naalakkersuisut aalajangertassavaat. Siunertarineqarpoq, tulluartillugu Naalakkersuisut sumiiffikkaani qitiusumillu oqartussanut saaffiginnittarsinnaasut, tamakku assersuutigalugu sumiiffinni pineqartuni sumiiffiup imaluunniit uumassuseqarnerup pissusiinik immikkut ilisimasaqartarmata.

§ 74-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu qinnuteqartoq, aamma – taputartuussilluni qalleraattoqassangippat – kinaluunniit ingerlatamut VVM-imik pisussaaffimmut akisussaasoq, VVM-imik nassuiaammik aamma teknikkimut tunnganngitsunik nassuiaatip imaqarniliorneranik Naalakkersuisunut nassiussissalluni pisussaavoq. Teknikkimut tunnganngitsunik imaqarniliornerup annertussusia, ilusia imarisaalu najoqqutassatut ilitsersuutini imm. 2-mi eqqartorneqartuni erseqqinnerusumik naleqqussarneqarsinnaapput.

Imm. 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut aalajangersinnaagaat, avatangiisinut sunniutissanik naliliinissamut najoqqutassanik amerlanermik pissarsisoqassasoq, imaluunniit pissutsit immikkut ittut annertunerusumik misissuinissamut atugassanik pissarsisoqassasoq.

Aalajangersagaq Danmarkip imartaani nunavissuillu naapiffiini ikummatissanik qalluinissamut pilersaarutini kiisalu ruujorikkut aqutissanik pilersitsinernut avatangiisinut sunniutissanik naliliinissat pillugit nalurummi nr. 884, 21. september 2000-imeersumi § 3, imm. 3-mut assingulluinnangajappoq.

Imm. 3-mut

Aatsitassanut pisortaqarfiup najoqqutassatut ilitersuutaa "Guidelines for preparing an Environmental Impact Assessment (EIA) for exploration, development, production, decommissioning and transport of hydrocarbons offshore Greenland", 16. maj 2006-imi atuutsinneqalersoq, aamma "BMP guidelines – for preparing an Environmental Impact Assessment (EIA) Report for Mineral Exploitation in Greenland", 13. marts 2007-imi atuutsinneqalersoq, avatangiisinut sunniutinik nalilersuinnermut aamma VVM-imik nassuiaammik suliarinninnermut annertunersaatigut aalaaviulluarsinnaavoq.

§ 75-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu VVM-imik nassuiaat Naalakkersuisunut apuunneqareerpat, tamanna pillugu Naalakkersuisut innuttaasunut tamanut nalunaarutiginnittassapput. Taamattaq aalajangersakkap kingunerissavaa, tamanut saqqummiussineq Naalakkersuisut nittartagaatigut pisassasoq, imaluunniit allatut tulluartut, soorlu aviisikkut nuna tamakkerlugu saqqummersartukkut imaluunniit tusagassiuutit elektroniskiusut aqutigalugit.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu aalajangiineqaraangat aalajangiineq pillugu Naalakkersuisut innuttaasunut tamanut nalunaarutiginnittassavaat. Tamanut saqqummiussineq aalajangersagaq malillugu pisassaaq, nassuiaammik tamanut nalunaarutiginnittarnerup assinganik. Taamattaq Naalakkersuisut nittartagaatigut allatigulluunniit tulluartukkut tamanut saqqummiussineqartassaaq.

§ 76-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq piunasaqaammik nassataqassaaq, ingerlatat aalajangersakkami taaneqartut taamaallaat ingerlanneqarsinnaasut, inuiaqatigiinnut sunniutissat pillugu nalilersuinnermi suliarinnittoqareerpat (VSB), kiisalu tamatumunnga nassuiaat Naalakkersuisunit akuerineqareerpat (VSB-mik nassuiaat). Aalajangersakkatut inatsisissatut siunnersuutip § 1, imm. 2-imi siunertatut aalajangersagaannut

atatillugu, aatsitassanik ingerlataqarnernut atatillugu inuiaqatigiinnik akornusersuinnginnissaq iluaqusiinissarli anguniarneqarnera pillugu aalajangersagaq. Inuiaqatigiinnik akornusersuinnginnissamut piumasaqaatip aamma qulakkiissavaa, ingerlatat ima pilersaarusiorneqarnissaat, inuuiaqatigiit ineriartornerat akornusersorneqanngitsumik tunngaveqartumik pisinnaanissaa, taamallu inuiaqatigiinnut iluaqutaanngitsunik kinguneqartitsinissaq illuatungilerniarlugu iliuusissanik pisariaqartitanik iluarsisooqartassalluni.

VSB-mi nassuiaat pillugu Kalaallit Nunaanni inatsisini atuuttuni allani assingusumik malittarisassanik peqartoqanngilaq.

Imm. 2-mut

Taamattaq atuuppoq imm. 1-imi malittarisassami pineqartuni ingerlatat pilersaarutillu allat, inuiaqatigiinni pissutsinut annertuumik sunniteqarsinnaasutut isumaqarfigneqarsinnaasunut, taamaammallu inuiaqatigiinnut sunniutissat nalilersorneqartariaqarlutik, kiisalu avatangiisinut sunniutissat nalilersorneqassallutik, VSB-mik nassuiaat.

§ 77-imit

Imm. 1-imit

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu qinnuteqartoq, aamma – taputartuussilluni qalleraattoqassanngippat – kinaluunniit ingerlatamut VSB-mik pisussaaffimmut akisussaasoq, VSB-mik nassuiaammik aamma tekniikkimut tunnganngitsunik nassuiaatip imaqarniliorneranik Aatsitassanut Pisortaqarfimmut nassiussissalluni pisussaavoq.

Imm. 2-mut

VSB-mik nassuiaatip ilaatigut imarissavaai, ingerlatassatut aamma sanaartugassatut eqqarsaatigisat, inuiaqatigiinnut kingunissaat – pitsaasut pitsaanngitsullu – pillugit nassuiaatit, kiisalu pitsaanngitsumik kinguneqartitsinissat illuatungilerniarlugit iliuusissatut pilersaarutigineqartut nassuiaataat kiisalu suliniutit ineriartornissamut periarfissat sapinngisamik pitsaanerpaamik atorluarniarlugit aalajangiunneqartut.

VSB-mik nassuiaat qulakkeerinneqataassaaq, ingerlatassat aatsitassanut inatsimmut ilaasut pilersaarusiorneqarnerat aqunneqarnerallu pillugit ingerlatat nuna tamakkerlugu sumiiffinnilu Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut kingunissaannik misissuinernik tunngaveqarnissaat, ingerlatat Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut nuna tamakkerlugu sumiiffinnilu kingunissarisinnaasaat pillugit. VSB-mik nassuiaat imaqartariaqarpoq sumiiffinni inuiaqatigiinni kalluarneqartuni inuiaqatigiit inuunerannut kingunissat pillugit nassuiaatinik aamma naliliinernik, tamakkununnga ilaallutik suliffissaqartitsiniarnermi periarfissat, inooqatigiinnikkut

naleqqatigiisitsinissaq kiisalu kulturikkut iluatinnaatilinnut sunniutissat. Taamattaq VSB-mik nassuiaammi iliuusissat pineqartariaqarput, inuiaqatigiinni ineriartornerup akornutaanngitsumik tunngavilimmik qulakkeerinnissutissanik iliuusissat. VSB-mik nassuiaammi pineqaannassanngillat inuiaqatigiinni pissutsit ataasiakkaat, aammali pissutsit akornanni ataqatigiissitsineq pillugu nassuiaat, pissutsit akornanni ataqatigiissumik sunniutit kiisalu pissutsinik sunniinerit katersuuttut sunniutaat. Taamaaliornikkut siunniunneqassaaq ingerlatat inuiaqatigiinnut kingunissaat ataatsimoorussilluni paasissutissanik nassuiaateqarnissaq.

Imm. 3-mut

VSB-mik nassuiaat paasissutissanik makkuninnga imaqartariaqarpoq:

Ingerlataq imaluunniit sanaartugaq ingerlatamut attuumassuteqartoq pillugu nassuiaat kiisalu periarfissat allat pingaaruteqartut ingerlatamut imaluunniit sanaartukkamut attuumassuteqartut pillugit nassuiaat, tamakkuninnga pingaartumik ilaallutik periarfissat pingaarutillit allat, VSB-mik pisussaaffillip ingerlatap ingerlatinnginnissaanut, imaluunniit sanaartukkap pilersinneqannginnissaanut ingerlanneqannginnissaanullu (allanik periarfissaqarnani) kingunissaannut misissorsimasat pillugit nassuiaat.

Periarfissat allat pingaarutillit aamma periarfissat inissisimanerisa nalunaarsorneri, tamakku saniatigut misissorneqarsinnaasimasut imaluunniit eqqarsaatigineqarnerusimasut, ilaallutik aamma allat. VSB-mi pisussaaffillip periarfissanut allanut toqqagaanut tunngavissat pingaarutillit nassuiarneqarnerat, inuiaqatigiinni pissutsinut sunniuteqarsinnaasut eqqarsaatigalugit kiisalu toqqaanermut najoqqutassat pingaarnerpaat.

Ingerlatap ingerlanneqarnera sioqqullugu inuiaqatigiinni pissutsinik nassuiaaneq imaluunniit sanaartukkap pilersinneqarnera ingerlanneqarneralu inuiaqatigiinni pissutsinik allanguinissat siumut ilimageriikkat pillugit naliliinerit, sanaartugaq pillugu nassuiaateqarneq, taamalu inuiaqatigiinni pissutsinik siunissami qaninnerusumi aamma ungasinnerusumi sunniutissat pillugit nassuiaateqarneq.

Nassuiaammi ilanngunneqassapput ingerlatap imaluunniit sanaartukkap toqqaanartumik sunniutissai aamma ingerlatap imaluunniit sanaartukkap siunissami qaninnerusumi ungasinnerusumilu toqqaannanngitsumik sunniutissai pillugit nassuiaatit. Nassuiaatip imarissavai VSB-mi pisussaaffeqartup inuiaqatigiinnut sunniutissanik siumut naatsorsuinermini periutsit suut atorsimanerlugit nassuiaatai.

Tamakku saniatigut VSB-mik nassuiaammi nassuiarneqassaput iliuusissat suut atorneqassanersut eqqarsaatigineqarnerusut, inuiaqatigiinni pissutsinut sunniutissat pitsaanngitsut annertuut pinngitsoortinniarlugit, annikillisinniarlugit kiisalu periarfissaqarpat piivinniarlugit siunertaqarluni atorniagassat.

VSB-mik nassuiaat nalunaarsuutinik imaqartariaqarpoq ajornartorsiutaasinnaasimasut (teknikkikkut amigaateqarneq imaluunniit ilisimasanik

amigaateqarneq) VSB-mut pisussaaffeqartup paasissutissanik pisariaqartinneqartunik katersinermini imaluunniit nalilersuinermini nalaassimasai, kiisalu inuiaqatigiinnut sunniutissat pillugit paasissutissanik imaluunniit naliliissutissanik amigaateqarsimasinnaaneq. VSB-mik naliliinermi pissutsit, innuttaasunit tamanit imaluunniit oqartussanit kallarneqartunit saqqummiunneqarsimasut tulluurtumik eqqarsaatigineqassapput.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu VSB-mik nassuiaat Naalakkersuisunut tunniunneqareernerani nassuiaat pillugu Naalakkersuisut tamanut nalunaarutigisassavaat. Taamattaaq aalajangersakkap nassatarissavaa tamanut nalunaarutiginninneq aviisini Kalaallit Nunaat tamaat saqqummersartutigut pissasoq aamma Naalakkersuisut nittartagaatigut.

§ 78-imut

Siunnersuutigineqarpoq, Naalakkersuisut aalajangersinnaagaat inuiaqatigiinnut nalilersuinissamut najoqqutassat amerlanerit saqqummiunneqassasut, imaluunniit pissutsit immikkut ittut annertunerusumik misissuinissamut ilanngunneqassasut. Tamatumunnga atatillugu pingaaruteqartutut tulluussinnaavoq, sumiiffimmi sulisussaqaqarnermut pissutsit pillugit paasissutissanik naliliinissanillu pissarsinissaq immikkut siunertaralugu kommunini oqartussat peqataatinneqarnissaat qulakkiissallugu kiisalu sulisartut pisariaqartitanik piginnaasaqartut pissarsiariniarlugit ilinniartitaanikkut suliniutinik qulakkeerinninneqassasoq.

§ 79-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq piginnaatitsissummik pigisaqartup imartani sanaartukkani tunngaviup ALARP-ip ingerlanneqarsimanissaanut akisussaanersaasuusoq. Tunngaviup ALARP-ip aallaavigaa, ingerlataqartut iliuuseqarnermikkut isumannaallisaanermut peqqutsimullu allanik aarlerinartorsiortitsisut, taamattaaq aarlerinaatit peerneqarnissaat imaluunniit annikillisinnaat akisussaaffigissagaat. Aarlerinaatit ima annikillisinneqassapput ”sapinngisamik naammaginartumik appasinnerpaanngortillugit”. Oqariaaseq tuluit oqaasiinit nutsigaavoq, »as low as reasonably practicable«, naalisarneqarlunilu ALARP.

Tunngavik ALARP nunat tamat akornanni akuerisaavoq, imartanilu ingerlataqartuni tunngavittut atorneqarluni. Taanna nunani imartani ingerlataqarfusuni oqartussanit atorneqarneruvoq, imartani isumannaallisaaneq peqqissuserlu pingaartinneqartorujussuulluni. Tunngavik aamma allanut atatillugu atorneqartarpoq, aarlerinaatinik naliliisarneq annikillisaasarnerlu pingaaruteqarlunnarlutik.

Taamaammat isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu erseqqissumik pingaaruteqarpoq imartani nunat tamanit ingerlataqartartut oqariaatsinik tunngavinnillu paasinnitsillugit Kalaallit Nunaani inatsisitigut tunngavigneqassappat.

Ingerlataqarnikkut piunasaqaatip nassataraa, tunngavik ALARP malillugu aarlerinaatit appartinneqarnissaanni, pingaarnertumik siunertaraat inatsisini malittarisassanilu piunasaqaatit innersuussutillu aalajangersimasut tamaasa kiisalu naleqassutsikkut killissarititaasut tamaasa avaqqunneqarsinnaanngitsumik eqquutsinneqarnissaat. Tulliullugu suliffeqarfiit nalilersussavaat isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu aarlerinaatit peerluinnarnissaat imaluunniit annikillisinneqarnissaat periarfissaqarnerisq. Kingullermik taaneqartumut aamma atuuppoq, inatsisit innersuussutit imaluunniit naleqassutsit killissarititaasut pillugit ilanngussaqaarsimanngippata, taamaallaalli piunasaqaatit tamatigoortut atorsinnaasullu. Tunngavik ALARP aqqutigalugu suliffeqarfiit isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu aarlerinaatit annikillisinneqarnissaat ima isumagissavaat, inuiaqatigiinni teknikkikkut inooqatigiinnikkullu ineriartorneq malillugu sapinngisamik naammaginantumik inissillugit, qangamut killormoortuanik inatsisitigut ingerlataqarnermi atorneqartarlutik, oqartussat ingerlaavartumik malittarisassatigut iluarsisarneq akisussaaffigalugu. Tunngaviup siunnersuutip § 1, imm. 2-ani aalajangersakkami malittarisassat ataatsimut isigalugit aamma malippaa, tassani aalajangerneqarluni, ingerlatat inatsisartut inatsisaat malillugit akuersissutinut ilaasut, ingerlatami nunat tamat periusii pitsaasut akuerineqartut pissutsit assingusut ataanni malillugit ingerlanneqassasut.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersakkami aalajangerneqarpoq piginnaatitsissummik pigisaqartup isumagissallugu pisussaaffeqartoq imartani sanaartukkat nakkutigineqarnissaat, tak. imm. 6, inatsisit malillugit ingerlanneqartut, tamakkununga ilaallutik tunngavik ALARP, inatsimmi matumani aalajangersarneqarsimasoq.

Imm. 3-mut

Imm. 3-mi aalajangersakkami, piginnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffii pillugit erseqqissaatigineqarpoq, suliffeqarfiup ingerlatsinermut akisussaasup isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu pisussaaffimminik eqquutsitsinissaa pillugu periarfissisagaa, piginnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffiisa assingi, piginnaatitsissummik pigisaqartoq sinnerlugu ikummatissanik misissuineramik tunisassiornermillu ingerlatsisoq eqqarsaatigalugu.

Aningaasaqarnikkut periarfissat suut ingerlataqarnermut attuumassuteqassanersut piginnaatitsissummik pigisaqartup aalajangertussaammagit, piginnaatitsissummik pigisaqartup aamma periarfissat suliffeqarfiup ingerlatsinermut akisussaasup pisussaaffimminik naammassinninnissaa pillugu aamma nakkutiginnittussaavoq.

Imm. 4-mut

Pissutsit aalajangersakkami taaneqartut pillugit aalajangersakkap Naalackersuisut pisinnaatippaat erseqqinnerusumik malittarisassiuussinissaannut, tamakkununga ilaallutik aalajangersakkami § 79 imm. 1-3-mi piumasaqaatit uppersaanikkut eqquutsinniarlugit isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu nassuiaammik suliarinninnissamik pisussaaffik pillugu malittarisassat.

Uppersaanissamat piumasaqarsinnaanermut siunertaq tassaavoq, isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu qaffasissumik siuarsaanissaq, inuiaqatigiinni teknikkikkut inooqatigiinnikkullu ineriartornerup ilisarnaataatut, kiisalu suliffeqarfiit namminneerlutik imartani isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu apeqqutit naammassinissaat pillugit sinaakkutissanik pilersitsisinnaaqullugit. Isumannaallisaanermi peqqissutsimilu suut akuerineqarsinnaanersut pillugit kisitsisaanngillat, kisiannili inuiaqatigiit teknikkikkut inooqatigiinnikkullu ineriartornerat ilutigalugu siuarsarneqartarlutik. Kapitalimi aalajangersakkat periarfissiissapput, suliffeqarfiit isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu apeqqutit pillugit namminneerlutik iluarsisinnaanissaannut, tassa imaappoq. isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu qaffasissumik inissisimassaq qanoq angusinnaassanerlugu suliffeqarfiit namminneerlutik aalajangissavaat. Taamaalilluni malittarisassat tassaassapput atuuffinnut piumasaqaatit, tassa imaappoq aalajangersakkat aalajangissavaat suut anguneqassanersut, imaanngitsoq tamanna qanoq anguneqassanersoq aalajangissallug.

Aalajangersakkap ministeri pisinnaatippaa, isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu aqutseriaatsip imarisassai pillugit ilaatigut erseqqinnerusumik malittarisassiuussinissaa. Malittarisassat assersuutigalugu tamakku ilaatigut aalajangersakkanik makkuninnga imaqarsinnaapput:

- Anguniakkat
- Aaqqissuussineq
- Ilinniartitaanermik piginnaasanillu aqutsineq
- Aarlerinaatinik aqutsineq, assersuutigalugu suliffeqarfiup inatsisip eqquutsinnissaa qulakkeerniarlugit isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu piumasaqaatit nassuiaasersorneri nammineerluni aalajangersarlugit
- Uppersaasersuineq, ilaallutik nalunaarusiortarnerni sungiussiinnarneq
- Nakkutilliilluni misissuineq (inatsisini piumasaqaatit eqquutsinneqarnersut) aamma kingumut qiviarluni naliliineq
- Suleriaatsinik nutarterineq

Qaqugukkulluunniit assigiissaarinermi minnerpaaffeqartartussaavoq, tunggavik ALARP malillugu, tak. imm. 1, suliffeqarfiup pisussaaffigaa isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu assigiissarutini pisariaqartumik qaffassusilerlugit nammineerluni qaffanniarnissaannut.

Taamattaaq aalajangersakkap Naalackersuisut pisinnaatippai takuneqarsinnaasunik uppersaasersuinerlutik erseqqinnerusumik malittarisassiuussinissaannut,

tamakkununga ilaallutik isumannaallisaanikkut aarlerinarsinnaasut aalajangersimasut pillugit piumasaqaatit, soorlu sanaartukkap nappataasa isumannaassusii uppernarsarlugit.

Aalajangersakkap sulisut isumannaallisaanikkut peqqissutsikkullu ilinniartitaanissaat pillugu erseqqinnerusunik malittarisassiuussinissaannut Naalakkersuisut aamma pisinnaatippai.

§ 80-imut

Imm. 1-imut

Komit -mik pilersitsinissaq pingaaruteqarluinnarpoq, imartani annertuumik ajunaartoqartillugu pisortat suliaasaannik ataqatigiissaarisussamik. Ajunaarnerit taamaattut imartani mingutsitsinermik aarlerinaatinik kinguneqarsinnaapput, assersuutigalugu aqunneqarsinnaanngitsumik uuliamik maangaannartitsineq. Taamaattumik upalungaarsimanermit komit , maannakkutut iliuuseqarnissamut komit -tut avatangiisinut oqartussanit sinniisoqassaaq, naalagaaffimmilu avatangiisinut upalungaarsimanerup ataqatigiissassallugu, uuliamik imaluunniit gas-imik aqunneqarsinnaanngitsumik maangaannartitsinerup unitsinnissaa siunertaralugu ataqatigiissaarinissaq kiisalu imartani uuliamik aamma gas-imik misissuinerup imaluunniit tunisassiornerup pilersitaanik immami uuliamik mingutsitsinermik akiuiniarnissaq ataqatigiissaassallugu.

Imm. 2-mut

Imm. 2 malillugu suleriaasissap ilaatigut imarisinnaavaa komit -p katiterneqarnera qanorlu sulisarnissaa.

§ 81-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq Ajutoornermut Kommissioni taamaallaat akuliutsinneqartassasoq ajunaarnerni sanaartukkani imaluunniit taakku atortuinit tunngassuteqartuni, inunnik imaluunniit sanaartukkami annertuumik ajutoornernik imaluunniit toqumik kinguneqartuni. Inunnik annertuumik ajutoorneqartillugu eqqarsaatigineqarput ajoqusernerit inuunerup sinneranut kinguneqartussat, kiisalu ajoqusernerit napparsimaneq peqqutigalugu sapaatit akunneri 5-it missaat sinnerlugit sulinngitsoornermik kinguneqartut. Pisut annertunnginnerusut imm. 2-mi aalajangersagaq malillugu misissorneqarnissaat piumasarineqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Imm. 2 malillugu Naalackersuisut Ajutoornermut Kommissioni suliakkersinnaavaa pisimasunik misissuequllugu, imartani sanaartukkanik atuinermut atatillugu isumannaallisaanermut peqqissutsimullu soqutiginarsinnaasutut isumaqarfigisat pillugit, assersuutigalugu annertuumik pisoqangajannerinut atatillugu.

§ 82-imut

Imm. 1-imut

Oqartussatut ingerlaavartumik nalinginnaasumik nakkutilliinermi attaveqarneq paasissutissiinerlu suliffeqarfik aamma suliffeqarfiup isummannaallisaanermut sinniisoqarfii aqutugalugit pisassaaq. Oqartussatut nakkutilliisut, Upalungaarsimanissamut Komite-mi aamma Ajutoornissamut Kommissionimi ilaasortat suliamentut pisariatikkunikku paasissutissanik sulisunit pissarsinarsinnaapput. Imm. 1-imut atatillugu paasissutissanut taamaallaat ilaassapput paasissutissat pineqartup pigereersimasai.

Imm. 2-mut

Imm. 2-mi aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, kikkulluunniit siunnersuut malillugu pisussaaffilerneqarsimasut kiisalu kikkulluunniit tamakku sinnerlugit iliuuseqartut pisussaapput oqartussatut nakkutilliisut, Upalungaarsimanissamut Komité aamma Ajutoornissamut Kommissioni misissuinerinut atatillugu pisariaqartitaannik ikiussallugit.

Imm. 1 aamma 2-mi aalajangersakkani aamma pisut pineqarput, oqartussatut nakkutilliisut paasissutissat suliffeqarfiup tunniussimasai pillugit uppersarnissaannik pisariaqartitsineranni, imaassinnaalluni sukut tamaana nakkutilliinermi imaluunniit oqartussatut nakkutilliisut ilimasullutik paasissutissat eqqunngitsuusut. Assersuutigalugu tassaasinnaapput misissuinerit suliffeqarfiup avataanit misissuisitsinerisa inernerit, suliffeqarfiullu tunniukkusunngisai.

§ 83-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq siunnersuut manna malillugit sulianik ingerlatsisarneq. Aalajangersakkami allassimavoq, suliat nunat tamat sammisami iliuuserisartagaat pitsaasut akuerineqarsimasullu malillugit siunertaqartumillu ingerlanneqartassasut. Tamakku saniatigut suliat isumannaallisaanikkut, peqqissutsikkut, avatangiisitigullu kiisalu pisuussutitigut isumannaatsumik inuiaqatigiinnullu akornutaanngitsumik ingerlanneqartassapput.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 23 annertunersaatigut assigaa. Aalajangersakkap allannortinnissaa siunnersuutigineqarsimavoq, taamaalilluni suliat siunnersuutip matuma ataani akuersissutit tamaasa malillugit

isumagineqartartut ilanngullugit, siunnersuutillu matuma siunertatut aalajangersagaani eqqarsaatigisassat ilanngullugit.

Aalajangersagaq ataatsimut isiginnittumik pingaarnertut aalajangigassanik imaqarpoq, suliap ingerlanneqarnera – Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi inatsisitigut malittarisassat qaqugukkulluunniit atuuttut malinnissaasa saniatigut – torersumik ingerlanneqartassasut, pisullu assingusut ataanni nunat tamat pitsaasumik iliortarnerat akuerisaasoq malillugu. Taamattaaq avatangiisitigut, isumannaallisaanikkut pisuussutitigullu kiisalu inuiaqatigiinnik akornusersuinnginnissat eqqarsaatiginissat erseqqissaatigineqarput. Tunngaviit pingaarnertut tamakku assingi oqartussatut suliarinnittarnermi qitiutinneqartussaapput.

Aalajangersagassatut siunnersuummi erseqqissarneqarpoq, suliat siunnersuut manna malillugu akuersissutit malillugit ingerlanneqartut, nunat tamat pitsaasumik akuerisaasullu ileqqorisartagaat malillugit ingerlanneqartassasut, sammisami pissutsit assingusut ataanni kiisalu siunertaqartumik ingerlanneqartassasut. Tamakku saniatigut aatsitassarsiornermik suliaqarnermi taamaattumik Kalaallit Nunaanni inatsisitigut malittarisassat qaqugukkulluunniit atuuttut soorunami malinneqassapput. Oqariaatsip nunat tamat pitsaasumik akuerisaasullu ileqqorisartagaat ingerlaasiuvoq ingerlaavartumik eqeersimaartuusoq, sammisani isumannaallisaanermut, peqqissutsimut avatangiisitigullu nunarsuarmi tamarmi pisut ineriartortinneqarnerat eqqarsaatigineqartassalluni. Nunat tamat pitsaasumik ileqqorisartagaat aalajangiukkaanni, maannakkumutut tunngaviit nunarsuarmik tamarmi akuerisaasut nalinginnaasullu ikiorserneqarfiusinnaapput, soorlu ALARP, BAT aamma BEP. Nunat tamat aatsitassarsiornermik sammisaqarneranni eqeersimaarnerup ilisarnaataa peqqutigalugu, assigiissaarutit atuuttut erseqqinnerusumik immikkoortiterlugit nassuiarniarsarigaluaaraanni, taamaallaat maanna pisut paasineqassapput, pilertortumillu attuumassuteqarunnaassallutik.

Isumannaallisaanermut, peqqissutsimut avatangiisinullu ilaapput tigussaasumik isumannaallisaaneq, sulisut isumannaatsuunerat peqqissusiallu, ingerlatsinernut atatillugu sulinermi kiisalu avatangiisitigut eqqarsaatigisassat nalinginnaasut inunnut, uumasunut, naasunut pinngortitamullu Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik ingerlatsinermut, nunap iluani ingerlatsinermut pingaaruteqartut imaluunniit tamakkununga attuumassuteqartuni nukissiornermik ingerlatanut. Aatsitassarsiornermik sammisaqarnerup tigungeranut atatillugu, aatsitassarsiornermut atatillugu avataani imartani ingerlataqarnermi sullivimmi atukkanut tunngasut aamma tiguneqassapput.

Pisuussutinik isumannaatsumik atorluaanermi ilaatigut eqqarsaatigineqarput, ingerlatsinerit pisuussutinik pisariaqanngitsumik maangaannartitsinani isumagineqassasut, kiisalu siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu inuiaqatigiit soqutigisaat eqqarsaatigalugit ataqqillugillu.

Inuiaqatigiinnik akornusersuinani ingerlatsinerup ilaatigut nassataraa, aatsitassanik imaluunniit nunap iluani ingerlatsinerni inuiaqatigiinnik akornusersuinnginnissaq tamatigoortumik isigalugu, ingerlatsinernut akuersissutinik

tunniussisoqarsinnaanersoq aamma tunniussisoqartariaqarnersoq aalajangerneqassagaangat. Assersuutigalugu ingerlatat nunap immikkoortuini inuiaqatigiinnut sunniutissat nalilersorneqartariaqarput, iliuusissallu ingerlanneqarsinnaasut ingerlattariaqartullu, sumiiffinni inuiaqatigiinnut pitsaanngitsumik annertuumik sunniuteqarnissaat pinngitsoortinniarlugit imaluunniit illuatungilerniarlugit.

Aalajangersagaq sulianut tamanut atuuppoq, siunnersuut manna malillugu akuersissutinik tunniunneqartut malillugit ingerlanneqartunut.

Pisuussutinik isumannaatsumik atuinerup ilaatigut nassatarissavaa, aatsitassanik maangaannartitsinerup pinngitsoortinnissaa, kiisalu paaaneq nunat tamat ileqqui pitsaasut naapertorlugit atuineq ingerlanneqassasoq, pisuussutip pineqartup sapinngisamik annertunerpaamik atorluarnissaa anguniarlugu.

Taamattaq aatsitassarsiornermik ingerlatanik suliaqarnermi peqqissutsikkut eqqarsaatigisassat pilersaarusiormik ilaavoq pingaaruteqartoq. Maanna immikkut eqqarsaatigisassat pingaaruteqartut eqqartorneqartarpoq. Aammattaarli aatsitassanut inatsit atuuttoq malillugu eqqarsaatigisassaavoq pissusissamisoortoq pingaaruteqartorlu. Nutaatut aatsitassarsiornermik ingerlatsineq aamma ima pilersaarusiorneqassaaq, inuiaqatigiinnik akornusersuinani eqqarsaatigisassat aamma ilanngunneqassallutik.

Eqqarsaatigineqarpoq oqariaatsit ataasiakkaat pillugit paasinnittarneq imarisaallu ineriartornerit attuumassuteqartut allat ineriartornerat ilutigalugu oqariaatsit paasinarnerusumik ineriartussasut. Taamaalilluni nunat tamat sammisami ileqqorissaarnerat akuerisaasoq qaqugukkulluunniit malinneqartussaavoq, akuersissutillu periutsit kiisalu avatangiisitigut, peqqissutsikkut assigisaatigullu ilisimasat qaqugukkulluunniit atuuttut malillugit tunniunneqartassallutik aqunneqartassallutillu.

§ 84-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap annertunersaatigut aatsitassanut inatsimmi atuuttup § 24-at assigaa. Aalajangersakkap allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni ingerlatat siunnersuut manna malillugu akuersissutit tamaasa malillugit ingerlanneqartarnissaat ilanngullugit, siunnersuummi matumani siunertatut aalajangersakkatut eqqarsaatigisassat tamaasa ilanngunneqarlutik.

Siunnersuutigineqarpoq maannakkumutut aatsitassanik ingerlatanik isumaginninnermi immikkuualuttut pillugit malittarisassat Naalakkersuisut erseqqinnerusumik aalajangersarsinnaagaat aalajangersakkallu erseqqinnerusumik nutarterlugit, tamakkununga ilaallutik teknikkimut, isumannaallisaanermut, avatangiisitigut kiisalu pisuussutitigut tunngasut.

Assersuutigalugu suliarinnittarfiit, assartuinnermut atortut (ilaallutik ruujorikkut aqquutit aamma umiarsuarmik assartornermut atortut) kiisalu attaveqaatit allat, misissuinnermut imaluunniit piaanermut atatillugu ingerlatanut atatillugit pilersinneqarsimasut, summiiffiup akuersissuteqarfiusup tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit avataanut inissinneqarsimassallutik. Tamatumunnga atatillugu pingaaruteqarpoq, pisinnaatitaaffiit oqartussatut suliarinninnermi tunngavigineqartut taama sanaartukkanut assigisaannullu aamma atuunnissaat.

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq Naalakkersuisut aatsitassanut tunngasuni malittarisassiussisinnaasut ingerlatanut aatsitassarsiornermut ilaasunut assingusut imaluunniit attuumassuteqartut pillugit inatsisiliuunneqarsimasut ataqqillugit. Tamatumunnga assersuutissaapput siunnersuut manna malillugu ingerlatat attuumassuteqartut pissutsit erngup nukinganik pisuussutit pillugit siunnersuummi matumani sammisat.

Aalajangersagaq tunngaviliivoq, sammisap iluani maleruagassat aqquutigalugit erseqqinnerusumik naleqqussaaneqarnissamut, akisussaaffik inatsisit allat malillugit oqartussanut allanut suliakkiunneqarsimanngippat kiisalu akisussaaffinnik taamaattunik annikillisaanissaq allannguinnissarlu taamaalilluni kingunerissanagit. Sammisat ilaanni isumannaallisaanermut apeqqutit ataqatigiissinnaapput qalleraallutillu, tassa aatsitassarsiornermi oqartussat aquaanni naleqqussaanerit akornanni kiisalu naleqqussaanerit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi, Imarsiornermik Nakkutilliisoqarfimmi aamma Statens Luftfartsvesenip akornanni naleqqussaanerit isumagineqartut.

Assersuutigalugu tamanna atorsinnaavoq piginnaatitsissummik pigisaqartunut atugassarititaasunut piunasaqaataasunullu tunngasunut, suliaqarneq Kalaallit Nunaanni sullivinni atukkat pillugit inatsit malillugu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfip nakkutigisaqarfii nut aamma oqartussaaffeqarfii nut ilaasunut, siunnersuut malillugu imartani suliffeqarfinni sulinnermut atatillugu atorsinnaassanngitsoq. § 84 malillugu nunami sulinnermi sullivimmi atukkat pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaanngilaq. Namminersorlutik Oqartussat akuersissuummi sullivimmi atukkat pillugit piunasaqaateqassappata, nunami sulineq pineqartillugu, Kalaallit Nunaanni sullivimmi atukkat pillugit inatsit malillugu piunasaqaateqartoqarsinnaavoq, imaluunniit taanna malillugu malittarisassanik eqquutsitsinissaq piunasaqaatigineqarsinnaavoq.

Aalajangersakkap atorsinnaaffia pillugu imikkut eqqarsaatigisariaqarput siunnersuutip § 3-at tassungalu oqaaseqaatit. Siunnersuutip § 3-ani allassimavoq, Aatsitassanut Oqartussaarfik oqartussatut ataatsimoortumik akuleriisitsisumillu suliaminik ingerlatsissasoq. Eqqarsaatigineqarpoq inatsisissatut siunnersuutip matuma pissutsit tamaasa, aatsitassanik ingerlatsinerit isumaginerini attuumassuteqartut kiisalu ingerlatat allat siunnersuummi matumani ilaasut, naleqqussarneqarnissaannut periarfissiissasoq.

Pisinnaatitsissuummi atuupput pissutsit attuumassuteqartut suulluunniit inatsisip siunertarisaanut atorsinnaassuseqarneranullu innersuunneqarsinnaasut tamaasa malittarisassiunneqarsinnaaneri. Allanneqarsimasutut siunnersuummut ilaatigut

ilaapput pissutsit teknikkimut tunngasut pillugit malittarisassiuussisinnaaneq, aamma isumannaallisaanermut, avatangiisinut, pisuussutinik atorluanaanissamut aamalu inuiaqatigiinnik akornusiinani iluaqusiillunili kiisalu imartani sanaartukkani sullivimmi atukkat tigunerisa kingorna peqqissutsimut attuumassuteqartut pillugit aalajangersaanermut malittarisassiuussinissamut periarfissat. Pissutsit allat pillugit Naalakkersuisut aamma aalajangersaasinnaapput. Assersuutigalugu tassaasinnaapput sikunut, immamut silamullu tunngasunik misissuinissamik piumasagaatit, Inatsisartut inatsisaannut ilaasuni ingerlatanut pingaaruteqarsinnaappata.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq malillugu akuersissummi pissutsinut tamanut akuersissummi attuumassuteqartunut piumasagaatinik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut. Tamanna manna tikillugu akuersissutinik tunniussisarnerni ileqquusoq assigaa, aatsitassat akuersissuteqarfiusut pissutsillu akuersissummut attuumassuteqartut allat tamaasa pillugit akuerissummi erseqqinnerusumik aalajangersaasoqartarnerani, siunnersuutip § 1-iani taaneqartutut siunnersuummi siunertat malinneqarsinnaagaangata.

Piumasagaatit nalinginnaasut assigiissaartumik piumasagaatini aamma najoqqutassatut akuersissutini aalajangerneqartarput, taamaattorli pisut aalajangersimasut tunngavigalugit piumasagaatit ataasiakkaartut nalunaarutigineqartarnissaat tunngavissaqassapput, kiisalu ingerlatami pineqartumi suuneri annertussusiilu.

§ 85-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq pisinnaatitsivoq aatsitassanik eqqussuineq aamma avammut aallarussuineq pillugit Naalakkersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiuussisinnaanerannik.

Aalajangersakkap siunertaraa, assersuutigalugu ujaqqanik erlinnartunik akuersissusiisarneq pillugu malittarisassanik Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaasut, malittarisassaassalluni ujaqqat erlinnartut ilaat eqqunneqaraangata nalunaarsorneqartassasut, tassani siunertarineqarluni ujaqqat nunanit allaneersut Kalaallit Nunaanneersutut akuersissusertarnissaasa pinngitsoortinnissaat siunertaralugu. Taamattaaq aalajangersagaq pisinnaatitsivoq, avammut aallarussinissamut akuerineqarnissamut qinnuteqaatinut assigisaannullu atatillugu periusissanik aalajangersaaneq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkamut tunngavoq nunat tamat isumaqatigiissutaat imaluunniit malittarisassaasat pissutsini siunnersuummut matumunnga ilaasuni ingerlannissaasat imaluunniit atornissaasat siunertaralugu Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaanissaannut periarfissaasat.

Pisinnaatitsissutip aamma qulakkiissavaa nunat tamat isumaqatigiissutaannik, pissutsinut siunnersuummi matumani ilaatinneqartut pillugit, eqquutsitsiniarluni malittarisassanik aalajangersaanissaq. Avatangiisinut tunngasut aamma pinngortitamik innarlitsaaliuinnermut tunngasut, siunnersuummut matumunnga atatillugu isumagineqartartut, assersuutigalugu pilersaarutip sunniuteqarnerani avatangiisit pillugit nalilersuinernik suliarinnineq kiisalu sumiiffiit nunat tamat pinngortitakkut innarlitsaalisassatut nunat tama toqqarsimasaasat, imartani ingerlatsinernut atatillugu pinngortitamik illersuinissamut atatillugu piumasaqaatinik aalajangersaaneq, uuliamik aamma naturgas-imik misissuuisanut imaluunniit piiaanissamut atatillugu imaluunniit avataani ingerlatsinernut atatillugu avatangiisinik pinngortitamillu illersuinissamut tunngasunik peqqussutinik nalunaarutiginnittarnerit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami eqqarsaatigineqarput Kalaallit Nunaanni diamantinik misissuineq ima ineriartortinneqassasoq, siunissami diamantinik suliarineqarsimanngitsunik piiaasoqalersinnaalluni. Tamakku misissoqqissaarneqarnissaasat, tuniniarneqarnissaasat imaluunniit suliareqqinneqarnissaasat siunertaralugu avammut aallarussinnaassagaanni, Kalaallit Nunaat aaqqiissummut Kimberley Processens Certificeringsordning-imut (KPCS) peqataalernissaa pisariaqarpoq.

Aalajangersakkap siunertaraa Naalakkersuisut malittarisassanik pisariaqartinneqartunik aalajangersaanissaasat, taamaalilluni qulakkeerneqassalluni Kalaallit Nunaata diamantii nunarsuarmi niueqatigiiffinni niuernutigineqalersinnaanerit, kiisalu sillimmatitut malittarisassiuussineqassalluni diamantit aaqqiagiinngissutaasut Kalaallit Nunaannut eqqunneqannginnissaannik qulakkeerinnessutaasunik.

§ 86-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, siunnersuut manna malillugu suliat ingerlatallu tamakkununnga attuumassuteqartut akuersissutinut ilaasut suliarineqassanngitsut Naalakkersuisut suliaassanik akuersitereernagit. Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu illorsuarnik, atortunik atortorissaarutinillu il.il. sanaartorneq, sumiiffiup akuersissuteqarfiusup iluani avataanilu pilersinneqartut kiisalu piiaanermik ingerlataqarnermik unitsitsigallarnermut atatillugu iliuusissat, akuersissummi piumasaqaatit

aalajangersarsimasut malillugit aallartinnginnerini Naalackersuisunit akuerineqaqtussaapput.

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 25, imm. 1-ip assigerluinnangajappaa. Erseqqissaatigineqarpoq, siunnersuut manna malillugu suliat akuersissutitut ilaasut unitsinneranni iliuusissanut aalajangersagaq atorneqassasoq.

Imm. 1-imi malittarisassap erseqqissarpaa suliani immikkoortut assigiinngitsut aallartinnginnerini akuerineqaqqaartussaasut. Tassanissaaq pingaaruteqarpoq, malittarisassami sulianut sunulluunniit akuersissummut ilaasunut atuummata, sumiiffiup misissuiffigineqartup imaluunniit piiaaffigineqartup iluani avataanilu, pisuussutitut peqarfiusumi akuersissummut ilaasumi.

Aalajangersagaq malillugu aatsitassarsiornermi suliassat assigiinngitsut ilaat siunnersuut manna malillugu suliarineqaqtussat siumut Naalackersuisunit akuerineqaqqaartussaapput. Aalajangersakkami allassimapput, ilaatigut illorsuarnik, atortunik atortorissaarutinillu sanaartornissat aallartinnginnerini akuerineqaqqaartussaasut.

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, ingerlatat pineqartoq akuersissummut ilaasut, tassa sumiiffiup pisuussuteqarfiusup akuersissummi killilerneqarsimalluni aalajangerneqarsimasup misissuiffigineqartup imaluunniit piiaaffigineqartup iluaniittoq avataaniittoq eqqarsaatigineqartoq.

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu akuerinninnerni ingerlatamut piumasaqaatit arlallit aalajangerneqassaut, soorlu teknikkimut, isumannaallisaanermut, peqqissutsimut, avatangiisitigut, pisuussutitut kiisalu inuiaqatigiinnut tunngasut pillugit. Tamakku saniatigut Naalackersuisut piumasaqaatinik aalajangersaasinnaapput, assersuutigalugu piffissaaq akuersissummut atuutsinneqartoq, pissutsit immikkut ittut pillugit nalunaarusiortarneq kiisalu pissutsit avatangiisinut pingaaruteqartut pillugit uuttortaanerit nalunaarsuinerillu.

Ammattaaq siunnersuutigineqarpoq, suliat ajornakusoornerusut siunnersuummut ilaasunut ingerlatsinermut atatillugu, immikkullu ittunik aarlerinaatinik attuumassuteqarsinnaasut, soorlu qillerinerit, sullunik ammukartunik suliarinninneq aammalu qarusuit sulluliornerini, aallartinnginnerini pisuni tamani Naalackersuisunit akuerineqaqqaartassasut.

Imm. 2

Aalajangersagaq malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartup ingerlatai suliaalu allat kiisalu sammisai allat siunnersuummut ilaasut Naalackersuisut nakkutigissavaat.

Taamattaaq aalajangersagaq pisinnaatitsissummik tunngaviliivoq, nakkutilliinermik suliaqartut qaqugukkulluunniit kinaassutsiminnik uppernarsaateqarlutik sulianut ingerlatanullu tamanut isersinnaatitaapput. Tamanna atuuppoq sulisut nakkutilliinermik suliallit pisariaqartillugu suliaminnik isumaginninnissaminut

pisariaqartitsigunik. Oqariaaseq ”nakkutilliinermik oqartussaasut sulisui”
”Naalakkersuisut”-nut taarsiullugu toqqarneqarpoq, tassani ersersinniarneqarmat,
suliset killeqartumik amerlassusillit taamaallaat nakkutilliinermik suliaqartut
kinaassutsiminnik uppersaaserlutik aalajangersagaq manna malillugu
ingerlataqarfimmu isernissaminnik piumasaqarsinnaammata. Suliaqarfisigut
nakkutilliinermik oqartussaaffik Aatsitassanut Pisortaqarfimmi inissisimassaaq,
takuulli § 95, nakkutilliinermi suliassani allanik sulisoqarnissamut periarfissaq
pillugu.

Aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut siunnersuut manna malillugu
piginaatitsissummik pigisaqartut peqqussuteqarfiginissaannik pisinnaatitaapput.
Peqqussuteqarsinnaatitaanerli ima killilerneqanngilaq, tassami kinaluunniit
siunnersuut manna malillugu pisussaaffilerneqarsimasoq, aalajangersagaq malillugu
peqqussuteqarnermik nalunaarutiginnissinnaammata.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq piginaatitsissummik pigisaqartut
allallu, siunnersuummi matumani pineqartut, ingerlatatik pillugit Naalakkersuisunut
oqartussanullu allanut paasissutissanik pisariaqartinneqartunik tunniussinissaminnut
pisussaaffeqartut.

Aalajagersakkap piginaatitsissummik pigisaqartut allallu siunnersuummi matumani
pineqartut paasissutissiinissamut pisussaaffeqarnerannik peqqussuteqarfagai.

Aalajangersakkami paasissutissat suulluunniit ilaatinneqarput, oqartussatut
suliarinninnermut pisariaqartinneqartut, soorlu siunnersuut manna malillugu
akuersissutinik qinnuteqaatinik suliarinninnermut atatillugu pisariaqartinneqartut
imaluunniit siunnersuut manna malillugu paasissutissat ingerlatanik tamakkiisumik
nakkutilliinermi atorpeqartussat.

Aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut periarfissaqartinneqarput, inuit
ataasiakkaat inatsisitigulluunniit attuumassuteqartut malittarisassami ilaasut
paasissutissanik nassiusseqqullugit peqqusinnaavaat, Naalakkersuisut suliamik
nalilersuinerminni Naalakkersuisut pisariaqartinneqartutu isumaqarfisigaannik.
Naalakkersuisut aalajangiinissaminnut periarfissaqartinneqarput, nassiusseq
aalajangersimasumik ilusilerlugu pissasoq, soorlu CD-ROM-ikkut imaluunniit
attaveqaat alla tulluuttoq atorlugu.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami pineqarpoq piginaatitsissutinik pigisaqartut oqartussanut
nalunaarusiortarnerat.

Aalajangersakkat aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 25, imm. 4-p assigaa.

Aalajangersagaq malillugu piginnaatitsissummik pigisaqartut ingerlatatigut isumagisimasatik taakkuninngalu angusarisimasatik pillugit ingerlaavartumik nalunaarusiorlugit nassiussisassapput. Akuersissummi nalunaarusiortarneq pillugu piunasaqaatinik erseqqinnerusunik aalajangersaasoqassaaq, assersuutigalugu ilanngullugit ilusissai, akulikissusissai aamma imarisassai pillugit. Tamakku saniatigut nalunaarusiorneq angusallu pillugit isertuussisussaataaneq pillugu piunasaqaatit erseqqinnerusut aalajangersarneqassapput.

Isertuussinissaq pillugu erseqqinnerusumik malittarisassiuussinissaq pisariaqarpoq, paasissutissat ilaat inuussutissarsiornermik isertuussatut nalilerneqarsinnaammata, allat naleqqutinngitsumik eqqunngitsumillu iluaquserneqarsinnaammata, Naalakkersuisut paasissutissanik tamakkuninnga tunniussinissaminnut pisussaatinneqassagaluarpata, soorlu assersuutigalugu suliamik paasiniaalluni takunninnissamik piunasaqarnikkut.

Pisortani ingerlatsineq pillugu tamanut saqqummiussisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata assigerluinnarpaa, § 3, imm. 1-imi allassimammat, *"Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, oqartussat, sammisat imaluunniit uppersaatait erseqqinnerusumik pineqaertut, §§ 7-14-imi nalinginnaasumik kingunerissagaat, sulianik paasiniaanissamut qinnuteqaatit itigartinneqarsinnaasut, inatsimmit ilaatinneqassanngillat."*

Nalunaarusiat pineqartut aallaavittut pisortani ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni §§ 12-14-imut ilaapput. Siunnersuummi isertuussinissaq pillugu malittarisassap ilanngunnissaa pisariaqartinneqarneranut peqqutaatinneqarpoq, paasissutissat ilaat pillugit oqartussanut allanut paarlaatseqatigiissutigineqartarmata, kiisalu Inatsisartut ataatsimiititaliaannut nassiunneqartarlutik.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq Aatsitassanut Oqartussat oqartussatut suliarinninnerminnut atatillugu aningaasartuutiminnut piginnaatitsissummik pigisaqartumit inatsisissatullu siunnersuummi matumani pineqartunit allanit akileeqqusissutit.

Aalajangersagaq ataatsimut isigalugu aatsitassanut inatsimmi atuuttumi § 25, imm. 5-ip assigerluinnangajappaa. Erseqqissaatigineqarpoq akiliutissaq piunaneqarsinnaasoq akiliutitut, imaluunniit aningaasartuutit utertinnerisigut akiliinikkut.

Pilersaarutigineqarpoq oqartussatut suliarinninnermut akiliut piunaneqarsinnaasoq nakkutilliinermik suliaqarnermi nalunaaquttap akunnerinut atukkanut nalunaaquttap akunneranut akiliisitsineq tunngavigalugu, tamakkununnga ilaallutik akuersissummik tunniussinerni aamma akuerininnerni.

Aalajangersagaq siunnersuut manna malillugu Aatsitassanut Oqartussaaffiup aamma Naalakkersuisut oqartussatut suliaassanik suliarinnissimanerannut atatillugu

anigaasartuutigisimasaannik akileeqqusinissamut Naalackersuisunut pisinnaatitsissummik tunngaviliivoq. Aalajangersakkami assersuutitut ilaapput sulianik ingerlatsinernut, nakkutilliinernut, oqartussatut allatut suliarinninnernut, atorfirmut atatillugu angalanernut anigaasartuutit kiisalu siunnersuisartoqarfinnik siunnersuisunillu avataaneersunik atuinernut anigaasartuutit.

Aningaasartuutit suulluunniit akiliutitut, akitsuutitut imaluunniit anigaasartuutit utertinnerisigut akileeqquneqarsinnaapput, akiliutit amerlassusii Aatsitassanut Oqartussaqaarfiup sullissinerani anigaasartuutitut matussusiisinnaappata. Taamaalilluni siunertaangilaq aalajangersakkami matumani pisinnaatitsissut atorlugu akiliutinik, akitsuutinik imaluunniit anigaasartuutit utertinnerisigut akiliisitsiniartoqarsinnaasoq, Aatsitassanut Oqartissaqaarfiup anigaasartuutigisimasai sinnerlugit imaluunniit sulianik oqartussatullu suliarinninnermut atatillugu suliami pineqartumi atorneqartussatut naatsorsuutigisat sinnerlugit. Oqartussatut suliarinninnermut akiliut piumaneqarsinnaavoq nakkutilliinermik suliaqarnermi nalunaaquttap akunnerinut atukkanut nalunaaquttap akunneranut akiliisitsineq tunngavigalugu, tamakkununga ilaallutik akuersissummik tunniussinerni aamma akuerinninnerni.

Aalajangersagaq manna malillugu isertitat pissarsiarineqarsimasut imaluunniit pissarsiarineqartussat tassaangillat namminersoneq pillugu inatsimmi § 7-imi tamanna pillugu malittarisassat malillugit aatsitassanit isertitat, tak. § 7, imm. 2, nr. 1, oqaaseqatigiit kingulliit.

§ 87-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq, aatsitassanut inatsit malillugu akuerinninnerni piginnaatitsissummik pigisaqartut akuerineqarnissanik pisariaqartitanik imaluunniit inatsisit allat malillugit akuersissutinik pissarsiniarnissaminnut pinngitsoorsinnaangitsut.

Assersuutigalugu piginnaatitsissummik pigisaqartup ingerlataata iluani mittarfimmik imaluunniit silaannakkut angallannermut atatillugu atortunik allanik pilersitsineq ingerlatsinerlu ilaappata, silaannakkut angallannermi inatsisip aalajangersagai eqqarsaatineqartariaqalissapput, inatsisillu malillugit akuerineqarnerit imaluunniit akuersissutit pisariaqartinneqartut silaannakkut angallannermi oqartussanut pissarsiarineqartariaqassallutik. Assingusumittaaq silaannakkut angallannermi malittarisassat Statens Luftfartsvesen-imit aalajangersarneqarsimasut atuutissaput. Ingerlatat taamaattut piginnaatitsissummik pigisaqartup ingerlataanut ilaappata, inatsilli manna malillugu oqartussat suliarinninnerannut ataatsimoortunut ilanngunneqassapput, taamalillunilu tamatumunnga atatillugu pissutsinik Naalackersuisut akuersinissaat aamma pisariaqarluni.

Aalajangersagassatut siunnersuummi aalajangerneqarpoq piginnaatitsissummik pigisaqartoq inatsisissatut siunnersuut manna malillugu akuersissummik imaluunniit

akuerineqarnermik tunineqarsimasoq, inatsisit allat malillugit pisariaqartinneqartunik akuersinernik akuersissuteqarnissanilluunniit pissarsiniarnissaminut pinngitsoorsinnaanngitsoq.

Aalajangersagaq aalajangersakkatut katersuiffittut isigineqassaaq, pissutsimmi amerlanerpaartaat aatsitassanik ingerlataqanermik suliaqanermut atatillugu pissutsini attuumassuteqartuni inatsisip matuma ataani naleqqussarneqarsimammata. Taamaattorli pissutsit pineqarsinnaapput siunnersuut manna malillugu akuersissummik tunisinermut ilutigitillugu, inatsisit allat malillugit akuersissummik imaluunniit akuerineqarnermik tunineqarnissamik pisariaqartitsisarmata. Tamanna assersuutigalugu atuuppoq, erngup nukinganik pisuussutit atorluarnissaat pillugu inatsisissatut siunnersuutigineqartumi, aatsitassanut inatsit aamma erngup nukinganik pisuussutit pillugit inatsit malillugu akuersissummik pisariaqartitsineqarluni.

Aalajangersakkami piumasarineqarpoq piginnaatitsissummik pigisaqartup qulakkiissagaa akuersissutit imaluunniit akuerineqarnissat pisariaqartitani pissarsiariniartassagai. Taamaattumik pissutsit taamaattut Naalakkersuisut akisussaaffiginngilaat, ilanngullugu pisuni Naalakkersuisut inatsisit allat pillugit ilitsersuutinik tunniussisimannginnerini.

Imm. 2-mut

Akuersissuseeriaatsimut atatillugu Naalakkersuisut tusarniaasarnerni oqartussat attuumassuteqartut tamaasa ilannguttassavaat. Ingerlatsivittut immikkoortuunerata eqqartorneqarnera erseqqissaatiginiarlugu, aalajangersakkami ilanngunneqarsimavoq, Naalakkersuisunit akuersissuteqarneq nunaminertamik tunineqarnissamut qinnuteqarnissaq pinngitsoortinneqarsinnaasoq. § 19 malillugu atorniakkatut eqqarsaatigisamut Naalakkersuisut akuersinerat ilutigitillugu, nunaminertat pillugit inatsit malillugu periuseq akuerineqartoq malillugu nunaminertap pineqartup atornissaanut akuersissutaavoq.

Siunnersuut manna malillugu akuersissut taamattaq ingerlatamik pineqartumik isumaginninnissamut pisinnaatitaaffiliineruvoq, kiisalu inuussutissarsiateqarneq pillugu inatsit malillugu ingerlatat tamakkununnga attuumassuteqartut, oqartussatut suliarinninnermi tamakkiisunut ilanngullugit ingerlataq akuerineqarsimappat.

§ 88-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq inatsit malillugu akuersissummik tunniussinissamut periarfissaq. Toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu tunniussineq Naalakkersuisunit akuerineqarnissa pisariaqarpoq.

Akuersissutiniq tunniussisarneq iliuusiuvoq nalinginnaasuunngitsoq, misissueqqaarnerit aallartinnerannit qanoq ingerlaneranut atatillugu piiasinnalernissamullu atatillugu pissusissamisoortutut ilaakkajuttarpoq, aningaasalersuisinnaassuseqarnerlu peqquteqakkajuttarluni.

Tamanna tunngavigalugu tunniussinissamut akuersissuteqarneq naammaginatunik tunngaveqartinnagu itigartitsissutaasanngilaq. Ilaatigulli qulakkeerneqartariaqassaaq, pisussaaffinnik eqquutsitsinissanut tunngaviit piginnaatitsissummik pigisaqartup akisussaaffii tunniussinermi ajornerulissanngillat imaluunniit atorunnaarsinneqassanngillat.

Aalajangersakkap siunertaraa, Naalakkersuisut eqqumaffigisinnaassagaat, tunniussinissaq sioqqullugu qulakkeerneqassammat, pisussaaffiit naammassinissaannut tunngaviit tunniussinermi ajornerulissanngitsut. Piiaanissamik ingerlataqarnerup tungaatigut aamma eqqarsaatigineqarpoq, Naalakkersuisut qulakkeerinnissinnaassasut, ingerlataqarnerup ingerlanneqarnerata pitsaassusaanut tunngaviit ajornerulinnginnissaannik.

Taamattaaq aalajangersakkami siunertaavoq, Naalakkersuisut ilaatigut periarfissinneqassammata aningaasarsiornermut, akitsuutinut aamma akileraarnikkut tunngasut pillugit eqqarsaatiginissaat piumasaaqateqarfiginissaallu, kiisalu tunniussinissaq imaluunniit taassumunnga piumasaaqatit Naalakkersuisut akuerinngitsoorsinnaagaat, akileraarnikkut imaluunniit akitsuusiinikkut pisortanut pitsaanngitsunik kinguneqarsinnaappata, soorlu Namminersorlutik Oqartussanut. Assersuutigalugu pisoqarsinnaavoq, aatsitassanik ingerlataqarnerup ingerlateqqinnissaa siunertaralugu ingerlataq tunniutinngitsoorneqartoq, akerlianilli akuersissummik pissarsisumut, tunniussisumut imaluunniit taakkununnga marlunnut akileraarnikkut imaluunniit akitsuusiinikkut iluaquserniarneq siunertaanerulluni.

Toqqaannanngitsumik tunniussineq tassaavoq piginneqatigiissutiniq sunilluunniit tunniussineq, piginnaatitsissummik pigisaqartumi aalajangiisumik sunniuteqartumut sunniuteqartussaasoq. Piginneqatigiissutiniq tunniussinerit sulluunniit piginnaatitsissummik pigisaqqaartumut aalajangiisumik sunniuteqartumut sunniuteqartussaaneq peqqutigalugit aalajangersakkamut ilanngunneqarput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allassimavoq siunnersuut manna malillugu akuersissut eqqartuussivikkut malersorneqarsinnaanngitsoq.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 27, imm. 2-at assigerluinnangajappaa.

Aalajangersagaq imm. 1-imut attuumassuteqartutut isigineqassaaq. Taamaattumik aajangersakkami isummerfiunngilaq akuersissutip soorlu atorsinnaassusia imaluunniit sunniutaa misilinniarlugu akuersissut eqqartuussivimmut tunniussissutiginissaa.

Eqqartuussivikkut malersuinissami taamaallaat eqqarsaatigineqarpoq akiitsulinnik malersuineq. Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq, qulakkeerneqassasoq akiitsullip eqqartuussivik aqutigalugu siunnersuut manna malillugu akuersissut tiguniarsinnaanngikkaa.

§ 89-imut

Akuersissutini ilaatigut aalajangerneqarsinnaavoq, akuersissummi piginnaatitsissummik pigisaqartup tungaanit naammassinninngitsuinerit suut akuersissummik annasaqarnissamut pequtaasinnaanersut, soorlu aamma ingerlatat suuneri aamma annertussusii ilaatigut eqqarsaatigalugit.

§ 90-imut

Aalajangersakkami pineqarput piginnaatsitsissummik pigisaqartup aamma Naalakkersuisut akornanni aaqqiagiinngissutit ilaat eqqartuussivikkut akunnermiliuttunut tunniunnissaannut periarfissat. Siunnersuut manna malillugu akuersissutinut ilanngullugu aalajangerneqarsinnaavoq, akuersissummi pisussaaffiit eqquutsinneqarnissaat pillugit aaqqiagiinngissutit eqqartuussivimmi akunnermiliuttutut isumaqatigiissitsiniartartunut tunniunneqarsinnaasut, taakkulu aalajangigaat allanngortinneqarsinnaanani.

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 29-at assigaa.

Aalajangersakkami qulakkeerniarneqarpoq aaqqiagiinnginnerit pilertortumik aalajangiiffigineqassasut, taamallu ingerlatap iluani inunnit immikkut ilisimasaqartunit isumagineqassasut. Eqqarsaatigineqarpoq aalajangersakkami pisinnaatinneqarnikkut aalajangersakkami erseqqinnerusunik malittarisassiuussisoqarsinnaasoq, tassani pineqassallutik isumaqatigiissitsiniarneq qanoq ilisukkut ingerlanneqassanersoq, ilaallutik isumaqatigiinniartartut katiterneqarnerat, piginnaasaat, suliamik ingerlatsinerat assigisaallu.

Isumaqatigiissitsiniartartut aalajangigaat allanngortinneqarsinnaanngilaq ingerlateqqinneqarsinnaassananilu.

Aalajangikkat siunnersuut manna malillugu oqartussatut nakkutilliisut aalajangigaat isumaqatigiissitsiniartartunut suliakkiissutigineqarsinnaanngillat, tak. inatsisini tunngaviusuni § 63, ingerlatsinermi aalajangikkat eqqartuussivikkut aalajangiiffigisassanngorlugit misiliinissamut pisinnaatitaaffik. Taamaallaat inuinnaat saqitsaanneranni inatsisitigut aaqqiagiinngissutit taama isumaqatigiissitsiniartarnerni atugassani suliarineqarsinnaapput.

§ 91-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 30-at assigaa.

Aalajangersakkatut siunnersuut malillugu akuersissummi aalajangersaasoqarsinnaavoq piginnaatitsissummik pigisaqartup akuersissutip taamaatinnerani pisussaaffii qanoq atatiinnarneqarsinnaanersut, soorlu akuersissutip naanerani, unitsiinnarnerani, atorunnaarsinnerani imaluunniit utertinneqarnerani.

Aalajangersakkap qulakkiissavaa, akuersissutip taamaatinnerani isummerfigineqariissasoq piginnaatitsissummik pigisaqartup aningaasarsiornikkut pisussaaffii imaluunniit allat tungaasigut akisussaaffii pillugit qanoq isummerneqassanersoq. Ilaatigut tassaasinnaavoq piginnaatitsissummik pigisaqartup akitsuutinik akiliinissaminut pisussaaffii, taarsiinissamut aningaasanik tunniussinissaaq imaluunniit suliassatigut pisussaaffinnik eqquutsitsinissaa.

Taamaalilluni aalajangersakkami ilaatigut pineqarput pisut, piginnaatitsissummik pigisaqartup misissuinissamut suliassani immikkut nassuiarneqartut isumaginissaannut pisussaaffii imaluunniit akuersissummi aalajangerneqarsimasut pisussaaffiit assingusut naammassisimannginnerai imaluunniit ilaannakortumik naammassisimanerai. Taama pisoqartillugu – soorlu akuersissutip naareernerani – periarfissaqassanngilaq imaluunniit iluaqutaasanngilaq piginnaatitsissummik pigisaqartoq pisussaaffimminik eqquutsitsinissaanut pisussaaffilissallugu, taamaammat piunasaqaatigineqarsinnaavoq, taama pisoqartillugu Naalakkersuisut piunasaqarsinnaasut, piginnaatitsissummik pigisaqartup aningaasat akilissagai, pisussaaffimmik naammassininnissaraluanut aningaasartuutit amerlaqataannik akiliissasoq. Taama pisoqartillugu pisut aalajangersimasut, pisussaaffinnik taama ittunik naammassinisimannginnermi, immikkut ittumik peqqusisoqarsinnaavoq, aningaasartuutit akilerneqarsimanngitsut ilaannaat akilerneqassasut, taamaalinikkullu aningaasat akilerneqartussat amerlassusiisa aalajangerneqarneranni tamatigoortitsinissamik eqaatsumillu periarfissiineqassaaq.

§ 92-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilaatigut aatsitassanut inatsisip atuuttup § 31, imm. 1 aamma 2-anut assinguvoq, taarsiisussaataaerermulli akisussaaffittut tunngaviit eqqarsaatigalugit imarisamigut allannagortinneqarsimalluni.

Aatsitassanut inatsimmi § 31, imm. 1 aamma 2, aatsitassanut inatsisip 1991-imeersup akuerineqarnerani atuutsinneqalerput, imannallu oqaasertaqarlutik:

*”§ 31. Piginnaatitsissummik pigisaqartoq ajoqusiinernut, akuerissummut ilaasunut ingerlatsinerni pisunut inatsit malillugu aamma taarsiisarneq pillugu danskit inatsisaanni malittarisassat malillugit taarsiinissamut akisussaavoq.
Imm. 2. Ingerlatsinerup suunera eqqarsaatigalugu akuersissummi aalajangerneqarsinnaavoq, akuersissummik pigisaqartoq taarsiinissamut annertusakkamik akisussaatinneqassasoq. Tamatumani aalajangerneqarsinnaavoq,*

piginnaatitsissummik pigisaqartup ajoqusiinerit suliaqarnermi pisunut taarsiissasoq, naak ajoqusiineq piaarinaatsoornikkut pigaluartoq, taarsiissuteqarnerli annikillisinneqarsinnaalluni imaluunniit atorunnaarsinnaalluni, ajoquserneqartoq piaarisumik imaluunniit mianersuaalliorujussuarnikkut ajoquserneqarnermut peqataasimappat.”

Aalajangersagassatut siunnersuutip siunertaraa, ajoqusernermut sunulluunniit suliaqarnermi imaluunniit ingerlataqarnermi akuersissummut ilaasuni suliaqarfitsigut akisussaaffiliinissaq eqqunneqassaaq.

Inuiaqatigiinni eqqarsaatigisassat pingaarnerit aamma agguaqatigiinnissamik tunngaviit eqqarsaatigalugit suliffeqarfiit assigisaallu, siunnersuut manna malillugu suliaqarnermi imaluunniit ingerlataqarnermi akisussaasut, taamallu suliaqarnerminni imaluunniit ingerlataqarnerminni aningaasarsiornikkut nalinginnaasumik isertitaqartut, ingerlatsinerminnut atatillugu ajoqusiinerminnut aningaasanik taarsiissuteqartassapput.

Suliaqarfitsigut akisussaaffik taamattaaq pitsaaliuineri sunniuteqartussatut isumaqarfigisariaqarpoq, suliffeqarfiimmi ajoqusiinissat kiisalu taarsiisussaataaernermut akisussaaffilerneqarnissaq pinngitsoortinniarlugit killilersimaarniarlugillu iliuusissat tulluurtut isumaginissaannut kaammattorneqartariaqarput. Suliaqarfitsigut akisussaaffiup atuutinngiffiani aamma nassatarissavaa, ajoquserneqartup inatsisitigut inissisimaffiani pingaarutilimmik pitsanngorsaataassasoq. Suliaqarfitsigut akisussaaffiup atuutsilernerani qulakkeerneqassaaq, ajoquserneqartoq siunissami ajoqusiisumut aamma siunissami taarsiiffigitinneqarnissamik piumasaqarsinnaammat, aamma ajoqusiinerit piaarinaatsoornikkut pigaluarpataluunniit.

Taamattaaq suliaqarfitsigut taarsiissuteqarnissamut akisussaaffiit pillugit malittarisassani inatsisitigut periutsit eqqarsaatigineqassapput. Inatsisitigut inissisimaneq maanna atuuttoq malillugu ajoquserneqartut pisut ilaanni uppersarsassavaat ajoqusiisoq kukkussuteqarsimasoq imaluunniit sumiginnaasimasoq. Uppersarsaat taamaattoq ajoquserneqartumut uppersarsassallugu ajornakusuussaaq. Suliaqarfitsigut akisussaaffik pillugu aaqqiineri ajoqusiisoq kukkussuteqarsimasoq imaluunniit sumiginnaasimasoq pillugu uppersarsaanissaq pisariaarutissaaq. Taama pisoqarnera isumaqarfigisariaqarpoq ajoquserneqartoq maannamut naleqqiullugu annertunerusumik sunniuteqaqataasinnaammat, ajoqusiisup taarsiinissamut pisussaaffii pillugit eqqartuussivikkoortitsinissamut pinngitsoortitsinissamut.

Akisussaaffiup taama sakkortusinerani ilaatigut eqqarsaatigineqassaaq ingerlatat aningaasarsiornermut tunngasut Kalaallit Nunaata pinngortitaani innarliasumi imaluunniit eqqaani ingerlanneqassammata, tamaani iluarseqqinneqarsinnaanngitsumik pisinnaammata, ingerlataqarneq imaluunniit ingerlatsineq malittarisassat atuuttut malillugit kiisalu mianersorluarluni ingerlanneqanngippata.

Ikummatissanik ingerlatsinermi aamma ingerlataqarnermi aalajangersagaq akisussaaffimmik sakkortusitsinermik nassataqassanngilaq. Taarsiinissaq pillugu malittarisassat maanna atuunnerini, malittarisassat taamaallaat akisussaaffimmik sakkortusinermik annikinnerusumik nassataqarsinnaavoq. Malittarisassat atuuttut malillugit inuussutissarsiutinik ingerlatsisut suliaminnik immikkut ilisimasaqartutut isigisariaqarput, ajoqusiinernik pinngitsoortitsisinnaasutut killilersimaarititsisinnaasutullu naatsorsuutigisariaqartut kiisalu ajoqusiinerminnut ingerlatsinermut aningaasartuutimik ilaannit akiliisinnaasariaqartutut. Taamaammat inuussutissarsiutinik ingerlatsisut akisussaaffimmik sakkortunerusumik inissinneqarput, suliaqarnermut tunngassuteqarnerusuni.

Aalajangersagassatut siunnersuummut ilaapput ajoqusiinerit suulluunnit ingerlataqarnerup imaluunniit ingerlatsinerup pilersissimasai. Taarsiisussaataitanermut aamma soorlu ilaapput avatangiisinik ajoqusiinerni pinngitsoortitsinermut saliinermullu atatillugu aningaasartuutit, aamma pinngortitamik uumassuseqarnermillu pilersitsitseqqinneq.

Atortunik aamma pigisanik aalaakkaasunik ajoqusiineq taarsiisussaataitanermut aamma ilaapput. Tamatumunngattaaq ilaapput saniatigut ajoqusiinerit, ingerlatat malitsigisaannik ajoqusiinerit kiisalu aningaasarsiornikkut ajoqusiinerit annaasaqaateqarnerillu. Assersuutigalugu aalisartup qassutaasa uuliamik mingutsitsinikkut aserorneqartut, aalisartup isertitassaraluminit annaasai, qassutit taarserneqarnissaasa imaluunniit salinneqareernissaasa tungaannut, taarsiisussaataitanermut ilaassapput. Tamatumunnga ilutigitillugu uuliamik mingutsitsineq peqqutigalugu sumiiffimmi aalisartup pisaqartarfiani aalisagaqarnera ajoquserneqarpat, aalajangersagaq malillugu taarssiisoqarnissaanik piumasaqartoqarsinnaavoq. Ikummatissat eqqarsaatigalugit ilaatigut tamanna atuutereerpoq, Aatsitassanut Oqartussaqaarfik ikummatissanik misissuinissamut qalluinissamullu najoqqutassatigut akuersissusiisarnerit nassatarimmassuk, uuliamik mingutsitsinermi ajoqusiinerni akisussaaffik inuinnaat pillugit inatsisitigut inissisimaneranni nunat tamat akornanni isumaqatigiissutaat atuutsinneqarmat.

Ataatsimut isigalugu tunngaviit ullumikkut ikummatissanik ingerlataqarnermut atuuttut, siunnersuummi ingerlatat allat eqqarsaatigalugit malittarisassat paasineqarnissaannut aquneqarnissaannullu najoqqutassatut atuussinnaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ajoquserneqartup nammineq pisuussutigisaa pillugu taarsiiffigineqarnissap appartinneqarnissaa naleqqussarpaat.

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsimmut atuuttumut § 31, imm. 2-mut ilaatillugu akuleriisitsineruvoq.

Aalajangersakkatut siunnersuummi aalajangerneqarpoq, ajoquserneqartoq ajoquserneqarnermut piseoqataasimappat ajoquserneqarnermut taarsiiffigitinnissap annikillisinneqarnissaa imaluunniit atorunnaarinneqarnissaa periarfissinneqarpoq.

Taamaattorli ajoquserneqartoq kisimi piaaraluni imaluunniit annertuumik mianersuaalliornermigut imaluunniit iliuuseqannginnermigut iliuusii apeqqutaassapput, taarsiiffigineqarnissap atorunnaarsinnissaanut imaluunniit appartinneqarnissaanut kinguneqarsinnaalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami Naalackersuisut periarfissinneqarput akuersissummi aalajangersaasinnaasut, piginnaatitsissummik pigisaqartup akisussaaffiitut ilanngunneqassasut sillimmasersimanernit matussusiisarnissat imaluunniit qularnaveeqqusiisoqartussaasoq.

Aalajangersagaq aatsitassanut inatsisip § 31, imm. 3-anut assingulluinnangajappoq.

Aalajangersakkatut siunnersuutip nassatarissavaa, akuersissummi aalajangerneqarsinnaasoq piginnaatitsissummik pigisaqartup taarsiissuteqarnissamut akisussaaffianut sillimmasiineq imaluunniit allatigut qularnaveeqqusiinissaq ilanngunneqassasut. Qularnaveeqqusiineq alla tassaasinnaavoq selskabi piginneqatigiissutinik pigisaqarnerpaaq qularnaveeqqusiisoq. Aalajangersagaq malillugu ataatsimoortitsilluni sillimmasiineq allatullu qularnaveeqqusiineq pillugit Naalackersuisut piumasaqaatinik aalajangersaasinnaapput.

Imm. 4-mut

Imm. 1-3-mi malittarisassat aamma taama ingerlatani siunnersuummi matumani ilaasunit allanit ingerlanneqartunut assinganik atuupput, tamakkununga ilaallutik piginnaatitsissummik pigisaqartut siunnersuut malillugu akuersissummik tunineqarsimasut, ingerlataat siunnersuummut ilaappata.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq malillugu Naalackersuisut akuersissummi aamma aalajangiisinnaapput, entreprenuritut, pilersuisunut aamma kiffartuussisunut taarsiissuteqarnissamut akisussaaffiannut sillimmasiinnermit allatulluunniit qularnaveeqqusiinernit ilaassasut.

§ 93-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq aatsitassanut inatsit malillugu ingerlatsinissap aallartinnissaa siunertaralugu pigisanik oqartussanit taarsiiffigineqarluni pigisanik tunniussisinnaaneq.

Namminersornerullutik Oqartussat inatsit nr. 1012, 19. december 1992-imeersoq aqutugalugu, ingerlatat taarsiilluni pigisanik tunniussisarnermi pisinnaatitsissutit aamma periutsit pillugit malittarisassanik aalajangersaaneq Namminersornerullutik Oqartussat ataannut atasut akisussaaffiit tiguneqarmata, inatsit taaneqartutut oqaaseqaatini nalinginnaasuni allangortinneqarpoq, suleriaatsimi inatsisinnorluni, soorlu pigisanik aalaakkaasunik taarsiiffigitilluni naalagaaffimmut tunniussisarneq pillugu Danmarkimi inatsimmi atuuttumi suleriaaseq assigalugu. Tamatuma kinguneraa, inatsisip taamaallaat periuseq atorineqartussa q siunissami nassuiarneqarluni.

Aalajangersakkap qulakkiissallugu siunertaraa, Naalakkersuisut pisariaqartillugu pigisanik pisortanit taarsiiffigineqartut tunniussinissap aallartinnissaa aalajangertarnissaat, siunnersuut manna malillugu ingerlatanik pilersitsinissaq ingerlatsinissarlu siunertaralugit.

Piumasaqaataavoq pisariaqartitsinikkut taamaaliortoqartassasoq. Pisariaqartitsinermit nalinginnaasumik eqqarsaatigineqarpoq, pigisanik pisortanit taarsiiffigineqarluni tunniussinermut naammaginartunik allanik periarfissaqartannginnera.

Naalakkersuisut aamma taamaaliornissamut aalajangersinnaapput, nunaminertanik tunniussineqanngitsumik, inatsisilli malillugu ingerlatamik pilersitsineq ingerlatsinerlu pigisamut, suliffeqarfimmut assigisaannullu annertuumik akornuserneqarnermik imaluunniit ajoquserneqarnermik kinguneqarluni, taama iliuuseqarnermi aalajangersagaq malillugu taarsiiffigineqarluni pigisamik tunniussineq tunngavilerneqassalluni.

Taarsiiffigineqarluni pigisat ilaannik tunniussineqartillugu pigisat ilaasa sinnerinik atuisinnaanerup naleqqassusia appangaatsiartillugu, piginnaatitsissumik pigisaqartup, piginnittup tamanna pillugu isumaqarpat, pigisaq tamaat pisiarissallugu pisussaaffilerneqarsinnaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami allassimavoq taarsiiffigineqarluni pisortanut tunniussineq pissaaq taarsiiffigitilluni pisortanut tunniussisarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaanni malittarisassat malillugit.

Inatsisartut inatsisaat erseqqissunik aalajangersagaqarpoq, taarsiiffigitilluni pigisanik tunniussisarnermi oqartussat qanoq iliortarnissaat pillugu, kiisalu taamaaliornermi periusissaq aamma taarsiissutissanik akiliisarneq assigisaallu.

§ 94-imut

Aalajangersakkap aatsitassanut inatsisip atuuttup § 31 b assigaa, aningaasartuutillu Aatsitassanut Oqartussa qarfiup oqartussaaffiini akilerneqarsimasut

matussuserniarlugit akiliutinik akitsuutinillu akileeqqusinissamut periarfissaqarneranut atasutut isigineqassalluni.

Aalajangersakkatut siunnersuutip aalajangersakkap atuutereersup nangeqqinneraa. Aalajangersakkami periarfissiineqarpoq akitsuutit akiliutillu amerlassusissaannik Naalackersuisut aalajangersaasinnaasut, Aatsitassanut Oqartussaqaarfiup ataani aningaasartuutiviit akilerneqarsimasunut imaluunniit naatsorsuutigisanut naleqqiullugit ikinnerutillugit.

Aalajangersakkap tunngavigaa, Naalackersuisut periarfissaqassammata akiliutinik akitsuutinillu ima aalajangersaassasut, Kalaallit Nunaanni aatsitassanik assigisaannillu misissuineranut piiaanermullu aningaasaliissuteqarnissaq aatsitassarsiornermik uuliasiornermillu ingerlataqartunut pilerinartunngortillugu.

§ 95-imut

Aalajangersakkatut siunnersuut nutaajuvoq, danskillu nunap ilua pillugu inatsisaanni § 37-imi aalajangersakkat assigerluinnangajallugit.

Aalajangersakkami naleqqussaaneqarpoq Naalackersuisut aalajangiisinnaasut nakkutilliisussatut oqartussat suliaasaat pisortani oqartussanit allanit imaluunniit suleqatit namminersortut erseqqinnerusumik aalajangersaaffiginninnikkut isumagitissinnaallugit. Aalajangersagaq nammineerluni pisinnaatitaasut atuuppoq, isumaginnittussat tamakku pillugit nalunaarusiamik suliarinninnissamut, nalunaarutillu saqqummiunneqarnerani atuutilerfissaanilu tunngaviussaaq, isumaginnittussat innuttaasut suliffeqarfiillu assigisaasalu tungaasigut atuuffeqarnissaat.

Aalajangersakkatut siunnersuummi Naalackersuisut aalajangersinnaanerannut periarfissiivoq, nakkutilliinermi suliaasaat Aatsitassanut Oqartussaqaarfiunngitsumit allanut isumagineqarsinnaasut. Aalajangersakkap siunertaraa, nakkutilliinermi akisussaaffiit aamma pisuussuutinnik atorluaanerup tungaasigut tamakkiisumik pilersaarusiorneqartassasut. Oqartussat allat nakkutilliinermi suliaasaat iluaqutaanerusumik isumagisinnaappatigit, suliaasaat tamakkununga isumagittinneqarnissaat aalajangerneqarsinnaalluni.

Aalajangersagaq malillugu aalajangernissamut periarfissaqarpoq suliffeqarfiit namminersortut ingerlatami immikkut ilisimasaqartut nakkutilliisuusinnaasut. Nakkutilliinermi suliaasaq suliffeqarfinnut namminersortunut tunniunneqarpat, tamatumunnga atatillugu Naalackersuisut aalajangersaasinnaapput, suliffeqarfik nakkutilliinermi pisussaaffinnik isumaginninnerani Aatsitassanut Oqartussaqaarfittut assinganik pisinnaatitaaffeqassasoq pisussaaffeqarlunilu.

Nakkutilliisutut isumagisassat pisortani oqartussanut imaluunniit suliffeqarfinnut namminersortunut tunniunneqarnissaat aalajangerneqaraluarpalluunniit suleqatit pineqartut taassumalu sulisui nakkutilliinermik oqartussatut taakkulu sulisuisut assingunik pisinnaatitaaffeqassapput. Suleqatigisaq pineqartoq taamaalilluni

aalajangersagaq malillugu inatsisit aalangersakkallu eqquutsinnissaat aamma inatsit malillugu piumasaqaatit aalajangerneqarsimasut malinnissaat pillugu peqqussuteqarsinnaapput. Sulisut sulianik ingerlatsisut suliffeqarfik tamaat taassumalu ingerlatai tamaasa iserfigisinnaavaat, tamakku inatsisinut ilaappata aamma nakkutilliinermik suliaqarnermi pisariaqartinneqarpat. Nakkutilliinissaq pillugu Naalackersuisut erseqqinnerusumik aalajangersimappata, oqartussat imaluunniit suliffeqarfik pineqartoq aalajangersakkat tamakku malillugit Aatsitassanut Oqartussaqaarfiup pisussaaffinik aamma atuisinnaavoq, aalajangersagaq manna malillugu Naalackersuisut taama aalajangersimappata.

Tamanna immikkut tulluarsinnaavoq nakkutilliisutut suliassat suliffeqarfiit namminersortut suliassanik isumaginninnissamut immikkut imaluunniit pitsaasunik tunngavissaqarpat.

Inatsisit malillugit suliassat pisussaaffiillu pisortat suliffeqarfinnut namminersortunut tunniussinerini assersuutitut taaneqarsinnaavoq, umiarsuarnik akuersissuteqartarneq. September 2003-mi makku akornanni isumaqatigiissusiortoqarnikuuvoq: Sufartsstyrelsen og American Bureau of Shipping, Bureau Veritas, Det Norske Veritas, Germanischer Lloyd, Lloyd's Register, Nippon Kaiji Kyokai og RINA S.p.A. Registro Italiano Navale Group. Isumaqatigiissummi pineqarput danskit imarsiornermut oqartussaata sinnerlugit suliassanik arlalinnik suliarinnittoqartarnera pillugu. Isumaqatigiissut malillugu ilaatigut suliffeqarfiit akuersissutinik tunniussisinnaapput, taamallu iluarsaasseqqusillutik piumasaqarsinnaapput nakkutilliinermillu isumaginnillutik. Ingerlatami tassani selskabit akuersissuteqartut aalajangigaannik tiguisut taamaallaat aalajangikkat pillugit eqqartuussiviit aqutugalugit maalaarutigineqarsinnaapput. Allaffissornikkut, aqutsisoqarfisigut maalaarnissamut periarfissaqanngilaq.

Naalackersuisut aalajangerunik nakkutilliisutut suliassat oqartussanit allanit imaluunniit suliffeqarfinnit namminersortunit suliarineqassasut, aalajangersakkat malillugit Aatsitassanut Oqartussaqaarfiup suliassaraa suleqatigisap taassuma suliaanik nakkutiginnittuunissaq, namminersortullu nakkutilliinermik suliaqartut nakkutilliinermik suliaqarnerminni malittarisassat atuuttut eqquutsissagaat.

§ 96-imut

Aalajangersakkami unioqqutsitsilluni iliuuserisamasat pillugit pineqaatissiisernerit pineqarput.

Siunnersuut manna aallaavittut inuussutissarsiutinik ingerlatsinernut sammivoq, taamaammallu siunnersuutip aalajangersagaani annertuumik pineqaatissiisarneq pillugu pisariaqartutut isigineqarsimanani. Siunertaavoq piffissap ingerlanerani akuersissutinik arsaarinnissinnaanermut periarfissaq pitsaaliuinerit sunniuteqassasoq.

Taamaattorli pisariaqartutut isumaqarfigineqarpoq unioqqutitsinerit ilaat pineqaatissiissutigineqartassasut, soorlu § 2 unioqqutillugu ingerlatanik suliaqarneq,

kiisalu § 1-imi taaneqartut malittarisassat piunasaqaatillu aalajangersarsimasut eqqarsaatigisassat unioqqutillugit suliaqarnerit.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq akuersissuteqarnani ingerlatanik isumaginninneq aallaavittut akiliisitsinermik pineqaatissiissutigineqassasoq, soorlu aatsitassanik misissueqqaarneq, misissuineq, piianeq suliarinninerlu, Kalaallit Nunaanni nunap iluanik atuineq kiisalu ruujorikkut aqputinik pilersitsineq ingerlatsinerlu.

Aalajangersagaq siunnersuutip siunertanut atassuteqartutut isigineqassaaq, taamaammallu akuersissutit tunngavigalugit ingerlatat suliarineqarnissaat pisariaqarluni, taamaallilluni ingerlataq tamakkiisumik malinnaaffigineqarsinnaalluni kiisalu siunnersuutip siunertai eqquutsinneqarnersut nakkutigineqarsinnaallutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq pisinnaatinneqarpoq ima iliortoq akiliisitaanermik pineqaatissinneqassasoq

1) siunnersuut malillugu imaluunniit tamakku malitsigisaannik aalajangersakkat malillugit oqartussat pissarsiarisassaat pillugit paasissutissanik eqqunngitsunik imaluunniit tammarsaasunik tunniussisoq imaluunniit paasissutissanik nipangiussisoq.

Aalajangersakkami eqqarsaatigineqassaaq, siunnersuut manna malillugu paasissutissat ingerlatanut attuumassuteqartut tamaasa pillugit eqqortumik nalunaarutigineqarnersut nakkutigissallugit pisariaqarluinnarmat.

2) §§ 45-47 unioqqutillugit aatsitassanik katersisoq imaluunniit piiassoq.

Aalajangersagaq imm. 1-imut attuumassuteqartutut isigineqassaaq, kiisalu siunnersuutip tunngavigigaa ingerlatat siunnersuut manna malillugu akuersissuteqarnerit imaluunniit akuerineqarnerit malillugit isumagineqassasut, taamaallilluni siunnersuutip siunertai malillugit ingerlanneqarnissaat qulakkeerneqarluni.

3) § 45, imm. 6 malillugu aatsitassanik sinneruttunik toqqorsimatitsinngitsoq.

Aalajangersakkami eqqarsaatigineqassaaq siunnersuutip matuma siunertarigaa Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut tamanut iluaqutaassasoq, taamaammatt akuerineqarsinnaanngitsoq, inuit ataasiakkaat inuiaqatigiinni naleqartunik tunniussinngitsoorpata.

4) § 1-imi siunertanik isumaginninnissamut piunasaqaatinik tunniunneqarsimasunik unioqqutsitsisoq.

Aalajangersakkap qulakkiissavaa ingerlatat siunnersuutip siunertai malillugit isumagineqassasut. Imaattoqarsinnaavoq piumasaqaatit unioqqutinneqarsimasut, akuersissutilli utertinneqarnera unioqqutsitsinermut tulluutinnngitsoq. Taamaattoqartillugu Naalakkersuisut taarsiullugu inuk imaluunniit suliffeqarfik politiinut unnerluutigisinnaavaat, piumasaqaatinik unioqqutitsineq pillugu eqqartuussineqarnissaq siunertaralugu.

5) Siunnersuut malillugu inassut imaluunniit maleruaqqusanik tunniunneqarsimasunik peqquneqarnerminik eqquutsitsinnngitsoq.

Aalajangersakkami eqqarsaatigineqassaaq inatsit manna malillugu oqartussaasutut nakkutilliisunut pisariaqartoq taakkunannga peqquneqarnerit eqquutsinneqarnissaat. Taamaattumik peqquneqarnernik sumiginnaaneq imaluunniit tusaanngitsuusaarneq kinguneqarsinnaavoq, pineqartoq akiliisinneqarnissamik pineqaatissinneqarsinnaammat.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami erseqqissaatigineqarpoq siunnersuut malillugu maleruaqqusani aalajangerneqarsinnaasoq, aalajangersakkanik unioqqutsitsinermi akiliisinneqarnissamik pineqaatissinneqarsinnaasoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq inuit ataasiakkaat allallu imm. 1 aamma imm. 2-mi aalajangersakkanik taaneqartunik unioqqutitsisut taamattaq akiliisitaanermik pineqaatissinneqarsinnaasut.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq akiliisitaanermi akiuliutit landskarsimut nakkartinneqartassasut.

§ 97-imut

Imm. 1-imut

Aalangersakkami tulluusaaneqassaaq aatsitassat inatsisinik unioqqutitsilluni katersorneqarsimasut qanoq pineqassanersut. Periarfissaqartillugu arsaarinnissutigineqartassapput, tunineqartullu landskarsimut iluaqutissanngortinneqassallutik. Tamatumani eqqarsaatigineqassaaq, siunnersuutip pingaarnertut siunertaasa ilagimmassuk, aatsitassarsiornermi piiaanermi isertitat Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut tutsinneqartarnissaat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagassatut siunnersuut malillugu aatsitassat Naalakkersuisunit tuniniarneqassapput, tunisinermilu iluanaarutit landskarsimut nakkartinneqartassallutik.

§ 98-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq piffissaq siunnersuutip atuutsinneqalernissa.

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat atuutsinneqalissasoq 1. januar 2010.

Imm. 2-mut

Aatsitassarsiornermik sammisaqarnerup tigungerata kingunerisaata Kalaallit Nunaanni aatsitassat pillugit inatsit (aatsitassanut inatsit) nr. 335, 6. juni 1991-imeersoq kingusinnerusukkut allannguutai ilanngullugit atorunnaassaaq, tak. inatsisitigut nalunaarut nr. 368, 18. juni 1998-imeersoq.

Imm. 3-mut

Namminersorneq pillugu inatsimmi §§ 1, 2 aamma 28 aalajangerneqarpoq suliaqarfiit tigungeqareersut Kalaallit Nunaannut tunngasut namminersorlutik oqartussat allanngortissinnaagaat imaluunniit atorunnaartissinnaagaat.

Siunnersuut aqutigalugu suliaqarfiit nunavissuit naapinneri pillugit inatsimmut ilaasut ilaat Namminersorlutik Oqartussat tigussavaat, tak. inatsisitigut nalunaarut nr. 1001, 18. november 2005-imeersoq, manna tikillugu Kalaallit Nunaannut atuussimasoq.

Tassani pineqarput aatsitassatigut sammisat aamma sammisat siusinnerusukkut tigungeqarsimanngitsut, maannali inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi ilaasut, tamakkununnga ilaallutik isumannaallisaanikkut killeqarfiit. Taamaammatt nunavissuit naapiffii pillugit inatsisip ilaa Kalaallit Nunaannut tunngasut atorunnaarsinneqarnissaa pisariaqarpoq.

Taamattaq Namminersornerullutik Oqartussat aalisarnermi sammisaqarfik tamatigoortumik tigureersimavaa, tamakkununnga ilaallutik aamma aalisarneq uumassuilinnillu ilisimatusarneq, soorlu nunavissuit naapiffii pillugit inatsimmi § 1, imm. 2, nr. 2-mi taaneqartut. Taamaattumik aalajangersakkap taassuma atorunnaarsinneqarnissaa siunertaqarpoq.

Nunavissuit naapiffii pillugit inatsisip ilai, sammisanut siunnersuut aqquutigalugu tiguneqartussat ilaasut, taamaattumillu aalajangersakkami § 98 imm. 3 malillugu Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu atorunnaartussat tassaapput:

1) § 1, imm. 1, pinngortitami pisuussutit eqqarsaatigalugit, nunavissuit naapiffiini pinngortitami pisuussutinik piginnittuuneq aamma inatsisitigut akuersinissamut piumasaaqatit aamma taakkunannga misissuinissanut imalunniit piiaanissanut akuersissutit § 1, imm. 2, nr. 1-imi taagorneqartut. Pinngortitami pisuussutinut § 1, imm. 2, nr. 2-mi taaneqartunut ilaapput aalisarnermi sammisaqarfik ataatsimut isigalugu, taaneqareersutut Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqareersimasut.

2) § 1, imm. 2, nr. 1, immap naqqa pillugu nassuiaat imaluunniit taassuma iluani aatsitassat pisuussutissalu allat uumaatsut.

3) § 1, imm. 2, nr. 2-mi, pinngortitami pisuussutit uumassusillit pillugit aalajangersakkat, piniarneqarsinnaanngoraangamik immap naqqani ataaniluunniit uninngasut imaluunniit aalasinnaanngitsut, immap naqqanut imaluunniit naqqata iluani tigussaasumik attumaneqartuanngikkunik ingerlasinnaanngitsut.

4) § 2, imm. 1, aatsitassanik pisuussutinillu allanik uumaatsunik misissuinissamut piiaanissamullu akuersissuteqartarnissamut pisinnaatitaanerit.

5) § 2, imm. 2, pinngortitami pisuussutit § 1, imm. 2, nr. 2-mi taaneqartut eqqarsaatigalugit) Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu atorunnaassaaq, aalisarneq uumassusilinnillu § 1, imm. 2, nr. 2-mi taaneqartunik misissuineq, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqareersimammata.

6) § 3, imm. 2, sammisaqarfiit Kalaallit Nunaannit tiguneqareersimasut iluini inatsisit atorunnaarsinneqarneri.

7) § 4, imm. 5, sanaartukkat/atortut misissuinermit imaluunniit piiaanermut atortut eqqaanni isumannaallisaaikkut killeqarfiit pillugit malittarisassanik aalajngersaaneq.

8) § 5, imm. 1, pinngortitami pisuussutit § 1, imm. 2, nr. 2-mi taaneqartut eqqarsaatigalugit kiisalu naalagaaffiup kisermaasaanik ajoqusiinerni pineqaatissiisarneq.

9) § 6, pkt. 1, sanaartukkat/atortut aamma isumannaallisaaanermut killeqarfiit eqqarsaatigalugit, Inatsisartut inatsisaanni matumani ilaatinneqartut.

Ataatsimut isigalugu aalajangersakkap kingunerissavaa Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu nunavissuit naapiffii pillugit inatsimmi aalajangersakkat makku atorunnaarsinneqassapput:

”§ 1, § 2, § 3, imm. 2, § 4, imm. 5, aamma § 5, stk. 1.”

Taamattaaq siunnersuutip nunavissuit naapiffii pillugit inatsisip § 6-at Kalaallit Nunaannut tunngasortaa allanngortippaa. § 6, 1. pkt.-imi, § 3, imm. 1-imut innersuussut allanngortinneqarpoq, § 3-mut innersuunneqalersillugu, siunnersuummi § 3, imm. 2-p atorunnaarsinneqarnerata malitsigisaanik. § 6, 1. pkt. malillugu inatsit Kalaallit Nunaannut atuuppoq, ilaatigut siunnersuutip malittarisassaannut ilaasoq. § 6, imm. 2-imi aatsitassanut inatsimmi atuuttumut innersuussut allanngortinneqarpoq siunnersuummut innersuussutinngorluni.

Nunavissuit naapiffii pillugit inatsimmi aalajangersakkat sinneri Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu sulii atuutissapput.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkami pineqarput aatsitassanut inatsit atuuttoq malillugu akuersissutit tunniunneqarsimasut atorsinnaassusii.

Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissueqqaarnissamut, misissuinissamut imaluunniit piiaanissamut akuersissutit inatsisartut inatsisaata atuutilernerani tunniunneqarsimasut, atorsinnaassusertik atatiinnassavaat.

Akuersissutilli taamaattut siunissami siunnersuumut ilaassapput. Taamaalillutik siunnersuutip malittarisassaannit, taakkulu malitsigisaannik aalajangersakkanit aalajangersarsimasunit naleqqussarneqassallutik.

Imm. 5-imut

Imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni aatsitassanut inatsit assigisaallu maanna atuuttoq atorunnaassasoq. Maleruagassat, assigiissaartumik piumasaaqatit assigisaallu atuuttut misissorneqarnissaannut kukkunerisiorneqarnissaannullu naammattumik piffissaqarfiginissaata qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu, kiisalu nalunaarutit maanna inatsisip atuuttup malitsigisaanik aalajangerneqarsimasut atuutsiinnarneqarnissaat, inatsisip matuma malittarisassasa malitsigisaanik atorunnaarsinneqarnissaasa imaluunniit taarserneqarnissaasa tungaanut. Siunertaqartussatut isumaqarfigineqarpoq malittarisassat atuutiinnassasut, sammisami malittarisassanik nutaanik aalajangiisoqarnissaata tungaanut.